

धुलिखेल नगरपालिकाको ३८ औं स्थापना दिवसको अवसरमा प्रकाशित

तथ्याङ्कमा

धुलिखेल

२०८०

शुभकामना

धुलिखेल नगरपालिकाले हरेक वर्ष जस्तै यो वर्ष पनि स्थापनाको अवसरमा विविध कार्यक्रमका साथ स्थापना दिवस मनाउँदैछ। यो वर्ष साँघिय नेपालको पहिलो जनगणना २०७८ को अन्तिम नतिजा अनुसार धुलिखेल नगरपालिकाको सम्पूर्ण वडास्तर सहितको नतिजा, जनगणनाबाट प्राप्त तथ्याङ्कहरूको विश्लेषण गरि यो वर्ष तथ्याङ्कीय पुस्तक प्रकाशन गर्न लागेको छ।

संविधानले संघीय लोकतान्त्रिक नेपालको मूल संरचना सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा विभाजन गरी स्थानीय तहलाई बृहत् अधिकार र जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ। विशेषतः स्थानीय तहलाई जनताको घरदैलोको सरकारको रूपमा परिभाषित गरिए अनुरूप यस नगरपालिकाले पनि आफ्ना नगरवासीहरूलाई सोही बमोजिम प्रत्याभूति दिलाउन भरमग्दुर प्रयत्नरत हुँदै आईरहेको छ। नगरपालिकाले कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, फोहोरमैला व्यवस्थापन, उद्यमशीलता विकास, गरिवी निवारण, सूचना प्रविधि लगायतका विषयलाई विशेष जोडिँदै नीति, योजना तथा कार्यक्रमलाई समेत दिगो विकास लक्ष्य प्राप्त उन्मुख कार्यान्वयन गराउनुका साथै विश्वव्यापी देखिएको चासोलाई समेत एक्येबद्धता जनाउदै त्यसमा सकारात्मक भूमिका निर्वाहका लागि स्वच्छता एवम् हरियाली प्रवर्द्धन, कार्वन उत्सर्जन न्यूनीकरण, दिगो विकास लक्ष्य लगायतको विषयलाई समेत उच्च प्राथमिकतामा राखेको छ।

नगरपालिकाले आफ्नो स्थापना दिवस सदा भै प्रत्येक वर्षको फाल्गुण ५ गते मनाउदै आईरहेको सन्दर्भमा यस वर्ष पनि स्थापनाको ३८ औं वार्षिकोत्सव मनाउन लागेकोमा हामी सबै नगरवासी हर्षित भएका छौं। नगरपालिकालाई यस अवस्थामा ल्याउन अतुलनीय योगदान एवम् प्रभावकारी भूमिका निर्वाह गर्नुहुने जनप्रतिनिधि, कर्मचारी साथीहरू एवम् सरोकारवालाहरू प्रति आभार समेत व्यक्त गर्दछु। नगरपालिकाले आफ्नो ३८ औं स्थापना दिवशको अवसरमा नेपालको संविधान तथा कानूनबमोजिम सञ्चालन गरेका कार्यक्रमहरू, उपलब्धीहरू र सो को मुल्याङ्कन समेत समेटि प्रकाशन गर्न लागेको **तथ्याङ्कीय पुस्तक**को लागि शुभकामना व्यक्त गर्दछु। नगरपालिकाले गरेका उत्कृष्ट कार्यहरूको तुलनात्मक अध्ययन एवम् उपलब्धीहरूको निचोड प्रतिबिम्बित गर्नुका साथै प्रतिस्पर्धात्मक सुधारमा अग्रसर गराई नगरपालिकालाई थप सक्षम, सवल र प्रभावकारी बनाउन मद्दत पुग्नेमा समेत विश्वास लिएको छु।

दिगो विकास लक्ष्यको स्थानियकरण, जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरण गर्ने र आर्थिक, सामाजिक रूपमा सक्षम नगर बनाउने बृहत् लक्ष्य रहेको यस नगरको चौतर्फी विकासको उपलब्धीका रूपमा लिएका छौं। हाल हामीले एसडिजी, ओडिएफ, जिरो कार्वन सिटी, साक्षर नगर, लक्षित समूह सशक्तिकरणका लागि परिषद्हरू, स्वस्थ शहर धुलिखेल, प्रविधिमैत्री नगर, बालमैत्री नगर, पूर्ण खोप सुनिश्चित नगर, पार्क पार्कको नगर, हरित नगरजस्ता काम गरी नगरलाई नमूना नगर बनाउनेतर्फ प्रयासरत छौं। तथ्याङ्कीय पुस्तक प्रकाशनका लागि तथ्याङ्क सहितको आवश्यक प्राविधिक सहयोग गर्नु हुने तथ्याङ्क कार्यालय काभ्रेपलाञ्चोक परिवार प्रति हार्दिक धन्यवाद तथा आभार व्यक्त गर्दछु। नगरपालिकाको ३८औं स्थापना दिवश सभ्य, भव्य एवम् शौहार्द समापनको लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

अशोक कुमार त्याञ्जु श्रेष्ठ

नगर प्रमुख

शुभकामना

भौगोलिक रूपमा राजधानीबाट नजिक करिब ३० किमी दूरी, प्राकृतिक सम्पदा, सुन्दर हिमश्रृंखलाको अतृप्त दृश्यावलोकन, सघन हरियाली, चिसो र स्वच्छ हावापानी, अनुकूल भौगोलिक अवस्थिति, प्राकृतिक विविधता र सम्पन्नता, सामाजिक, साँस्कृतिक विविधता र मौलिक पहिचान बोकेको नगरको रूपमा रहेको यस धुलिखेल नगरपालिका १२ वटा सहित ५५ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा अवस्थित रहेको छ ।

संविधानले संघीय लोकतान्त्रिक नेपालको मूल संरचना सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा विभाजन गरी स्थानीय तहलाई बृहत् अधिकार र जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ। नेपालमाहाल ६ वटा महानगरपालिका, ११ वटा उपमहानगरपालिका, २७६ नगरपालिका र ४६० गाउँपालिका गरी ७५३ वटा स्थानीय सरकार छन्। सबै स्थानीय सरकार संविधान तथा कानूनबमोजिम राज्यशक्तिको प्रयोग गर्दै नागरिकको सेवा, सन्तुष्टि र सुशासनमा केन्द्रित रहेका र यस नगरपालिका पनि सोही अनुरूप अगाडि बढिरहेको छ । नगरपालिकाले विशेषतः कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, फोहोरमैला व्यवस्थापन, उद्यमशीलता विकास, गरिवी निवारण, सूचना प्रविधि लगायतका विषयलाई विशेष प्राथमिकतामा राखी सोको उपर्युक्त एवम् प्रभावकारी कार्यान्वयनमा भरमग्दुर प्रयत्नरत रहदै आईरहेको छ ।

स्थानीय सरकारको रूपमा मिति २०४३ फाल्गुण ५ गते स्थापित भएको यस नगरपालिकाले प्रत्येक वर्ष आफ्नो स्थापना दिवश मनाउने गरेको अनुरूप यस वर्ष पनि स्थापनाको ३८औं वार्षिकत्वसोवको मनाउन लागेको प्रति खुसी व्यक्त गर्दै कार्यक्रम सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछु । साथै नेपालको संविधान तथा कानूनबमोजिमकाम, कार्तव्य र अधिकार बमोजिम शाखागत रूपमा सञ्चालन गरेका गतिविधिहरु, उपलब्धीहरु र सोको मुल्याङ्कनसमेत समेटिप्रकाशन गर्न लागेको **तथ्याङ्कीय पुस्तक**को लागि समेत शुभकामना व्यक्त गर्दछु । यस पुस्तिकाले नगरपालिकाले गरेका उत्कृष्ट कार्यहरुको तुलनात्मक अध्ययन एवम् उपलब्धीहरुको विस्तृत आकडाँ प्रस्तुत गर्दै आगामी दिनमा गरिनुपर्ने थप सुधारको पाटोलाई समेत प्रतिविम्बित गराई नगरपालिकालाई थप सक्षम, सबल र प्रभावकारी बनाउन मद्दत पुग्नेमा समेत विश्वास लिएको छु ।

अन्त्यमा, नगरपालिकाले मनाउन लागेको ३८ औं वार्षिकत्वसोवको सभ्य, भव्य एवम् सौहार्द समापनको लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

निराजन जंगम

उप प्रमुख

धुमकामना

धुलिखेल नगरपालिकाको अड्तीसौं स्थापना दिवसको अवसरमा धुलिखेल नगरपालिका द्वारा नगरको समग्र अवस्था तथा वस्तुस्थिती भल्कने गरी प्रकाशन गर्न लागेको **तथ्याङ्कीय पुस्तक** नगरपालिका सँग सरोकारित सम्वद्ध सबैमा सहयोगि बन्ने अपेक्षा लिएको छु ।

कुनै पनि सरकारले सम्पादन गर्ने सेवाप्रवाह नीति, निर्णय, योजना र कार्यक्रममा आधारित हुन्छ र यो वस्तुगत सूचना, तथ्य र प्रमाणमा आधारित हुनुपर्छ । जुन सम्भव भएसम्म प्राथमिक र सो नभए द्वितीय श्रोतवाट पनि जुटाउने गरिन्छ । एकिकृत वा खण्डिकृत रुपमा तयार गरिएको सहि, यथार्थ, अध्यवधिक र पहुँचयोग्य तथ्यांकले मात्र नागरिकको अवस्था र अपेक्षाको नक्सांकन, पहिचान, र आंकलन गर्न सहयोग पुग्ने मात्र नभई सोहि आधारमा तथ्य र प्रमाणमा आधारित नीति कार्यक्रम तर्जुमा भई आवश्यकताको संबोधन, सम्भावित दोहोरोपनावाट वचावट तथा सबै क्षेत्रलाई न्यायोचित र समानुपातिक आधारमा माग अनुसार नभई आवश्यकता अनुसार स्रोतको यथार्थ प्रक्षेपण, कुशल विनियोजन र प्रभावकारी परिचालन भई निर्दिष्ट लक्ष्य हासिल गर्न सघाउ पुग्दछ ।

यहि यर्थाथतावोधका कारण धुलिखेल नगरपालिकाले तथ्यांक सम्वन्धि आवश्यकता, इच्छुक सरोकारवालाको सहज पहुँचको सुविधालाई ध्यानमा राखेर स्रोत, साधन, प्रविधि, क्षमता आदिको सिमाका वावजुद भविष्यमा तत्क्षणको स्थिती सम्वन्धी तथ्याङ्कको प्रवन्धको तयारी र सो को संस्थागत क्षमता विकास गर्दै प्रस्तुत पुस्तिका हाललाई निश्चित समयवधिका लागि कुनै पनि विषय क्षेत्रमा मानक तयार गर्न आधारस्रोत बन्ने र सोही आधारमा आगामि दिनमा यसमा समयसापेक्ष सुधार, परिमार्जन र थप अध्यवधि गर्दै जान सकिने वाटो हरदम खुला राख्दै समृद्ध धुलिखेल निर्माणमा समस्त सुभेक्षुक सह-योगदानकर्ता सबैलाई पर्याप्त सकारात्मक उर्जा मिलोस भन्ने कामना समेत व्यक्त गर्दछु ।

सुरेन्द्र थापा मगर
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय
तथ्याङ्क कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोक
धुलिखेल
(काभ्रेपलाञ्चोक, सिन्धुपाल्चोक, दोलखा)

प.सं.
च.नं.

☎ : ०११-४९०७४८
इमेल : sokavre11@gmail.com

जनगणनाको मुख्य उद्देश्य जनसंख्याको आकार, संरचना, वितरण र परिवार तथा व्यक्तिसँग जोडिएका विशेषताहरू तयार गरी तथ्यमा आधारित नीति, योजना तथा कार्यक्रम निर्माणको लागि संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारलाई उपलब्ध गराउनु रहेको छ । राजनीतिक परिवर्तन पश्चात् संघीय नेपालको पहिलो जनगणना २०७८ को अन्तिम नतिजा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले सार्वजनिक गरे पश्चात् राष्ट्रिय, प्रादेशिक लगायत अन्य प्रतिवेदनहरू तथा वडास्तरसम्मका नतिजा सहितका तालिकाहरू सार्वजनिक गरेको छ । जनगणनावट प्राप्त तथ्याङ्कहरूको विश्लेषण गरी स्थानीय तहको तथ्याङ्कीय पुस्तक तयार गर्ने शिलसिलामा यस कार्यालयको कार्य क्षेत्र अन्तर्गत यस धुलिखेल नगरपालिकाको तथ्याङ्कीय पुस्तक तयार गर्न नगरपालिकालाई आवश्यक सहयोग गर्न पाउँदा ज्यादै खुसी लागेको छ । राष्ट्रिय जनगणना र राष्ट्रिय कृषिगणनाको यस प्रतिवेदनले यस नगरपालिकालाई विभिन्न नीति तथा कार्यक्रमहरू बनाउन तथा तिनीहरूको अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्न आवश्यक जनसांख्यिक, सामाजिक र आर्थिक क्षेत्रका विश्वसनीय र समयानुकूल आधारभूत तथ्याङ्कहरू उपलब्ध हुने विश्वास लिएको छु । जनगणनाका तथ्याङ्क र मुख्य-मुख्य सूचकहरू तथा राष्ट्रिय कृषिगणनावट प्राप्त स्थानीय तहको तथ्याङ्क र सूचक समावेश गरी यो तथ्याङ्कीय पुस्तक प्रकाशित गरिएको छ । यो पुस्तिका तयार गर्ने कार्यमा संयोजन तथा समन्वय गर्नुहुने नेपाल पत्रकार महासंघ काभ्रेपलाञ्चोकका निवर्तमान अध्यक्ष श्री मोतीराम तिमिल्सिनालाई धन्यवाद दिन चाहान्छु । यस पुस्तकमा तथ्याङ्क तालिकीकरण, सम्पादन र प्रशोधनमा विशेष योगदान पुऱ्याउनुहुने यस कार्यालयका सुपरिवेक्षक श्री सन्तोष कार्कीलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहान्छु । यस तथ्याङ्कीय पुस्तक तयारीको विभिन्न चरणहरूमा समन्वय, सहयोग तथा सुझाव प्रदान गर्नुहुने धुलिखेल नगरपालिका नगर प्रमुख श्री असोक कुमार व्यान्जु श्रेष्ठज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री सुरेन्द्र थापा मगरज्यू, नगरपालिका अन्तर्गतका विभिन्न शाखाका प्रमुख लगायतका कर्मचारीप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु । यो पुस्तक यस कार्यालयले स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा गरेको पहिलो प्रकाशन भएको हुँदा केही कमी कमजोरी हुन सक्छ । कमी कमजोरी तथा त्रुटी भए सुधार गर्दै जाने हाम्रो प्राथमिकतामा रहने छ, भन्ने विश्वास दिलाउन चाहान्छु । यो प्रतिवेदन यस कार्यालय अन्तर्गतका जिल्लाहरूका सबै स्थानीय तहको लागि नमुनाको रूपमा रहनेछ र यसलाई अनुसरण गरी सबै स्थानीय तहले आफ्नो स्थानीय तहको तथ्याङ्कीय पुस्तक तयार गर्न चाहेमा आवश्यक सहजीकरण गर्ने विश्वास दिलाउन चाहान्छु ।

२०८०, फागुन

दीपक कोइराला
तथ्याङ्क अधिकृत

विषय सूची

खण्ड १ : धुलिखेल नगरपालिका	१
खण्ड २ : घर तथा पारिवारिक वितरण	३
घरको मुख्य प्रयोग	३
घरको तला	४
घरको आयु	४
आवासीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवार	५
बैंक तथा वित्तीय संस्थामा बैंक खाता सम्बन्धी विवरण	५
प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा वा तालिम	६
बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिएको विवरण	६
घरको स्वामित्व	७
घरको जग	९
घरको बाहिरी गारो	११
घरको छानो	१२
घरको भुईँ	१४
परिवारमा खानेपानीको मुख्य स्रोत	१५
परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन	१७
परिवारमा बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग गरिने स्रोत	१९
परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय	२०
परिवारमा उपलब्ध साधन/सुविधाहरु	२२
कृषि बाहेकका साना घरेलु व्यवसाय सञ्चालन गर्ने परिवारको विवरण	२५
परिवारमा अनुपस्थित विदेश	२५
परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको उमेर समुह अनुसारको विवरण	२६
अक्सर विदेश बसोबास गर्ने व्यक्तिको देश अनुसारको विवरण	२७
परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको विदेश जानुको कारण अनुसारको विवरण	२७
परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको गएको देश र जानुको कारण अनुसारको विवरण	२८
परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको जाँदाको अवस्थामा उत्तिर्ण गरेको तह	२९
घर, जग्गामा महिलाको स्वामित्व	३०
मृत्यु सम्बन्धी विवरण	३१
मृत्यु भएका व्यक्तिको उमेर समुह अनुसारको विवरण	३१
विगत १२ महिनामा मृत्यु भएको कारण	३२
१५ देखि ४९ वर्षका महिलाको मृत्यु हुँदाको अवस्था	३२
खण्ड ३ : जनसांख्यिक वितरण	३३
जनसंख्या र लैङ्गिक अनुपात	३३
ग्रामिण र शहरी क्षेत्रको क्षेत्रगत वर्गिकरण	३६
परिवार संख्या र परिवारको औसत आकार	३७
उमेरगत जनसंख्या	३७

उमेर समूहअनुसार जनसंख्याको संरचना	४०
बृहत उमेर समूह अनुसार र विशेष उमेर अनुसारको जनसंख्या	४२
उमेर अनुसार परिवारमूलीको संख्या	४३
नगरपालिकामा जातजातिको अवस्था	४५
मातृभाषाको अवस्था	४६
धर्म सम्बन्धी विवरण	४८
दोस्रो भाषा अनुसारको जनसंख्या	४९
पूर्वाको भाषा अनुसारको जनसंख्या	५०
नगरपालिका बसोबास गर्ने विभिन्न देशका नागरिकहरुको जनसंख्या	५१
जनसंख्याको वैवाहिक स्थिति	५२
पहिलो विवाह गर्दाको उमेर	५३
अपाङ्गता सम्बन्धी विवरण	५४
खण्ड ४ : जनसंख्याको शैक्षिक स्थिति	५६
साक्षरता दर (५ वर्ष वा सोभन्दा माथिल्लो उमेरका)	५६
साक्षर जनसंख्याको उत्तीर्ण गरेको तह सम्बन्धी विवरण	६२
अध्ययन गरेको क्षेत्र	६७
खण्ड ५ : बसाईसराई सम्बन्धी विवरण	७०
जन्मस्थानको आधारमा जनसंख्या	७०
जन्मेको प्रदेश (जन्मस्थान नेपाल भएकाहरुको)	७१
जन्मेको देश	७२
पछिल्लो पटक बसाई सरेको स्थानका आधारमा जनसंख्या	७३
मुलुकभित्रकै अर्को स्थानबाट यस स्थानमा बसोबास गर्न आउनुको कारण	७४
तालिका अर्को पालिका र अर्को जिल्लाबाट यस पालिकामा बसोबास गर्न आउनुको कारण	७४
यस अघिको बसोबास भएको देश	७७
विदेशबाट यस स्थानमा बसोबास गर्न आउनुको कारण	७८
खण्ड ६ : प्रजनन सम्बन्धी विवरण	८२
जीवनकाल भरि जन्माएका बच्चाको संख्या अनुसारको महिला संख्या	८२
महिलाको उमेर समूह अनुसार जीवितै जन्मिएका, जीवितै जन्मिएर मरेका र हालसम्म जीवित बच्चाहरुको संख्या	८३
विगत १२ महिनामा जिवितै जन्मिएका बच्चाहरु जन्माएका महिलाहरुको संख्या	८४
उमेरगत प्रजनन दर र कुल प्रजनन दर	८४
खण्ड ७ : आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी विवरण	८६
आर्थिक काम गरेको अवधि	८६
आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी विवरण	८८
आर्थिक कामको पेशागत वर्गीकरण अनुसारको जनसंख्या	९०
आर्थिक कामको औद्योगिक क्षेत्र वर्गीकरण अनुसारको जनसंख्या	९१
आर्थिक काममा संलग्नताको प्रकार अनुसारको विवरण	९२
आर्थिक कामको संस्थागत क्षेत्र अनुसारको विवरण	९३
आर्थिक काम नगर्नुको कारण	९३
१८ वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको बसोबासको स्थिति	९४
पाँच वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्म दर्ताको अवस्था	९५

खण्ड ८: कृषि सम्बन्धी विवरण**८६**

कृषि सम्बन्धी विवरण	९६
जग्गाको उपभोग	९७
जग्गाको उपयोग	९७
पशुपन्छीको विवरण	९८
विभिन्न अस्थायी बाली लागेको, मुख्य अस्थायी बाली लागेको क्षेत्रफल तथा कृषक परिवार संख्या	९९
बगैचाको रूपमा लगाइएका जम्मा स्थायी बालीको क्षेत्रफल, बोट संख्या	९९
सन्दर्भ वर्षमा कृषि औजार तथा साधनहरूको प्रयोग गरेका कृषक परिवार	१००
कृषि ऋण, थप ऋणको आवश्यकता, बिमा तथा अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक परिवार संख्या	१००
प्रमुख बालीहरूमा कृषि सामग्री (बीउविजन, विषादी, मल) प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	१०१
कृषि कामदारको किसिमअनुसार कामदारहरूको संख्या र कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	१०२
कृषि तालिम, कृषि कार्यसम्बन्धी निर्णयमा सहभागिता तथा कृषि क्रियाकलाप	१०२
कृषि चलनको प्रमुख उत्पादन/क्रियाकलापअनुसार कृषक परिवार संख्या	१०३
कृषि चलनबाट भएको प्रमुख उत्पादनको मुख्य प्रयोग	१०४
कृषक परिवारको आम्दानीको मुख्य स्रोत, आफ्नै कृषि उत्पादनबाट भएको आम्दानी	१०६
शहस्राब्दी दिगो विकास लक्ष्यका चार लक्ष्य पुरा भएको (स्वेच्छिक समीक्षा प्रतिवेदन)	१०६
धुलिखेलमा ई-पेमेन्ट अनलाईन सेवा	१०८
चालु आर्थिक वर्ष २०८०/२०८१ को पौष मसान्त सम्मको प्रगति विवरण	११०
अनुसूची-१: नगरपालिका र वडाको उमेर समुह अनुसार जनसंख्या	११७
अनुसूची-२: जनप्रतिनिधिहरूको नामावली	१२७
अनुसूची-३: २०७४ मा निर्वाचित जन प्रतिनिधि पछि निर्माण भएको भौतिक पूर्वाधार विकास	१३५
अनुसूची-४: पशुपन्छी विवरण	१३६
अनुसूची-५: समूहकृत देशहरूको नाम र सो अन्तर्गत राखिएका देशको नाम	१३८

धुलिखेल नगरपालिका

काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको पश्चिम उत्तरी भागमा अवस्थित धुलिखेल नगरपालिकाको दुई तिरबाट उत्तर तर्फ चीन जोड्ने कोदारी राजमार्ग र दक्षिण तर्फ भारत जोड्ने वीपी राजमार्ग जस्ता सामरिक महत्वका दुई छिमेकी देश जोड्ने राजमार्ग रहेको छ। प्राकृतिक सौन्दर्य, होचा-होचा हरिया पाटाहरू घाँसे मैदान भरिएको, स्वस्थकर जलवायु भएको धुलिखेलको नामाकरण कसरी रहन गयो भन्ने सन्दर्भमा केही किम्बदन्तीहरू छन्। धौ-नेवारी भाषामा दहि भएको हुनाले राम्रो दहि पाउने ठाउँको रूपमा चिनिन्थ्यो। यहाँ बाघ लाग्ने घना जंगल थियो। त्यसै जंगलका बाघहरू खेल्ने डुल्ने ठाउँ भएकोले धुखेल भनिन्थ्यो। यसैगरी अर्को थरीको भनाई अनुसार अधिका यी वन्य सम्पदा मासेर मानिसहरूले बस्ती बसाउँदै लग्नेपछि उजाडिएका डाँडाकाडाँमा हुरी बतासले गर्दा धुलैधुलो उड्ने भएकोले यसको नाम धुलिखेल रहन गएको हो। राजा आनन्ददेव मल्लका पालामा हालको धुलिखेलका बारेमा उल्लेख गरिएको इतिहासमा छ। शाक्य वंशावलीमा समेत धुलिखेलका बारेमा चित्रण गरिएको छ।

हिमाली चुचुरा र सूर्योदयको विहङ्गम दृश्य आदिले पर्यटकहरूलाई मात्र नभै नेपालीहरू समेत लोभिएकाले हिउँदमा स्थानीय टुँडिखेलमा हुने वनभोजहरूको घुइँचो, होटलमा रात बिताउन आउने रसिकहरूको लामो लाईन र पर्यटकहरूको विहान तीन बजे देखि नै भेला हुने वातावरणले नै बताउँछ। राजधानी देखि ३० किमी पूर्वमा रहेको धुलिखेल नगरपालिकाको प्राय अधिकांश भाग पहाडी भूभागले ढाकेको छ। मिश्रित जनजातिले बसोबास गरेको यस नगरमा नेवार समुदायको बाहुल्यता भएको पाईन्छ। पहाडी भूभागले ओगटेता पनि यहाँ प्राय सबै जसो वडामा खानेपानी, विजुली र सडकको सुविधा उपलब्ध छ। काठमाडौँ उपत्यकाको बढ्दो वायु प्रदुषणका कारण यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र केहि वर्ष यता देखि बसोबासको चाप बढ्न गएको पाईन्छ। धुलिखेल नगरपालिका सुरुदेखि नै पर्यटकीय नगरिको रूपमा विकास हुँदै आईरहेको छ। सुविधा सम्पन्न फाईभ स्टार सहितका दर्जनौँ होटलहरू रहेको धुलिखेल पर्यटकिय हिसावले पनि उत्कृष्ट गन्तव्य हो।

धुलिखेल नगरपालिका वडा नम्बर ६ मा मैनेभीरको डाँडामा अत्याधुनिक श्रोत साधन सम्पन्न धुलिखेल सामुदायिक अस्पताल संचालनमा रहेको छ। दक्षिण एशियामा नै ख्याती प्राप्त उक्त अस्पतालले हजारौँ स्वदेशी तथा विदेशीहरूलाई स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउँदै आएको छ। त्यस्तै यसै नगरपालिका वडा नम्बर ४ भ्याण्डोलमा अन्तराष्ट्रिय स्तरको काठमाडौँ विश्वविद्यालय संचालनमा रहेको छ। नेपालकै नमूनाको रूपमा सञ्चालित खानेपानी कार्यक्रम तथा

ढल प्रशोधन केन्द्रबाट नमूनाको रूपमा बायोग्याँस उत्पादन भएको छ । २०४३ फागुन ५ गते तत्कालिन श्री ५ महाराजधिराजको सूदूर पश्चिम क्षेत्रको भ्रमणको क्रममा दिपायल डोटीबाट घोषणा भई धुलिखेल नगरपालिकाको गठन भएको हो । मुलुक संघीयतामा गए पछि २०७३ सालमा साविकको धुलिखेल नगरपालिका बाहेक देवीटार गाविसको केही भाग, रविओपी गाविसको केही भाग, काभ्रे नित्यचण्डेश्वरी गाविस र पात्लेखेत गाविसको पूरै भाग तथा शारदाबतासेको केही भाग तथा शङ्खुपाटीचौर गाविसको केही भाग समेत मिलाई १२ वटा वडा रहने गरी धुलिखेल नगरपालिकाको घोषणा भएको हो । यस नगरपालिकाको जम्मा क्षेत्रफल ५५ वर्ग कि.मि रहेको छ । जिल्लाकै सदरमुकाम समेत रहेको धुलिखेल नगरपालिकाको धुलिखेलमा नै नगरको केन्द्र र प्रशासनिक कार्य सञ्चालन हुन्छ । यो नगरपालिका बागमती प्रदेशको काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला, प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं १ र २ दुवै क्षेत्र तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्रको १ (क) र २ (क) अन्तर्गत पर्दछ ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिकामा ८,५७० घरपरिवार रहेका छन् भने जनसंख्या ३३,७२६ (पुरुष १६,४६२ र महिला १७,२६४) रहेको छ । यस नगरपालिकाको जनघनत्व ६१३ प्रति वर्ग किलोमिटर रहेको छ भने लैङ्गिक अनुपात ९५.३५ र साक्षरता दर ८०.१३ प्रतिशत (पुरुष ८८.४२ प्रतिशत र महिला ७२.३४ प्रतिशत) रहेको छ । अक्सर बसोबास गर्ने बाहेक २०७९ वैशाख २९ गतेसम्म १८ वर्ष उमेर पुगेका मतदाताका लागि योग्य नागरिकहरूको संख्या २५ हजार ९ सय ६३ रहेको छ । अझै केहि व्यक्तिहरूको मतदातामा नाम समावेश भएको छैन ।

सीमाना:

उत्तर : बनेपा र पाँचखाल नगरपालिका

पूर्व : पाँचखाल र नमोबुद्ध नगरपालिका

दक्षिण : नमोबुद्ध र पनौती नगरपालिका

पश्चिम : बनेपा नगरपालिका

अक्षांश र देशान्तर: यो नगरपालिका उत्तरी अक्षांश २७.३६९९२ र पूर्वी देशान्तर ८५.३३४३२ मा फैलिएको छ ।

तालिका : नगरपालिकाका वडा कार्यालयहरू रहेका स्थान

वडा नं.	वडा कार्यालय
१	देविटार
२	रविगाउँ
३	धुलिखेल
४	बखुन्डोल
५	श्रीखण्डपुर
६	भगवती स्थान
७	नारायण स्थान
८	भट्टेडाँडा
९	काभ्रेभन्ज्यांग
१०	शारदा बतासे
११	पात्लेखेत
१२	शङ्खुपाटिचौर

२०७९ मंसिर २९ गतेसम्म कायम भएका १८ वर्ष उमेर पुगेका नागरिकहरूको संख्या

क्र.सं.	वडा नम्बर	मतदाता
१	वडा नम्बर १	१६५३
२	वडा नम्बर २	२१८६
३	वडा नम्बर ३	१६७६
४	वडा नम्बर ४	१८४१
५	वडा नम्बर ५	१५९०
६	वडा नम्बर ६	२३०२
७	वडा नम्बर ७	२४७४
८	वडा नम्बर ८	२६२६
९	वडा नम्बर ९	२७१८
१०	वडा नम्बर १०	१३०२
११	वडा नम्बर ११	३२६२
१२	वडा नम्बर १२	२३३३
	जम्मा	२५,९६३

खण्ड २

घर तथा पारिवारिक विवरण

घरको मुख्य प्रयोग

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिकामा रहेका कुल ९ हजार ७८० वटा घरहरूमध्ये मुख्यरूपमा आवासको लागि प्रयोग भएका घर ७३.०४ प्रतिशत, गोठ/धन्सार/मतान १०.३६ प्रतिशत, खाली घर ८.७५ प्रतिशत, अन्य (जस्तै: भान्सा घर) १.८७ प्रतिशत, व्यापार व्यवसाय १.८ प्रतिशत, होटल तथा लज १.७४ प्रतिशत, शैक्षिक १.०८ प्रतिशत, संस्थागत ०.४९ प्रतिशत, सरकारी ०.४७ प्रतिशत, उद्योग/कलकारखाना ०.१६ प्रतिशत, स्वास्थ्यजन्य ०.१५ प्रतिशत र बैंक तथा वित्तीय संस्था ०.०८ प्रतिशत रहेका छन्।

जुन समग्र नेपालमा मुख्यरूपमा आवासको लागि प्रयोग भएका घर ७१.७%, गोठ/धन्सार/मतान १०.१%, खाली घर ६.३%, अन्य (जस्तै: भान्सा घर) ५.९%, व्यापार ३.१%, शैक्षिक १.१%, उद्योग/कलकारखाना र संस्थागत ०.४/०.४%, सरकारी ०.३%, होटल तथा लज ०.३%, स्वास्थ्यजन्य ०.२% र बैंक तथा वित्तीय संस्था ०.१% रहेका छन्।

तालिका : घरको मुख्य प्रयोग अनुसारको विवरण प्रतिशतमा

क्षेत्र	जम्मा घर संख्या	घरको मुख्य प्रयोग अनुसारको प्रतिशत											
		आवासीय	व्यापार व्यवसाय	सरकारी	शैक्षिक	स्वास्थ्य	उद्योग कलकारखाना	बैंक तथा वित्तीय संस्था	संस्थागत	होटल तथा लज	गोठ/धनसार	अन्य	खाली
नेपाल	७५५२०६६	७१.७२	३.०९	०.३७	१.१२	०.२	०.४३	०.०९	०.४१	०.३२	१०.१२	५.८७	६.२६
बागमती	१५७५८२४	७०.०७	३.७३	०.४६	१.०६	०.२	०.७२	०.१२	०.५५	०.४८	८.३३	५.२३	९.०५
काभ्रेपलाञ्चोक	१२९५९४	६१.७८	१.९९	०.२९	१.१३	०.२	०.४४	०.११	०.३३	०.३४	१३.३६	५.७२	१४.३२
धुलिखेल	९७८०	७३.०४	१.८	०.४७	१.०८	०.१५	०.१६	०.०८	०.४९	१.७४	१०.३६	१.८७	८.७५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

घरको तला

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस धुलिखेल नगरपालिकामा रहेका कुल ९ हजार ७ सय ८० वटा घरहरूमध्ये सबैभन्दा बढी ४३.७५% घर एक तले रहेका छन् भने दोस्रोमा दुई तले २९.९८% छन्। ५ देखि ७ तले घर यस नगरपालिकामा २.४१% छन्। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : घरको तला अनुसार विवरण प्रतिशतमा

क्षेत्र	जम्मा घर संख्या	घरको तला अनुसार प्रतिशत							
		१	२	३	४	५-७	८-९	१०+	नखुलेको
नेपाल	७५५२०६६	५९.८२	२८.७८	९.१७	१.३	०.६४	०.०१	०	०.२८
बागमती	१५७५८२४	५०.४६	२७.८७	१४.२६	४.७७	२.२५	०.०७	०.०२	०.३
काभ्रेपलाञ्चोक	१२९५९४	५१.७६	३४.३५	१०.४७	२.३३	०.९७	०	०	०.१२
धुलिखेल नगरपालिका	९७८०	४३.७५	२९.९८	१७.६२	६.२३	२.४१	०	०	०.०१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

घरको आयु

जनगणना २०७८ मा संकलित विवरण बमोजिम घर निर्माण भएको वर्ष अनुसार नतिजा सार्वजनिक भएकोमा घरको आयुलाई १२ वटा (० वर्ष, १ वर्ष, २ वर्ष, ३ वर्ष, ४ वर्ष, ५-९ वर्ष, १०-१४ वर्ष, १५-१९ वर्ष, २०-२९ वर्ष, ३०-४९ वर्ष, ५०-९९ वर्ष र १०० वर्ष भन्दा माथि) मा वर्गिकरण गरिएको छ। जनअनुसार धुलिखेल नगरपालिकामा रहेका कुल ९,७८० वटा घर मध्ये सबैभन्दा बढी १७.२१% घर ५-९ वर्षका रहेका छन् भने सबैभन्दा कम १०० भन्दा बढी वर्षका ०.३८% घर रहेका छन्। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा राखिएको छ।

तालिका : घरको आयु अनुसार विवरण प्रतिशतमा

क्षेत्र	जम्मा घर संख्या	घरको आयु अनुसार प्रतिशत												
		० वर्ष	१ वर्ष	२ वर्ष	३ वर्ष	४ वर्ष	५-९ वर्ष	१०-१४ वर्ष	१५-१९ वर्ष	२०-२९ वर्ष	३०-४९ वर्ष	५०-९९ वर्ष	१००+ वर्ष	नखुलेको
नेपाल	७५५२०६६	३.५४	५.६८	५.६९	६.५	६.६३	२०.६६	१५.२९	९.६४	१२.४७	८.१२	२.९७	०.५३	२.३७
बागमती	१५७५८२४	३.६	५.६६	६.७९	१०.१७	१२.७४	२२.२९	१०.४	७.०९	८.९१	५.६९	१.६४	०.३९	४.६२
काभ्रेपलाञ्चोक	१२९५९४	३.५६	५.५३	८.६७	१२.४३	१३.०५	१७.५८	७.५४	६.१५	१०.३५	९.२२	३.२३	०.५३	२.१७
धुलिखेल नगरपालिका	९७८०	४.३	६.३७	१०.१	११.६९	१०.८८	१७.२१	९.८९	७.२५	१०.३२	७.४३	२.५५	०.३८	१.६४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

आवासीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवार

नगरपालिकामा रहेको कुल ८,५७० परिवार मध्ये मात्र ४६.०३% परिवारले आवासीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान लिएको देखिन्छ। उक्त% काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लामा ५५.२६% र देशमा १०.२७% रहेको छ। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा राखिएको छ।

तालिका : आवासीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवारको विवरण प्रतिशतमा

क्षेत्र	परिवार संख्या (संस्थागत वाहेक)	आवासीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवार प्रतिशत		
		लिएका	नलिएका	नखुलेको
नेपाल	६६६०८४१	१०.२७	८९.३३	०.४
बागमती	१५६७९१७	२६.६४	७२.२९	१.०७
काभ्रेपलाञ्चोक	९१३३०	५५.२६	४४.५१	०.२३
धुलिखेल नगरपालिका	८५७०	४६.०३	५३.५१	०.४६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

बैंक तथा वित्तीय संस्थामा बैंक खाता सम्बन्धी वितरण

नगरपालिकाका जम्मा ८,५७० परिवार मध्ये ७९.१७% परिवारमा कम्तिमा १ जना सदस्यको बैंक खाता रहेको देखिन्छ। यसै गरी कुल ३३,७२६ जना मध्ये ३९.२५% व्यक्तिको कुनै कुनै बैंक तथा वित्तीय संस्था (सहकारी संस्था वाहेक)मा खाता रहेको देखिन्छ। यसैगरी कुल १६,४६२ पुरुष मध्ये ४६.२३% र कुल १७,२६४ जना महिला मध्ये ३२.६१%को बैंक तथा वित्तीय संस्थामा कम्तिमा एउटा बैंक खाता रहेको छ। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा नेपाल, बागमती प्रदेश र काभ्रेपलाञ्चोकको समेत विवरण राखिएको छ।

तालिका : बैंक तथा वित्तीय संस्थामा बैंक खाता सम्बन्धि विवरण प्रतिशतमा

क्षेत्र	परिवार संख्या (संस्थागत वाहेक)	जनसंख्या (संस्थागत बाहेक)			कम्तिमा एउटा खाता भएको परिवारको प्रतिशत	बैंक खाता भएको व्यक्तिको प्रतिशत		
		जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
नेपाल	६६६०८४१	२८९८५३६४	१४११८९९१	१४८६६३७३	६१.८९	२५.५६	२६.४२	२४.७४
बागमती	१५६७९१७	६०२१००३	२९७४५७५	३०४६४२८	७२.५४	४०.१	४३.२२	३७.०५
काभ्रेपलाञ्चोक	९१३३०	३५८७२२	१७४२५२	१८४४७०	६६.३७	३०.२७	३५.९१	२४.९४
धुलिखेल नगरपालिका	८५७०	३३७२६	१६४६२	१७२६४	७९.१७	३९.२५	४६.२३	३२.६१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा वा तालिम

जनगणना २०७८ अनुसार नगरपालिकाका कुल ८,५७० व्यक्तिगत परिवार मध्ये मात्र १,३९६ अर्थात् १६.२९% परिवारमा कम्तिमा १ जना व्यक्तिले प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा वा तालिम लिएको देखिन्छ। उक्त% काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लामा १२.७५ रहेको छ। यसैगरी उल्लेखित १,३९६ परिवारका १,८२१ जना अर्थात् ७.४१% (१८ वर्ष माथिको जनसंख्याको) ले उक्त तालिम लिएको देखिन्छ। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा राखिएको छ।

तालिका : प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा वा तालिम लिएको परिवार तथा जनसंख्या प्रतिशतमा

क्षेत्र	परिवार संख्या (संस्थागत वाहेक)	१८ वर्ष र सो भन्दा माथिको जनसंख्या	व्यवसायिक तथा प्राविधिक तालिम लिएको परिवार तथा जनसंख्या			
			व्यवसायिक तथा प्राविधिक तालिम लिएको व्यक्ति कम्तिमा १ जना भएको परिवार		जनसंख्या	
			संख्या	प्रतिशत	व्यवसायिक तथा प्राविधिक तालिम लिएको जनसंख्या	प्रतिशत (१८ वर्ष वा सो भन्दा माथिको)
नेपाल	६६६०८४१	१९०७५२२४	८३६१२७	१२.५५	१०८१६४६	५.६७
बागमती	१५६७९१७	४३५२९५०	२११०१९	१३.४६	२७५१४३	६.३२
काभ्रेपलाञ्चोक	९१३३०	२५७६८१	११६४६	१२.७५	१४४४२	५.६
धुलिखेल नगरपालिका	८५७०	२४५६६	१३९६	१६.२९	१८२१	७.४१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिएको वितरण

नगरपालिकाका जम्मा ८,५७० परिवार मध्ये ४१.२६% परिवारले कुनै बैंक तथा वित्तीय संस्था वा सहकारी संस्थाबाट ऋण लिएको देखिन्छ भने काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लामा ३५.३१%, बागमती प्रदेशमा २३.९९% र नेपालमा २५.५९% रहेको छ। विस्तृत विवरण तलको तालिका दिइएको छ।

तालिका : बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिएको विवरण

क्षेत्र	परिवार संख्या (संस्थागत वाहेक)	ऋण लिएको परिवारको प्रतिशत	
		लिएको	नलिएको
नेपाल	६६६०८४१	२५.५९	७४.४१
बागमती	१५६७९१७	२३.१९	७६.८१
काभ्रेपलाञ्चोक	९१३३०	३५.३१	६४.६९
धुलिखेल नगरपालिका	८५७०	४१.२६	५८.७४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

घरको स्वामित्व

धुलिखेल नगरपालिकामा परिवारले आवासीय रूपमा प्रयोग गरिरहेको घरको स्वामित्व हेर्दा कुल ८,५७० परिवार मध्ये ८०.५१% परिवारहरू आफ्नै स्वामित्वका आवासीय एकाइमा बसोबास गरिरहेको देखिन्छ भने १८.२१% परिवारहरू भाडामा लिइएको आवासीय एकाइमा बसिरहेको देखिन्छ। जनगणना २०७८ अनुसार ०.९२% परिवारहरू संस्थागत एकाइमा अर्थात् तिनीहरू कुनै संस्थाले प्रयोग गर्न दिइएको आवासीय एकाइमा र ०.३५% परिवार अन्य प्रकारको स्वामित्वको एकाइमा बसोबास गरेको देखिन्छ। २०६८ को जनगणना अनुसार आफ्नै स्वामित्वमा घर भएका परिवार ८१.०५% रहेको थियो भने भाडामा बस्ने १४.८१% थिए।

वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी वडा नं १ मा १००% परिवार आफ्नै स्वामित्वको घरमा बसोबास गरिरहेको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम वडा नं ४ मा ५७.७८% परिवार आफ्नै स्वामित्वको घरमा बसोबास गरिरहेको देखिन्छ। भाडामा बसोबास गर्ने परिवारको संख्या सबैभन्दा बढी वडा नं ५ मा ३८.९७% छ भने सबैभन्दा कम वडा नं. १ मा ०% (भाडामा बस्ने परिवार नभएको) रहेको छ। अन्य विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

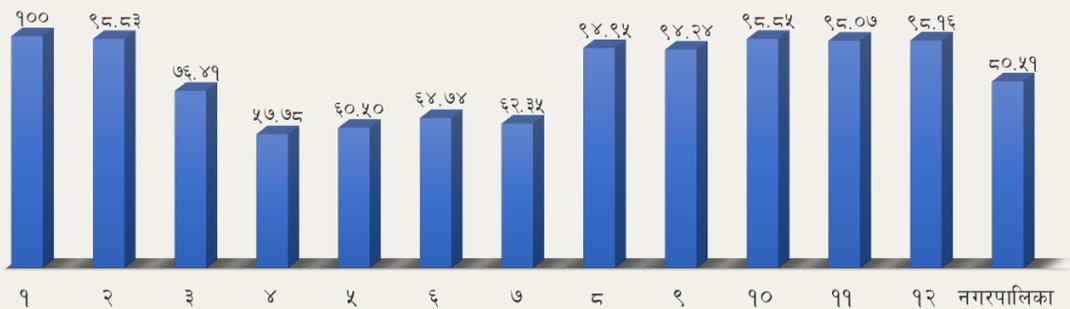
तालिका : घरको स्वामित्व अनुसार विवरण

वडा नं.	संख्या / प्रतिशत	जम्मा परिवार संख्या	घरको स्वामित्व			
			आफ्नै	भाडामा	संस्थागत	अन्य
१	संख्या	५१७	५१७	०	०	०
	प्रतिशत	१००	१००	०	०	०
२	संख्या	५९७	५९०	४	१	२
	प्रतिशत	१००	९८.८३	०.६७	०.१७	०.३४
३	संख्या	५६८	४३४	१२६	२	६
	प्रतिशत	१००	७६.४१	२२.१८	०.३५	१.०६
४	संख्या	१६२०	९३६	६२३	५४	७
	प्रतिशत	१००	५७.७८	३८.४६	३.३३	०.४३

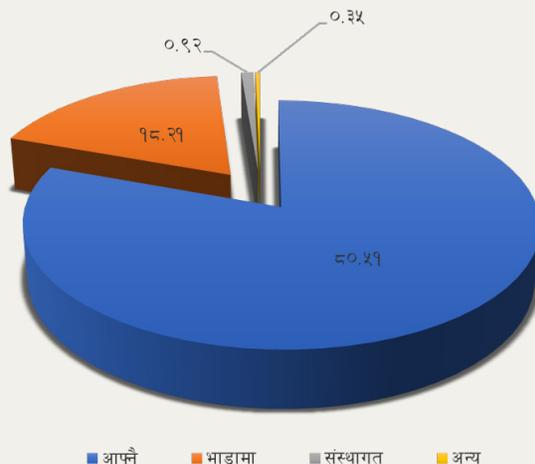
५	संख्या	७५७	४५८	२९५	३	१
	प्रतिशत	१००	६०.५०	३८.९७	०.४०	०.१३
६	संख्या	५१९	३३६	१७६	६	१
	प्रतिशत	१००	६४.७४	३३.९१	१.१६	०.१९
७	संख्या	६६४	४१४	२४४	६	०
	प्रतिशत	१००	६२.३५	३६.७५	०.९०	०.००
८	संख्या	७५३	७१५	३०	२	६
	प्रतिशत	१००	९४.९५	३.९८	०.२७	०.८०
९	संख्या	७४६	७०३	३७	१	५
	प्रतिशत	१००	९४.२४	४.९६	०.१३	०.६७
१०	संख्या	३४८	३४४	१	२	१
	प्रतिशत	१००	९८.८५	०.२९	०.५७	०.२९
११	संख्या	८८३	८६६	१४	२	१
	प्रतिशत	१००	९८.०७	१.५९	०.२३	०.११
१२	संख्या	५९८	५८७	११	०	०
	प्रतिशत	१००	९८.१६	१.८४	०.००	०.००
जम्मा	संख्या	८५७०	६९००	१५६१	७९	३०
	प्रतिशत	१००	८०.५१	१८.२१	०.९२	०.३५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

रेखाचित्र : वडा अनुसार घरको स्वामित्व आफ्नै भएका परिवारको विवरण % मा

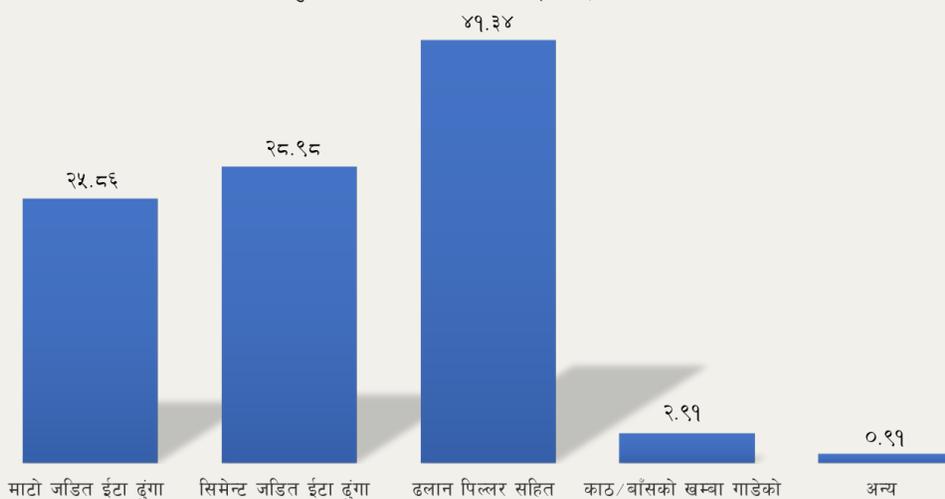
रेखाचित्र : घरको स्वामित्व परिवारको विवरण % मा

घरको जग

जनगणनाको नतिजा अनुसार नगरपालिकामा परिवारले प्रयोग गरिरहेको आवासीय एकाइहरू मध्ये ४१.३४% ढलान पिल्लर सहितको, २८.९८% सिमेन्ट जडित ईटा/ढुङ्गाबाट बनेका, २५.८६%को जग माटो जडित ईटा/ढुङ्गाबाट बनेको, २.९१% को काठ/बाँसको खाँवो गाडिएको र ०.९१%को अन्य प्रकारको बनोट रहेको देखिएको छ।

रेखाचित्र : वडा अनुसार घरको स्वामित्व आफ्नै भएका परिवारको विवरण % मा

वडागत रूपमा सबैभन्दा बढी घरको जग ढलान पिल्लर सहितको वडा नं ४ मा ७९.५१% परिवारको र सबैभन्दा कम वडा नं. १ मा २.९०% परिवारको देखिन्छ। यसैगरी वडा नं. ९ मा अभैपनि ६.८४% परिवारको घरको जग काठ/बाँसको खम्बा गाडेको देखिन्छ जुन अन्य वडामा पनि केही मात्रा देख्न सकिन्छ। माटो जडित ईटा ढुंगाको जग भएको घर सबैभन्दा बढी वडा नं. १२ मा ५४.१८% र सबैभन्दा कम वडा नं. ४.८८% देखिन्छ। घरको जगको बनोट अनुसार परिवार संख्या तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : घरको जग अनुसार विवरण

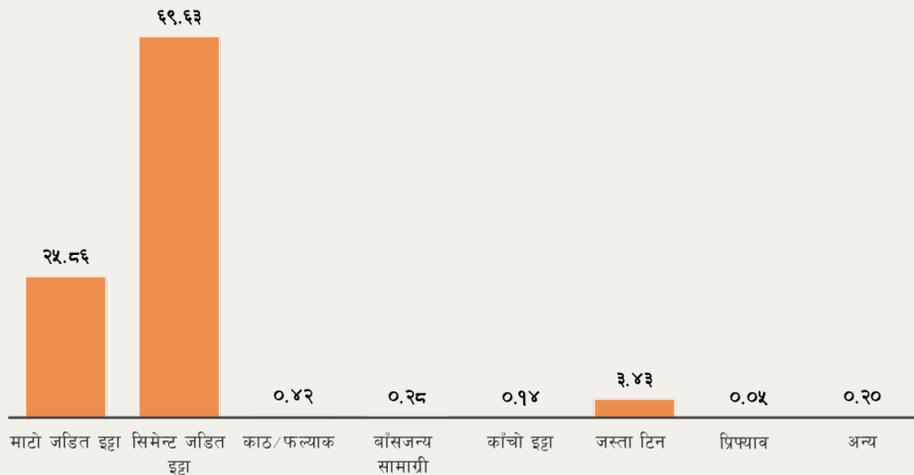
वडा नं.	संख्या/प्रतिशत	जम्मा परिवार संख्या	घरको जग				
			माटो जडित ईटा ढुंगा	सिमेन्ट जडित ईटा ढुंगा	ढलान पिलर सहित	काठ/बाँसको खम्बा गाडेको	अन्य
१	संख्या	५१७	१७७	२८६	१५	३८	१
	प्रतिशत	१००	३४.२४	५५.३२	२.९०	७.३५	०.१९
२	संख्या	५९७	१६२	२६७	१४८	१७	३
	प्रतिशत	१००	२७.१४	४४.७२	२४.७९	२.८५	०.५०
३	संख्या	५६८	९७	२०८	२३९	२४	०
	प्रतिशत	१००	१७.०८	३६.६२	४२.०८	४.२३	०.००
४	संख्या	१६२०	७९	२२१	१२८८	२२	१०
	प्रतिशत	१००	४.८८	१३.६४	७९.५१	१.३६	०.६२
५	संख्या	७५७	६७	८४	५८४	१२	१०
	प्रतिशत	१००	८.८५	११.१०	७७.१५	१.५९	१.३२
६	संख्या	५१९	१३४	१६१	२१४	७	३
	प्रतिशत	१००	२५.८२	३१.०२	४१.२३	१.३५	०.५८
७	संख्या	६६४	१३१	७३	४४०	१७	३
	प्रतिशत	१००	१९.७३	१०.९९	६६.२७	२.५६	०.४५
८	संख्या	७५३	१७१	२८५	२६७	१६	१४
	प्रतिशत	१००	२२.७१	३७.८५	३५.४६	२.१२	१.८६
९	संख्या	७४६	२६७	२४२	१६७	५१	१९
	प्रतिशत	१००	३५.७९	३२.४४	२२.३९	६.८४	२.५५
१०	संख्या	३४८	१४१	१५०	४५	७	५
	प्रतिशत	१००	४०.५२	४३.१०	१२.९३	२.०१	१.४४
११	संख्या	८८३	४६६	३३९	६४	९	५
	प्रतिशत	१००	५२.७७	३८.३९	७.२५	१.०२	०.५७
१२	संख्या	५९८	३२४	१६८	७२	२९	५
	प्रतिशत	१००	५४.१८	२८.०९	१२.०४	४.८५	०.८४
जम्मा	संख्या	८५७०	२२१६	२४८४	३५४३	२४९	७८
	प्रतिशत	१००	२५.८६	२८.९८	४१.३४	२.९१	०.९१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

घरको बाहिरी गारो

जनगणनाको नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा परिवारले बसोबासका लागि प्रयोग गरिरहेका घरको बाहिरी गारो मध्ये ६९.६३%को सिमेन्ट जडित ईटा/ढुङ्गाबाट, २५.८६% को माटो जडित ईटा/ढुङ्गाबाट, ३.४३% जस्ता/टिन, ०.४२% को काठ/फल्याकबाट, ०.२८%को बाँसजन्य सामग्रीबाट, ०.१४% काँचो इट्टा, ०.०५%को प्रिफ्याव, र बाँकी अन्य सामग्रीबाट बनेको देखिएको छ ।

रेखाचित्र : नगरपालिकामा घरको बाहिरी गारो अनुसार परिवारको विवरण प्रतिशतमा

वडा अनुसार हेर्दा वडा न ४ मा ९२.६५% परिवारको घरको गारो सिमेन्ट जडित इट्टा ढुँगाबाट बनेको छ भने वडा न १२ मा अभ्रैपति ५५.०२% परिवारको घरको गारो माटो जडित इट्टा ढुँगाबाट बनेको देखिन्छ । वडागत रुपमा घरको गारोको बनेोट अनुसार परिवार संख्या तलको तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका : घरको बाहिरी गारो अनुसार विवरण

वडा नं.	संख्या / प्रतिशत	जम्मा परिवार संख्या	घरको बाहिरी गारो							
			माटो जडित इट्टा	सिमेन्ट जडित इट्टा	काठ/फल्याक	बाँसजन्य सामग्री	काँचो इट्टा	जस्ता टिन	प्रिफ्याव	अन्य
१	संख्या	५१७	१७३	३०१	४	१२	२	२३	१	१
	प्रतिशत	१००	३३.४६	५८.२२	०.७७	२.३२	०.३९	४.४५	०.१९	०.१९
२	संख्या	५९७	१६६	४११	५	०	१	१४	०	०
	प्रतिशत	१००	२७.८१	६८.८४	०.८४	०.००	०.१७	२.३५	०.००	०.००
३	संख्या	५६८	९४	४४७	४	०	०	२१	१	१
	प्रतिशत	१००	१६.५५	७८.७०	०.७०	०.००	०.००	३.७०	०.१८	०.१८
४	संख्या	१६२०	७८	१५०१	३	०	१	३५	०	२
	प्रतिशत	१००	४.८१	९२.६५	०.१९	०.००	०.०६	२.१६	०.००	०.१२
५	संख्या	७५७	५७	६७३	१	०	०	१९	०	७
	प्रतिशत	१००	७.५३	८८.९०	०.१३	०.००	०.००	२.५१	०.००	०.९२

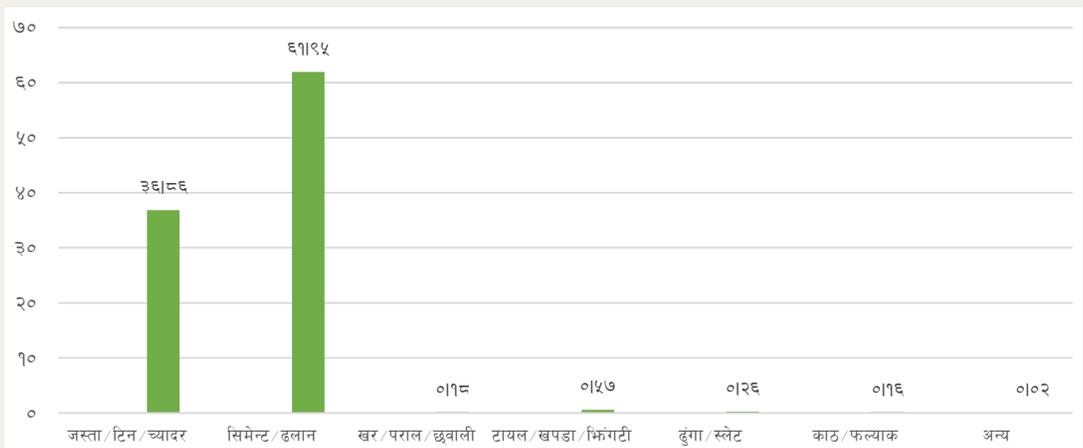
६	संख्या	५१९	१३२	३६६	५	१	२	११	०	२
	प्रतिशत	१००	२५.४३	७०.५२	०.९६	०.१९	०.३९	२.१२	०.००	०.३९
७	संख्या	६६४	१२४	५१९	१	०	०	१८	१	१
	प्रतिशत	१००	१८.६७	७८.१६	०.१५	०.००	०.००	२.७१	०.१५	०.१५
८	संख्या	७५३	१८३	५२९	६	२	२	३१	०	०
	प्रतिशत	१००	२४.३०	७०.२५	०.८०	०.२७	०.२७	४.१२	०.००	०.००
९	संख्या	७४६	२८१	३८८	१	०	२	७०	१	३
	प्रतिशत	१००	३७.६७	५२.०१	०.१३	०.००	०.२७	९.३८	०.१३	०.४०
१०	संख्या	३४८	१३८	१९७	१	१	०	११	०	०
	प्रतिशत	१००	३९.६६	५६.६१	०.२९	०.२९	०.००	३.१६	०.००	०.००
११	संख्या	८८३	४६१	३९६	५	०	१	२०	०	०
	प्रतिशत	१००	५२.२१	४४.८५	०.५७	०.००	०.११	२.२७	०.००	०.००
१२	संख्या	५९८	३२९	२३९	०	८	१	२१	०	०
	प्रतिशत	१००	५५.०२	३९.९७	०.००	१.३४	०.१७	३.५१	०.००	०.००
जम्मा	संख्या	८५७०	२२१६	५९६७	३६	२४	१२	२९४	४	१७
	प्रतिशत	१००	२५.८६	६९.६३	०.४२	०.२८	०.१४	३.४३	०.०५	०.२०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

घरको छानो

नगरपालिकामा बस्ने परिवारले बसोबासका लागि प्रयोग गरिरहेका घरहरू मध्ये मुख्य रूपमा ६१.९५% परिवारको छाना सिमेन्ट/ढलानबाट, ३६.८६% को जस्ता/टिन/च्यादरबाट, ०.५७%को टायल/खपटा/भिँगटीबाट, ०.१८% को खर/पराल/छुवालीबाट, ०.२६ प्रतिशत ढुंगा/स्लेटबाट, ०.१६ प्रतिशत काठ/फल्याकबाट बनेको देखिएको छ भने बाँकी अन्य सामग्रीको प्रयोगबाट बनेको देखिन्छ । वि.सं. २०६८ सालमा ६४.६९% परिवारको छाना जस्ता/टिन/च्यादरबाट, २१.३४% को सिमेन्ट/ढलानबाट र बाँकी अन्य सामग्रीबाट बनेको थियो ।

रेखाचित्र : नगरपालिकामा घरको छानाको प्रकार अनुसार परिवारको विवरण प्रतिशतमा

वडागत रुपमा हेर्दा घरको छाना सिमेन्ट ढलान भएका परिवार वडा नं ४ मा सबैभन्दा बढी (८७.४१%) र वडा नं. १२ मा सबैभन्दा कम (३३.४४%) रहेका छन्। घरको छानाको बनेोट अनुसारको परिवार संख्या तालिकामा दिईएको छ।

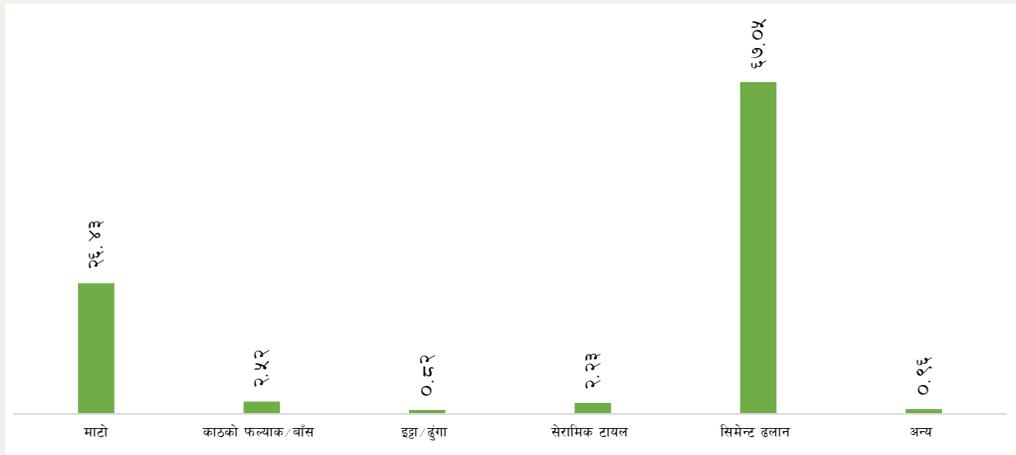
तालिका : घरको छानो अनुसार विवरण

वडा नं.	संख्या/प्रतिशत	जम्मा परिवार संख्या	घरको छानो						
			जस्ता/टिन/च्यार	सिमेन्ट/ढलान	खर/पराल/छ्वाली	टायल/खपडा/किगाटी	ढुंगा/सलेट	काठ/फल्याक	अन्य
१	संख्या	५१७	३१८	१९८	०	१	०	०	०
	प्रतिशत	१००	६१.५१	३८.३०	०.००	०.१९	०.००	०.००	०.००
२	संख्या	५९७	२२७	३६६	०	१	१	२	०
	प्रतिशत	१००	३८.०२	६१.३१	०.००	०.१७	०.१७	०.३४	०.००
३	संख्या	५६८	१९३	३७१	२	०	१	०	१
	प्रतिशत	१००	३३.९८	६५.३२	०.३५	०.००	०.१८	०.००	०.१८
४	संख्या	१६२०	१९१	१४१६	३	३	५	१	१
	प्रतिशत	१००	११.७९	८७.४१	०.१९	०.१९	०.३१	०.०६	०.०६
५	संख्या	७५७	१०५	६४९	१	१	१	०	०
	प्रतिशत	१००	१३.८७	८५.७३	०.१३	०.१३	०.१३	०.००	०.००
६	संख्या	५१९	१६२	३५४	०	३	०	०	०
	प्रतिशत	१००	३१.२१	६८.२१	०.००	०.५८	०.००	०.००	०.००
७	संख्या	६६४	१६७	४९४	१	०	१	१	०
	प्रतिशत	१००	२५.१५	७४.४०	०.१५	०.००	०.१५	०.१५	०.००
८	संख्या	७५३	३०७	४३९	३	१	१	२	०
	प्रतिशत	१००	४०.७७	५८.३०	०.४०	०.१३	०.१३	०.२७	०.००
९	संख्या	७४६	४०४	३२०	०	२०	१	१	०
	प्रतिशत	१००	५४.१६	४२.९०	०.००	२.६८	०.१३	०.१३	०.००
१०	संख्या	३४८	१६१	१७३	२	१०	२	०	०
	प्रतिशत	१००	४६.२६	४९.७१	०.५७	२.८७	०.५७	०.००	०.००
११	संख्या	८८३	५२७	३२९	३	९	९	६	०
	प्रतिशत	१००	५९.६८	३७.२६	०.३४	१.०२	१.०२	०.६८	०.००
१२	संख्या	५९८	३९७	२००	०	०	०	१	०
	प्रतिशत	१००	६६.३९	३३.४४	०.००	०.००	०.००	०.१७	०.००
जम्मा	संख्या	८५७०	३१५९	५३०९	१५	४९	२२	१४	२
	प्रतिशत	१००	३६.८६	६१.९५	०.१८	०.५७	०.२६	०.१६	०.०२

घरको भुई

जनगणनाका नतिजा अनुसार नगरपालिकामा बसोबास गर्ने परिवारले प्रयोग गर्ने घरहरु मध्ये २६.४६% परिवारको घरको भुईमा माटो, ६७.०५% को सिमेन्ट/ढलान, २.२३% को सेरामिक टायल, २.५२% को काठको फल्याक/बाँस, ०.८२% को ईटा/ढुंगा छ भने बाँकी घरको भुईमा अन्य सामग्रीको प्रयोग भएको देखिन्छ।

रेखाचित्र : नगरपालिकामा घरको भुईको बनौट अनुसार परिवारको विवरण प्रतिशतमा

वडामा हेर्दा घरको भुई सिमेन्ट/ढलान भएको परिवार सबैभन्दा बढी वडा नं. ५ मा ८५.४७% र कम वडा नं. १२ मा ३५.७९% रहेको छ। घरको भुई माटो हुने परिवार सबैभन्दा बढी वडा नं. १२ मा ५९.३६% र कम वडा नं. ४ मा ५.३१ प्रतिशत रहेको छ। वडागत रुपमा घरको भुईको बनौट तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : घरको भुई अनुसार विवरण

वडा	संख्या/प्रतिशत	जम्मा परिवार संख्या	घरको भुई					
			माटो	काठको फल्याक/बाँस	ईटा/ढुंगा	सेरामिक टायल	सिमेन्ट ढलान	अन्य
१	संख्या	५१७	२०९	७	१	१	२९५	४
	प्रतिशत	१००	४०.४३	१.३५	०.१९	०.१९	५७.०६	०.७७
२	संख्या	५९७	१६७	१८	१	१	४०९	१
	प्रतिशत	१००	२७.९७	३.०२	०.१७	०.१७	६८.५१	०.१७
३	संख्या	५६८	१०८	३	२	१	४५३	१
	प्रतिशत	१००	१९.०१	०.५३	०.३५	०.१८	७९.७५	०.१८
४	संख्या	१६२०	८६	२०	३५	९४	१३८१	४
	प्रतिशत	१००	५.३१	१.२३	२.१६	५.८०	८५.२५	०.२५
५	संख्या	७५७	७०	१२	६	१५	६४७	७
	प्रतिशत	१००	९.२५	१.५९	०.७९	१.९८	८५.४७	०.९२
६	संख्या	५१९	१३०	५	३	१६	३६४	१
	प्रतिशत	१००	२५.०५	०.९६	०.५८	३.०८	७०.१३	०.१९

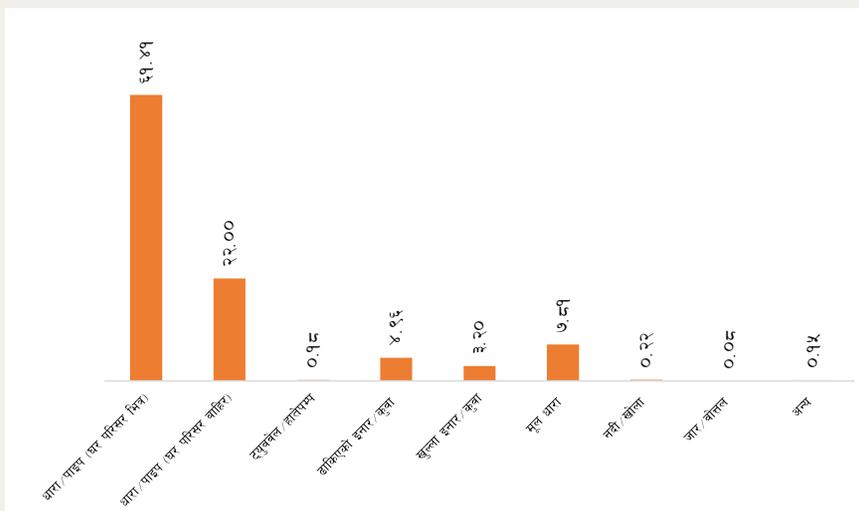
७	संख्या	६६४	११५	२०	१०	२१	४९७	१
	प्रतिशत	१००	१७.३२	३.०१	१.५१	३.१६	७४.८५	०.१५
८	संख्या	७५३	१९२	१६	५	२७	५११	२
	प्रतिशत	१००	२५.५०	२.१२	०.६६	३.५९	६७.८६	०.२७
९	संख्या	७४६	३२८	३	३	१	४०८	३
	प्रतिशत	१००	४३.९७	०.४०	०.४०	०.१३	५४.६९	०.४०
१०	संख्या	३४८	११२	४५	१	१	१८७	२
	प्रतिशत	१००	३२.१८	१२.९३	०.२९	०.२९	५३.७४	०.५७
११	संख्या	८८३	३९३	५४	१	२	३८०	५३
	प्रतिशत	१००	४४.५१	६.१२	०.११	०.२३	४३.०४	६.००
१२	संख्या	५९८	३५५	१३	२	११	२१४	३
	प्रतिशत	१००	५९.३६	२.१७	०.३३	१.८४	३५.७९	०.५०
जम्मा	संख्या	८५७०	२२६५	२१६	७०	१९१	५७४६	८२
	प्रतिशत	१००	२६.४३	२.५२	०.८२	२.२३	६७.०५	०.९६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

परिवारमा खानेपानीको मुख्य स्रोत

जनगणनाको प्राप्त नतिजाअनुसार नगरपालिकाका कुल ८,५७० परिवार मध्ये खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा धारा/पाइप (घरपरिसर भित्र) प्रयोग गर्ने ६१.४१% र धारा/पाइप (घरपरिसर बाहिर) २२%, मूल धारा ७.८१%, ४.९६% ढाकिएको इनार, ३.२% खुला इनार/कुवा, नदी खोलाबाट ०.२२%, ट्युबवेल/हाते पम्प ०.१८%, जार बोटल ०.०८% र अन्य स्रोत प्रयोग गर्ने ०.१५% परिवार रहेका छन् । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ सालमा खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा धारा पाइपको पानी प्रयोग गर्ने परिवार ८१.४२% थियो भने मुल धारा प्रयोग गर्ने ५.२०%, खुला इनार प्रयोग गर्ने ५.१४ % थियो ।

रेखाचित्र : नगरपालिकामा पिउनेपानीको मुख्य स्रोत अनुसार परिवारको विवरण प्रतिशतमा

वडामा अनुसार हेर्दा वडा नं. ७ मा सबैभन्दा बढि ९६.६९% परिवारले धारा/पाइप (घरपरिसर भित्र) खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा प्रयोग गर्ने गरेको पाइएको छ। वडा नं ११ का २०.२७% परिवारले मुलधारा खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा प्रयोग गर्ने गरेका छन्। वडागत रूपमा विभिन्न खानेपानीको स्रोत प्रयोग गर्ने परिवार संख्या तलको तालिकामा दिईएको छ।

तालिका : पिउनेपानीको मुख्य स्रोत अनुसार विवरण

वडा नं.	संख्या/प्रतिशत	जम्मा परिवार संख्या	पिउने पानीको मुख्य स्रोत								
			धारा/पाइप (घर परिसर भित्र)	धारा/पाइप (घर परिसर बाहिर)	ट्युबवेल/ हातेपम्प	ढाँकिएको इनार/ कुवा	खुला इनार/ कुवा	मूल धारा	नदी/खोला	जार/बोत्तल	अन्य
१	संख्या	५१७	३४१	१४०	०	१	३४	०	०	०	१
	प्रतिशत	१००	६५.९६	२७.०८	०.००	०.१९	६.५८	०.००	०.००	०.००	०.१९
२	संख्या	५९७	५४६	४	०	०	०	४६	१	०	०
	प्रतिशत	१००	९१.४६	०.६७	०.००	०.००	०.००	७.७१	०.१७	०.००	०.००
३	संख्या	५६८	३९२	१५२	१	१	५	१४	२	१	०
	प्रतिशत	१००	६९.०१	२६.७६	०.१८	०.१८	०.८८	२.४६	०.३५	०.१८	०.००
४	संख्या	१६२०	११२१	४५४	०	१७	२४	२	०	१	१
	प्रतिशत	१००	६९.२०	२८.०२	०.००	१.०५	१.४८	०.१२	०.००	०.०६	०.०६
५	संख्या	७५७	५२१	१३६	०	५	६	८७	०	१	१
	प्रतिशत	१००	६८.८२	१७.९७	०.००	०.६६	०.७९	११.४९	०.००	०.१३	०.१३
६	संख्या	५१९	४६१	४४	०	४	४	१	०	१	४
	प्रतिशत	१००	८८.८२	८.४८	०.००	०.७७	०.७७	०.१९	०.००	०.१९	०.७७
७	संख्या	६६४	६४२	२०	१	०	०	०	०	०	१
	प्रतिशत	१००	९६.६९	३.०१	०.१५	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.१५
८	संख्या	७५३	४२३	१७४	१	४	१८	१२५	८	०	०
	प्रतिशत	१००	५६.१८	२३.११	०.१३	०.५३	२.३९	१६.६०	१.०६	०.००	०.००
९	संख्या	७४६	१५५	२१९	२	१८६	७३	१०६	०	३	२
	प्रतिशत	१००	२०.७८	२९.३६	०.२७	२४.९३	९.७९	१४.२१	०.००	०.४०	०.२७
१०	संख्या	३४८	१६	२३६	२	३१	४०	२३	०	०	०
	प्रतिशत	१००	४.६०	६७.८२	०.५७	८.९१	११.४९	६.६१	०.००	०.००	०.००
११	संख्या	८८३	४५७	१९४	७	१८	२५	१७९	०	०	३
	प्रतिशत	१००	५१.७६	२१.९७	०.७९	२.०४	२.८३	२०.२७	०.००	०.००	०.३४

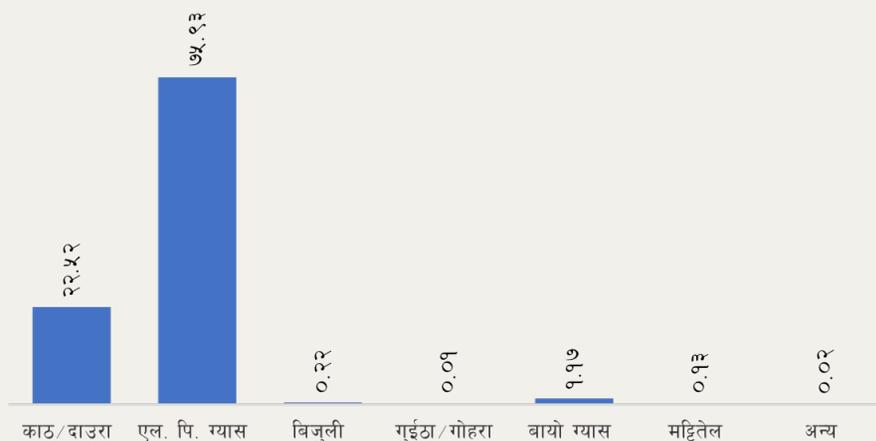
१२	संख्या	५९८	१८८	११२	१	१५८	४५	८६	८	०	०
	प्रतिशत	१००	३१.४४	१८.७३	०.१७	२६.४२	७.५३	१४.३८	१.३४	०.००	०.००
जम्मा	संख्या	८५७०	५२६३	१८८५	१५	४२५	२७४	६६९	१९	७	१३
	प्रतिशत	१००	६१.४१	२२.००	०.१८	४.९६	३.२०	७.८१	०.२२	०.०८	०.१५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

परिवारमा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

जनगणनाको नतिजाले नगरपालिका कूल परिवारमध्ये सबै भन्दा बढि (७५.९३%) परिवारले खाना पकाउन अक्सर एल.पि.ग्याँस प्रयोग गर्ने गरेको देखाएको छ । खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार २२.५२% रहेको छ भने बायोग्याँस प्रयोग गर्ने परिवार १.१७%, ०.२२% बिजुली रहेको छ भने बाँकी अन्य रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार ६०.४७ % ले खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा, २९.८४ % ले एल.पि. ग्याँस प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको थियो । हाल खाना पकाउन अक्सर दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार संख्या निकै घटेको र एल.पि. ग्याँस प्रयोग गर्ने संख्या निकै बढेको देखिन्छ ।

रेखाचित्र : नगरपालिकामा खाना पकाउने इन्धनको मुख्य स्रोत अनुसार परिवारको विवरण प्रतिशतमा

वडामा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन हेर्दा सबैभन्दा बढी एल पि ग्याँस प्रयोग गर्ने परिवार वडा नं. ५ मा ९६.८३% र कम कम वडा नं. ११ मा ४५.८७% रहेका छन् । यसै गरी खाना पकाउन अक्सर काठ दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार सबैभन्दा बढी वडा नं. ११ मा ५१.४२% र कम वडा नं. ५ मा २.९१% रहेको छन् । खाना बनाउन अक्सर प्रयोग गरिएको इन्धन अनुसारको परिवार संख्या तलको तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका : खाना पकाउन इन्धनको मुख्य स्रोत अनुसार विवरण

वडा नं.	संख्या / प्रतिशत	जम्मा परिवार संख्या	खाना पकाउने इन्धनको मुख्य स्रोत						
			काठ/ दाउरा	एल. पि. ग्यास	बिजुली	गुईठा/गोहरा	बायो ग्यास	मट्टितेल	अन्य
१	संख्या	५१७	१७३	३३७	०	०	७	०	०
	प्रतिशत	१००	३३.४६	६५.१८	०.००	०.००	१.३५	०.००	०.००
२	संख्या	५९७	१३३	४१५	०	०	४९	०	०
	प्रतिशत	१००	२२.२८	६९.५१	०.००	०.००	८.२१	०.००	०.००
३	संख्या	५६८	११९	४४७	०	०	२	०	०
	प्रतिशत	१००	२०.९५	७८.७०	०.००	०.००	०.३५	०.००	०.००
४	संख्या	१६२०	६७	१५४१	९	०	१	१	१
	प्रतिशत	१००	४.१४	९५.१२	०.५६	०.००	०.०६	०.०६	०.०६
५	संख्या	७५७	२२	७३३	०	०	१	१	०
	प्रतिशत	१००	२.९१	९६.८३	०.००	०.००	०.१३	०.१३	०.००
६	संख्या	५१९	२१	४९३	३	०	०	१	१
	प्रतिशत	१००	४.०५	९४.९९	०.५८	०.००	०.००	०.१९	०.१९
७	संख्या	६६४	२४	६३६	४	०	०	०	०
	प्रतिशत	१००	३.६१	९५.७८	०.६०	०.००	०.००	०.००	०.००
८	संख्या	७५३	२३२	५१३	१	०	७	०	०
	प्रतिशत	१००	३०.८१	६८.१३	०.१३	०.००	०.९३	०.००	०.००
९	संख्या	७४६	२७३	४६४	१	०	८	०	०
	प्रतिशत	१००	३६.६०	६२.२०	०.१३	०.००	१.०७	०.००	०.००
१०	संख्या	३४८	११९	२२६	१	०	२	०	०
	प्रतिशत	१००	३४.२०	६४.९४	०.२९	०.००	०.५७	०.००	०.००
११	संख्या	८८३	४५४	४०५	०	०	१७	७	०
	प्रतिशत	१००	५१.४२	४५.८७	०.००	०.००	१.९३	०.७९	०.००
१२	संख्या	५९८	२९३	२९७	०	१	६	१	०
	प्रतिशत	१००	४९.००	४९.६७	०.००	०.१७	१.००	०.१७	०.००
जम्मा	संख्या	८५७०	१९३०	६५०७	१९	१	१००	११	२
	प्रतिशत	१००	२२.५२	७५.९३	०.२२	०.०१	१.१७	०.१३	०.०२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

परिवारमा बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग गरिने स्रोत

जनगणनाको नतिजा अनुसार नगरपालिकाका लगभग सबैजसो (९९.०५%) परिवारहरूले आफू बसोबास गरेको घर/आवासीय एकाइमा बत्ती बाल्नका लागि अक्सर बिजुली प्रयोग गर्ने गरेको देखिएको छ। गत २०६८ को जनगणनामा बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ९३.५७ % रहेको थियो। बत्ती बाल्नका लागि अक्सर अन्य इन्धन प्रयोग गर्ने परिवार न्युन रहेको छ। वडागत विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

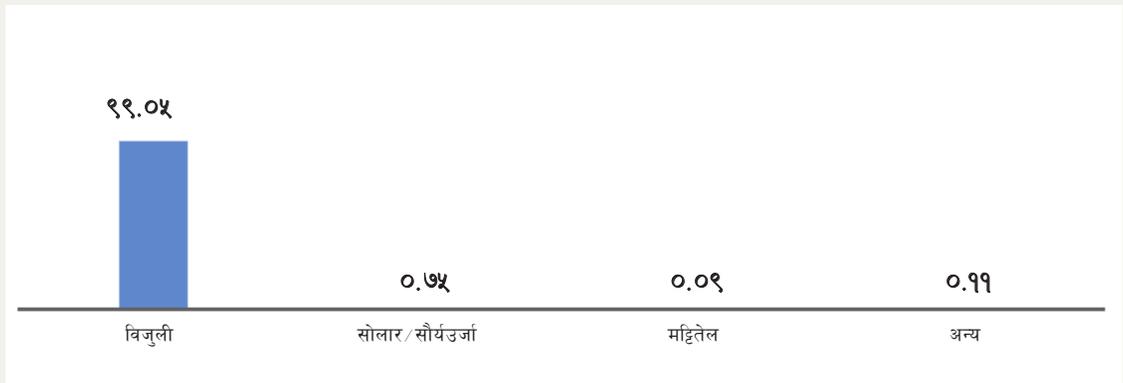
तालिका : बत्ती बाल्न प्रयोग गरिने इन्धनको मुख्य स्रोत अनुसार विवरण

जम्मा	संख्या / प्रतिशत	जम्मा परिवार संख्या	बत्ती बाल्न प्रयोग गरिने इन्धनको मुख्य स्रोत			
			बिजुली	सोला / सौर्यउर्जा	मट्टितेल	अन्य
१	संख्या	५१७	५१२	४	१	०
	प्रतिशत	१००	९९.०३	०.७७	०.१९	०.००
२	संख्या	५९७	५९३	३	०	१
	प्रतिशत	१००	९९.३३	०.५०	०.००	०.१७
३	संख्या	५६८	५५९	८	०	१
	प्रतिशत	१००	९८.४२	१.४१	०.००	०.१८
४	संख्या	१६२०	१६१५	५	०	०
	प्रतिशत	१००	९९.६९	०.३१	०.००	०.००
५	संख्या	७५७	७५१	३	०	३
	प्रतिशत	१००	९९.२१	०.४०	०.००	०.४०
६	संख्या	५१९	५१३	६	०	०
	प्रतिशत	१००	९८.८४	१.१६	०.००	०.००
७	संख्या	६६४	६६२	२	०	०
	प्रतिशत	१००	९९.७०	०.३०	०.००	०.००
८	संख्या	७५३	७५१	०	२	०
	प्रतिशत	१००	९९.७३	०.००	०.२७	०.००
९	संख्या	७४६	७४२	३	१	०
	प्रतिशत	१००	९९.४६	०.४०	०.१३	०.००
१०	संख्या	३४८	३४०	६	१	१
	प्रतिशत	१००	९७.७०	१.७२	०.२९	०.२९
११	संख्या	८८३	८६७	१०	३	३
	प्रतिशत	१००	९८.१९	१.१३	०.३४	०.३४
१२	संख्या	५९८	५८४	१४	०	०
	प्रतिशत	१००	९७.६६	२.३४	०.००	०.००

जम्मा	संख्या	८५७०	८४८९	६४	८	९
	प्रतिशत	१००	९९.०५	०.७५	०.०९	०.११

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

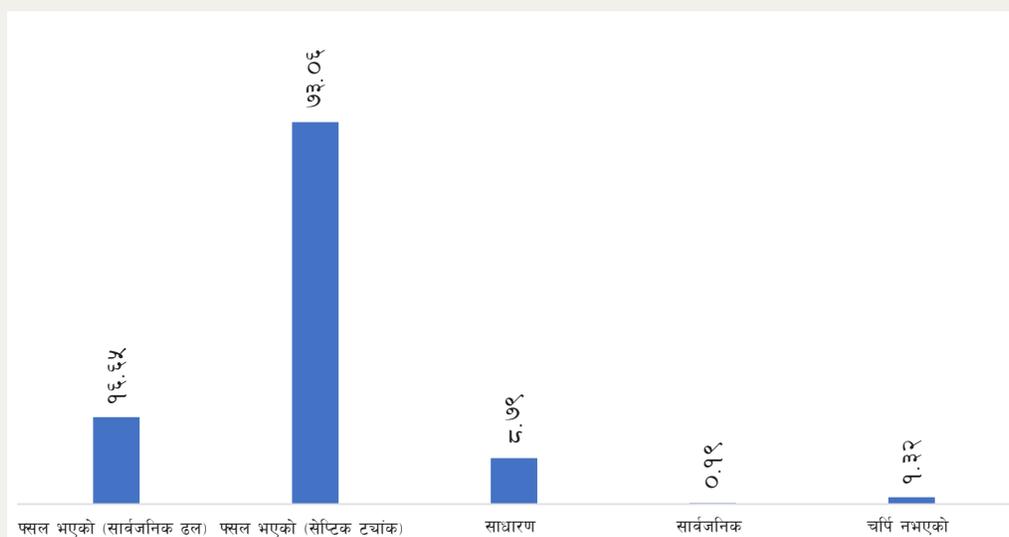
रेखाचित्र : नगरपालिकामा बत्तिबाल्न अक्सर प्रयोग गरिने स्रोत अनुसार परिवारको विवरण प्रतिशतमा

परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय

जनगणनाको नतिजा अनुसार नगरपालिका कुल ८,५७० परिवारमध्ये अधिकांश ९८.६८% परिवारले कुनै न कुनै प्रकारको शौचालयको प्रयोग गर्ने गरेका छन् भने मात्र १.३२% परिवारहरूसँग शौचालयको पहुँच नभएको देखिन्छ। जम्मा परिवारमध्ये १६.६५% परिवारहरूले सार्वजनिक ढलमा जोडिएको फलस भएको, ७३.०६% परिवारहरूले सेप्टिक ट्याङ्कमा जोडिएको फलस भएको, ८.७९% ले साधारण शौचालय र ०.१९% ले सार्वजनिक शौचालय प्रयोग गर्ने गरेका छन्। गत जनगणना २०६८ मा शौचालयको पहुँच नभएको परिवार १७.९ % थियो भने ६४.२३ % परिवारहरूले फलस भएको र १४.४९ % ले साधारण शौचालय प्रयोग गर्ने गरेका थिए।

रेखाचित्र : नगरपालिकामा परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको प्रकार अनुसारको विवरण प्रतिशतमा

नगरपालिकाको वडा अनुसार हेर्दा सबै भन्दा बढी सेप्टिक ट्याङ्कमा जोडिएको फलस भएका शौचालय प्रयोग गर्ने परिवार वडा नं. १२ मा (९२.४७%) र सबैभन्दा कम वडा नं. ५ मा (३५.६७%) रहेका छन् भने सार्वजनिक ढलमा जोडिएको फलस भएका शौचालय प्रयोग गर्ने परिवार सबै भन्दा बढी वडा नं. ५ मा (६१.४३%) र सबैभन्दा कम वडा नं. ९ मा (०.५४%) रहेका छन्। शौचालय नभएको परिवार सबैभन्दा बढी वडा नं. १ मा ४.६४% रहेका छन् र वडा नं. ५,६,७,१२ मा शौचालय नभएको परिवार मात्र १/१ वटा रहेको छ। विभिन्न प्रकारका शौचालय प्रयोग गर्ने परिवारको वडागत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालयको प्रकार अनुसार विवरण

वडा नं.	संख्या/प्रतिशत	जम्मा परिवार संख्या	परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय				चपि नभएको
			फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क)	साधारण	सार्वजनिक	
१	संख्या	५१७	९	३०१	१८०	३	२४
	प्रतिशत	१००	१.७४	५८.२२	३४.८२	०.५८	४.६४
२	संख्या	५९७	६	५५९	२४	१	७
	प्रतिशत	१००	१.०१	९३.६३	४.०२	०.१७	१.१७
३	संख्या	५६८	२५	४५२	८१	४	६
	प्रतिशत	१००	४.४०	७९.५८	१४.२६	०.७०	१.०६
४	संख्या	१६२०	२१८	१३५७	३३	०	१२
	प्रतिशत	१००	१३.४६	८३.७७	२.०४	०.००	०.७४
५	संख्या	७५७	४६५	२७०	२१	०	१
	प्रतिशत	१००	६१.४३	३५.६७	२.७७	०.००	०.१३
६	संख्या	५१९	२५७	२४४	१७	०	१
	प्रतिशत	१००	४९.५२	४७.०१	३.२८	०.००	०.१९
७	संख्या	६६४	३७८	२७८	६	१	१
	प्रतिशत	१००	५६.९३	४१.८७	०.९०	०.१५	०.१५
८	संख्या	७५३	१९	६७३	४५	२	१४
	प्रतिशत	१००	२.५२	८९.३८	५.९८	०.२७	१.८६
९	संख्या	७४६	४	४८२	२४६	०	१४
	प्रतिशत	१००	०.५४	६४.६१	३२.९८	०.००	१.८८
१०	संख्या	३४८	११	२९९	३४	२	२
	प्रतिशत	१००	३.१६	८५.९२	९.७७	०.५७	०.५७
११	संख्या	८८३	२६	७९३	३२	२	३०
	प्रतिशत	१००	२.९४	८९.८१	३.६२	०.२३	३.४०
१२	संख्या	५९८	९	५५३	३४	१	१
	प्रतिशत	१००	१.५१	९२.४७	५.६९	०.१७	०.१७

जम्मा	संख्या	८५७०	१४२७	६२६१	७५३	१६	११३
	प्रतिशत	१००	१६.६५	७३.०६	८.७९	०.१९	१.३२

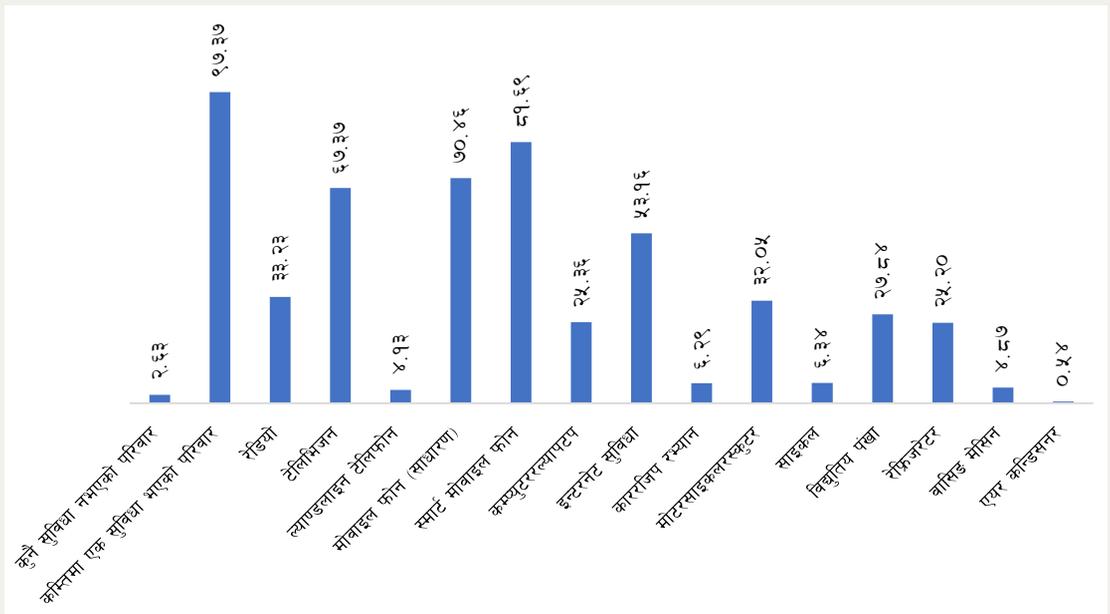
स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

परिवारमा उपलब्ध साधन/सुविधाहरू

जनगणनामा देशका हरेक परिवारमा भएका साधन तथा सेवा सुविधाहरूका विवरण अनुसार यस नगरपालिकामा २.६३% परिवारहरूमा उल्लिखित कुनै पनि साधन/सुविधाहरू उपलब्ध नभएको पाइयो भने ९७.३७% परिवारमा कम्तिमा एक किसिमको साधन/सुविधा उपलब्ध भएको पाइएको छ। नगरपालिकामा साधारण मोबाइल फोन हुने ७०.४६% र स्मार्ट मोबाइल फोन हुने ८१.६९% परिवार देखिएको छ।

नतिजाअनुसार ३३.२३%मा रेडियो, ६७.३७%मा टेलिभिजन, ५३.१६%मा इन्टरनेट सुविधा, २५.३६%मा कम्प्युटर ल्यापटप, ३२.०५%मा मोटरसाइकल स्कुटर उपलब्ध रहेको देखिन्छ। यसैगरी वडामा कुनै पनि साधारण सुविधा उपलब्ध नभएको परिवार सबैभन्दा बढी वडा नं. १ मा ८.९०% र कम वडा नं. वडा नं. ५ मा ०.१३% रहेको छ। अन्य विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

रेखाचित्र : नगरपालिकामा घरायसी सेवा सुविधा प्रयोग गर्ने परिवारको विवरण प्रतिशतमा

तालिका : परिवारले प्रयोग गरेको सुविधाका साधनहरू अनुसार विवरण

वृत्त नं.	संख्या/प्रतिशत	सम्मान परिवार संख्या	कुल सुविधा नभएको परिवार	कतिनामा एक सुविधा भएको परिवार	घरायसी सुविधाका साधनहरू											
					रेडियो	टेलिभिजन	थापडवाइन टर्किफोन	सुवाइल फोन (साधारण)	सुवाइल फोन	समो. सुवाइल फोन	कम्प्युटर/रेत्योपटप	इन्टरनेट सुविधा	काररेडियो रथान	मोटरसाइकल/स्कुटर	साइकल	विद्युतीय पंखा
१	संख्या	५१७	३४	७१	४६२	४	५०६	२२७	२२७	११	०६	३	२२	१	३४	०
	प्रतिशत	१००	६.५७	१३.५३	९१.४३	०.१५	३४.५३	३५.५३	३५.५३	१.५३	३.५३	०.५३	३.५३	०.५३	३.५३	०.००
२	संख्या	५१७	२	५१५	५१५	२	५१५	५१५	५१५	१५	२१५	१५	५१५	५१५	५१५	२
	प्रतिशत	१००	०.३९	९८.६१	९८.६१	०.३९	९८.६१	९८.६१	९८.६१	२.९१	४१.५३	२.९१	९८.६१	९८.६१	९८.६१	०.३९
३	संख्या	५२६	६	५२०	५२०	६	५२०	५२०	५२०	१७	२०६	१७	५२०	५२०	५२०	७
	प्रतिशत	१००	१.१४	९८.८६	९८.८६	१.१४	९८.८६	९८.८६	९८.८६	३.२३	३९.३६	३.२३	९८.८६	९८.८६	९८.८६	१.३३
४	संख्या	१६२०	१५	१६०५	१६०५	१५	१६०५	१६०५	१६०५	६६५	१२५६	६६५	१६०५	१६०५	१६०५	५
	प्रतिशत	१००	०.९२	९९.०८	९९.०८	०.९२	९९.०८	९९.०८	९९.०८	४०.४३	७७.५३	४०.४३	९९.०८	९९.०८	९९.०८	०.३१
५	संख्या	७५७	१	७५६	७५६	१	७५६	७५६	७५६	२६०	५०३	२६०	७५६	७५६	७५६	०
	प्रतिशत	१००	०.१३	९९.८७	९९.८७	०.१३	९९.८७	९९.८७	९९.८७	३४.३३	६६.४३	३४.३३	९९.८७	९९.८७	९९.८७	०.००
६	संख्या	५१९	११	५०८	५०८	११	५०८	५०८	५०८	२३०	३६७	२३०	५०८	५०८	५०८	५
	प्रतिशत	१००	२.१२	९७.८८	९७.८८	२.१२	९७.८८	९७.८८	९७.८८	४४.३२	७०.७१	४४.३२	९७.८८	९७.८८	९७.८८	०.९६

७	संख्या	६६४	७	६५७	३१८	५१७	१०५	३४४	६०६	२८१	४८९	११६	२५४	१३१	२६१	२७४	१०४	११
	प्रतिशत	१००	१.०५	९८.९५	४७.८९	७७.८६	१५.८१	५१.८१	९१.२७	४२.३२	७३.६४	१७.४७	३८.२७	१९.७३	३९.३१	४१.२७	१५.६६	१.६६
८	संख्या	७५३	१८	७३५	२७५	५४४	२७	६०३	६१४	१४०	३९९	४४	२४८	३६	२००	२१३	२१	६
	प्रतिशत	१००	२.३९	९७.६१	३६.५२	७२.२४	३.५९	८०.०८	८१.५४	१८.५९	५२.९९	५.८४	३२.९३	४.७८	२६.५६	२८.२९	२.७९	०.८०
९	संख्या	७४६	२३	७२३	३२०	५१५	६	५६२	५९१	१४०	३२९	३१	२४८	२८	१६४	१६८	१५	५
	प्रतिशत	१००	३.०८	९६.९२	४२.९०	६९.०३	०.८०	७५.३४	७९.२२	१८.७७	४४.१०	४.१६	३३.२४	३.७५	२१.९८	२२.५२	२.०१	०.६७
१०	संख्या	३४८	१८	३३०	१२९	१५२	४	२८५	२८९	३२	११९	६	५६	११	४२	४५	६	०
	प्रतिशत	१००	५.१७	९४.८३	३७.०७	४३.६८	१.१५	८१.९०	८३.०५	९.२०	३४.२०	१.७२	१६.०९	३.१६	१२.०७	१२.९३	१.७२	०.००
११	संख्या	८८३	४८	८३५	३६१	५३७	१८	६६०	६०१	९०	४०८	१८	१७३	२२	१५९	११४	५	२
	प्रतिशत	१००	५.४४	९४.५६	४०.८८	६०.८२	२.०४	७४.७५	६८.०६	१०.१९	४६.२१	२.०४	१९.५९	२.४९	१८.०१	१२.९१	०.५७	०.२३
१२	संख्या	५९८	२१	५७७	१८५	४१०	२	५१८	४३४	५८	१७६	२९	१७५	२४	१११	९६	१	३
	प्रतिशत	१००	३.५१	९६.४९	३०.९४	६८.५६	०.३३	८६.६२	७२.५८	९.७०	२९.४३	४.८५	२९.२६	४.०१	१८.५६	१६.०५	०.१७	०.५०
	संख्या	८५७०	२२५	८३४५	२८४८	५७७४	३५४	६०३८	७००१	२१७३	४५५६	५३९	२७४७	५४३	२३८६	२१६०	४१७	४६
जम्मा	प्रतिशत	१००	२.६३	९७.३७	३३.२३	६७.३७	४.१३	७०.४६	८१.६९	२५.३६	५३.१६	६.२९	३२.०५	६.३४	२७.८४	२५.२०	४.८७	०.५४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

कृषि बाहेकका साना घरेलु व्यवसाय सञ्चालन गर्ने परिवारको वितरण

जनगणनाको नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा कुनै पनि सरकारी निकायमा दर्ता नगरेका र एक जना पनि तलवी कामदार नराखेका कृषि बाहेकका साना घरेलु व्यवसाय सञ्चालन गरेका परिवार ६७३ (७.९४%) रहेका छन्। यस्ता साना घरेलु व्यवसाय सञ्चालन गर्ने कुल परिवारमध्ये घरेलु उद्योग २७.३%, व्यापार/व्यवसाय ५६.६%, यातायात ५.१%, सेवा ७% र अन्य किसिमका ४% व्यवसाय सञ्चालन गर्ने परिवार छन्। उल्लेखित साना घरेलु व्यवसाय मध्ये मुख्य रूपमा पुरुषले सञ्चालन गरेका ४३.७% र महिलाले सञ्चालन गरेका ५६.७% रहेका छन्। अन्य विस्तृत विवरण तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : परिवारले सञ्चालन गरेको कृषि बाहेक साना घरेलु व्यवसाय अनुसारको विवरण

विवरण	संख्या	प्रतिशत
जम्मा परिवार संख्या	८५७०	१००
साना घरेलु व्यवसाय नभएका	७८७९	९१.९
साना घरेलु व्यवसाय भएका	६७३	७.९
उल्लेख नभएको	१८	०.२

साना घरेलु व्यवसाय	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष संचालक	प्रतिशत	महिला संचालक	प्रतिशत
घरेलु उद्योग	१८४	२७.३	७८	२६.५	१०६	२८.०
व्यापार / व्यवसाय	३८१	५६.६	१४२	४८.३	२३९	६३.१
यातायात	३४	५.१	३०	१०.२	४	१.१
सेवा	४७	७.०	२९	९.९	१८	४.७
अन्य	२७	४.०	१५	५.१	१२	३.२
जम्मा	६७३	१००	२९४	१००	३७९	१००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

परिवारमा अनुपस्थित विदेश

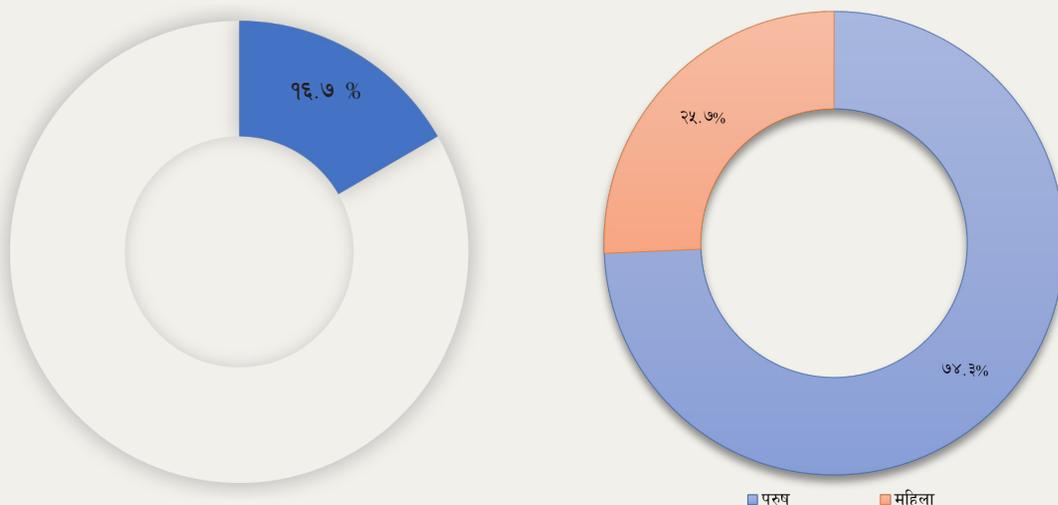
यस धुलिखेल नगरपालिकामा कुल ८५७० परिवार मध्येमा १४२८ (१६.७%) परिवारमा अनुपस्थित भई कम्तिमा एक जन सदस्य अक्सर विदेशमा बसोबास गरेका छन्। कुल अनुपस्थित विदेश रहेका १८६३ मध्येमा ७४.३% पुरुष र २५.७% महिला रहेका छन्। यस नगरपालिकाका अक्सर विदेश बसोबास गरेका व्यक्ति कुल नगरपालिकाको जनसंख्याको ५.५२% छ, जुन काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लामा ५.४५% रहेको छ। यसैगरी अनुपस्थित विदेश पुरुष कुल पुरुषको संख्याको ८.४१% र अनुपस्थित महिला कुल महिलाको २.७३ प्रतिशत छ, जुन काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लामा क्रमशः ८.२८ र २.७३% छ।

तालिका : परिवारमा अनुपस्थित तर (विदेश) अनुसारको विवरण

क्षेत्र	जम्मा परिवार	कतिमा एक जना विदेश अनुपस्थित भएको परिवार	अनुपस्थित विदेश संख्या		
			जम्मा	पुरुष	महिला
काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला	९१३३०	१५०९६	१९८५८	१४८१२	५०४६
प्रतिशत		१६.५	५.४५	८.२८	२.७३
धुलिखेल नगरपालिका	८५७०	१४२८	१८६३	१३८५	४७८
प्रतिशत		१६.७	५.५२	८.४१	२.७७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

रेखाचित्र: अनुपस्थित परिवार (विदेश) % र पुरुष तथा महिला %

परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको उमेर समूह अनुसारको विवरण

जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिकामा परिवारमा अनुपस्थित (विदेश) रहेका कुल १८६३ व्यक्तिको मध्ये सबैभन्दा बढि ६७७ जना (३६.३४%) २०-२४ वर्षको उमेरमा विदेश गएको देखिएको छ। त्यस्तै दोस्रो, तेस्रो र चौथोमा २५-२९ वर्ष (२५.४४%), ३०-३४ वर्ष (१२.८८%), १५-१९ वर्ष (११.११%) मा विदेश गएको पाइन्छ। विदेश जाँदाको उमेर अनुसारको प्रवृत्ति महिला र पुरुषमा समान रहेको देखिन्छ। विदेश जाँदाको उमेर समूह अनुसारको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिहरूको विदेश जाँदाको उमेर तथा लिंग अनुसारको विवरण

लिंग	जम्मा	विदेश जाँदाको उमेर समूह														उल्लेख नभएका
		४४	१४	१७	२०७	६७७	४७४	२४०	१०८	४३	१६	८	३	०	४	
जम्मा	१८६३	४४	१४	१७	२०७	६७७	४७४	२४०	१०८	४३	१६	८	३	०	४	
%	१००	२.३६	०.७५	०.९१	११.११	३६.३४	२५.४४	१२.८८	५.८०	२.३१	०.८६	०.४३	०.१६	०.००	०.२१	
पुरुष	१३८५	२१	९	१०	१५२	४८८	३५३	१९०	९७	३६	११	७	१	०	३	

%	१००	१.५२	०.६५	०.७२	१०.९७	३५.२३	२५.४९	१३.७२	७.००	२.६०	०.७९	०.५१	०.०७	०.००	०.२२	०.५१
महिला	४७८	२३	५	७	५५	१८९	१२१	५०	११	७	५	१	२	०	१	१
%	१००	४.८१	१.०५	१.४६	११.५१	३९.५४	२५.३१	१०.४६	२.३०	१.४६	१.०५	०.२१	०.४२	०.००	०.२१	०.२१

१६.७५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अक्सर विदेश बसोबास गर्ने व्यक्तिको देश अनुसारको विवरण

यस नगरपालिकाबाट परिवारमा अनुपस्थित (विदेश) रहेका व्यक्तिहरू मध्ये धेरै जना (३७.५२%) मध्यपूर्व दशेमा गएको देखिन्छ। त्यसपछि क्रमशः प्यासिफिक (१४.५५%) र भारत बाहेक अन्य एसियाली देश (१२.६१%) व्यक्तिहरू गएको पाइएको छ। विदेश जाने व्यक्तिहरूको रोजाइ लिङ्ग अनुसार फरक फरक रहेको पाइन्छ। पुरुषहरूको रोजाइमा रहेका तीन देशहरू क्रमशः मध्यपूर्व (४२.१७%), आसियान (१२.८५%) र भारत बाहेक अन्य एसियाली देश (११.८४%) भने महिलाहरूको रोजाइमा रहेका तीन मुलुकमा क्रमशः मध्यपूर्व (२४.०६%), प्यासिफिक (२३.०१%) र भारत बाहेक अन्य एसियाली देश (१४.८५%) क्रमशः रहेको छ। विदेशमा रहेका व्यक्तिहरूको लिङ्ग तथा देश अनुसारको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको लिङ्ग तथा देश अनुसारको विवरण

लिङ्ग	जम्मा	भारत	साईक	आसियान	मध्यपूर्व	अन्य एसियाली	युरोपियन मुनिचिन	अन्य प्यासिफिक देश	उत्तर अमेरिका	दक्षिण अमेरिका	अफ्रिका	प्यासिफिक	अन्य	उल्लेख नभएको
संख्या	१८६३	८२	३०	१९५	६९९	२३५	११३	५४	१५८	१	१५	२७१	४	६
%	१००	४.४०	१.६१	१०.४७	३७.५२	१२.६१	६.०७	२.९०	८.४८	०.०५	०.८१	१४.५५	०.२१	०.३२
पुरुष														
संख्या	१३८५	५८	२०	१७८	५८४	१६४	७४	३२	९२	१	१३	१६१	३	५
%	१००	४.१९	१.४४	१२.८५	४२.१७	११.८४	५.३४	२.३१	६.६४	०.०७	०.९४	११.६२	०.२२	०.३६
महिला														
संख्या	४७८	२४	१०	१७	११५	७१	३९	२२	६६	०	२	११०	१	१
%	१००	५.०२	२.०९	३.५६	२४.०६	१४.८५	८.१६	४.६०	१३.८१	०.००	०.४२	२३.०१	०.२१	०.२१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको विदेश जानुको कारण अनुसारको विवरण

यस नगरपालिकाबाट परिवारमा अनुपस्थित विदेश जाने व्यक्तिहरूको विदेश जानुको मुख्य कारण तलव ज्याला रहेको छ। ५५.३९% व्यक्तिहरू तलव वा ज्यालाका लागि विदेशिएको पाइएको छ भने दोस्रो कारणमा अध्ययन तथा तालिम २९.२५% रहेको छ र आश्रित व्यक्तिहरू ६.२३% रहेका छन्। विदेश गएका व्यक्तिहरूको विदेशिनुको कारण लिङ्ग अनुसार फरक रहेको छ। पुरुषहरू तलव/ज्याला (६०.६९%), अध्ययन/तालिम (२५.४९%) तथा कामको खोजिमा (६.७९%) र महिलाहरूमा अध्ययन/तालिम (४०.१७%), तलव/ज्याला (३९.७५%) तथा आश्रित (११.९२%) प्रमुख कारण रहेका छन्। लिङ्ग अनुसार विदेशिनुका कारण सम्बन्धी विस्तृत विवरण तल दिइएको छ।

तालिका : परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको लिङ्ग तथा कारण अनुसारको विवरण

धुलिखेल नगरपालिका	जम्मा	परिवारमा अनुपस्थित रहनुको कारण						उल्लेख नभएको
		तलव/ज्याला	व्यापार/व्यवसाय	अध्ययन/तालिम	कामको खोजी	आश्रित	अन्य	
जम्मा								
संख्या	१८६३	१०३२	२५	५४५	११३	११६	२१	११
%	१००	५५.३९	१.३४	२९.२५	६.०७	६.२३	१.१३	०.५९
पुरुष								
संख्या	१३८५	८४२	१६	३५३	९४	५९	१२	९
%	१००	६०.७९	१.१६	२५.४९	६.७९	४.२६	०.८७	०.६५
महिला								
संख्या	४७८	१९०	९	१९२	१९	५७	९	२
%	१००	३९.७५	१.८८	४०.१७	३.९७	११.९२	१.८८	०.४२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको गएको देश र जानुको कारण अनुसारको विवरण

यस धुलिखेल नगरपालिकामा परिवारमा अनुपस्थित विदेश जाने व्यक्तिहरुको विदेश जानुको मुख्य कारण र देश अनुसार फरक फरक रहेको छ। भारत, मध्यपूर्व, भारत बाहेकका सार्क देश, आसियान र अफ्रिकी देशमा जानुको मुख्य कारण तलव/ज्याला रहेको छ। देश तथा ति देशमा जानुको कारण अनुसारका विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको गएको देश र जानुको कारण अनुसारको विवरण

परिवारमा अनुपस्थित रहनुको कारण तथा देश	जम्मा	तलव/ज्याला	व्यापार/व्यवसाय	अध्ययन/तालिम	कामको खोजी	आश्रित	अन्य	उल्लेख नभएको	
जम्मा	१८६३	१०३२	२५	५४५	११३	११६	२१	११	
	%	१००	५५.३९	१.३४	२९.२५	६.०७	६.२३	१.१३	०.५९
भारत	संख्या	८२	२७	४	२९	४	१६	२	०
	%	१००	३२.९३	४.८८	३५.३७	४.८८	१९.५१	२.४४	०.००
सार्क	संख्या	३०	२३	०	३	४	०	०	०
	%	१००	७६.६७	०.००	१०.००	१३.३३	०.००	०.००	०.००
आसियान	संख्या	१९५	१७१	०	२	१४	५	३	
	%	१००	८७.६९	०.००	१.०३	७.१८	२.५६	०.००	१.५४
मध्यपूर्व	संख्या	६९९	६१५	१	६	६१	१०	४	
	%	१००	८७.९८	०.१४	०.८६	८.७३	१.४३	०.२९	०.५७
अन्य एसियाली	संख्या	२३५	८०	६	१२२	१०	१४	१	२
	%	१००	३४.०४	२.५५	५१.९१	४.२६	५.९६	०.४३	०.८५
युरोपियन युनियन	संख्या	११३	४७	५	४१	५	१४	१	०
	%	१००	४१.५९	४.४२	३६.२८	४.४२	१२.३९	०.८८	०.००
अन्य युरोपेली देश	संख्या	५४	१२	१	२८	२	१०	१	०

	%	१००	२२.२२	१.८५	५१.८५	३.७०	१८.५२	१.८५	०.००
उत्तर अमेरिका	संख्या	१५८	२६	४	८०	६	३४	८	०
	%	१००	१६.४६	२.५३	५०.६३	३.८०	२१.५२	५.०६	०.००
दक्षिण अमेरिका	संख्या	१	०	०	०	१	०	०	०
	%	१००	०.००	०.००	०.००	१००.००	०.००	०.००	०.००
अफ्रिका	संख्या	१५	६	१	५	२	०	१	०
	%	१००	४०.००	६.६७	३३.३३	१३.३३	०.००	६.६७	०.००
प्यासिफिक	संख्या	२७१	१८	३	२२८	४	१३	५	०
	%	१००	६.६४	१.११	८४.१३	१.४८	४.८०	१.८५	०.००
अन्य	संख्या	४	४	०	०	०	०	०	०
	%	१००	१००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
उल्लेख नभएको	संख्या	६	३	०	१	०	०	०	२
	%	१००	५०.००	०.००	१६.६७	०.००	०.००	०.००	३३.३३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको जाँदाको अवस्थामा उतिर्ण गरेको तह अनुसारको वितरण

यस नगरपालिकाबाट परिवारमा अनुपस्थित (विदेशमा) रहेका व्यक्तिहरु मध्येमा ३२.८८% व्यक्तिहरु प्रविणता प्रमाण पत्र तह उतिर्ण गरेर गएको पाइएको छ। त्यस्तै १५.२८% ले स्नातक तह, १२.४८% ले निम्न माध्यामिक तह, ११.८२% ले माध्यामिक तह, ११.६५% प्राथमिक तह, ९.९५% ले एस.एल.सि/एस.इ.इ, २.५८% ले स्नाकोत्तर तह र २.०३% ले पूर्व प्राथमिक तह उतिर्ण गरी विदेश गएको पाइएको छ। परिवारमा अनुपस्थित (विदेश) व्यक्ति र उनिहरु विदेश जाँदाको बेलामा उतिर्ण गरेका तह तथा लिङ्ग अनुसारको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : परिवारमा अनुपस्थित विदेश रहेका व्यक्तिको जाँदाको अवस्थामा उतिर्ण गरेको तह अनुसारको विवरण

उतिर्ण गरेको तह	जम्मा	%	पुरुष	%	महिला	%
जम्मा	१८१९	१००	१३६४	१००	४५५	१००
पूर्व प्राथमिक	३७	२.०३	३०	२.२०	७	१.५४
प्राथमिक	२१२	११.६५	१७१	१२.५४	४१	९.०१
निम्न माध्यामिक	२२७	१२.४८	१९४	१४.२२	३३	७.२५
माध्यमिक	२१५	११.८२	१७३	१२.६८	४२	९.२३
एस.एल.सि/एस.इ.इ	१८१	९.९५	१५८	११.५८	२३	५.०५
प्रविणता पमाणपत्र तह	५९८	३२.८८	४२०	३०.७९	१७८	३९.१२
स्नातक तह	२७८	१५.२८	१७२	१२.६१	१०६	२३.३०
स्नाकोत्तर तह वा सो सरह	४७	२.५८	३१	२.२७	१६	३.५२
अन्य	१	०.०५	०	०.००	१	०.२२
तह नभएको	६	०.३३	४	०.२९	२	०.४४
उल्लेख नभएको	१७	०.९३	११	०.८१	६	१.३२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

घर, जग्गामा महिलाको स्वामित्व

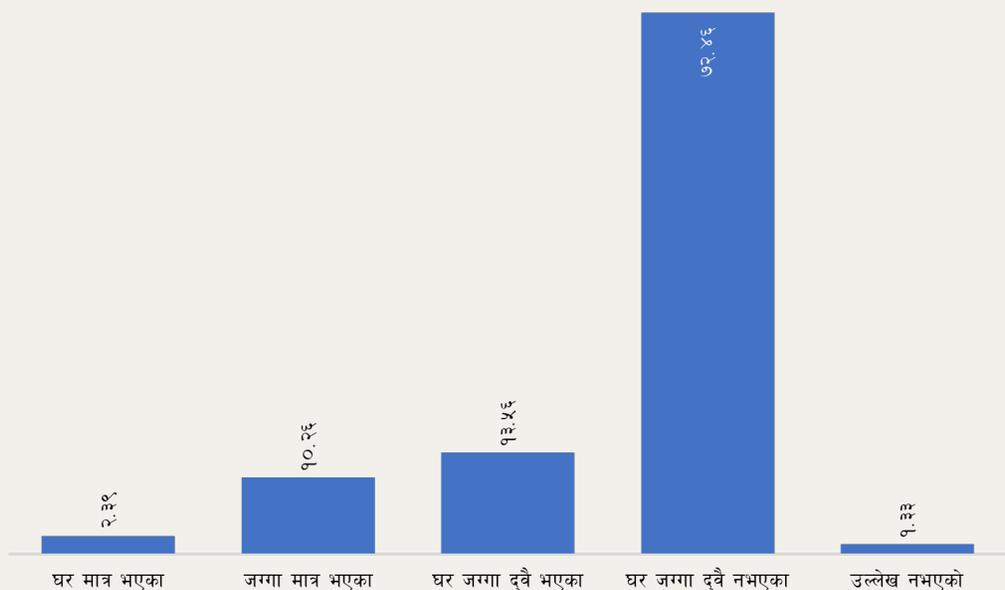
नगरपालिकाका कुल ८५७० परिवार मध्ये १३.५६% परिवारमा कम्तिमा एक जना महिला सदस्यको घर र जग्गा दुवैमा स्वामित्व रहेको छ जुन काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला, वागमती प्रदेश र नेपालमा क्रमशः १०.६०%, १२.५४% र ११.८४% रहेको छ भने १०.२६% परिवारमा जग्गामा मात्र स्वामित्व रहेको छ। त्यस्तै २.३९% परिवारमा महिला सदस्यको स्वामित्वमा घरमात्र रहेको छ। ७२.४६% परिवारमा महिला सदस्यको नाममा कुनै प्रकारको स्थायी सम्पत्तिमा स्वामित्व नरहेको पाइएको छ जुन काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला, वागमती प्रदेश र नेपालमा क्रमशः ७८.२५%, ७४.१७% र ७४.५६% रहेको छ।

तालिका : घरजग्गामा महिलाको स्वामित्व सम्बन्धी विवरण

क्षेत्र	जम्मा व्यक्तिगत घरपरिवार संख्या	स्वामित्वको प्रकार				
		घर मात्र भएका	जग्गा मात्र भएका	घर जग्गा दुवै भएका	घर जग्गा दुवै नभएका	उल्लेख नभएको
नेपाल	६६६०८४१	१५६३७६	६४३६७५	७८८९१७	४९६६५४८	१०५३२५
प्रतिशत	१००	२.३५	९.६६	११.८४	७४.५६	१.५८
वागमती प्रदेश	१५६७९१७	४७४९५	१४६८८१	१९६५६८	११६२८७७	१४०९६
प्रतिशत	१००	३.०३	९.३७	१२.५४	७४.१७	०.९०
काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला	९१३३०	२०८१	७०८६	९६७७	७१४७०	१०१६
प्रतिशत	१००	२.२८	७.७६	१०.६०	७८.२५	१.११
धुलिखेल नगरपालिका	८५७०	२०५	८७९	११६२	६२१०	११४
प्रतिशत	१००	२.३९	१०.२६	१३.५६	७२.४६	१.३३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

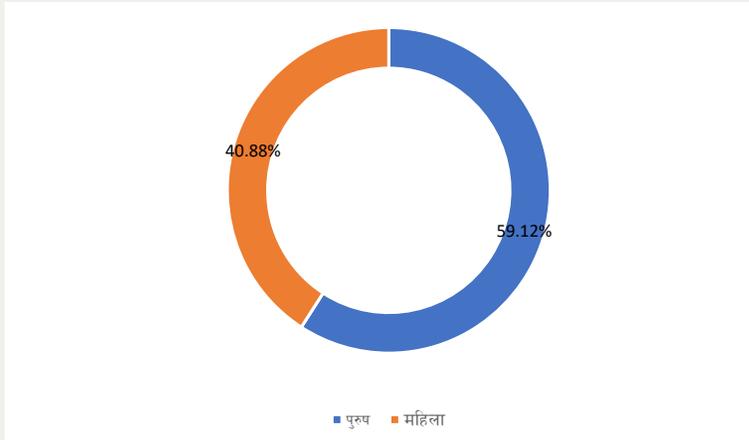
रेखाचित्र : महिलाको स्वामित्वमा रहेको घर जग्गाको विवरण

मृत्यु सम्बन्धी वितरण

नगरपालिकामा रहेका कुल ८५७० परिवार मध्ये ३.५७% परिवारमा जनगणनाको समय भन्दा १२ महिना अगाडि कम्तिमा एक जनाको मृत्यु भएको पाइएको छ। सो अवधीमा मृत्यु भएका ३१८ मध्येमा १८८ जना पुरुष (५९.१२ प्रतिशत) र बाँकी १३० जना महिला (४०.८८ प्रतिशत) रहेका छन्।

रेखाचित्र : मृत्यु भएका पुरुष तथा महिलाको विवरण % मा

मृत्यु भएका व्यक्तिको उमेर समूह अनुसारको वितरण

धुलिखेल नगरपालिकामा जनगणनाको समयअघि विगत १२ महिनामा जम्मा ३१८ जना व्यक्तिको मृत्यु भएको देखिन्छ। जसमध्ये पुरुष मृत्यु १८८ जना (५९.१२%) र महिला १३० जना मृत्यु (४०.८८%) भएको देखिन्छ। उमेर समूह अनुसार मृत्यु हेर्दा २९.२५% व्यक्तिको मृत्यु ८० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरमा भएको देखिन्छ। ७५ देखि ७९ वर्षको उमेरमा १४.७८%, ७० देखि ७४ वर्षको उमेरमा ११.६४%, ६० देखि ६४ वर्षको उमेरमा ७.७५% र १ वर्षभन्दा कम उमेरमा १.५७% व्यक्तिको मृत्यु भएको देखिन्छ।

पुरुषको मृत्यु ८० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरमा २७.१३%, ७५ देखि ७९ वर्षको उमेरमा १४.८९%, ६० देखि ७४ वर्षको उमेरमा ७.४५%, ४० देखि ४४ वर्ष, ५५ देखि ५९ वर्ष र ६० देखि ६४ वर्षको उमेरमा समान ६.३८% र १ वर्षभन्दा कम उमेरमा २.६६% व्यक्तिको मृत्यु भएको देखिन्छ। महिलाको मृत्यु ८० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरमा ३२.३१%, ७० देखि ७४ वर्षको उमेरमा १७.६९%, ७५ देखि ७९ वर्षको उमेरमा १४.६२%, ६० देखि ६४ वर्षको उमेरमा ९.२३%, ६५ देखि ६९ वर्षको उमेरमा ७.६९% र १ वर्षभन्दा कम उमेरमा मृत्यु नभएको देखिन्छ। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : मृत्यु भएको व्यक्तिको उमेर समूह अनुसारको विवरण

उमेर समूह	मृत्यु भएको संख्या					
	जम्मा	%	पुरुष	%	महिला	%
जम्मा	३१८	१००	१८८	१००	१३०	१००
< १	५	१.५७	५	२.६६	०	०.००
०१ - ०४	२	०.६३	२	१.०६	०	०.००
०५ - ०९	०	०.००	०	०.००	०	०.००
१० - १४	२	०.६३	२	१.०६	०	०.००
१५ - १९	२	०.६३	२	१.०६	०	०.००
२० - २४	७	२.२०	४	२.१३	३	२.३१

२५ - २९	४	१.२६	३	१.६०	१	०.७७
३० - ३४	७	२.२०	६	३.१९	१	०.७७
३५ - ३९	८	२.५२	६	३.१९	२	१.५४
४० - ४४	१५	४.७२	१२	६.३८	३	२.३१
४५ - ४९	१३	४.०९	११	५.८५	२	१.५४
५० - ५४	१८	५.६६	११	५.८५	७	५.३८
५५ - ५९	१७	५.३५	१२	६.३८	५	३.८५
६० - ६४	२४	७.५५	१२	६.३८	१२	९.२३
६५ - ६९	१६	५.०३	६	३.१९	१०	७.६९
७० - ७४	३७	११.६४	१४	७.४५	२३	१७.६९
७५ - ७९	४७	१४.७८	२८	१४.८९	१९	१४.६२
८० +	९३	२९.२५	५१	२७.१३	४२	३२.३१
उल्लेख नभएको	१	०.३१	१	०.५३	०	०.००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

विगत १२ महिनामा मृत्यु भएको कारण

जनगणना भएको समयदेखि १२ महिना अघिसम्म धुलिखेल नगरपालिकामा ३०६ परिवारमा ३१८ जनाको मृत्यु भएको थियो। मृत्यु हुनेमा ५९.१२% पुरुष र ४०.१८% महिला रहेका थिए। कुल मृत्यु हुनेमध्ये ५०.३% नसर्ने रोगबाट, २१.४% को कारण नखुलेको, १७.९% सरुवा रोगबाट, ३.१% आत्महत्या, २.८% यातायात दुर्घटना, १.६% अन्य दुर्घटना र १.९% प्राकृतिक प्रकोप रहेको देखिन्छ।

पुरुषको मृत्युका कारणमा नसर्ने रोगबाट ४५.७%, सरुवा रोगबाट १८.६%, आत्महत्या र यातायात दुर्घटना ४.३%, प्राकृतिक प्रकोपबाट र अन्य दुर्घटनाबाट २.१%, र अन्य कारणबाट २२.३% भएको देखिन्छ। महिलाको मृत्युको कारणमा नसर्ने रोगबाट ५६.९%, सरुवा रोगबाट १६.९%, प्राकृतिक प्रकोप र आत्महत्याबाट १.५%, यातायात दुर्घटना र अन्य दुर्घटनाबाट ०.८%, र अन्य कारणबाट २०% भएको देखिन्छ। अन्य विवरण तलको तालिकामा छ।

तालिका : विगत १२ महिनामा मृत्यु भएको कारण सहितको विवरण

विवरण	कुल	मृत्युको कारण								
		सरुवा रोग	नसर्ने रोग	यातायात दुर्घटना	अन्य दुर्घटना	गर्भवती सम्बन्धी	अपराध/हत्या	आत्महत्या	प्राकृतिक प्रकोप	अन्य
जम्मा	३१८	५७	१६०	९	५	०	१	१०	६	६८
%	१००	१७.९	५०.३	२.८	१.६	०.०	०.३	३.१	१.९	२१.४
पुरुष	१८८	३५	८६	८	४	०	०	८	४	४२
%	१००	१८.६	४५.७	४.३	२.१	०.०	०.०	४.३	२.१	२२.३
महिला	१३०	२२	७४	१	१	०	१	२	२	२६
%	१००	१६.९	५६.९	०.८	०.८	०.०	०.८	१.५	१.५	२०.०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१५ देखि ४९ वर्षका महिलाको मृत्यु हुँदाको अवस्था

जनगणना भएको समयदेखि १२ महिना अघिसम्म धुलिखेल नगरपालिकामा १५ देखि ४९ वर्षका महिलाको मृत्यु हुँदाको अवस्था अध्ययन गर्दा गर्भावस्थाको कारणले हुने मातृमृत्युको कारण देखिएन। सो उमेर समूहका १२ जना महिलाको मृत्यु भएकोमा मृत्युको कारण गर्भावस्था भन्दा अन्य देखिएको छ। नेपालमा मातृमृत्युको अवस्था प्रतिलाख जीवित जन्ममा १५१ जना र बागमती प्रदेशमा प्रतिलाख जीवित जन्ममा ९८ जना रहेको छ।

खण्ड ३ : जनसांख्यिक विवरण

जनसंख्या र लैङ्गिक अनुपात

जनगणनाको अन्तिम नतिजाअनुसार (जनगणना सन्दर्भ दिन २०७८ साल मंसिर ९ गते) धुलिखेल नगरपालिकाको जनसंख्या ३३ हजार ७ सय २६ जना रहेको छ, जुन २०६८ सालको जनसंख्या ३२,१६२ को तुलनामा १,५६४ ले बढी देखिन्छ। यसरी उक्त अवधिमा नगरपालिकाको जनसंख्या ४.९ % बढेको देखिन्छ। उक्त अवधि (१० वर्ष ५ महिना) मा सरदर वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर (Exponential growth) ०.४६ भएको देखिन्छ। यस जनगणनामा लैङ्गिक अनुपात ९५.३५ अर्थात् १०० जना महिलामा ९५ जना पुरुष रहेको छ। बडा सहितको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

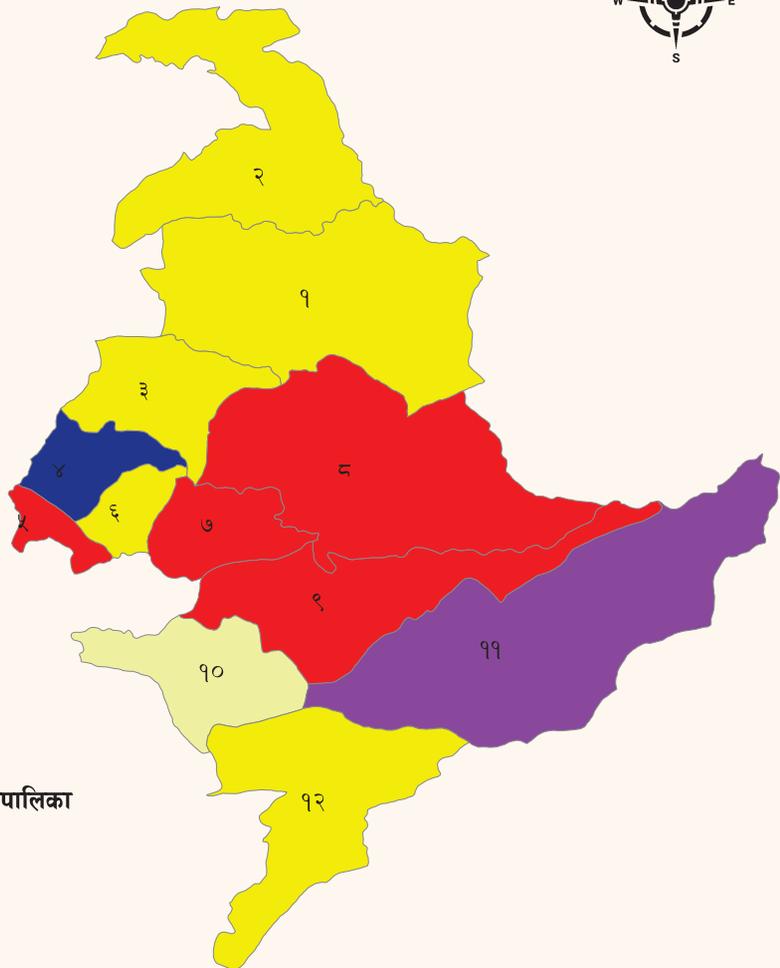
तालिका : परिवार संख्या, जनसंख्या तथा लैंगिक अनुपात २०६८ र २०७८

क्षेत्र	२०६८		२०७८								वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर
	परिवार संख्या	जनसंख्या	परिवार संख्या	जनसंख्या			वडाको प्रतिशत	जन घनत्व	औषत परिवार संख्या	लैङ्गिक अनुपात	
				जम्मा	पुरुष	महिला					
धुलिखेल नगरपालिका	७०६१	३२१६२	८५७०	३३७२६	१६४६२	१७२६४	१००	६१३	३.९४	९५.३५	०.४७
वडा											
१	४६०	२१४३	५१७	१९८२	९१८	१०६४	५.९	३२३	३.८३	८६.२८	-०.७५
२	५४२	२५४८	५९७	२३३५	१११३	१२२२	६.९	२७४	३.९१	९१.०८	-०.८४
३	५५८	२४०१	५६८	२३३६	११५७	११७९	६.९	८५२	४.११	९८.१३	-०.२६
४	८२०	३१९५	१६२०	५८३९	२९८१	२८५८	१७.३	३७६०	३.६	१०४.३	५.७९
५	३५४	१७५१	७५७	२९९७	१४६३	१५३४	८.९	४४५८	३.९६	९५.३७	५.१६
६	४३९	२००२	५१९	२१२५	१०४८	१०७७	६.३	२११०	४.०९	९७.३१	०.५७
७	७२२	३११८	६६४	२८८९	१४०५	१४८४	८.६	१४५८	४.३५	९४.६८	-०.७३
८	७४६	३५५३	७५३	३१२३	१५४१	१५८२	९.३	३६१	४.१५	९७.४१	-१.२४
९	६८२	३१९०	७४६	२८९८	१३९९	१४९९	८.६	५८८	३.८८	९३.३३	-०.९२
१०	३१७	१४३०	३४८	१४१९	६८४	७३५	४.२	४७६	४.०८	९३.०६	-०.०७
११	८०६	४००९	८८३	३४०७	१६३१	१७७६	१०.१	३३७	३.८६	९१.८४	-१.५६
१२	६१५	२८२२	५९८	२३७६	११२२	१२५४	७.०	४४४	३.९७	८९.४७	-१.५२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

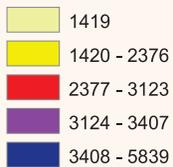
राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार नगरपालिका बसोबास गर्ने जम्मा जनसंख्यामध्ये पुरुषको संख्या १६,४६२ (४८.८१ %) र महिलाको संख्या १७,२६४ (५१.१९ %) छ। जस अनुसार लैङ्गिक अनुपात ९५.३५ हुन आउँछ सो अनुपात २०६८ (८८.२५) को तुलनामा केही बढी हो। नगरपालिकाको जनघनत्व ६१३ रहेको छ, जसमा सबैभन्दा बढी वडा न. ५ को ४४५८ जना र सबैभन्दा कम वडा न. २ को २७४ जना प्रति वर्ग किलोमिटर रहेको छ।

धुलिखेल नगरपालिकाका वडा अनुसारको जनसंख्या विवरण

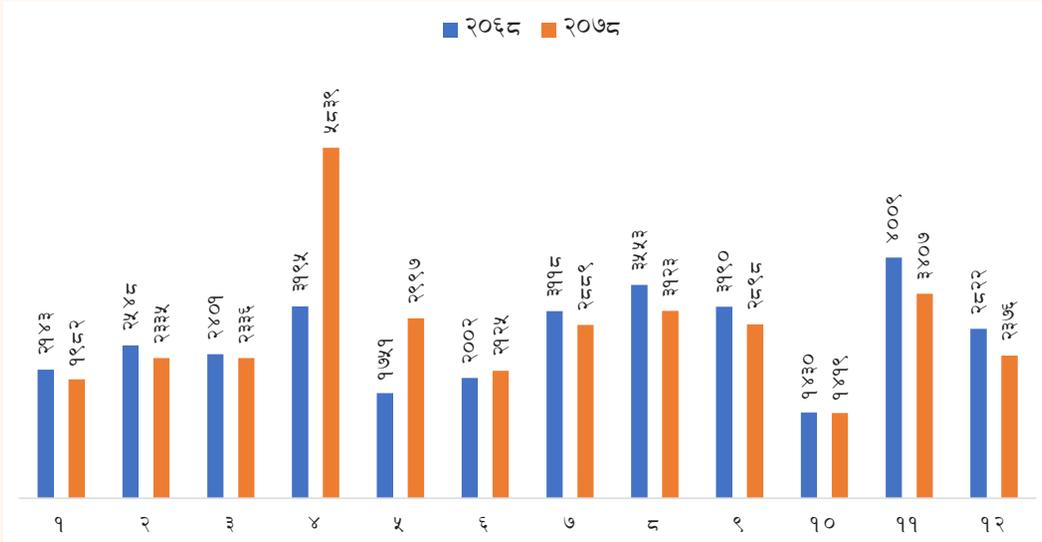

संकेत
धुलिखेल नगरपालिका

जनसंख्या

रेखाचित्र : वडा अनुसार २०६८ र २०७८ को जनसंख्या

ग्रामिण र शहरी क्षेत्रको क्षेत्रगत वर्गिकरण

नेपालको ग्रामिण र शहरी क्षेत्रको क्षेत्रगत वर्गिकरण अनुसार यस धुलिखेल नगरपालिकाको कूल १२ वटा वडाहरू मध्ये ५ वटा वडाहरू (वडा नं. ३, ४, ५, ६, ७) शहरी क्षेत्रमा, ६ वटा वडाहरू (वडा नं. २, ८, ९, १०, ११, १२) शहरोन्मुख वडामा र १ वटा वडा (वडा नं. १) ग्रामिण क्षेत्रमा रहेका छन्। सो वर्गिकरण अनुसार यस नगरपालिका भित्र बसोबास गर्ने जम्मा जनसंख्या ३३७२६ मध्ये ४७.९९ प्रतिशत शहरी जनसंख्या, ४६.१३ प्रतिशत जनसंख्या शहरोन्मुख जनसंख्या र ५.८८ प्रतिशत ग्रामिण जनसंख्यामा वर्गिकरण गरिएको छ।

तालिका : ग्रामिण र शहरी क्षेत्रको क्षेत्रगत वर्गिकरण

क्षेत्र	ग्रामिण		शहरोन्मुख		शहरी		जम्मा जनसंख्या
	जम्मा	%	पुरुष	%	महिला	%	%
काभ्रेपलाञ्चोक	८७	५०.४०	२५	२२.७६	२३	२७.२०	३५८७२२
धुलिखेल नगरपालिका	१	५.८८	६	४६.१३	५	४७.९९	३३७२६

स्रोत : नेपालको ग्रामिण र शहरी क्षेत्रको श्रेणीगत वर्गिकरण, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

रेखाचित्र : ग्रामिण र शहरी क्षेत्रको क्षेत्रगत वर्गिकरण

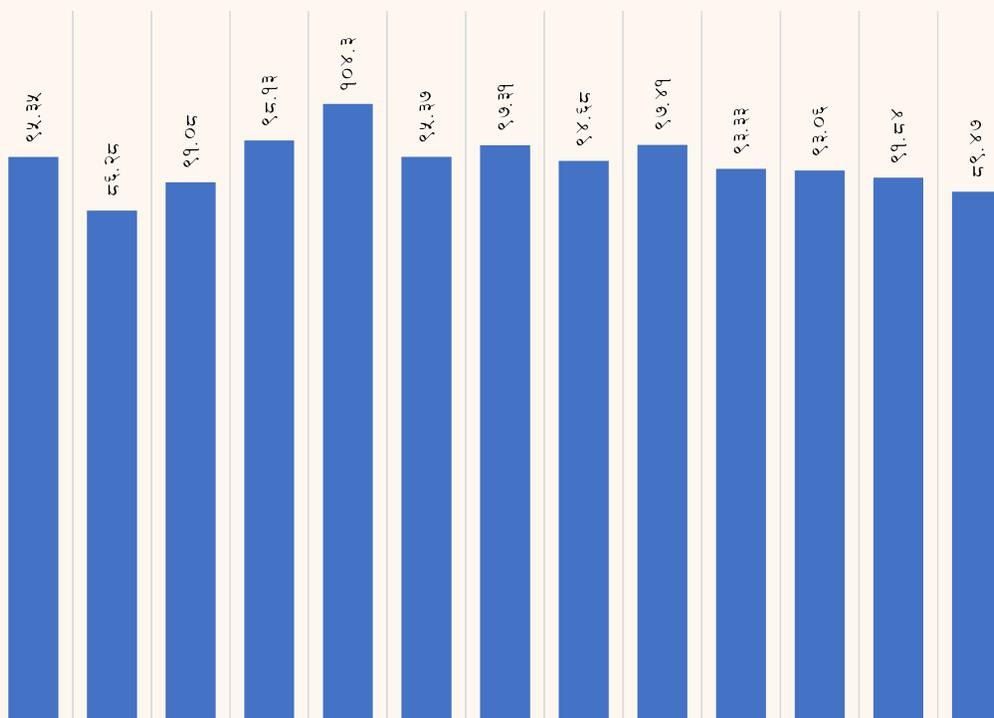

परिवार संख्या र परिवारको औसत आकार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नगरपालिकाभित्र ८ हजार ५ सय ७० परिवारहरू बसोबास गरेको देखिएको छ। दश वर्षअघि अर्थात् वि.सं. २०६८ मा उक्त संख्या ७ हजार ६१ थियो। यसप्रकार नगरपालिका गत १० वर्षभित्र जम्मा १ हजार ५ सय ९ परिवारहरू (२१.३७%) थप भएको देखिन्छ। नगरपालिकामा औसत परिवार संख्या ३.९४ कायम हुन आउँछ जुन २०६८ मा ४.५५ रहेको थियो। यसले गत दश वर्षमा परिवारको आकारमा केही कमी भएको देखाउँदछ।

वडा अनुसार सबैभन्दा कम जनसंख्या (१,४१९ जना) भएको वडा नं. १० र बढी जनसंख्या (५,८३९ जना) भएको वडा नं. ४ रहेको छ। यस नगरपालिकाको १२ वटा वडाहरूमध्ये ३ वटा वडाहरू (वडा नं. ३,४,५) मा वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर सकारात्मक रहेको छ भने बाँकि ९ वटा वडाहरूमा वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर ऋणात्मक रहेको छ। वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर अनुसार सबैभन्दा बढी (७.९४) वडा नं. ४ र सबैभन्दा कम (-१.५२ अर्थात् जनसंख्या घट्दो दरमा) वडा नं. १२ मा रहेको छ। वडा अनुसार सबैभन्दा बढी औसत परिवार संख्या सबैभन्दा बढी वडा नं. ७ मा ४.३५ र कम वडा नं. ४ मा ३.६ रहेको छ। यसैगरी लैङ्गिक अनुपात हेर्दा सबैभन्दा बढी वडा नं. ४ मा १०४.३ र कम वडा नं. १ मा ८६.२८ रहेको छ।

रेखाचित्र : नगरपालिका र वडा अनुसार लैङ्गिक अनुपात

उमेरगत जनसंख्या

नगरपालिकामा जनसंख्याको उमेरगत संरचना अनुसार सबैभन्दा बढी ३० वर्षका ७३३ जना २.२% देखिन्छ भने १०० वर्ष वा सो भन्दा माथि ४ जना (पुरुष १ जना र महिला ३ जना) देखिएको छ। लिङ्ग अनुसार सबैभन्दा बढी पुरुष २० वर्षका ३५५ जना (२.२%) र महिला २८ वर्षका ३९९ जना (२.३%) देखिएको छ। उल्लेखित उमेरलाई विश्लेषण गर्दा यस नगरपालिकामा बस्ने कुल जनसंख्याको मध्यका उमेर ३० वर्ष रहेको छ जसमा पुरुषको २८ वर्ष र महिलाको ३० वर्ष हुन आउँछ। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : उमेरगत (Single year) जनसंख्या

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत
जम्मा	३३७२६	१००.०	१६४६२	१००.०	१७२६४	१००.०
०	४१८	१.२	२२५	१.४	१९३	१.१
१	४५१	१.३	२३२	१.४	२१९	१.३
२	४५६	१.४	२४६	१.५	२१०	१.२
३	४५०	१.३	२३६	१.४	२१४	१.२
४	४९९	१.५	२८२	१.७	२१७	१.३
५	५३९	१.६	२८६	१.७	२५३	१.५
६	५३७	१.६	२९१	१.८	२४६	१.४
७	४७५	१.४	२४२	१.५	२३३	१.३
८	४९९	१.५	२७६	१.७	२२३	१.३
९	४९८	१.५	२६५	१.६	२३३	१.३
१०	५५४	१.६	३२२	२.०	२३२	१.३
११	४९०	१.५	२६५	१.६	२२५	१.३
१२	५४९	१.६	२९४	१.८	२५५	१.५
१३	५२७	१.६	२७४	१.७	२५३	१.५
१४	५०८	१.५	२६२	१.६	२४६	१.४
१५	५६४	१.७	२८३	१.७	२८१	१.६
१६	५८३	१.७	२७२	१.७	३११	१.८
१७	५६३	१.७	२७५	१.७	२८८	१.७
१८	६२७	१.९	३११	१.९	३१६	१.८
१९	५७८	१.७	२९१	१.८	२८७	१.७
२०	७३०	२.२	३५५	२.२	३७५	२.२
२१	६७९	२.०	३४३	२.१	३३६	१.९
२२	६४५	१.९	३१४	१.९	३३१	१.९
२३	६३०	१.९	२८९	१.८	३४१	२.०
२४	६५३	१.९	३११	१.९	३४२	२.०
२५	६९६	२.१	३०१	१.८	३९५	२.३
२६	६८९	२.०	३४०	२.१	३४९	२.०
२७	६०८	१.८	२९७	१.८	३११	१.८
२८	७२६	२.२	३२७	२.०	३९९	२.३
२९	५३७	१.६	२४४	१.५	२९३	१.७
३०	७३३	२.२	३५२	२.१	३८१	२.२
३१	५१२	१.५	२३९	१.५	२७३	१.६
३२	५९५	१.८	२८७	१.७	३०८	१.८
३३	५६२	१.७	२७०	१.६	२९२	१.७

୩୪	୪୮୨	୧.୪	୨୦୫	୧.୨	୨୭୭	୧.୬
୩୫	୬୨୮	୧.୯	୨୯୫	୧.୮	୩୩୩	୧.୯
୩୬	୫୩୯	୧.୬	୨୫୫	୧.୫	୨୮୪	୧.୬
୩୭	୪୫୮	୧.୪	୨୧୪	୧.୩	୨୪୪	୧.୪
୩୮	୫୬୯	୧.୭	୨୬୬	୧.୬	୩୦୩	୧.୮
୩୯	୫୦୦	୧.୫	୨୪୧	୧.୫	୨୫୯	୧.୫
୪୦	୬୫୬	୧.୯	୨୮୫	୧.୭	୩୭୧	୨.୧
୪୧	୩୯୪	୧.୨	୨୦୧	୧.୨	୧୯୩	୧.୧
୪୨	୫୨୪	୧.୬	୨୪୯	୧.୫	୨୭୫	୧.୬
୪୩	୪୧୯	୧.୨	୧୯୭	୧.୨	୨୨୨	୧.୩
୪୪	୩୬୫	୧.୧	୧୭୯	୧.୧	୧୮୬	୧.୧
୪୫	୫୦୯	୧.୫	୨୪୪	୧.୫	୨୬୫	୧.୫
୪୬	୪୧୯	୧.୨	୧୯୧	୧.୨	୨୨୮	୧.୩
୪୭	୩୦୦	୦.୯	୧୪୧	୦.୯	୧୫୯	୦.୯
୪୮	୩୯୧	୧.୨	୧୮୭	୧.୧	୨୦୪	୧.୨
୪୯	୩୨୧	୧.୦	୧୬୯	୧.୦	୧୫୨	୦.୯
୫୦	୫୩୨	୧.୬	୨୪୮	୧.୫	୨୮୪	୧.୬
୫୧	୩୪୨	୧.୦	୧୭୭	୧.୧	୧୬୫	୧.୦
୫୨	୩୫୪	୧.୦	୧୭୬	୧.୧	୧୭୮	୧.୦
୫୩	୩୧୩	୦.୯	୧୪୩	୦.୯	୧୭୦	୧.୦
୫୪	୩୨୮	୧.୦	୧୫୮	୧.୦	୧୭୦	୧.୦
୫୫	୩୬୩	୧.୧	୧୬୯	୧.୦	୧୯୪	୧.୧
୫୬	୨୯୯	୦.୯	୧୫୪	୦.୯	୧୪୫	୦.୮
୫୭	୨୨୪	୦.୭	୧୦୭	୦.୬	୧୧୭	୦.୭
୫୮	୨୮୮	୦.୯	୧୩୨	୦.୮	୧୫୬	୦.୯
୫୯	୨୩୯	୦.୭	୧୨୮	୦.୮	୧୧୧	୦.୬
୬୦	୩୫୯	୧.୧	୧୬୪	୧.୦	୧୯୫	୧.୧
୬୧	୧୯୩	୦.୬	୮୭	୦.୫	୧୦୬	୦.୬
୬୨	୨୩୨	୦.୭	୧୧୭	୦.୭	୧୧୫	୦.୭
୬୩	୨୨୮	୦.୭	୧୦୫	୦.୬	୧୨୩	୦.୭
୬୪	୧୯୮	୦.୬	୯୮	୦.୬	୧୦୦	୦.୬
୬୫	୨୩୧	୦.୭	୯୯	୦.୬	୧୩୨	୦.୮
୬୬	୧୯୫	୦.୬	୯୩	୦.୬	୧୦୨	୦.୬
୬୭	୧୬୦	୦.୫	୭୭	୦.୫	୮୩	୦.୫
୬୮	୧୫୪	୦.୫	୬୯	୦.୪	୮୫	୦.୫
୬୯	୧୬୪	୦.୫	୭୪	୦.୪	୯୦	୦.୫
୭୦	୧୭୩	୦.୫	୭୩	୦.୪	୧୦୦	୦.୬
୭୧	୧୧୪	୦.୩	୫୮	୦.୪	୫୬	୦.୩
୭୨	୧୪୮	୦.୪	୬୪	୦.୪	୮୪	୦.୫
୭୩	୯୭	୦.୩	୪୩	୦.୩	୫୪	୦.୩

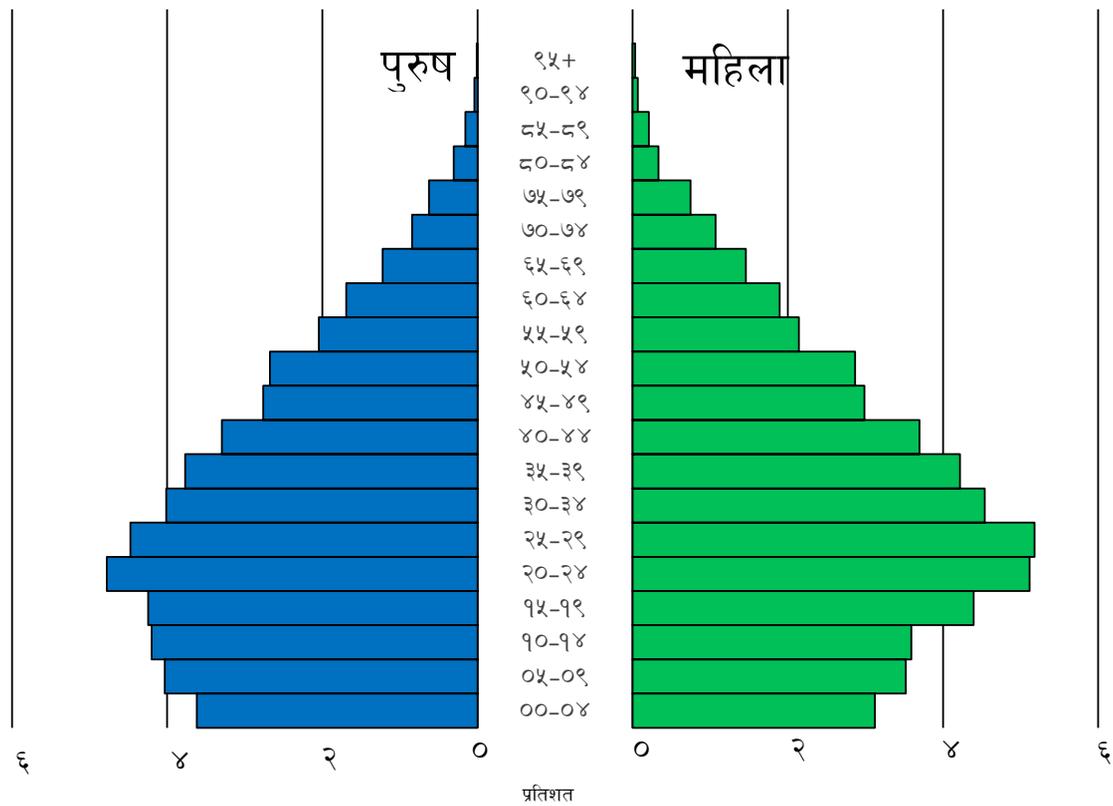
७४	११२	०.३	४६	०.३	६६	०.४
७५	१२६	०.४	४९	०.३	७७	०.४
७६	१११	०.३	५२	०.३	५९	०.३
७७	१२५	०.४	५१	०.३	७४	०.४
७८	६३	०.२	३७	०.२	२६	०.२
७९	३७	०.१	२२	०.१	१५	०.१
८०	६२	०.२	२६	०.२	३६	०.२
८१	३१	०.१	१७	०.१	१४	०.१
८२	३९	०.१	१७	०.१	२२	०.१
८३	४४	०.१	१९	०.१	२५	०.१
८४	३९	०.१	२४	०.१	१५	०.१
८५	२७	०.१	१४	०.१	१३	०.१
८६	२४	०.१	११	०.१	१३	०.१
८७	२५	०.१	९	०.१	१६	०.१
८८	३७	०.१	१३	०.१	२४	०.१
८९	११	०.०	६	०.०	५	०.०
९०	१३	०.०	५	०.०	८	०.०
९१	७	०.०	३	०.०	४	०.०
९२	६	०.०	२	०.०	४	०.०
९३	८	०.०	३	०.०	५	०.०
९४	२	०.०	१	०.०	१	०.०
९५	१	०.०	०	०.०	१	०.०
९६	४	०.०	०	०.०	४	०.०
९७	३	०.०	१	०.०	२	०.०
९८	२	०.०	२	०.०	०	०.०
९९	१	०.०	०	०.०	१	०.०
१०० +	४	०.०	१	०.०	३	०.०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

उमेर समूहअनुसार जनसंख्याको संरचना

नगरपालिकामा जनसंख्याको उमेरगत संरचनालाई ५ वर्षको उमेर समूहमा विभाजन गरी अध्ययन गर्दा २० देखि २४ वर्ष उमेर समूहमा कुल जनसंख्याको सबैभन्दा बढी% (९.८९%) रहेको छ। जनसंख्या २५ देखि २९ वर्ष उमेर समूहमा ९.६५% जनसंख्या रहेको छ। पुरुषको हकमा कुल पुरुष जनसंख्याको सबैभन्दा धेरै (९.७९%) २० देखि २४ वर्ष उमेर समूहको र महिलातर्फ कुल महिलाको सबैभन्दा धेरै (१०.१२%) २५ देखि २९ वर्ष उमेर समूहका व्यक्तिहरु रहेको छ। उमेर समूह बढ्दै जाँदा जनसंख्याको % पनि कम हुँदै गएको छ। नगरपालिका तथा वडागत रुपमा उमेर समूहअनुसारको जनसंख्या तलको तालिका १२ मा दिइएको छ। तल दिइएको जनसंख्या पिरामिड अनुसार ० देखि १९ वर्ष सम्म पुरुषको जनसंख्या महिलाको भन्दा बढि देखिएको छ। २० वर्ष देखि माथि पुरुषको भन्दा महिलाको जनसंख्या बढ्दै गएको अवस्था छ। यसको अर्थ जन्मदा पुरुषहरु बढी जन्मने र उमेर बढ्दै जाँदा अनुपस्थित जनसंख्या (विदेश/स्वदेश) मा पुरुषको संख्या बढी भएको कारणले २० वर्ष भन्दा माथि महिलाहरुको अक्सर बसोबास बढी रहेको देखिन्छ। वडागत उमेर समूह अनुसारको जनसंख्या अनुसूची १ मा दिइएको छ।

रेखाचित्र: नगरपालिकाको जनसंख्या पिरामिड

तालिका : उमेर अनुसार जनसंख्या संरचना

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा		पुरुष		महिला		लैङ्गिक अनुपात
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	
धुलिखेल नगरपालिका							
जम्मा	३३७२६	१००	१६४६२	१००	१७२६४	१००	९५.३५
००-०४	२२७४	०.६७	१२२१	७.४२	१०५३	६.१०	११५.९५
०५-०९	२५४८	०.७६	१३६०	८.२६	११८८	६.८८	११४.४८
१०-१४	२६२८	०.७८	१४१७	८.६१	१२११	७.०१	११७.०१
१५-१९	२९१५	०.८६	१४३२	८.७०	१४८३	८.५९	९६.५६
२०-२४	३३३७	०.९९	१६१२	९.७९	१७२५	९.९९	९३.४५
२५-२९	३२५६	०.९७	१५०९	९.१७	१७४७	१०.१२	८६.३८

३०-३४	२८८४	०.८६	१३५३	८.२२	१५३१	८.८७	८८.३७
३५-३९	२६९४	०.८०	१२७१	७.७२	१४२३	८.२४	८९.३२
४०-४४	२३५८	०.७०	११११	६.७५	१२४७	७.२२	८९.०९
४५-४९	१९४०	०.५८	९३२	५.६६	१००८	५.८४	९२.४६
५०-५४	१८६९	०.५५	९०२	५.४८	९६७	५.६०	९३.२८
५५-५९	१४१३	०.४२	६९०	४.१९	७२३	४.१९	९५.४४
६०-६४	१२१०	०.३६	५७१	३.४७	६३९	३.७०	८९.३६
६५-६९	९०४	०.२७	४१२	२.५०	४९२	२.८५	८३.७४
७०-७४	६४४	०.१९	२८४	१.७३	३६०	२.०९	७८.८९
७५-७९	४६२	०.१४	२११	१.२८	२५१	१.४५	८४.०६
८०-८४	२१५	०.०६	१०३	०.६३	११२	०.६५	९१.९६
८५-८९	१२४	०.०४	५३	०.३२	७१	०.४१	७४.६५
९०-९४	३६	०.०१	१४	०.०९	२२	०.१३	६३.६४
९५+	१५	०.००	४	०.०२	११	०.०६	३६.३६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

बृहत उमेर समूह अनुसार र विशेष उमेर अनुसारको जनसंख्या

यस नगरपालिकामा बृहत उमेर समूह अनुसार कुल जनसंख्या ३३,७२६ मध्ये ० देखि १९ वर्ष उमेर समूहमा ३०.७३%, २० देखि ३९ वर्ष उमेर समूहमा ३६.०९%, ४० देखि ५९ वर्ष उमेर समूहमा २२.४८% र ६० देखि ७९ वर्ष उमेर समूहमा ९.५५% जनसंख्या रहेको छ। ८० वर्ष भन्दा माथिको उमेर समूहमा कुल जनसंख्याको १.१६% मात्र जनसंख्या रहेको छ।

तालिका : बृहत उमेर समूह अनुसार जनसंख्या

बृहत उमेर समूह	जनसंख्या	प्रतिशत
०-१९	१०३६५	३०.७३
२०-३९	१२१७१	३६.०९
४०-५९	७५८०	२२.४८
६०-७९	३२२०	९.५५
८०+	३९०	१.१६
जम्मा	३३७२६	१००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

जनसंख्याको अन्य संरचना हेर्दा १५ वर्षमूनीका आश्रित जनसंख्या कुल जनसंख्याको २२.०९% र ६० वर्ष भन्दा माथिका आश्रित जनसंख्या १०.७०% रहेको छ। नागरिकता प्रमाणपत्र प्राप्त गर्न योग्य उमेर समूह (१६ वर्ष वा सो भन्दा माथि) का जनसंख्या कुल जनसंख्याको ७६.२४% रहेको छ। क्रियाशील श्रमशक्तिसंग सम्बन्धित उमेर समूह अर्थात् १५ देखि ५९ वर्ष उमेरका व्यक्तिहरु ६७.२१% छन् भने सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न सम्भाव्य ६८ वर्ष वा सो भन्दा माथिका जनसंख्या ५.३८% रहेका छन्। प्रजनन योग्य उमेर अर्थात् १५ देखि ४९ वर्षका कुल महिलामध्ये ५८.८७% रहेका छन्। यसैगरी १६ देखि २४ वर्षको जनसंख्या १६.८७% र १६ देखि ४० वर्षका युवाको जनसंख्या ४५% छ। विशेष उमेर समूहको जनसंख्या संरचना तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : विशेष उमेर समूह अनुसारको जनसंख्या

उमेर समूह	धुलिखेल नगरपालिका		काभ्रेपलाञ्चोक	
	जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत
१ वर्ष भन्दा कम	४१८	१.२	४५३३	१.२५
५ वर्ष भन्दा कम	२२७४	६.७४	२४५९९	६.७६
०-१४ वर्ष	७४५०	२२.०९	७७४१५	२१.२७
१६ वर्ष वा सो भन्दा माथि	२५७१२	७६.२४	२७५३३८	७५.६३
०-१८ वर्ष	९७८७	२९.०२	१०९०७१	२९.९६
१५-५९ वर्ष	२२६६६	६७.२१	२३५९२६	६४.८१
६० वर्ष वा सो भन्दा माथि	३६१०	१०.७०	४६१६५	१२.६८
१५-४९ वर्षका महिला (कूल महिला मध्ये)	१०१६४	५८.८७	१०११९०	५४.६६
६८ वर्ष वा सो भन्दा माथि	१८१४	५.३८	२३४९६	६.४५
१६-२४ वर्ष	५६८८	१६.८७	५८२२०	१५.९९
१६-४० वर्ष	१५१७८	४५.००	१५२३०८	४१.८४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

उमेर अनुसार परिवारमूलीको संख्या

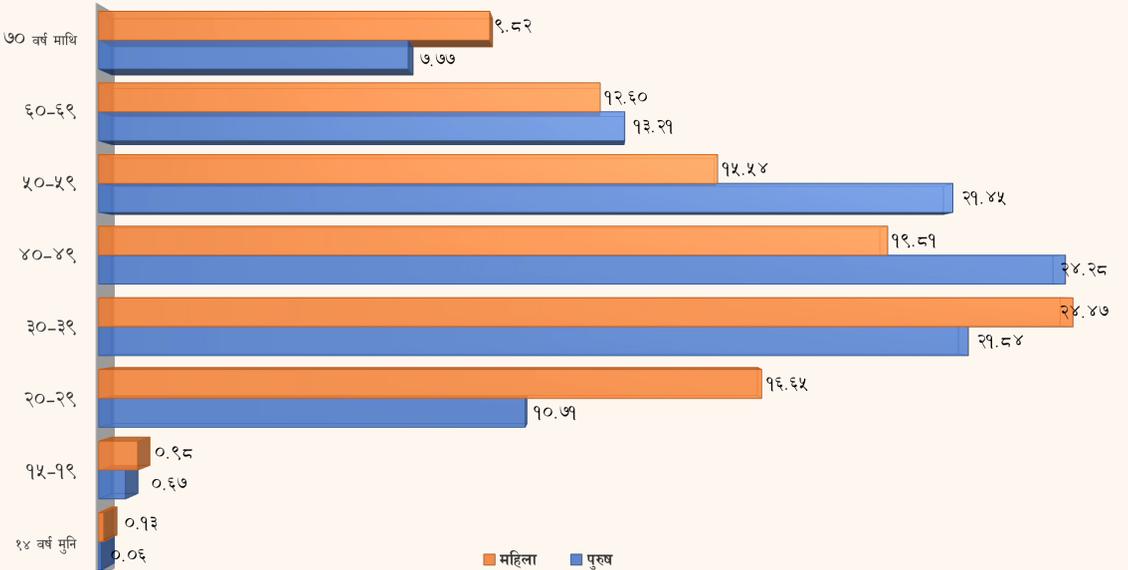
जनगणनाको नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा २७.३% परिवारमा महिलाहरु परिवारमूली रहेका छन् भने ७२.७% परिवारमा पुरुषहरु परिवारमूली रहेको पाइएको छ। नगरपालिकामा सबैभन्दा बढी परिवारका परिवारमूलीहरु ४० देखि ४९ वर्ष उमेरभित्रका रहेको देखाएको छ। परिवारमूली ४० देखि ४९ वर्ष उमेर समूहमा सबैभन्दा बढी २३.०६% रहेको देखिन्छ। नतिजाले ७ परिवारमा चौध वर्ष मुनिका बालबालिकासमेत परिवारमूली रहेको देखिन्छ। परिवारमा ७० वर्ष भन्दा बढी उमेरका व्यक्तिहरु ८.३३% परिवारमूली रहेको देखिएको छ। सबैभन्दा धेरै महिला परिवारमूलीहरु ३०-३९ वर्ष र पुरुष परिवारमूलीहरु ४०-४९ वर्ष उमेर समूहका रहेको देखिन्छ।

तालिका : उमेर समूह अनुसार परिवारमूलीको संख्या र प्रतिशत

उमेर समूह	जम्मा परिवार		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
१४ मुनि	७	०.०८	४	०.०६	३	०.१३
१५-१९	६५	०.७६	४२	०.६७	२३	०.९८
२०-२९	१०५७	१२.३३	६६७	१०.७१	३९०	१६.६५
३०-३९	१९३३	२२.५६	१३६०	२१.८४	५७३	२४.४७
४०-४९	१९७६	२३.०६	१५१२	२४.२८	४६४	१९.८१
५०-५९	१७००	१९.८४	१३३६	२१.४५	३६४	१५.५४
६०-६९	१११८	१३.०५	८२३	१३.२१	२९५	१२.६०
७० माथि	७१४	८.३३	४८४	७.७७	२३०	९.८२
जम्मा	८५७०	१००	६२२८	१००	२३४२	१००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

रेखाचित्र : लिङ्ग अनुसार परिवारमूली प्रतिशतमा

नगरपालिकामा जातजातिको अवस्था

नगरपालिकामा २०७८ सालको जनगणना अनुसार जातजातिको अवस्था हेर्दा प्रमुख १० वटा जातिले ९५% भन्दा बढी हिस्सा ओगटेको देखिन्छ, जसमा तामाङ (२५.६३%), ब्राह्मण पहाड (२४.०५%), नेवा (नेवार)(१८.२४%), क्षेत्री (१५.४४%), मगर, मिजार, विश्वकर्मा, ठकुरी, परियार र घरती/भुजेल रहेका छन्। यसैगरी कम संख्यामा हुने ५ जातिहरूमा कुमाल (११ जना), तेलि (१२ जना), सोनार (१३ जना), शेर्पा (१६ जना) र हजाम/ठाकुर (२३ जना) हुन्। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

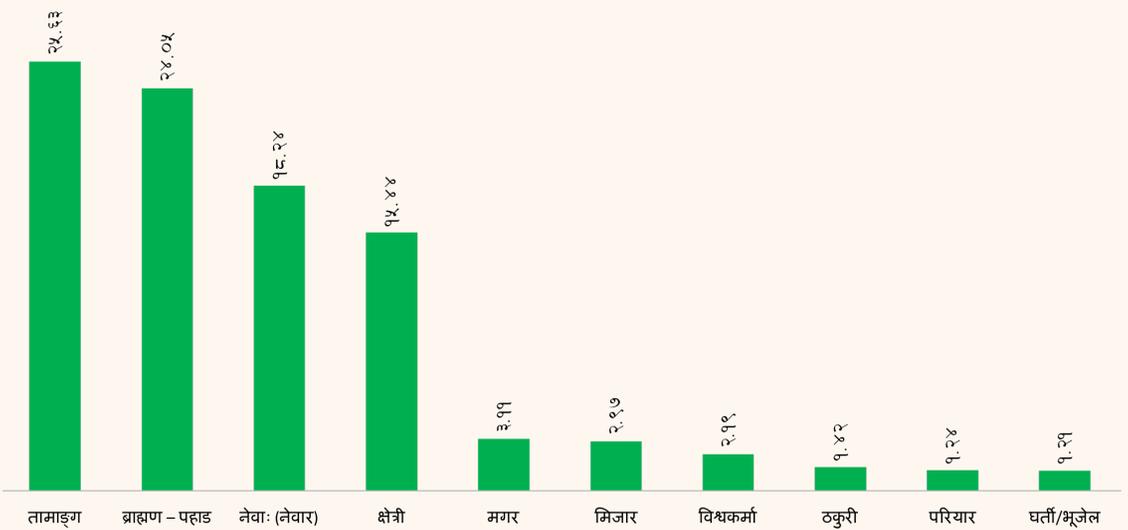
तालिका : नगरपालिकामा जातजाति अनुसारको जनसंख्या

जातजातिको नाम	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
जम्मा	३३७२६	१००	१६४६२	१००	१७२६४	१००
तामाङ	८६४४	२५.६३	४१४३	२५.१७	४५०१	२६.०७
ब्राह्मण - पहाड	८११०	२४.०५	३९८५	२४.२१	४१२५	२३.८९
नेवा: (नेवार)	६१५२	१८.२४	३०४५	१८.५०	३१०७	१८.००
क्षेत्री	५२०८	१५.४४	२५४०	१५.४३	२६६८	१५.४५
मगर	१०५०	३.११	५१२	३.११	५३८	३.१२
मिजार	१०००	२.९७	४९०	२.९८	५१०	२.९५
विश्वकर्मा	७३७	२.१९	३३४	२.०३	४०३	२.३३
ठकुरी	४७९	१.४२	२२९	१.३९	२५०	१.४५
परियार	४१९	१.२४	१९३	१.१७	२२६	१.३१
घर्ती/भुजेल	४०८	१.२१	२०३	१.२३	२०५	१.१९
सन्ध्यासी/दसनामी	२९६	०.८८	१४५	०.८८	१५१	०.८७
राई	२४९	०.७४	१२५	०.७६	१२४	०.७२
गुरुङ	१४३	०.४२	५८	०.३५	८५	०.४९
ब्राह्मण-तराई	८२	०.२४	४९	०.३०	३३	०.१९
धिमाल	८१	०.२४	३८	०.२३	४३	०.२५
थामी	८०	०.२४	४३	०.२६	३७	०.२१
पहरी	७९	०.२३	४२	०.२६	३७	०.२१
थारू	५७	०.१७	३६	०.२२	२१	०.१२
माझी	४९	०.१५	२४	०.१५	२५	०.१४
सुनुवार	४३	०.१३	२३	०.१४	२०	०.१२

याकथुङ/लिम्बु	३९	०.१२	१८	०.११	२१	०.१२
दनुवार	३०	०.०९	१५	०.०९	१५	०.०९
मुसलमान	२५	०.०७	१५	०.०९	१०	०.०६
यादव	२५	०.०७	१६	०.१०	९	०.०५
हजाम/ठाकुर	२३	०.०७	१२	०.०७	११	०.०६
शेर्पा	१६	०.०५	६	०.०४	१०	०.०६
सोनार	१३	०.०४	६	०.०४	७	०.०४
तेली	१२	०.०४	१०	०.०६	२	०.०१
कुमाल	११	०.०३	६	०.०४	५	०.०३
अन्य	८२	०.२४	४२	०.२६	४०	०.२३
विदेशी	८४	०.२५	५९	०.३६	२५	०.१४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

रेखाचित्र : नगरपालिकामा रहेको प्रमुख १० जातजातिको विवरण प्रतिशतमा

मातृभाषाको अवस्था

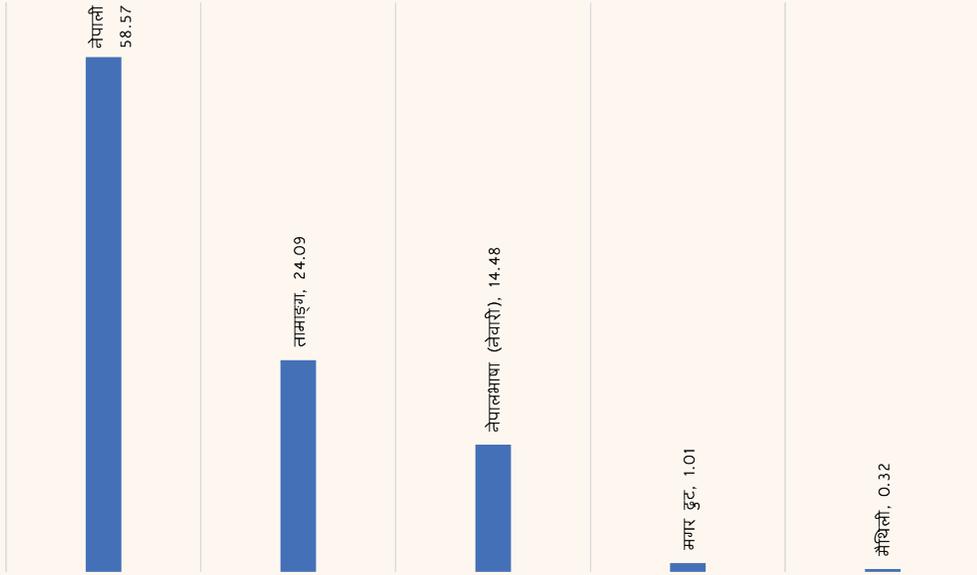
नगरपालिकामा २०७८ सालको जनगणना अनुसार नगरपालिकामा मातृभाषाको अवस्था हेर्दा प्रमुख ५ वटा मातृभाषाले ९८% भन्दा बढी हिस्सा ओगटेको देखिन्छ जसमा नेपाली (५८.५७%), तामाङ (२४.०९%), नेपाल भाषा (नेवारी) (१४.४८%), मगरहुट (१.०१%), र मैथिली (०.३२%) रहेका छन्। यसैगरी कम संख्यामा बोलिने ५ मातृभाषामा माझी (१० जना), चाम्लिङ (१० जना) र साम्पाङ (११ जना), दनुवार र वान्तवा (१६/१६ जना), यकथुङ/लिम्बु (१७ जना) र सुनुवार (१८ जना) हुन्। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : नगरपालिकामा बोलिने मातृभाषा अनुसारको जनसंख्या

मातृभाषा	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
जम्मा	३३७२६	१००	१६४६२	१००	१७२६४	१००
नेपाली	१९७५५	५८.५७	९६७१	५८.७५	१००८४	५८.४१
तामाङ्ग	८१२३	२४.०९	३८६७	२३.४९	४२५६	२४.६५
नेपालभाषा (नेवारी)	४८८५	१४.४८	२४१४	१४.६६	२४७१	१४.३१
मगरढुट	३३९	१.०१	१६५	१.००	१७४	१.०१
मैथिली	१०८	०.३२	६६	०.४०	४२	०.२४
राई	८०	०.२४	३३	०.२०	४७	०.२७
भोजपुरी	६४	०.१९	४०	०.२४	२४	०.१४
गुरुङ्ग	६२	०.१८	२५	०.१५	३७	०.२१
हिन्दी	५७	०.१७	३६	०.२२	२१	०.१२
थारू	४४	०.१३	२८	०.१७	१६	०.०९
थामी	४२	०.१२	२१	०.१३	२१	०.१२
सुनुवार	१८	०.०५	११	०.०७	७	०.०४
याक्थुङ/लिम्बु	१७	०.०५	९	०.०५	८	०.०५
बान्तवा	१६	०.०५	७	०.०४	९	०.०५
दनुवार	१६	०.०५	९	०.०५	७	०.०४
साम्पाङ	११	०.०३	६	०.०४	५	०.०३
चाम्लिङ	१०	०.०३	६	०.०४	४	०.०२
माभी	१०	०.०३	६	०.०४	४	०.०२
अन्य	६९	०.२०	४२	०.२६	२७	०.१६

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

रेखाचित्र : नगरपालिकामा बोलिने प्रमुख पाँच मातृभाषाको विवरण प्रतिशतमा

धर्म सम्बन्धी विवरण

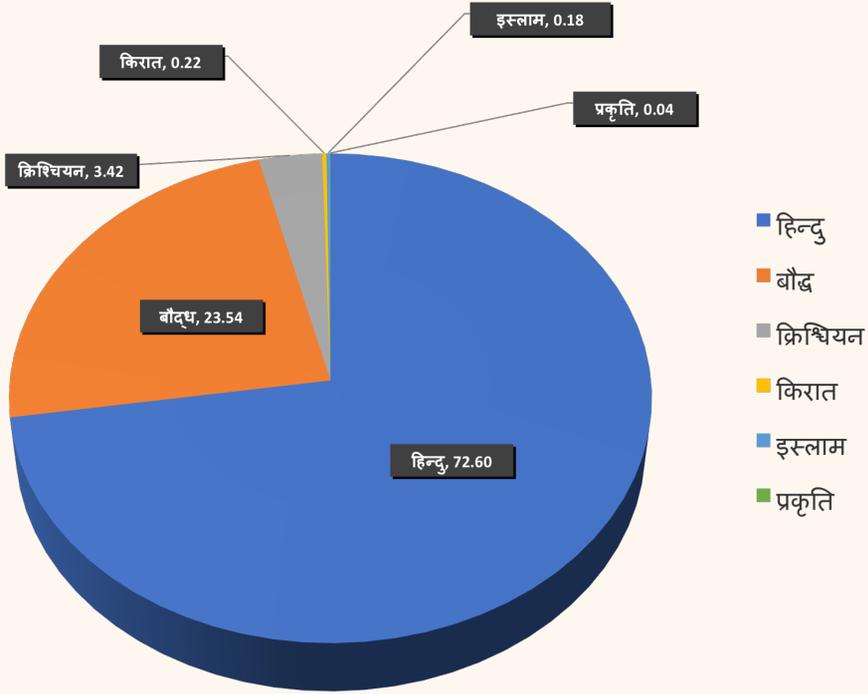
राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालमा जम्मा १० वटा धर्म देखिएका छन् जसमध्ये यस नगरपालिकामा ६ वटा धर्म रहेका छन् । यस नगरपालिकामा २०७८ सालको जनगणना अनुसार नगरपालिकामा मानिने धर्म अनुसार हेर्दा सबैभन्दा बढी हिन्दु (७२.६०%) रहेको छ भने सबैभन्दा कम प्रकृति १२ जना रहेका छन् । विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका : धर्म सम्बन्धी विवरण

धर्म	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
हिन्दु	२४४८५	७२.६०	१२०३८	७३.१३	१२४४७	७२.१०
बौद्ध	७९४०	२३.५४	३७९३	२३.०४	४१४७	२४.०२
क्रिश्चियन	११५४	३.४२	५३७	३.२६	६१७	३.५७
किरात	७४	०.२२	४३	०.२६	३१	०.१८
इस्लाम	६१	०.१८	४६	०.२८	१५	०.०९
प्रकृति	१२	०.०४	५	०.०३	७	०.०४
जम्मा	३३७२६	१००	१६४६२	१००	१७२६४	१००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

रेखाचित्र : नगरपालिकामा धर्म अनुसारको विवरण प्रतिशतमा

दोस्रो भाषा अनुसारको जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिकामा सबैभन्दा धेरै व्यक्तिहरूले दोस्रो भाषाको रूपमा प्रयोग गर्ने ५ भाषामा नेपाली (४०.८०%), तामाङ (०.१८%), नेपालभाषा (नेवारी) (०.१३%), अन्य (०.११%) र अंग्रेजी (०.०९%) छन्। यसैगरी सबैभन्दा कम बोल्ने पाँचवटा दोस्रो भाषामा हिन्दी (११ जना), संस्कृत (१३ जना), याकथुङ/लिम्बु, अवधि र उर्दु (१५ जना) रहेका छन् कुनै पनि दोस्रो भाषा नभएकाहरू अर्थात् मातृभाषा र दोस्रो भाषा एउटै भएका व्यक्तिहरू ५८.४०% छन्। अन्य विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

दोस्रो भाषा	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
जम्मा	३३७२६	१००	१६४६२	१००	१७२६४	१००
दोस्रो भाषा नभएका	१९६९५	५८.४०	९६३०	५८.५०	१००६५	५८.३०
नेपाली	१३७५९	४०.८०	६६९४	४०.६६	७०६५	४०.९२
तामाङ	६१	०.१८	२८	०.१७	३३	०.१९
नेपालभाषा (नेवारी)	४४	०.१३	२२	०.१३	२२	०.१३

अन्य	३८	०.११	१८	०.११	२०	०.१२
अ+ग्रेजी	३१	०.०९	१६	०.१०	१५	०.०९
मैथिली	२९	०.०९	१८	०.११	११	०.०६
उर्दु	१५	०.०४	६	०.०४	९	०.०५
अवधि	१५	०.०४	७	०.०४	८	०.०५
याक्थुङ/लिम्बु	१५	०.०४	७	०.०४	८	०.०५
संस्कृत	१३	०.०४	९	०.०५	४	०.०२
हिन्दी	११	०.०३	७	०.०४	४	०.०२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

पुर्खाको भाषा अनुसारको जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा प्रत्येक व्यक्तिहरूका पुर्खाहरू (जिजु बा/आमा, बाजे/बोजु, आदि) ले प्रयोग गर्ने/बोल्ने भाषाहरूलाई पुर्खाको भाषाको रूपमा परिभाषित गरिएको थियो। राष्ट्रिय जनगणना २०६८ मा पुर्खाको भाषासम्बन्धी प्रश्नहरू सोधिएको थिएन। यस नगरपालिकामा पुर्खाको भाषा सबैभन्दा धेरै हुने ५ भाषामा नेपाली (५०.२%), तामाङ (२५.५४%), नेपालभाषा (नेवारी) (१८.०५%), मगर ढुट (२.६१%) र राई (०.५१%) छन्। यसैगरी सबैभन्दा कम बोल्ने पाँच पुर्खाको भाषामा अवधि, साम्पाङ, चाम्लिङ, शेर्पा र बान्तवा रहेका छन् जसको जम्मा संख्या ६३ जना रहेको छ। अन्य विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : नगरपालिकामा बोलिने पुर्खाको भाषा अनुसारको जनसंख्या

पुर्खाको भागा	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
जम्मा	३३७२६	१००	१६४६२	१००	१७२६४	१००
नेपाली	१६९३०	५०.२०	८२५०	५०.१२	८६८०	५०.२८
तामाङ	८६१४	२५.५४	४१२१	२५.०३	४४९३	२६.०३
नेपालभाषा (नेवारी)	६०८७	१८.०५	३०१६	१८.३२	३०७१	१७.७९
मगर ढुट	८७९	२.६१	४२९	२.६१	४५०	२.६१
राई	१७३	०.५१	८६	०.५२	८७	०.५०
मैथिली	१३०	०.३९	७४	०.४५	५६	०.३२
संस्कृत	१२०	०.३६	६२	०.३८	५८	०.३४
भुजेज	११७	०.३५	६२	०.३८	५५	०.३२

भोजपुरी	१०९	०.३२	६८	०.४१	४१	०.२४
गुरुङ्ग	१००	०.३०	४१	०.२५	५९	०.३४
थामी	७४	०.२२	३९	०.२४	३५	०.२०
अन्य	७०	०.२१	४०	०.२४	३०	०.१७
थारु	५७	०.१७	३५	०.२१	२२	०.१३
पहरी	५५	०.१६	२८	०.१७	२७	०.१६
हिन्दी	३८	०.११	२१	०.१३	१७	०.१०
सुनुवा	३७	०.११	२१	०.१३	१६	०.०९
याक्थुङ/लिम्बु	३१	०.०९	१६	०.१०	१५	०.०९
माझी	२२	०.०७	११	०.०७	११	०.०६
दनुवार	२०	०.०६	११	०.०७	९	०.०५
वान्तवा	१६	०.०५	७	०.०४	९	०.०५
शेर्पा	१३	०.०४	६	०.०४	७	०.०४
चाम्लिङ	१३	०.०४	७	०.०४	६	०.०३
साम्पाङ	११	०.०३	६	०.०४	५	०.०३
अवधि	१०	०.०३	५	०.०३	५	०.०३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

नगरपालिका बसोबास गर्ने विभिन्न देशका नागरिकहरूको जनसंख्या

जनगणनाको नतिजा बमोजिम यस नगरपालिकामा ९९.७५% व्यक्तिहरू नेपालको नागरिक रहेका छन्। बाँकी व्यक्तिहरूमध्ये ०.२३% भारतीय र ७ जना अन्य देशका नागरिक रहेका छन्।

तालिका : नगरपालिकामा बसोबास गर्ने विभिन्न देशका नागरिकको जनसंख्या

जम्मा	नेपाली		भारतीय		अन्य	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
३३७२६	३३६४२	९९.७५	७७	०.२३	७	०.०२

जनसंख्याको वैवाहिक स्थिति

यस नगरपालिकाका हरेक परिवारमा अक्सर बसोबास गर्ने १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका व्यक्तिहरूको वैवाहिक स्थिति अनुसार १० वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका कुल २८,९०४ जना मध्ये ३१.५२% अविवाहित रहेका छन्। दश वर्ष भन्दा माथिल्लो उमेरका पुरुष ३५.९४% र महिला २७.४४% अविवाहित रहेको पाइयो। दश वर्ष माथिका व्यक्तिहरू मध्ये ६२.२०% विवाहित देखिएको छ। विवाहित पुरुष र महिलाहरूको% क्रमशः ६०.९३ र ६३.३८ रहेको छ। यसैगरी विधुर/विधवा ५.४५%, पारपाचुके ०.२६% र छुट्टिएको ०.५७% छन्। विधुर/विधवा र पारपाचुकेमा महिलाको% क्रमशः ८.२९% र ०.२१% रहेको छ।

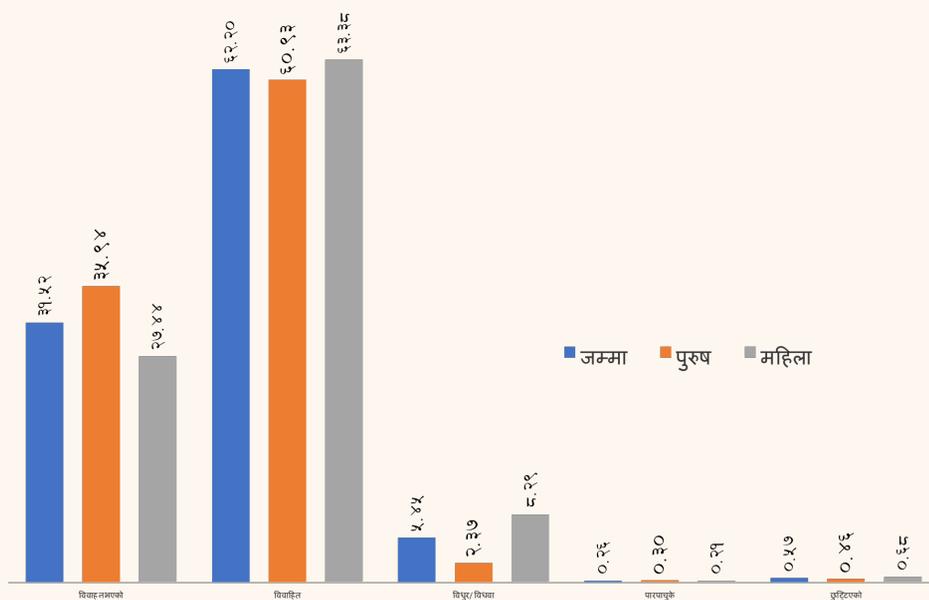
अन्य विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : जनसंख्या बैवाहिक स्थिति

वैवाहिक अवस्था	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
विवाह नभएको	९१११	३१.५२	४९८९	३५.९४	४१२२	२७.४४
विवाहित	१७९७९	६२.२०	८४५७	६०.९३	९५२२	६३.३८
विधुर/विधवा	१५७४	५.४५	३२९	२.३७	१२४५	८.२९
पारपाचुके	७४	०.२६	४२	०.३०	३२	०.२१
छुट्टिएको	१६६	०.५७	६४	०.४६	१०२	०.६८
जम्मा (१० वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्या)	२८९०४	१००	१३८८१	१००	१५०२३	१००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

रेखाचित्र : वैवाहिक स्थिति अनुसारको जनसंख्याको विवरण प्रतिशतमा

पहिलो विवाह गर्दाको उमेर

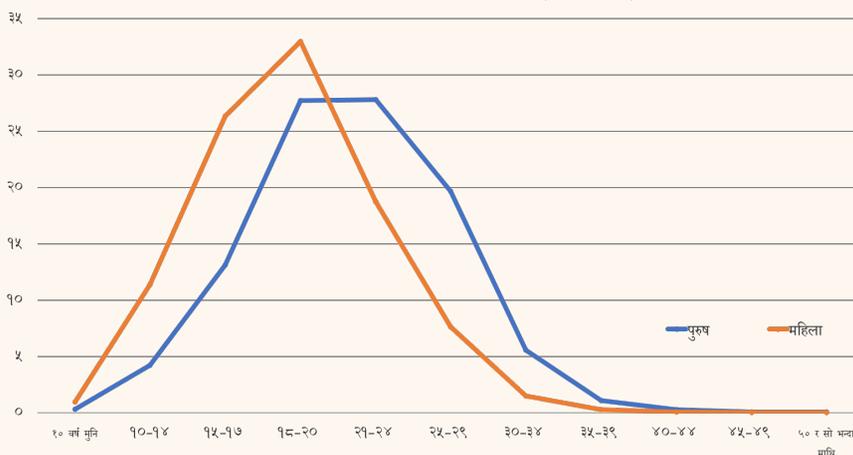
दश वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका व्यक्तिहरूको पहिलो पल्ट विवाह गर्न पुरा भएको उमेरको आधारमा पुरुष र महिलाको पहिलो विवाह गर्दाको औषत उमेर गणना गरिन्छ। यो सूचक जनसंख्याको प्रजननयोग्य व्यवहारसँग पनि प्रत्यक्ष सम्बन्धित रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजाले यस धुलिखेल नगरपालिकामा धेरैजसो व्यक्तिहरू (३०.६२%) को पहिलो विवाह १८ देखि २० वर्षको उमेरमा भएको भएको छ। दोस्रोमा २१ देखि २४ वर्षको उमेरमा पहिलो विवाह हुने व्यक्तिहरू २२.८१% छन्। दश वर्षभन्दाको उमेरमा पहिलो विवाह भएका व्यक्तिहरू ०.६८% छन्। यसैगरी १०-१४ वर्ष उमेरमा पहिलो विवाह हुनेहरू ८.१५% छन् भने पचास वर्षको उमेर पार गरिसकेपछि पहिलो विवाह हुनेहरू मात्र ७ जना रहेका छन्।

तालिका : पहिलो विवाह गर्दाको उमेर अनुसार विवरण

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
जम्मा	१९७९३	१००	८८९२	१००	१०९०१	१००
१० वर्ष मुनि	१३४	०.६८	२७	०.३०	१०७	०.९८
१०-१४	१६१४	८.१५	३७६	४.२३	१२३८	११.३६
१५-१७	४०३५	२०.३९	१९६५	१३.१०	२०७०	२६.३३
१८-२०	६०६०	३०.६२	२४६५	२७.७२	३५९५	३२.९८
२१-२४	४५१४	२२.८१	२४७३	२७.८१	२०४१	१८.७२
२५-२९	२५८१	१३.०४	१७४९	१९.६७	८३२	७.६३
३०-३४	६५५	३.३१	४९४	५.५६	१६१	१.४८
३५-३९	१२६	०.६४	९५	१.०७	३१	०.२८
४०-४४	३१	०.१६	२५	०.२८	६	०.०६
४५-४९	१०	०.०५	७	०.०८	३	०.०३
५० र सो भन्दा माथि	७	०.०४	५	०.०६	२	०.०२
उल्लेख नभएको	२६	०.१३	११	०.१२	१५	०.१४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

रेखाचित्र : दश वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्याको पहिलो विवाह गर्दाको उमेर प्रतिशतमा

अपाङ्गता सम्बन्धी विवरण

जनगणनामा नतिजाअनुसार नगरपालिकाको कुल जनसंख्याको १.९०% मा कुनै न कुनै प्रकारको अपाङ्गता देखिएका छ। जम्मा पुरुष जनसंख्याको २.०५% मा र महिला जनसंख्याको १.७६% मा अपाङ्गता रहेको छ। अपाङ्गता भएका व्यक्ति मध्ये पुरुष ५२.७३% र महिला ४७.२७% रहेको छ। अपाङ्गता भएका व्यक्तिमध्ये सबै भन्दा धेरैमा शारीरिक अपाङ्गता ४०.५६% रहेको छ। ९.८३%मा सुस्तश्रवण र बहुअपाङ्गता, ९.५२%मा न्यूनदृष्टियुक्त अपाङ्गता, ७.८%मा बहिरोपन सम्बन्धी अपाङ्गता रहेको छ। अपाङ्गता भएको जनसंख्याको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : अपाङ्गता सम्बन्धि विवरण

अपाङ्गताको अवस्था	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
जम्मा जनसंख्या	३३७२६	१००	१६४६२	१००	१७२६४	१००
अपाङ्गता नभएको	३३०७६	९८.०७	१६१२०	९७.९२	१६९५६	९८.२२
उत्तर नलेखिएको	९	०.०३	४	०.०२	५	०.०३
अपाङ्गता भएको	६४१	१.९०	३३८	२.०५	३०३	१.७६

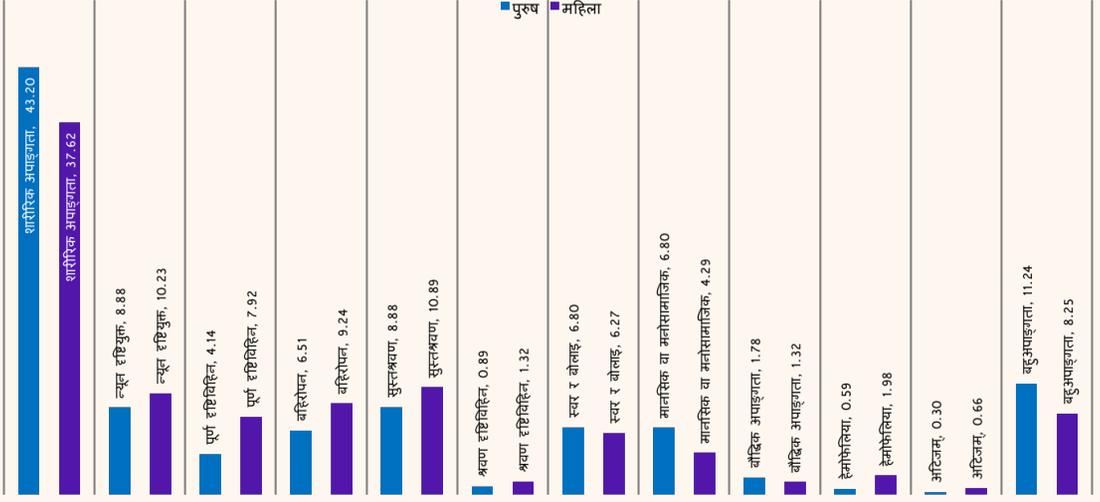
स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

तालिका : अपाङ्गताको प्रकार अनुसारको जनसंख्या

अपाङ्गताको अवस्था	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
शारीरिक अपाङ्गता	२६०	४०.५६	१४६	४३.२०	११४	३७.६२
न्यून दृष्टियुक्त	६१	९.५२	३०	८.८८	३१	१०.२३
पूर्ण दृष्टिविहिन	३८	५.९३	१४	४.१४	२४	७.९२
बहिरोपन	५०	७.८०	२२	६.५१	२८	९.२४
सुस्तश्रवण	६३	९.८३	३०	८.८८	३३	१०.८९
श्रवण दृष्टिविहिन	७	१.०९	३	०.८९	४	१.३२
स्वर र बोलाइ	४२	६.५५	२३	६.८०	१९	६.२७
मानसिक वा मनोसामाजिक	३६	५.६२	२३	६.८०	१३	४.२९
बौद्धिक अपाङ्गता	१०	१.५६	६	१.७८	४	१.३२
हेमोफेलिया	८	१.२५	२	०.५९	६	१.९८
अटिजम्	३	०.४७	१	०.३०	२	०.६६
बहुअपाङ्गता	६३	९.८३	३८	११.२४	२५	८.२५
जम्मा	६४१	१००	३३८	१००	३०३	१००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

रेखाचित्र : अपाङ्गताको प्रकार अनुसारको जनसंख्या प्रतिशतमा

खण्ड ४ : जनसंख्याको शैक्षिक स्थिति

साक्षरता दर (५ वर्ष वा सोभन्दा माथिल्लो उमेरका)

राष्ट्रिय जनगणनामा ५ वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी विवरण संकलन गरिएको थियो। जनगणनाको नतिजाले यस धुलिखेल नगरपालिका भित्र बसोबास गर्ने ५ वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका कुल ३१,४५२ जनसंख्यामा २५,२०३ जना पढ्न र लेख्न दुवै जान्ने देखाएको छ। यस अनुसार नगरपालिकाको समग्र साक्षरता दर

८०.१३% भएको देखिन्छ। पुरुषको साक्षरता दर ८८.४२% रहेको छ र महिलाको साक्षरता दर ७२.३४% रहेको छ। अघिल्लो अर्थात् २०६८ को जनगणनामा यस नगरपालिकाको कुल साक्षरता दर ७५.२६%, पुरुषको साक्षरता दर ८५.६३% र महिलाको साक्षरता दर ६५.७७% रहेको थियो। १० वर्षको अवधिमा कुल साक्षरता दरमा करिब ४.८७% विन्दुले वृद्धि भएको देखिन्छ भने पुरुषको साक्षरता दरमा २.७९% विन्दु र महिलाको साक्षरता दरमा ६.५७% विन्दुले वृद्धि भएको देखिन्छ। वडा अनुसार हेर्ने हो भने ८८.४% सहित वडा नं. ७ सबैभन्दा बढी साक्षरता दर भएको वडा हो भने त्यसपछि वडा नं. ४ मा सबैभन्दा बढी साक्षरता दर ८७.५% रहेको देखिन्छ। सबैभन्दा कम (६९.६%) वडा नं. १ मा रहेको छ त्यसपछि कम साक्षरता दर (७१.१) भएको वडामा वडा नं. २ रहेको छ। अन्य विस्तृत विवरण तलको रेखाचित्र र तालिकामा दिइएको छ।

रेखाचित्र : नगरपालिकाको २०६८ र २०७८ को साक्षरता दर प्रतिशतमा जम्मा पुरुष महिला

तालिका : साक्षरता दर सम्बन्धि विवरण (५ वर्ष वा सो भन्दा माथीको उमेर समूहको जनसंख्या

विवरण	५ वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेर समूहको जनसंख्या	जम्मा जनसंख्या			उल्लेख नभएको	साक्षरता दर
		पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न लेख्न नसक्ने		
काभ्रेपलाञ्चोक						
जम्मा	३३९४४०	२५६८९९	९८४	८९५५२	५	७५.७
पुरुष	१६५८६७	१३९५५८	४१८	२५८८९	२	८४.१४
महिला	१७३५७३	११७३४१	५६६	५५६६३	३	६७.६
धुलिखेल नगरपालिका						
जम्मा	३१४५२	२५२०३	८२	६१६७	०	८०.१
पुरुष	१५२४१	१३४७६	३१	१७३४	०	८८.४२
महिला	१६२११	११७२७	५१	४४३३	०	७२.३४
वडा नं. १						
जम्मा	१८०७	१२५८	०	५४९	०	६९.६
पुरुष	८२८	६५३	०	१७५	०	७८.८६
महिला	९७९	६०५	०	३७४	०	६९.८
वडा नं. २						
जम्मा	२१८८	१५५५	२७	६०६	०	७१.१
पुरुष	१०४३	८४६	१०	१८७	०	८१.११
महिला	११४५	७०९	१७	४१९	०	६९.९२
वडा नं. ३						
जम्मा	२१८७	१८१४	१	३७२	०	८२.९
पुरुष	१०७२	९७०	०	१०२	०	९०.४९
महिला	१११५	८४४	१	२७०	०	७५.७
वडा नं. ४						
जम्मा	५४२६	४७५०	२०	६५६	०	८७.५
पुरुष	२७५५	२५९६	७	१५२	०	९४.२३
महिला	२६७१	२१५४	१३	५०४	०	८०.६४
वडा नं. ५						
जम्मा	२७९१	२३०२	१	४८८	०	८२.५
पुरुष	१३५५	१२१०	०	१४५	०	८९.३
महिला	१४३६	१०९२	१	३४३	०	७६.०४

वडा नं. ६

जम्मा	२०१०	१७२८	१	२८१	०	८६
पुरुष	९८५	९०१	०	८४	०	९१.४७
महिला	१०२५	८२७	१	१९७	०	८०.६८

वडा नं. ७

जम्मा	२६९६	२३८४	६	३०६	०	८८.४
पुरुष	१२८६	१२१७	१	६८	०	९४.६३
महिला	१४१०	११६७	५	२३८	०	८२.७७

वडा नं. ८

जम्मा	२९१४	२१८६	१२	७१६	०	७५
पुरुष	१४३५	१२०४	५	२२६	०	८३.९
महिला	१४७९	९८२	७	४९०	०	६६.४

वडा नं. ९

जम्मा	२७००	२११०	३	५८७	०	७८.२
पुरुष	१२९५	११५४	२	१३९	०	८९.११
महिला	१४०५	९५६	१	४४८	०	६८.०४

वडा नं. १०

जम्मा	१३२२	१०७०	०	२५२	०	८०.९
पुरुष	६२४	५८०	०	४४	०	९२.९५
महिला	६९८	४९०	०	२०८	०	७०.२

वडा नं. ११

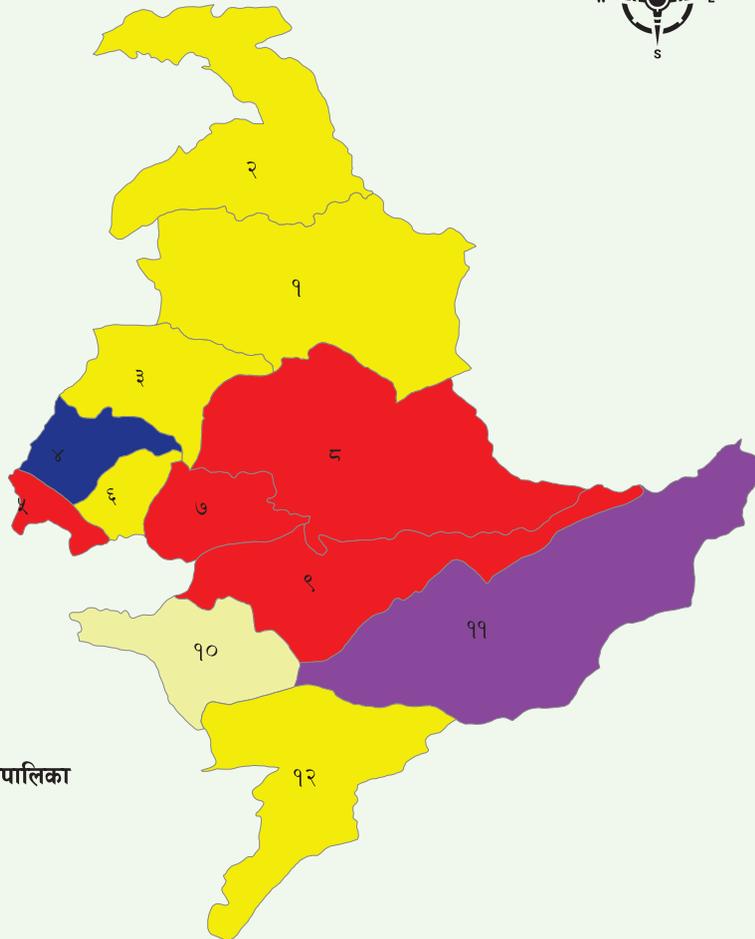
जम्मा	३१८९	२४१०	११	७६८	०	७५.६
पुरुष	१५२०	१२७८	६	२३६	०	८४.०८
महिला	१६६९	११३२	५	५३२	०	६७.८३

वडा नं. १२

जम्मा	२२२२	१६३६	०	५८६	०	७३.६
पुरुष	१०४३	८६७	०	१७६	०	८३.१३
महिला	११७९	७६९	०	४१०	०	६५.२२

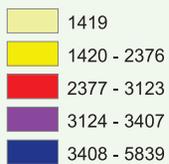
स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

धुलिखेल नगरपालिकाका वडा अनुसारको जनसंख्या वितरण

संकेत
धुलिखेल नगरपालिका

जनसंख्या

रेखाचित्र : वडा अनुसार साक्षरता दर प्रतिशतमा

साक्षर जनसंख्याको उत्तीर्ण गरेको तह सम्बन्धी वितरण

जनगणनामा प्राप्त नतिजाअनुसार कुल साक्षर जनसंख्याको सबैभन्दा बढी २३.६७% व्यक्तिहरूले प्राथमिक तह (कक्षा १ देखि ५ सम्म) मात्र उत्तीर्ण गरेका छन्। प्रमाणपत्र वा सो सरह पास गर्ने १८.२०%, निम्न माध्यमिक तह (कक्षा ६ देखि ८ सम्म) मात्र उत्तीर्ण गरेका व्यक्तिहरू १७.०४% रहेका छन्। एस.एल.सी. वा सो सरह पास गर्ने व्यक्तिहरू १३.२०%, माध्यमिक तह (९-१०) उत्तीर्ण गर्ने व्यक्तिहरू १२.३२% देखिन्छन्। यसैगरी स्नातक वा सो सरह पास गर्ने ६.८८% र स्नातकोत्तर वा सो सरह पास गर्ने २.५५% रहेका छन्। यस्तै १.८१% व्यक्तिहरूले अनौपचारिक शिक्षा अध्ययन गरेको देखिएको छ।

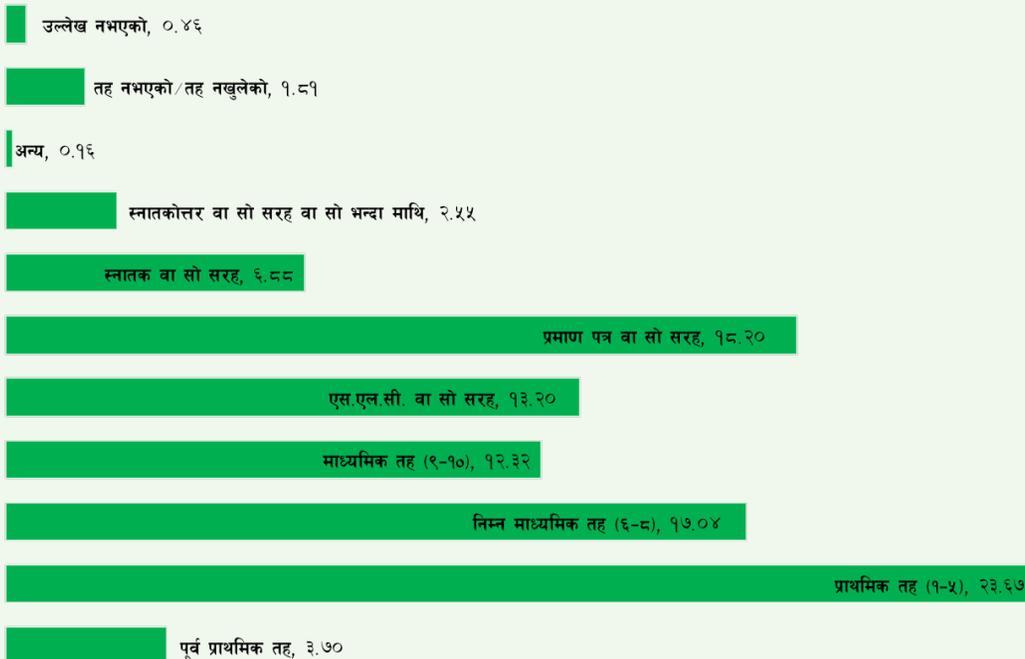
प्राप्त नतिजाले नगरपालिकाका ५ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका साक्षर पुरुष र महिलाहरूले सबैभन्दा बढी संख्याले प्राथमिक तह मात्र उत्तीर्ण गरेका छन् जसमा पुरुष र महिला क्रमशः २४.४४% र २२.७७% रहेका छन्। दोस्रो ठुलो हिस्सा पुरुषको निम्न माध्यमिक तह मात्र उत्तीर्ण गरेका १७.६७% र महिलाहरूको प्रमाणपत्र तह वा सो सरह १९.७०% रहेको छ। नगरपालिकाको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : साक्षर जनसंख्याले उत्तीर्ण गरेको तह

उत्तीर्ण गरेको तह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
जम्मा	२५२१७	१००	१३४८०	१००	११७३७	१००
पूर्व प्राथमिक तह	९३३	३.७०	५०२	३.७२	४३१	३.६७
प्राथमिक तह (१-५)	५९६८	२३.६७	३२९५	२४.४४	२६७३	२२.७७
निम्न माध्यमिक तह (६-८)	४२९७	१७.०४	२३८२	१७.६७	१९१५	१६.३२
माध्यमिक तह (९-१०)	३१०७	१२.३२	१६५५	१२.२८	१४५२	१२.३७
एस.एल.सी. वा सो सरह	३३२८	१३.२०	१८१०	१३.४३	१५१८	१२.९३
प्रमाण पत्र वा सो सरह	४५९०	१८.२०	२२७८	१६.९०	२३१२	१९.७०
स्नातक वा सो सरह	१७३६	६.८८	९२८	६.८८	८०८	६.८८
स्नातकोत्तर वा सो सरह	६४३	२.५५	४०६	३.०१	२३७	२.०२
अन्य	४१	०.१६	१४	०.१०	२७	०.२३
तह नभएको/तह नखुलेको	४५७	१.८१	१५१	१.१२	३०६	२.६१
उल्लेख नभएको	११७	०.४६	५९	०.४४	५८	०.४९

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

रेखाचित्र : नगरपालिकाका साक्षर जनसंख्याले उतीर्ण गरेको तह प्रतिशतमा

५ वर्ष देखि २५ वर्ष सम्मका हाल स्कूल गर्दैरहेका वा विगतमा गएको जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणनामा ५ वर्ष वा सो भन्दा माथिका व्यक्तिलाई अध्ययन गर्न हाल स्कूल गर्दैरहनु भएको छ, भनी सोधिएको प्रश्नलाई विश्लेषण गर्दा यस नगरपालिकाका ५ देखि २५ वर्षसम्मका कुल १२,१२४ जना मध्ये ७,६२० एस.एल.सी. भन्दा कम अध्ययन गरेका व्यक्तिहरूमा ७९.७% हाल स्कूल गर्दैरहेको देखिन्छ, भने १८.२ प्रतिशत विगतमा गएको तर हाल स्कूल नगएको तथ्याङ्कले देखाएको छ। उक्त संख्या पुरुषमा क्रमशः ८०.३ प्रतिशत र १७.९% रहेको छ, भने महिलामा क्रमशः ७९.० प्रतिशत र १८.५% छ। वडागत रूपमा विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : हाल स्कूल गर्दैरहेको (५ वर्षदेखि २५ वर्षसम्म) वा विगतमा गएको जनसंख्याको विवरण

लिङ्ग/प्रतिशत	जम्मा	हाल स्कूल गर्दैरहेको	विगतमा स्कूल गएको	गए नगएको नखुलेको	नखुलेको
धुलिखेल न.पा.					
जम्मा	७६२०	६०७०	१३८४	१६५	१
%	१००	७९.७	१८.२	२.२	०.०
पुरुष	४०३२	३२३६	७२०	७५	१
%	१००	८०.३	१७.९	१.९	०.०
महिला	३५८८	२८३४	६६४	९०	०
%	१००	७९.०	१८.५	२.५	०.०

वडा नं. १

जम्मा	६३६	४४७	१६८	२१	०
%	१००	७०.३	२६.४	३.३	०.०
पुरुष	३२४	२३६	८१	७	०
%	१००	७२.८	२५.०	२.२	०.०
महिला	३१२	२११	८७	१४	०
%	१००	६७.६	२७.९	४.५	०.०

वडा नं. २

जम्मा	५४२	४२२	९९	२१	०
%	१००	७७.९	१८.३	३.९	०.०
पुरुष	२७५	२१९	४७	९	०
%	१००	७९.६	१७.१	३.३	०.०
महिला	२६७	२०३	५२	१२	०
%	१००	७६.०	१९.५	४.५	०.०

वडा नं. ३

जम्मा	५४७	४१४	१२६	६	१
%	१००	७५.७	२३.०	१.१	०.२
पुरुष	२९१	२२४	६४	२	१
%	१००	७७.०	२२.०	०.७	०.३
महिला	२५६	१९०	६२	४	०
%	१००	७४.२	२४.२	१.६	०.०

वडा नं. ४

जम्मा	१२१२	१०२३	१६४	२५	०
%	१००	८४.४	१३.५	२.१	०.०
पुरुष	६५५	५५७	८५	१३	०
%	१००	८५.०	१३.०	२.०	०.०
महिला	५५७	४६६	७९	१२	०
%	१००	८३.७	१४.२	२.२	०.०

वडा नं. ५

जम्मा	७६०	६०५	१३४	२१	०
%	१००	७९.६	१७.६	२.८	०.०
पुरुष	४१४	३३२	७२	१०	०
%	१००	८०.२	१७.४	२.४	०.०
महिला	३४६	२७३	६२	११	०
%	१००	७८.९	१७.९	३.२	०.०

वडा नं. ६

जम्मा	४३७	३५८	७४	५	०
%	१००	८१.९	१६.९	१.१	०.०
पुरुष	२३३	१९३	३८	२	०
%	१००	८२.८	१६.३	०.९	०.०
महिला	२०४	१६५	३६	३	०
%	१००	८०.९	१७.६	१.५	०.०

वडा नं. ७

जम्मा	६२४	५२४	९२	८	०
%	१००	८४.०	१४.७	१.३	०.०
पुरुष	३२४	२७५	४५	४	०
%	१००	८४.९	१३.९	१.२	०.०
महिला	३००	२४९	४७	४	०
%	१००	८३.०	१५.७	१.३	०.०

वडा नं. ८

जम्मा	७२४	५७०	१३६	१८	०
%	१००	७८.७	१८.८	२.५	०.०
पुरुष	३९१	२९९	८३	९	०
%	१००	७६.५	२१.२	२.३	०.०
महिला	३३३	२७१	५३	९	०
%	१००	८१.४	१५.९	२.७	०.०

वडा नं. ९

जम्मा	५८४	४६७	१०५	१२	०
%	१००	८०.०	१८.०	२.१	०.०
पुरुष	३२०	२४७	६४	९	०
%	१००	७७.२	२०.०	२.८	०.०
महिला	२६४	२२०	४१	३	०
%	१००	८३.३	१५.५	१.१	०.०

वडा नं. १०

जम्मा	२८८	२५४	३१	३	०
%	१००	८८.२	१०.८	१.०	०.०
पुरुष	१४४	१३२	११	१	०
%	१००	९१.७	७.६	०.७	०.०
महिला	१४४	१२२	२०	२	०
%	१००	८४.७	१३.९	१.४	०.०

वडा नं. ११

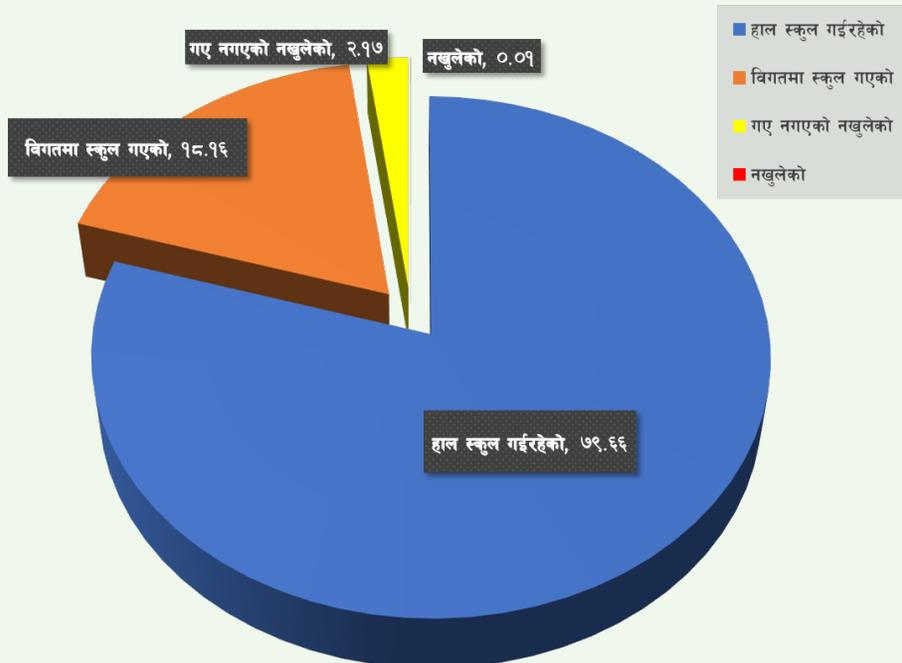
जम्मा	७५१	५७५	१६०	१६	०
%	१००	७६.६	२१.३	२.१	०.०
पुरुष	३८९	३०८	७५	६	०
%	१००	७९.२	१९.३	१.५	०.०
महिला	३६२	२६७	८५	१०	०
%	१००	७३.८	२३.५	२.८	०.०

वडा नं. १२

जम्मा	५१५	४११	९५	९	०
%	१००	७९.८	१८.४	१.७	०.०
पुरुष	२७२	२१४	५५	३	०
%	१००	७८.७	२०.२	१.१	०.०
महिला	२४३	१९७	४०	६	०
%	१००	८१.१	१६.५	२.५	०.०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

रेखाचित्र : नगरपालिकामा हाल स्कूल गएका वा नगएका विवरण प्रतिशतमा

अध्ययन गरेको क्षेत्र

राष्ट्रिय जनगणना अनुसार यस नगरपालिकाका प्रमाण पत्र तह वा सो भन्दा माथिको शैक्षिक योग्यता भएका कुल ६,९६९ जना व्यक्तिहरूको अध्ययन गरेको क्षेत्र हेर्दा ४३.७४% ले व्यवस्थापन, १८.०१% ले शिक्षा, ९.६७% ले विज्ञान तथा प्रविधि, ९.२३% ले मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र, ६.३७% ले स्वास्थ्य /चिकित्साशास्त्र, ४.६१% ले इन्जिनियरिङ्ग, २.२१% ले कम्प्युटर/सूचना प्रविधि, ०.९३% ले कानून, ०.४६% ले कृषि, ०.३४% ले वन, ०.०६% ले पशुविज्ञान/पशुचिकित्सा/मत्स्यपालन, को क्षेत्रमा अध्ययन गरेको पाइन्छ भने १.१८% ले अन्य यी क्षेत्रहरू भन्दा बाहिरका क्षेत्रमा अध्ययन गरेको देखिन्छ। त्यस्तै ३.२०% ले अध्ययन गरेको क्षेत्र उल्लेख नगरेको पाइयो।

लैङ्गिक रूपमा विश्लेषण गर्दा आधा भन्दा बढी पुरुषहरू (४६.१८%) ले व्यवस्थापन अध्ययन गरेको देखिएको छ भने महिलाहरू मध्ये पनि सबैभन्दा बढी महिलाहरू (४१.११%) ले व्यवस्थापन क्षेत्र मै अध्ययन गरेको देखिन्छ। शिक्षा संकायमा अध्ययन गर्ने पुरुष र महिलाको% लगभग बराबर अर्थात ११.९६% पुरुष र २४.५२% महिला देखिन्छ। मानविकी संकाय अध्ययन गरेका पुरुष ८.९१% र महिला ९.५६% रहेका छन्। विज्ञान तथा प्रविधि क्षेत्रमा अध्ययन गर्ने ११.१०% पुरुष र ८.१३% महिला हुँदा ४.५४% पुरुष र ८.३४% महिलाले स्वास्थ्य क्षेत्रमा अध्ययन गरेको देखिन्छ।

रेखाचित्र अध्ययन गरेको क्षेत्र अनुसारको विवरण प्रतिशतमा

तालिका : अध्ययन गरेको क्षेत्र अनुसारको विवरण

लिङ्ग र उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अध्ययन गरेको विषय / क्षेत्र												
		मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र	व्यवस्थापन	शिक्षा	विज्ञान तथा प्रविधि	स्वास्थ्य / चिकित्साशास्त्र	इन्जिनियरिङ्ग	कानून	कृषि	वन	पशुविज्ञान / पशुचिकित्सा / मत्स्य पालन	कम्प्युटर / सूचना प्रविधि	अन्य	उल्लेख नभएको
जम्मा	६९६९	६४३	३०४८	१२५५	६७४	४४४	३२१	६५	३२	२४	४	१५४	८२	२२३
%	१००	९.२३	४३.७४	१८.०१	९.६७	६.३७	४.६१	०.९३	०.४६	०.३४	०.०६	२.२१	१.१८	३.२०
१५-१९	६४०	३६	२८५	६९	१३०	१६	३३	६	५	७	०	२३	६	२४
२०-२४	२००५	१२१	८६१	२५१	३१५	१४३	१४२	१६	८	१०	२	६१	१९	५६
२५-२९	१५४९	१०३	७५४	२७८	१००	१३५	५१	४	२	३	०	४०	३१	४८
३०-३४	११४३	१३५	५१६	२६७	५१	५८	४१	२	२	२	१	१४	९	४५
३५-३९	६४४	७५	२८०	१६६	२५	४२	१५	३	१	१	१	११	४	२०
४०-४४	३६६	७१	१४५	८४	१९	२१	११	४	१	१	०	०	२	७
४५-४९	२५०	४१	८२	५७	१५	१९	८	११	१	०	०	२	३	११
५०-५४	१६२	३०	५७	३३	९	५	६	१०	३	०	०	१	३	५
५५-५९	८६	१२	२७	१९	६	३	३	३	६	०	०	२	३	२
६०-६४	५०	८	२१	९	१	१	२	४	२	०	०	०	१	१
६५-६९	३२	२	१२	१३	१	०	३	०	०	०	०	०	१	०
७०-७४	२२	६	५	५	०	१	२	१	१	०	०	०	०	१
७५+	२०	३	३	४	२	०	४	१	०	०	०	०	०	३
पुरुष	३६१२	३२२	१६६८	४३२	४०१	१६४	२६४	४३	२७	११	४	११२	४१	१२३
%	१००	८.९१	४६.१८	११.९६	११.१०	४.५४	७.३१	१.१९	०.७५	०.३०	०.११	३.१०	१.१४	३.४१
१५-१९	२८०	१४	१३३	१२	६८	१	१६	१	४	५	०	१३	२	११
२०-२४	९५५	४१	४१३	५९	१८२	४७	११४	८	५	३	२	५०	८	२३
२५-२९	७०६	४२	३६८	६८	५७	४७	४५	४	२	२	०	३०	१६	२५
३०-३४	५८०	५९	२९६	८२	३४	२८	३९	०	१	०	१	१०	३	२७
३५-३९	३७२	४२	१९४	५८	१८	२२	१३	१	१	०	१	६	२	१४
४०-४४	२३३	४७	१००	४६	१४	६	१०	३	१	१	०	०	०	५
४५-४९	१७२	२९	५९	३५	१३	७	८	९	१	०	०	१	३	७
५०-५४	१३३	२३	४८	२५	८	४	६	८	३	०	०	१	२	५
५५-५९	७२	११	२२	१८	४	०	२	३	६	०	०	१	३	२
६०-६४	४४	७	१७	८	१	१	२	४	२	०	०	०	१	१

६५-६९	२९	१	११	१२	१	०	३	०	०	०	०	०	१	०
७०-७४	२०	४	५	५	०	१	२	१	१	०	०	०	०	१
७५+	१६	२	२	४	१	०	४	१	०	०	०	०	०	२
महिला	३३५७	३२१	१३८०	८२३	२७३	२८०	५७	२२	५	१३	०	४२	४१	१००
%	१००	९.५६	४१.११	२४.५२	८.१३	८.३४	१.७०	०.६६	०.१५	०.३९	०.००	१.२५	१.२२	२.९८
१५-१९	३६०	२२	१५२	५७	६२	१५	१७	५	१	२	०	१०	४	१३
२०-२४	१०५०	८०	४४८	१९२	१३३	९६	२८	८	३	७	०	११	११	३३
२५-२९	८४३	६१	३८६	२१०	४३	८८	६	०	०	१	०	१०	१५	२३
३०-३४	५६३	७६	२२०	१८५	१७	३०	२	२	१	२	०	४	६	१८
३५-३९	२७२	३३	८६	१०८	७	२०	२	२	०	१	०	५	२	६
४०-४४	१३३	२४	४५	३८	५	१५	१	१	०	०	०	०	२	२
४५-४९	७८	१२	२३	२२	२	१२	०	२	०	०	०	१	०	४
५०-५४	२९	७	९	८	१	१	०	२	०	०	०	०	१	०
५५-५९	१४	१	५	१	२	३	१	०	०	०	०	१	०	०
६०-६४	६	१	४	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६५-६९	३	१	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७०-७४	२	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७५+	४	१	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१

स्रोत: राष्ट्रीय जनगणना, २०७८

खण्ड ५: बसाईसराई सम्बन्धी विवरण

जन्मस्थानको आधारमा जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना अनुसार नगरपालिकाका जम्मा ३३,७२६ जनसंख्या मध्ये नेपालभित्र जन्मेका ९९.४६%, विदेशमा जन्मेका ०.५३% रहेका छन्। नेपाल भित्र जन्मेका मध्ये यहि (काभ्रेपलाञ्चोक) जिल्लाको यहि पालिका (धुलिखेल नगरपालिका) मा जन्मेका कुल जनसंख्याको ६०.२३%, यहि (काभ्रेपलाञ्चोक) जिल्लाकै अर्को पालिकामा जन्मेका २१.४७% र काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला बाहेक अर्को जिल्लामा जन्मेका कुल जनसंख्याको १७.७६% रहेका देखिन्छ।

उल्लेखित जन्मस्थान हेर्दा अर्को पालिका वा अर्को जिल्लामा जन्मेको जनसंख्यामा पुरुषको संख्या भन्दा बढी महिलाको संख्या रहेको देखिन्छ। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : नगरपालिकाको जन्मस्थानको आधारमा जनसंख्या

पुरुष/महिला	जम्मा जनसंख्या	नेपाल भित्र जन्मेका	यहि जिल्लामा जन्मेका			अर्को जिल्लामा जन्मेका	विदेशमा जन्मेका	जन्म स्थान नखुलेका
			जम्मा	यहि पालिकामा जन्मेका	अर्को पालिकामा जन्मेका			
जम्मा	३३७२६	३३५४५	२७५५५	२०३१४	७२४१	५९९०	१७८	३
%	१००	९९.४६	८१.७०	६०.२३	२१.४७	१७.७६	०.५३	०.०१
पुरुष	१६४६२	१६३६३	१४२७२	१२१८७	२०८५	२०९१	९६	३
%	१००	९९.४०	८६.७०	७४.०३	१२.६७	१२.७०	०.५८	०.०२
महिला	१७२६४	१७१८२	१३२८३	८१२७	५१५६	३८९९	८२	०
%	१००	९९.५३	७६.९४	४७.०७	२९.८७	२२.५८	०.४७	०.००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

रेखाचित्र : नगरपालिकाको जन्मस्थानको आधारमा जनसंख्या प्रतिशत

जन्म स्थान नखुलेका, ०.००
 जन्म स्थान नखुलेका, ०.०२
 जन्म स्थान नखुलेका, ०.०१

विदेशमा जन्मेका, ०.४७
 विदेशमा जन्मेका, ०.५८
 विदेशमा जन्मेका, ०.५३

अर्को जिल्लामा जन्मेका, २२.५८
 अर्को जिल्लामा जन्मेका, १२.७०
 अर्को जिल्लामा जन्मेका, १७.७६

यहि जिल्लाको अर्को पालिकामा जन्मेका, २९.८७
 यहि जिल्लाको अर्को पालिकामा जन्मेका, १२.६७
 यहि जिल्लाको अर्को पालिकामा जन्मेका, २१.४७

यहि जिल्लाको यहि पालिकामा जन्मेका, ४७.०७
 यहि जिल्लाको यहि पालिकामा जन्मेका, ७४.०३
 यहि जिल्लाको यहि पालिकामा जन्मेका, ६०.२३

■ महिला ■ पुरुष

जन्मेको प्रदेश (जन्मस्थान नेपाल भएकाहरूको)

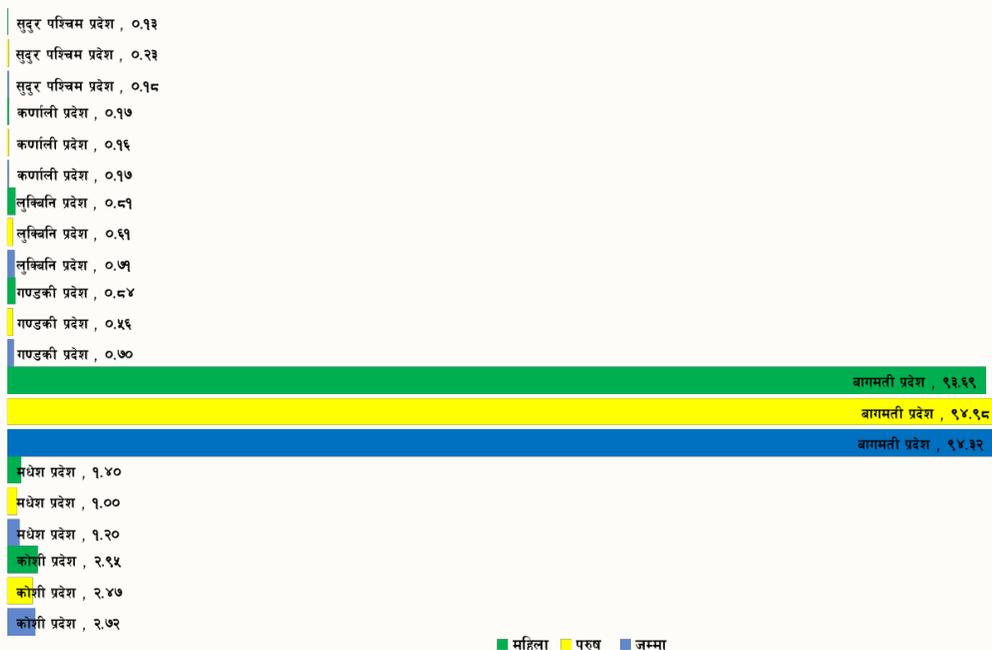
जन्मस्थान नेपाल भएका यस नगरपालिकामा बसोबास गर्ने कूल ३३,५४५ जना व्यक्तिहरु जन्मेका प्रदेश अनुसार वितरण हेर्दा ९४.३२% बागमती प्रदेशमा जन्मेका देखिन्छन् । पुरुष र महिलाको वितरण हेर्दा लगभग बराबर संख्यामा ९४.९८% पुरुष र ९३.६९% महिला बागमती प्रदेशमा जन्मेको देखिन्छ । त्यस पछि कोशी प्रदेश र मधेश प्रदेशमा क्रमशः २.७२ र १.२० प्रतिशत जन्मेर जनगणनाको समयमा यस धुलिखेल नगरपालिकामा बसोबास गरेको देखिन्छ । विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिईएको छ ।

तालिका : जन्मस्थान नेपाल भएकाहरूको जन्म भएको प्रदेश अनुसारको जनसंख्या विवरण

जन्म स्थान	जम्मा		पुरुष		महिला		
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
नेपाल भित्र जन्मेका जम्मा	३३५४५	१००	१६३६३	१००	१७१८२	१००	
रुभजन्म भएको प्रदेश	कोशी प्रदेश	९११	२.७२	४०४	२.४७	५०७	२.९५
	मधेश प्रदेश	४०४	१.२०	१६३	१.००	२४१	१.४०
	बागमती प्रदेश	३१६३९	९४.३२	१५५४१	९४.९८	१६०९८	९३.६९
	गण्डकी प्रदेश	२३५	०.७०	९१	०.५६	१४४	०.८४
	लुम्बिनी प्रदेश	२३९	०.७१	१००	०.६१	१३९	०.८१
	कर्णाली प्रदेश	५६	०.१७	२६	०.१६	३०	०.१७
	सुदूर पश्चिम प्रदेश	६१	०.१८	३८	०.२३	२३	०.१३
उल्लेख नभएको	०	०.००	०	०.००	०	०.००	

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

रेखाचित्र : जन्मस्थान प्रदेश अनुसारको जनसंख्या विवरण प्रतिशतमा

जन्मेको देश

जनगणनाको समयमा यस धुलिखेल नगरपालिकामा अक्सर बसोबास गर्ने जन्मस्थान विदेश भएको व्यक्तिहरु जन्मेका मुलुकहरु अनुसार वितरण हेर्दा ८५.४% भारतमा जन्मेका देखिन्छन् । पुरुष र महिलाको वितरण हेर्दा ८७.५% पुरुष र ८२.९% महिला भारतमा जन्मेर जनगणनाको समयमा यस नगरपालिकामा बसोबास गरेको देखिन्छ ।

तालिका : विदेश जन्म भएकाहरूको जन्म भएको देश अनुसारको विवरण

जन्म स्थान	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
जम्मा	१७८	१००	९६	१००	८२	१००
भारत	१५२	८५.४	८४	८७.५	६८	८२.९
सार्क मुलुक	७	३.९	२	२.१	५	६.१
आसियन मुलुक	१	०.६	१	१.०	०	०.०
मध्यपूर्व	२	१.१	२	२.१	०	०.०
अन्य एशियाली मुलुक	५	२.८	२	२.१	३	३.७
अन्य युरोपेली मुलुक	४	२.२	२	२.१	२	२.४
उत्तर अमेरिकी मुलुक	४	२.२	२	२.१	२	२.४
अन्य	२	१.१	१	१.०	१	१.२
उल्लेख नभएको	१	०.६	०	०.०	१	१.२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

पछिल्लो पटक बसाई सरेको स्थानका आधारमा जनसंख्या

जनगणनामा जीवनपर्यन्त बसाईसराई (Lifetime Migration) को अलवा हालको बसाईसराई (Current Migration) सम्बन्धी विवरणहरू संकलन गरिएको थियो। यस नगरपालिकामा गणना भएका व्यक्तिहरू यहाँ बसोबास गर्नु भन्दा लगत्तै अगाडी कुन ठाउँमा बसोबास थियो भन्ने विवरणलाई विश्लेषण गर्दा हाल अक्सर बसोबास गरिरहेको नगरपालिकाबाट अर्को स्थानमा कहिल्यै पनि बसोबास नगरेको व्यक्तिहरू ५७.६४% रहेका छन्। जसमध्ये पुरुष ६९.८३% र महिला ४६.०२% रहेका छन्।

कुल जनसंख्याको २२.०४% व्यक्तिहरू पछिल्लो पटक सम्बन्धित जिल्लाको अर्को गाउँपालिका वा नगरपालिकाबाट, १८.२१% जनसंख्या अर्को जिल्लाबाट र २.११% व्यक्तिहरू विदेशबाट बसाई सरेर हालको स्थानमा बसिरहेको देखिन्छ। लिङ्ग अनुसार विश्लेषण गर्दा यस अघिको बसोबास यस नगरपालिकाभन्दा अर्को स्थानमा बसोबास भएको पुरुषहरू मध्ये १२.७१% अर्को पालिकाबाट, १३.८१% अर्को जिल्लाबाट र ३.६४% विदेशबाट यस नगरपालिकामा बसोबास गरेको देखिन्छ। त्यस्तै ३०.९४% महिला अर्को पालिकाबाट, २२.४१% अर्को जिल्लाबाट र ०.६४% महिला विदेशबाट यहाँ बसोबास गर्न आएको देखिन्छ। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : पछिल्लो पटक बसाई सरेको स्थानको आधारमा जनसंख्या

पुरुष/ महिला	जम्मा जनसंख्या	यस अघिको बसोबास									विदेश
		यहि पालिका	अर्को पालिका				अर्को जिल्ला				
			जम्मा	गाउँ पालिका	नगर पालिका	नखुलेको	जम्मा	गाउँ पालिका	नगर पालिका	नखुलेको	
जम्मा	३३७२६	१९४४१	७४३३	६०४३	१३६७	२३	६१४२	३७३२	२३९६	१४	७१०
%	१००	५७.६४	२२.०४	१७.९२	४.०५	०.०७	१८.२१	११.०७	७.१०	०.०४	२.११
पुरुष	१६४६२	११४९६	२०९२	१५४२	५४४	६	२२७४	१२४०	१०२७	७	६००
%	१००	६९.८३	१२.७१	९.३७	३.३०	०.०४	१३.८१	७.५३	६.२४	०.०४	३.६४

महिला	१७२६४	७९.४५	५३४१	४५०१	८२३	१७	३८६८	२४९२	१३६९	७	११०
%	१००	४६.०२	३०.९४	२६.०७	४.७७	०.१०	२२.४१	१४.४३	७.९३	०.०४	०.६४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

मुलुकमिग्नकै अर्को स्थानबाट यस स्थानमा बसोवास गर्न आउनुको कारण

जनगणनाको समयमा यस धुलिखेल नगरपालिकामा बसोवास भएको तर विगतमा धुलिखेल भन्दा बाहिर काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला कै अर्को पालिका वा अर्को जिल्लामा बसोवास भएका व्यक्तिहरु यस धुलिखेल नगरपालिकामा बसोवास गर्न आउनुको कारणको विश्लेषण गर्दा १६.१९% व्यक्तिहरु काम वा रोजगारीको लागि, ३.२३% व्यक्तिहरु व्यापार व्यवसायको लागि, ७.७२% व्यक्तिहरु अध्ययन/तालिमको लागि, ४१.५५% व्यक्तिहरु विवाह भई, १८.०३% व्यक्तिहरु परिवारका अन्य व्यक्तिसँग आश्रित भई, १.२३% व्यक्तिहरु प्राकृतिक प्रकोपको कारणले, २.८१% व्यक्तिहरु कृषिको लागि, ३.२८% व्यक्तिहरु विभिन्न कामको सिलसिलामा अन्यत्र गएको र सो प्रयोजन सकिएर घर फर्किएको, ५.५९% व्यक्तिहरु अन्य कारणले यस नगरपालिकामा बसोवास गरेको देखिन्छ। त्यस्तै ०.३८% व्यक्तिहरुको कारण उल्लेख नभएको पाइएको छ।

त्यस्तै लैङ्गिक हिसावले हेर्दा ३२.४१% पुरुषहरु काम/रोजगारीको लागि यस नगरपालिकामा बसोवास गर्न आउँदा महिला भने ८.५०% मात्रै काम/रोजगारीको लागि आएको पाईन्छ। अध्ययन/तालिममा बसोवास गर्ने पुरुषको संख्या १४.०६% देखिन्छ भने ४.७१% महिला अध्ययन/तालिमको लागि बसोवास गरेको देखिन्छ। त्यस्तै १.१७% पुरुषहरु विवाहको कारणले बसोवास गर्दा ६०.६९% महिलाहरु विवाहको कारणले बसोवास गरेको देखिन्छ। आश्रितको रूपमा २३.८०% पुरुष र १५.३०% महिला बसोवास गरेको देखिन्छ।

तालिका अर्को पालिका र अर्को जिल्लाबाट यस पालिकामा बसोवास गर्न आउनुको कारण

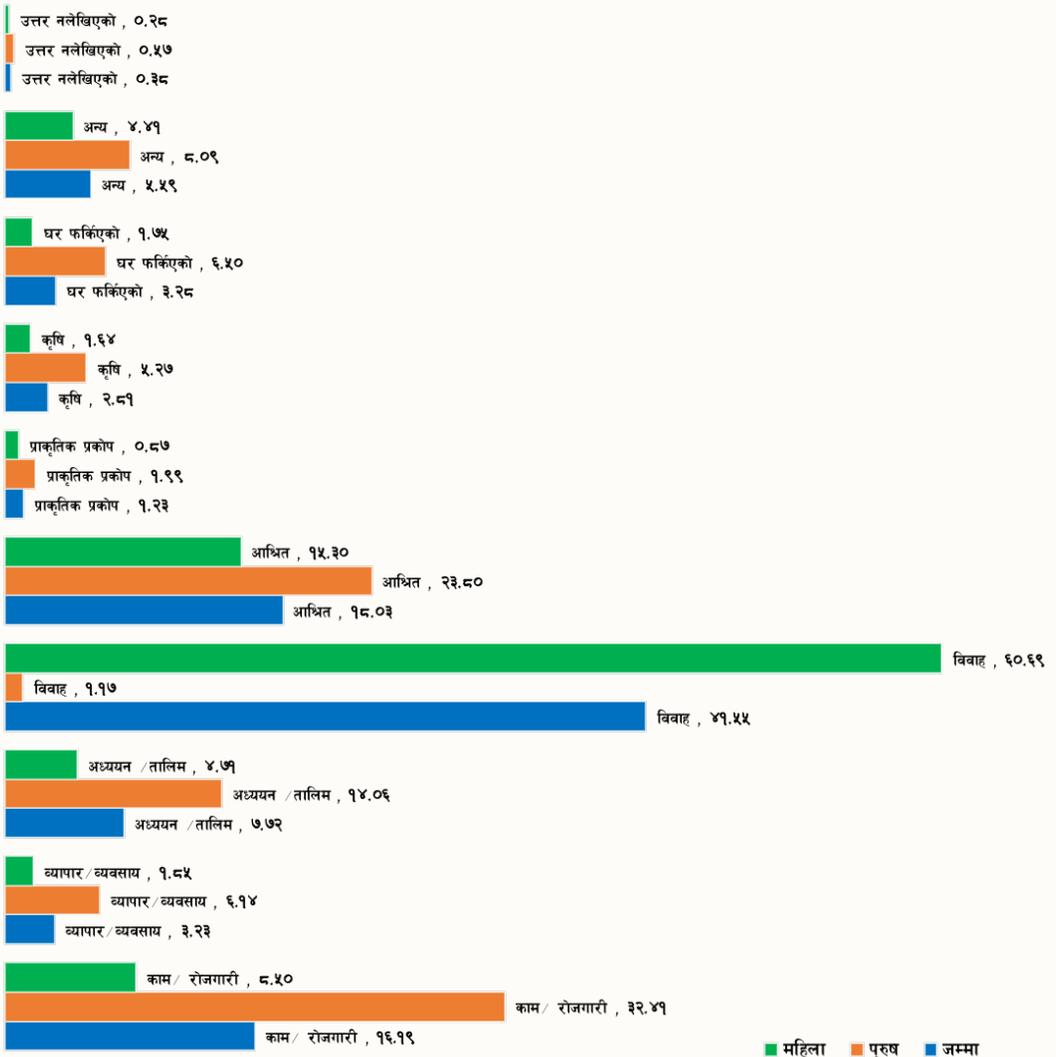
लिङ्ग र उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	काम/रोजगारी	व्यापार/व्यवसाय	अध्ययन/तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कृषि	घर फर्किएको	अन्य	उत्तर नलेखिएको
जम्मा	१३५७५	२१९८	४३८	१०४८	५६४०	२४४८	१६७	३८१	४४५	७५९	५१
%	१००	१६.१९	३.२३	७.७२	४१.५५	१८.०३	१.२३	२.८१	३.२८	५.५९	०.३८
०० - ०४	१६९	०	०	०	०	१६६	०	०	२	०	१
०५ - ०९	४४८	०	०	८७	०	३५४	३	०	४	०	०
१० - १४	५४४	३	०	१३८	४	३७३	५	०	६	१४	१
१५ - १९	८४३	५२	९	२५१	६६	३८४	११	१	२३	४३	३
२० - २४	१४७०	२२५	२९	३७३	४७६	२५०	१२	५	४०	५८	२
२५ - २९	१५८७	३३७	६५	१०२	७८०	१५५	१५	९	३३	८५	६
३० - ३४	१४९७	३५७	५१	३४	७४८	१३८	१२	१४	५६	८६	१
३५ - ३९	१४४२	३१६	६३	२६	७५२	१०८	१०	२४	६२	७४	७
४० - ४४	१२५४	२७९	७०	१३	६३९	८३	१९	३१	५२	६२	६

४५ - ४९	१००९	२१६	५९	५	४८४	८४	१७	४६	४०	५४	४
५० - ५४	९७३	१७४	४१	३	५०१	७९	१३	४७	३६	७३	६
५५ - ५९	६७७	१००	२३	६	३५१	६६	६	४९	१९	५२	५
६० - ६४	५७४	७१	१३	२	२८८	५८	१२	४५	२४	५७	४
६५ - ६९	४२२	२७	१०	२	२२७	४७	९	४३	२०	३५	२
७० - ७४	२८९	२४	२	३	१३९	४२	१२	२३	१३	२९	२
७५+	३७७	१७	३	३	१८५	६१	११	४४	१५	३७	१
पुरुष	४३६६	१४१५	२६८	६१४	५१	१०३९	८७	२३०	२८४	३५३	२५
%	१००	३२.४१	६.१४	१४.०६	१.१७	२३.८०	१.९९	५.२७	६.५०	८.०९	०.५७
०० - ०४	८८	०	०	०	०	८६	०	०	१	०	१
०५ - ०९	२३७	०	०	४७	०	१८६	२	०	२	०	०
१० - १४	२९६	२	०	७७	२	२०३	१	०	४	७	०
१५ - १९	३९४	३९	७	११५	१	१९०	७	१	१७	१६	१
२० - २४	५६८	१२८	१२	२४४	४	११३	८	३	२८	२६	२
२५ - २९	४४३	२०३	३४	६४	४	६७	८	६	२०	३३	४
३० - ३४	४१२	२१४	३७	२६	६	४४	६	८	३०	४१	०
३५ - ३९	३८२	२१०	३०	१९	९	२३	४	१३	३७	३४	३
४० - ४४	३३७	१७८	४३	५	४	१८	१०	१९	३३	२५	२
४५ - ४९	२८१	१३५	३६	४	३	२०	८	२१	२७	२४	३
५० - ५४	२८७	१३३	३०	२	७	१३	७	२८	२५	३९	३
५५ - ५९	१९६	७३	१६	५	४	१७	३	३१	१५	३१	१
६० - ६४	१६२	५३	१०	१	६	१६	७	३०	१३	२५	१
६५ - ६९	११४	१८	९	१	०	१४	४	३०	१६	२०	२
७० - ७४	७८	१७	२	३	१	१०	५	१३	१०	१५	२
७५+	९१	१२	२	१	०	१९	७	२७	६	१७	०
महिला	९२०९	७८३	१७०	४३४	५५८९	१४०९	८०	१५१	१६१	४०६	२६
%	१००	८.५०	१.८५	४.७१	६०.६९	१५.३०	०.८७	१.६४	१.७५	४.४१	०.२८
०० - ०४	८१	०	०	०	०	८०	०	०	१	०	०
०५ - ०९	२११	०	०	४०	०	१६८	१	०	२	०	०
१० - १४	२४८	१	०	६१	२	१७०	४	०	२	७	१
१५ - १९	४४९	१३	२	१३६	६५	१९४	४	०	६	२७	२
२० - २४	९०२	९७	१७	१२९	४७२	१३७	४	२	१२	३२	०
२५ - २९	११४४	१३४	३१	३८	७७६	८८	७	३	१३	५२	२
३० - ३४	१०८५	१४३	१४	८	७४२	९४	६	६	२६	४५	१
३५ - ३९	१०६०	१०६	३३	७	७४३	८५	६	११	२५	४०	४

४० - ४४	९१७	१०१	२७	८	६३५	६५	९	१२	१९	३७	४
४५ - ४९	७२८	८१	२३	१	४८१	६४	९	२५	१३	३०	१
५० - ५४	६८६	४१	११	१	४९४	६६	६	१९	११	३४	३
५५ - ५९	४८१	२७	७	१	३४७	४९	३	१८	४	२१	४
६० - ६४	४१२	१८	३	१	२८२	४२	५	१५	११	३२	३
६५ - ६९	३०८	९	१	१	२२७	३३	५	१३	४	१५	०
७० - ७४	२११	७	०	०	१३८	३२	७	१०	३	१४	०
७५+	२८६	५	१	२	१८५	४२	४	१७	९	२०	१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

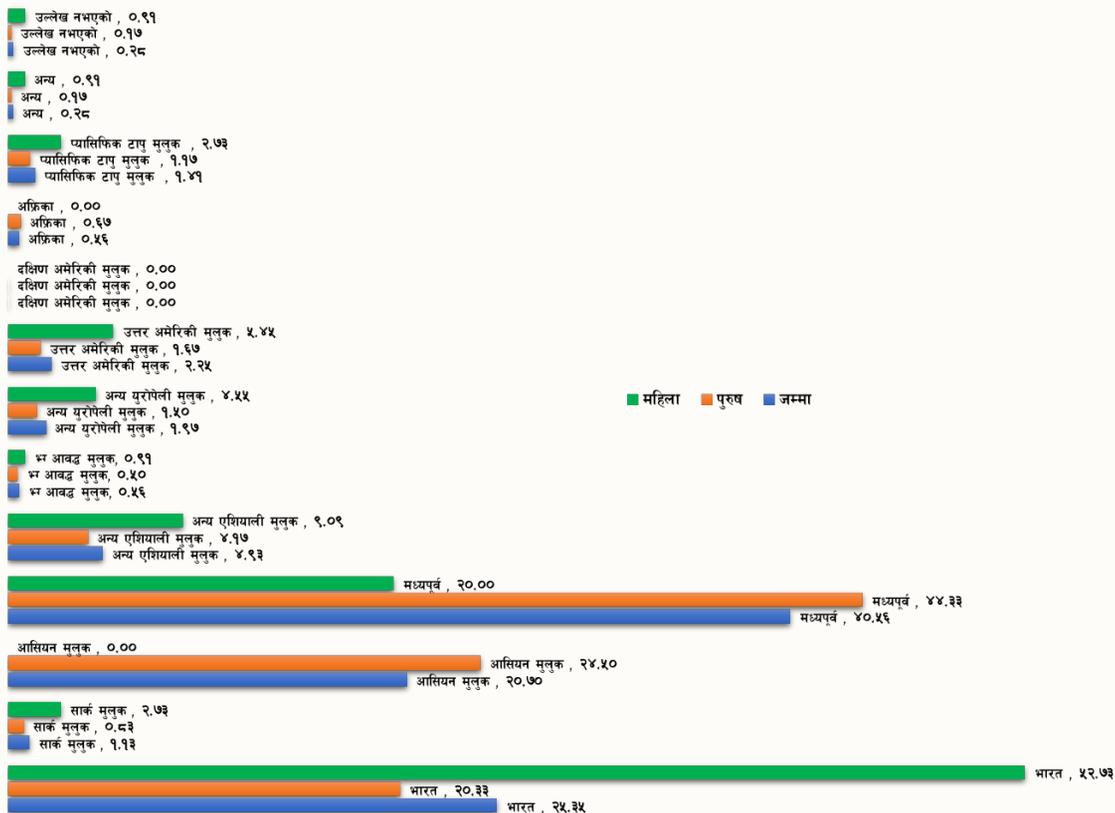
रेखाचित्र : अर्को पालिका र जिल्लाबाट यस पालिकामा बसोबास गर्न आउनुको कारण प्रतिशतमा

यस अधिको बसोवास भएको देश

जनगणनाको समयमा धुलिखेल नगरपालिकामा बसोवास भएको तर धुलिखेल नगरपालिकामा बसोवास गर्नु भन्दा लगत्तै अधिको बसोवास विदेशमा भएका व्यक्तिहरूको बसोवास भएको देश हेर्दा मध्यपूर्वमा ४०.५६%, भारतमा २५.३५%, दक्षिणपूर्व एसियाली मुलुक (आसियन) मा २०.७०%, अन्य एशियाली मुलुकमा ४.९३% व्यक्तिहरू बसोवास गरेको देखिन्छ। पुरुषहरूको यस अधिको बसोवास भएको मुलुक हेर्दा मध्यपूर्वमा ४४.३३% देखिन्छ भने महिलाको संख्या भारतमा ५२.७३% देखिन्छ। विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

रेखाचित्र यस अधिको बसोवास विदेश हुनेहरूको यस अघि बसोवास गरेको देश प्रतिशतमा

तालिका : यस अधिको बसोवास भएको देश अनुसारको विवरण

यस अधिको बसोवास स्थान (विदेश)	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
जम्मा	७१०	१००	६००	१००	११०	१००
भारत	१८०	२५.३५	१२२	२०.३३	५८	५२.७३
सार्क मुलुक	८	१.१३	५	०.८३	३	२.७३
आसियन मुलुक	१४७	२०.७०	१४७	२४.५०	०	०.००
मध्यपूर्व	२८८	४०.५६	२६६	४४.३३	२२	२०.००
अन्य एशियाली मुलुक	३५	४.९३	२५	४.१७	१०	९.०९
EU आबद्ध मुलुक	४	०.५६	३	०.५०	१	०.९१

अन्य युरोपेली मुलुक	१४	१.९७	९	१.५०	५	४.५५
उत्तर अमेरिकी मुलुक	१६	२.२५	१०	१.६७	६	५.४५
दक्षिण अमेरिकी मुलुक	०	०.००	०	०.००	०	०.००
अफ्रिका	४	०.५६	४	०.६७	०	०.००
प्यासिफिक टापु मुलुक	१०	१.४१	७	१.१७	३	२.७३
अन्य	२	०.२८	१	०.१७	१	०.९१
उल्लेख नभएको	२	०.२८	१	०.१७	१	०.९१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

विदेशबाट यस स्थानमा बसोवास गर्न आउनुको कारण

पछिल्लो पटक विदेशमा बसोवास भएको र जनगणनाको समयमा यस धुलिखेल नगरपालिकामा गणना भएको व्यक्ति यस धुलिखेल नगरपालिकामा बसोवास गर्न आउनुको कारणको विश्लेषण गर्दा ९.३०% व्यक्तिहरू काम वा रोजगारीको लागि, १.९७% व्यक्तिहरू व्यापार व्यवसायको लागि, १.२७% व्यक्तिहरू अध्ययन/तालिमको लागि, ४.५१% व्यक्तिहरू विवाह भई, ६.४८% व्यक्तिहरू परिवारका अन्य सदस्यसँग आश्रित भई, ०.१४% व्यक्तिहरू प्राकृतिक प्रकोपको कारणले, ०.२८% व्यक्तिहरू कृषिको लागि, ७३.२४% व्यक्तिहरू विभिन्न कामको सिलसिलामा विदेश गएको र सो प्रयोजन सकिएर घर फर्किएको, २.५४% व्यक्तिहरू अन्य कारणले यस नगरपालिकामा बसोवास गरेको देखिन्छ। त्यस्तै ०.२८% व्यक्तिहरूको कारण उल्लेख नभएको पाइएको छ।

त्यस्तै लैङ्गिक हिसावले हेर्दा ९.००% पुरुषहरू काम/रोजगारीको लागि यस नगरपालिकामा बसोवास गर्न आउँदा महिला भने १०.९१% काम/रोजगारीको लागि आएको पाईन्छ। २.१७% पुरुष र ०.९१% महिला व्यापार/व्यवसायको लागि अर्को मुलुकबाट आएको देखिन्छ भने अध्ययन/तालिमका लागि यस न.पा.मा बसोवास गर्ने पुरुषको संख्या १.१७% देखिन्छ भने १.८२% महिला अध्ययन/तालिमको लागि बसोवास गरेको देखिन्छ। त्यस्तै ०.३३% पुरुषहरू विवाहको कारणले बसोवास गर्दा २७.२७% महिलाहरू विवाहको कारणले बसोवास गरेको देखिन्छ। आश्रितको रूपमा ३.५०% पुरुष र २२.७३% महिला बसोवास गरेको देखिन्छ। ८१.१७% पुरुष र ३०.००% महिला घर फर्किएको देखिन्छ। अन्य विस्तृत विवरण तलको तालिकामा दिईएको छ।

तालिका : यस अधिको बसोबास विदेश हुनेको यस पालिकामा बसोबास गर्न आउनुको कारण

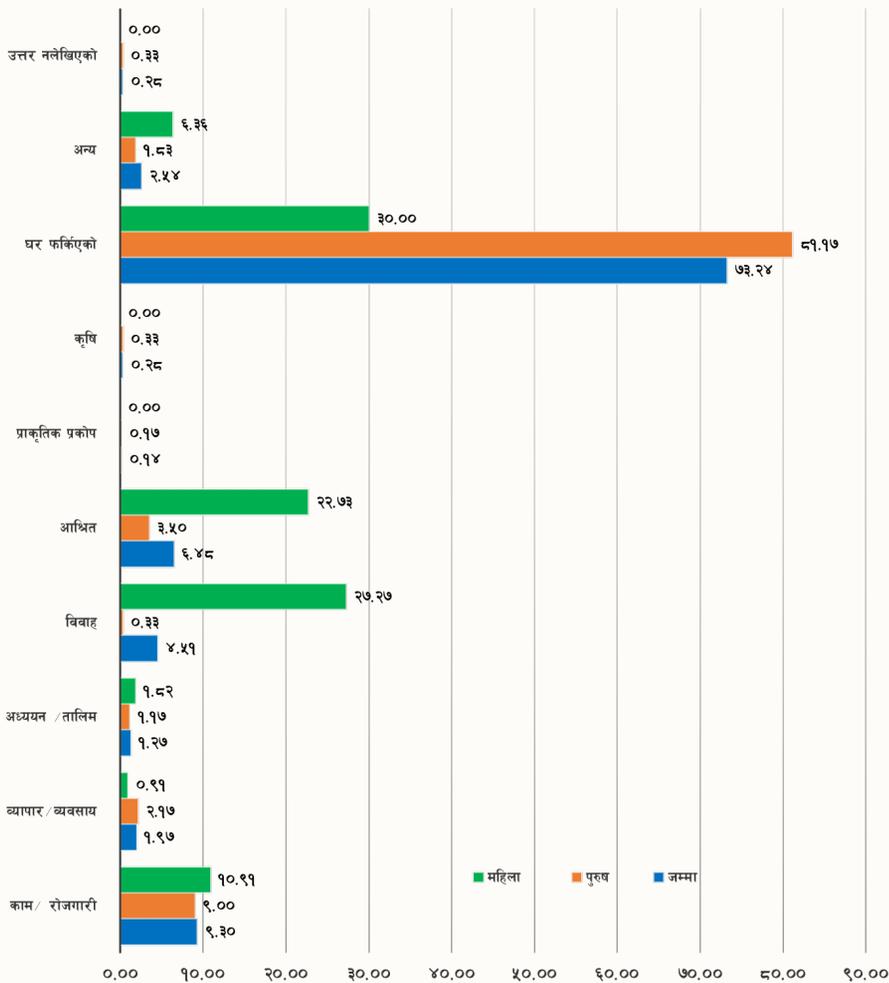
लिंग र उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	काम / रोजगारी	व्यापार / व्यवसाय	अध्ययन / तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कृषि	घर फर्किएको	अन्य	उत्तर नलेखिएको
जम्मा	७१०	६६	१४	९	३२	४६	१	२	५२०	१८	२
%	१००	९.३०	१.९७	१.२७	४.५१	६.४८	०.१४	०.२८	७३.२४	२.५४	०.२८
०० - ०४	७	०	०	०	०	५	०	०	२	०	०
०५ - ०९	१४	०	०	३	०	१०	०	०	१	०	०
१० - १४	९	०	०	१	०	८	०	०	०	०	०
१५ - १९	१०	५	०	२	०	३	०	०	०	०	०
२० - २४	३१	७	०	१	२	३	०	०	१६	२	०
२५ - २९	१२२	९	४	०	५	१	०	०	९९	३	१

३० - ३४	१३४	११	१	१	६	२	०	०	१०९	४	०
३५ - ३९	११९	८	५	०	१	१	०	१	१०३	०	०
४० - ४४	९३	६	१	१	३	२	१	०	७६	३	०
४५ - ४९	५२	१०	१	०	३	२	०	०	३६	०	०
५० - ५४	४६	३	१	०	४	३	०	०	३४	१	०
५५ - ५९	३०	२	१	०	५	१	०	०	१८	२	१
६० - ६४	१०	३	०	०	१	१	०	०	५	०	०
६५ - ६९	९	०	०	०	१	२	०	०	५	१	०
७० - ७४	१०	२	०	०	०	२	०	०	५	१	०
७५+	१४	०	०	०	१	०	०	१	११	१	०
पुरुष	६००	५४	१३	७	२	२१	१	२	४८७	११	२
%	१००	९.००	२.१७	१.१७	०.३३	३.५०	०.१७	०.३३	८१.१७	१.८३	०.३३
०० - ०४	४	०	०	०	०	३	०	०	१	०	०
०५ - ०९	७	०	०	३	०	४	०	०	०	०	०
१० - १४	५	०	०	०	०	५	०	०	०	०	०
१५ - १९	८	५	०	२	०	१	०	०	०	०	०
२० - २४	२३	६	०	१	०	१	०	०	१४	१	०
२५ - २९	१०९	९	४	०	०	१	०	०	९३	१	१
३० - ३४	११३	७	१	१	०	०	०	०	१००	४	०
३५ - ३९	१०८	७	४	०	०	०	०	१	९६	०	०
४० - ४४	८६	४	१	०	१	२	१	०	७५	२	०
४५ - ४९	४३	८	१	०	०	०	०	०	३४	०	०
५० - ५४	३९	२	१	०	०	१	०	०	३४	१	०
५५ - ५९	२३	२	१	०	१	१	०	०	१६	१	१
६० - ६४	६	२	०	०	०	०	०	०	४	०	०
६५ - ६९	७	०	०	०	०	१	०	०	५	१	०
७० - ७४	८	२	०	०	०	१	०	०	५	०	०
७५+	११	०	०	०	०	०	०	१	१०	०	०
महिला	११०	१२	१	२	३०	२५	०	०	३३	७	०
%	१००	१०.९१	०.९१	१.८२	२७.२७	२२.७३	०.००	०.००	३०.००	६.३६	०.००
०० - ०४	३	०	०	०	०	२	०	०	१	०	०
०५ - ०९	७	०	०	०	०	६	०	०	१	०	०
१० - १४	४	०	०	१	०	३	०	०	०	०	०
१५ - १९	२	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०
२० - २४	८	१	०	०	२	२	०	०	२	१	०

२५ - २९	१३	०	०	०	५	०	०	०	६	२	०
३० - ३४	२१	४	०	०	६	२	०	०	९	०	०
३५ - ३९	११	१	१	०	१	१	०	०	७	०	०
४० - ४४	७	२	०	१	२	०	०	०	१	१	०
४५ - ४९	९	२	०	०	३	२	०	०	२	०	०
५० - ५४	७	१	०	०	४	२	०	०	०	०	०
५५ - ५९	७	०	०	०	४	०	०	०	२	१	०
६० - ६४	४	१	०	०	१	१	०	०	१	०	०
६५ - ६९	२	०	०	०	१	१	०	०	०	०	०
७० - ७४	२	०	०	०	०	१	०	०	०	१	०
७५+	३	०	०	०	१	०	०	०	१	१	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

रेखाचित्र : विदेशबाट यस पालिकामा बसोबास गर्न आउनुको कारण प्रतिशतमा

खण्ड ६

प्रजनन सम्बन्धी विवरण

जीवनकाल भरि जन्माएका बच्चाको संख्या अनुसारको महिला संख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रजनन सम्बन्धित नतिजा विश्लेषण गर्दा धुलिखेल नगरपालिकामा एक पटक विवाह भएका १५ देखि ४९ वर्षका महिला (Ever Married Female Aged 15-49 years) को संख्या ७,३३८ जना रहेका छन्। यी महिलाहरूको पाँच पाँच वर्ष उमेर समूह र यी उमेरसमूहका महिलाहरूले अहिलेसम्म जिवितै जन्माएका बच्चाहरूको संख्याको आधारमा हेर्दा ७९६ जना विवाह भएका १५-४९ वर्षका महिलाले अहिलेसम्म एउटा बच्चा पनि नजन्माएको देखिन्छ। यो समूहमा विवाह भएको अवधि एक वर्ष वा सो भन्दा बढी भएको तर बच्चा नजन्माएको र विवाह भएको एक वर्ष पनि पुरा नभएर बच्चा नजन्माएको दुवै अवस्थाको महिलाहरू समावेश भएको हुन्छ। एक वटा बच्चा जन्माएको महिलाको संख्या १,९९४ जना, दुई वटा बच्चा जन्माएको महिलाको संख्या ३,०४६ जना, तीन वटा बच्चा जन्माएका महिलाको संख्या १,०३९ जना, चारवटा बच्चा जन्माएका महिलाको संख्या ३१८ जना, पाँचवटा बच्चा जन्माएका महिलाको संख्या १०१ जना, छ वटा बच्चा जन्माएका महिलाको संख्या २६ जना, सात वटा बच्चा जन्माएका महिलाको संख्या १६ जना, आठवटा बच्चा जन्माएका महिलाको संख्या २ जना र नौ वा सो भन्दा बढी बच्चा जन्माएका महिलको संख्या ० जना (नौ जना वा सो भन्दा बढी बच्चा जन्माउने महिला नभएको) रहेको देखिन्छ। महिलाको उमेरसमूह अनुसार जन्माएको बच्चाको संख्यालाई तालिकामा दिइएको छ।

महिलाको उमेर समूह अनुसार जीवितै जन्मिएका, जीवितै जन्मिएर मरेका र हालसम्म जीवित बच्चाहरूको संख्या

धुलिखेल नगरपालिकाभित्र रहेका ७,३३८ जना १५ देखि ४९ वर्षका विवाहित महिलाहरूले हालसम्म १३,२६४ जना जीवित बच्चालाई जन्मदिएको देखिन्छ, जसमा पुरुष (छोरा)को संख्या ६,९४६ र महिला (छोरी) को संख्या ६,३१८ जना देखिन्छ। यसरी हेर्दा धुलिखेल नगरपालिकाका प्रजनन उमेर समूहका विवाहित महिलाबाट जन्मेका छोराछोरीको लिङ्ग अनुपात १०९.९४ जना देखिन्छ, अर्थात् १०० छोरीको जन्म हुँदा १०९.९४ जना छोराको जन्म भएको देखिन्छ।

जिवित जन्मेका बच्चाहरूको अवस्था हेर्दा १२,९२८ जना बच्चाहरू हालसम्म (अर्थात् जनगणनाको सन्दर्भ दिनसम्म) पनि जिवितै रहेका देखिन्छ भने ३३६ जना बच्चाको मृत्यु भएको देखिन्छ। त्यस्तै ६,९४६ जना छोराको जन्म भएकोमा २०४ जनाको मृत्यु भएको देखिन्छ भने ६,३१८ छोरीको जन्म भएकोमा १३२ जनाको मृत्यु भएको देखिन्छ। यसरी हेर्दा कुल जन्ममा २.५३ %, कुल छोराको जन्ममा २.९४ % र कुल छोरीको जन्ममा २.०९ %को मृत्यु हुन पुगेको देखिन्छ।

तालिका : यस अधिको बसोबास विदेश हुनेको यस पालिकामा बसोबास गर्न आउनुको कारण

बच्चाको अवस्था र लिङ्ग	जम्मा	उमेर समूह अनुसार विवाहित महिलाको संख्या						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९

हालसम्म जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या (CEB)

जम्मा बच्चाहरूको संख्या	१३२६४	४७	६७७	१८३९	२४८६	२८८४	२८७०	२४६१
%	१००	०.३५	५.१०	१३.८६	१८.७४	२१.७४	२१.६४	१८.५५
छोरा	६९४६	२४	३५७	९५३	१३२५	१५१२	१५०७	१२६८
%	१००	०.३५	५.१४	१३.७२	१९.०८	२१.७७	२१.७०	१८.२६
छोरी	६३१८	२३	३२०	८८६	११६१	१३७२	१३६३	११९३
%	१००	०.३६	५.०६	१४.०२	१८.३८	२१.७२	२१.५७	१८.८८

हालसम्म जीवित रहेका बच्चाको संख्या (Children still Alive)

जम्मा बच्चाहरूको संख्या	१२९२८	४४	६६९	१८२२	२४४१	२८१६	२७७२	२३६४
%	१००	०.३४	५.१७५	१४.०९	१८.८८	२१.७८	२१.४४	१८.२९
छोरा	६७४२	२१	३५०	९४३	१२९५	१४७४	१४५०	१२०९
%	१००	०.३१	५.१९	१३.९९	१९.२१	२१.८६	२१.५१	१७.९३
छोरी	६१८६	२३	३१९	८७९	११४६	१३४२	१३२२	११५५
%	१००	०.३७	५.१६	१४.२१	१८.५३	२१.६९	२१.३७	१८.६७

हालसम्म जीवित जन्मेका मध्ये मरेका बच्चाको संख्या (Children Dead)

जम्मा बच्चाहरूको संख्या	३३६	३	८	१७	४५	६८	९८	९७
%	१००	०.८९	२.३८	५.०६	१३.३९	२०.२४	२९.१७	२८.८७
छोरा	२०४	३	७	१०	३०	३८	५७	५९
%	१००	१.४७	३.४३	४.९०	१४.७१	१८.६३	२७.९४	२८.९२
छोरी	१३२	०	१	७	१५	३०	४१	३८
%	१००	०.००	०.७६	५.३०	११.३६	२२.७३	३१.०६	२८.७९

विगत १२ महिनामा जिवितै जन्मिएका बच्चाहरू जन्माएका महिलाहरूको संख्या र जिवितै जन्मिएका बच्चाहरूको संख्या

धुलिखेल नगरपालिकाका प्रजनन उमेरका विवाहित ७३३८ जना महिलाहरू मध्ये ४२२ जना महिलाले विगत १ वर्षको अवधिमा (जनगणना सन्दर्भ दिन भन्दा ठिक १ वर्ष अघिसम्म) शिशुहरूलाई जिवितै जन्म दिएको पाईन्छ। ती मध्ये ४१७ जना महिलाले १ वटा र ५ जना महिलाले दुई वटा बच्चाहरूलाई जीवितै जन्म दिएको देखिन्छ। यसरी हेर्दा विगत १ वर्षमा धुलिखेल नगरपालिकामा विगत १ वर्षमा ४२७ जना व्यक्तिहरू जन्म भएर थप भएको देखिन्छ जसमा २२७ जना पुरुष (छोरा) र २०० जना महिला (छोरी) को जन्म भएको पाईन्छ। यसरी हेर्दा विगत १ वर्षमा जन्मिएका शिशुहरूको लिंग अनुपात (Sex Ratio At Birth) ११३.५ हुन आउँछ अर्थात् १०० जना छोरीको जन्म हुँदा ११३.५ जना छोराको जन्म भएको देखिन्छ। अन्तरराष्ट्रिय स्तरमा समेत सरदर १०० जना छोरीको जन्म हुँदा १०५ जना छोराको जन्मलाई ठिकै मानिन्छ। तर १०० जना छोरीको जन्म हुँदा ११३ जना छोराको जन्म हुनुलाई उचित मान्न सकिदैन। गर्भमै छोरीको पहिचान भई गर्भपतन भएको हो की अन्य कारणसमेत छ यसको लागि थप अध्ययन अनुसन्धान हुन जरुरी छ।

तालिका : १५ देखि ४९ वर्षका विवाहित महिलाले विगत १ वर्षमा जिवितै जन्माएको बच्चाको संख्याको आधारमा उमेर समूह अनुसार महिलाको संख्या

एक पटक विवाह भएको महिला र जन्माएका बच्चा संख्या	जन्मा		उमेर समूह अनुसार विवाहित महिलाको संख्या						
	संख्या	प्रतिशत	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
विवाहित महिला संख्या	७३३८	१००	११२	७८५	१४१०	१४४३	१३८५	१२२१	९८२
बच्चा नजन्माएको	६९१६	९४.२५	९९	६५५	१२६०	१३५२	१३५८	१२१४	९७८
१ वटा बच्चा जन्माएको	४१७	५.६८	१३	१२८	१४९	९०	२६	७	४
२ वटा बच्चा जन्माएको	५	०.०७	०	२	१	१	१	०	०

एक वर्ष भित्र जिवितै जन्मेका बच्चाको संख्या

जन्मा	४२७	१००	१३	१३२	१५१	९२	२८	७	४
पुरुष (छोरा)	२२७	५३.१६	७	६५	७९	४९	१७	६	४
महिला (छोरी)	२००	४६.८४	६	६७	७२	४३	११	१	०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

उमेरगत प्रजनन दर र कुल प्रजनन दर

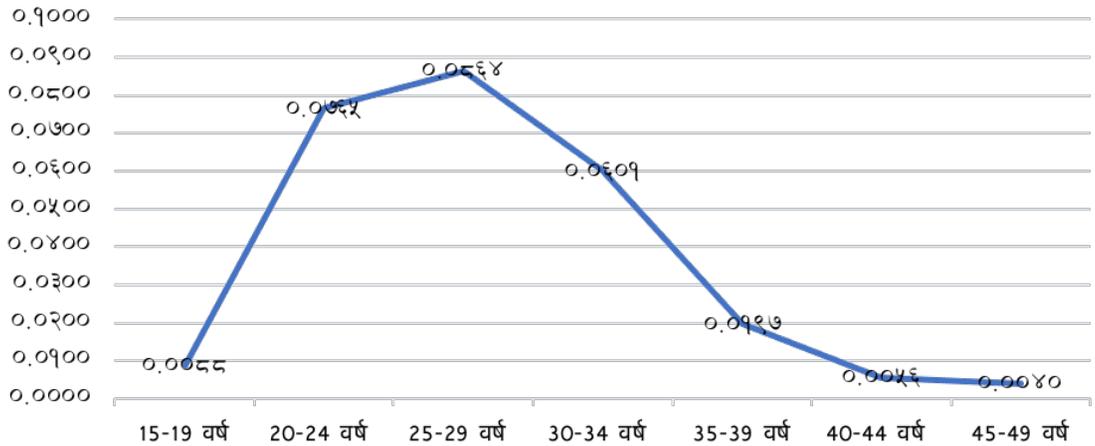
यस धुलिखेल नगरपालिकाको उमेरगत विशिष्ट प्रजनन दरको विश्लेषण गर्दा यस नगरपालिकाको २५-२९ वर्षका महिलाको उमेरसमूह विशिष्ट प्रजनन दर (ASFR) उच्च देखिन्छ। त्यसपछि क्रमशः २०-२४ वर्ष र ३०-३४ वर्षका महिलाको प्रजनन दर उच्च देखिएको छ। उक्त उमेरसमूहको विशिष्ट प्रजनन दर कायम रहेको अवस्थामा उनीको जीवनकाल भरी कुल प्रजनन दर (Total Fertility Rate-TFR) गणना गर्न (प्रत्यक्ष विधिबाट सही मापन नहुने भएकोले) अप्रत्यक्ष विधिबाट गर्न पर्ने हुन्छ। यसको मापन विस्तृतरूपमा पछि गरिनेछ। उमेर विशिष्ट प्रजनन दर रेखा तालिका र चित्रमा निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

उमेर समूह (वर्षमा)	कुल महिला	एक पटक विवाह भएका महिला संख्या	एक वर्षमा जिवितै जन्मेको बच्चाको संख्या	उमेर विशिष्ट प्रजनन दर	उमेर विशिष्ट बैवाहिक प्रजनन दर
१५-१९	१४८३	११२	१३	०.००८८	०.११६१
२०-२४	१७२५	७८५	१३२	०.०७६५	०.१६८२
२५-२९	१७४७	१४१०	१५१	०.०८६४	०.१०७१

३०-३४	१५३१	१४४३	९२	०.०६०१	०.०६३८
३५-३९	१४२३	१३८५	२८	०.०१९७	०.०२०२
४०-४४	१२४७	१२२१	७	०.००५६	०.००५७
४५-४९	१००८	९८२	४	०.००४०	०.००४१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

रेखाचित्र उमेर विशिष्ट प्रजनन दरको प्रवृत्ति

आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणनामा आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी प्रश्नहरू १० वर्ष वा सोभन्दा माथिको उमेर का सबै व्यक्तिहरूलाई सोधिएको थियो । आर्थिक काम भन्नाले वस्तु उत्पादन हुने सबै कार्यहरू र सेवाको हकमा आम्दानी हुने सेवालार्ई समेटिएको छ । घरधन्दा, पारिवारिक हेरचाह जस्ता कतिपय कार्यहरू चलनचल्तिमा काम भनेतापनि आर्थिक कामभित्र राखिएको छैन ।

आर्थिक काम गरेको अवधि

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस धुलिखेल नगरपालिकाका १० वर्ष वा सोभन्दा माथिका २८,९०४ जना व्यक्तिहरू मध्ये २०,४३४ जनाले गणना भएको १२ महिना अगाडिको समयमा कुनै न कुनै आर्थिक काम गरेको देखिन्छ, जसमध्ये ५३.५८ % ले ६ महिना वा सोभन्दा बढी समय काम गरेको, १७.१२ % ले ६ महिनाभन्दा कम समय काम गरेको र २९.६ % ले कुनै पनि काम नगरेको देखिन्छ। १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका ६ महिना वा सोभन्दा बढी समय काम गरेका पुरुषहरू ५९.६३ % र महिलाहरू ४७.९९ % रहेका छन् ।

तालिका : आर्थिक काम गरेको अवधि सम्बन्धि विवरण (१० वर्ष वा सो भन्दा माथि उमेरका)

क्षेत्र	संख्या / प्रतिशत	जम्मा जनसंख्या	६ महिना वा सो भन्दा बढी काम गरेको	३ देखि ६ महिना काम गरेको	३ महिना भन्दा कम काम गरेको	कुनै पनि आर्थिक काम नगरेको
जम्मा	संख्या	२८९०४	१५४८६	२५२६	२४२२	८४७०
	प्रतिशत	१००	५३.५८	८.७४	८.३८	२९.३०
पुरुष	संख्या	१३८८१	८२७७	९४१	९९७	३६६६
	प्रतिशत	१००	५९.६३	६.७८	७.१८	२६.४१
महिला	संख्या	१५०२३	७२०९	१५८५	१४२५	४८०४
	प्रतिशत	१००	४७.९९	१०.५५	९.४९	३१.९८

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी विवरण

सन्दर्भ अवधिमा जुनसुकै आर्थिक काम जतिसुकै अवधिको लागि गरेका वा कुनै पनि आर्थिक कामको खोजी गरेका १० वर्ष वा सोभन्दा माथिका व्यक्तिहरू आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्या अन्तर्गत पर्दछन्। यसैगरी सन्दर्भ अवधिमा कुनै पनि आर्थिक काम नगरेका र आर्थिक काम नखोजेका व्यक्तिहरू आर्थिकरूपले निष्क्रिय जनसंख्या अन्तर्गत पर्दछन्। यस मापदण्ड अनुसार १० वर्ष वा सोभन्दा माथिका २८,९०४ जना व्यक्तिहरू मध्ये पुरुष १३,८८१ जना (४८.०२ %) र महिला १५,०२३ जना (५१.९८ %) रहेका छन्। १० वर्ष वा सोभन्दा माथिका पुरुषहरू मध्ये १०,५४० जना (७५.९३ %) आर्थिक रूपले सक्रिय र ३,३३१ जना (२४.०० %) आर्थिकरूपले निष्क्रिय देखिन्छन्। आर्थिकरूपले सक्रिय वा निष्क्रिय अवस्था नखुलेका पुरुषहरूको संख्या १० जना रहेका छन्। १० वर्ष वा सोभन्दा माथिका महिलाहरू मध्ये १०,६१० जना (७०.६३ %) आर्थिक रूपले सक्रिय र ४,४०० जना (२९.२९ %) आर्थिकरूपले निष्क्रिय देखिन्छन्। आर्थिकरूपले सक्रिय वा निष्क्रिय अवस्था नखुलेका महिलाहरूको संख्या १३ जना रहेका छन्।

अक्सर आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्या: सन्दर्भ अवधिमा कुनै पनि आर्थिक काम गरेको वा आर्थिक काम खोजेको समयको जोड ६ महिना वा सोभन्दा बढी भएका व्यक्तिहरूलाई अक्सर आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्या मानिएको छ। त्यसैगरी आर्थिक काम गरेको र आर्थिक काम खोजेको महिनाको जोड ६ महिना भन्दा कम भएमा त्यस्ता व्यक्तिलाई अक्सर आर्थिकरूपले निष्क्रिय जनसंख्या मानिन्छ।

सन्दर्भ अवधिमा कम्तिमा ६ महिना काम गरेका वा पूर्ण समय काम खोजेका सबै व्यक्तिहरू स्वतः अक्सर आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्यामा पर्दछन्। यसैगरी ६ महिना भन्दा कम समय काम गरेको र आर्थिक काम नखोजेको व्यक्तिहरू स्वतः अक्सर आर्थिक रूपले निष्क्रिय जनसंख्यामा पर्दछन्। ३ देखि ५ महिना काम गरी आर्थिक रूपमा काम खोजेका व्यक्तिहरूलाई अक्सर आर्थिकरूपले सक्रिय अन्तर्गत र ३ महिनाभन्दा कम काम गरी आर्थिक रूपमा काम खोजेका व्यक्तिहरूलाई अक्सर आर्थिकरूपले निष्क्रिय मानेर वर्गिकरण गरिएको छ। यस मापदण्ड अनुसार हेर्दा १० वर्ष वा सोभन्दा माथिका २८,९०४ जना व्यक्तिहरू मध्ये १६,३२९ जना (५६.४९ %) अक्सर आर्थिकरूपले सक्रिय र ४,८२१ जना (१६.६८ %) अक्सर आर्थिक रूपले निष्क्रिय र ७,७५३ जना (२६.७५ %) आर्थिक रूपले पूर्ण निष्क्रिय देखिन्छन्।

अक्सर रोजगार जनसंख्या: अक्सर आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्यालाई अक्सर रोजगार र अक्सर बेरोजगार गरी दुई समूहमा विभाजन गर्न सकिन्छ। सन्दर्भ अवधिमा काम गरेको समय काम नगरेको समयभन्दा बढी भएमा अक्सर रोजगार र काम गरेको समय काम नगरेको भन्दा कम भएमा अक्सर बेरोजगार मानिन्छ। आर्थिक रूपले सक्रिय १६,३२९ जना मध्ये ९५.८६ % रोजगार र ४.१४३ % बेरोजगार रहेका छन्। आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या मध्ये ९५.८८ % पुरुष र ९५.८३ % महिला रोजगारीमा रहेका देखिन्छन्।

तालिका : आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्नता अनुसारको जनसंख्या (१० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका)

जिल्ला/स्थानीय तह	आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्नता														
	१० वर्ष वा सो भन्दा माथिका जनसंख्या						आर्थिक रूपले सक्रिय						आर्थिक रूपले निस्क्रिय		
	अक्सर रोजगार			अक्सर सक्रिय			अक्सर बेरोजगार			अक्सर निस्क्रिय			जम्मा	महिला	
	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
धुलिखेल नगरपालिका	संख्या	२८१०४	१३८८१	१४०२३	१५६५३	८३३६	३५८	३१८	३१८	४८२१	१८४६	२९७५	७७३१	३३३१	४४००
	प्रतिशत	१००.००	४८.०२	५१.९८	९५.८६	९५.८८	९५.८३	४.१२	४.१७	२२.७९	१७.५१	२८.०४	२६.७५	२४.००	२९.२९
काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला	संख्या	३१२१६१	१५५५९७	१६०५६४	१७३५८९	९२७४७	३४०९	२८५०	४९१९३	२००४२	२९१५१	८२९२०	३५२८६	४७६३४	
	प्रतिशत	१००.०	४८.६	५१.४	९६.५	९६.५	९६.६	३.४	३.४	२१.५	१७.२	२५.८	२६.६	२३.३	२९.७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

आर्थिक कामको पेशागत वर्गीकरण अनुसारको जनसंख्या

जनगणनाको नतिजा अनुसार १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका व्यक्तिले गरेको आर्थिक कामलाई नेपाल स्तरीय पेशागत वर्गीकरण अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ। आर्थिक काम गरेका कुल जनसंख्या २०,४३४ जना मध्ये ४९.९९ % पुरुष र ५०.०१ % महिला रहेका छन्। आर्थिक काम गरेका जनसंख्या मध्ये पेशागत रूपमा सबैभन्दा बढी कृषि, वन र माछापालन कार्यका दक्ष कामदारहरू ४९.०९ % रहेका छन्। यसपछि क्रमशः सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू १५.१३ %, सेवा तथा वस्तु विक्री गर्ने कामदारहरू ८.०३ %, व्यवस्थापकहरू ७.८५ %, शिल्पकला तथा कालिगढ र यस सम्बन्धी व्यापार गर्ने कामदारहरू ५.७२ % रहेका छन्।

दश वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका कुनै न कुनै रूपले आर्थिक काम गरेका कुल पुरुष संख्या १०,२१५ मध्ये कृषि, वन र माछापालन कार्यका दक्ष कामदारहरू ३९.६ %, सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू १२.८ %, व्यवस्थापकहरू १४.४ %, शिल्पकला तथा कालिगढ र यस सम्बन्धी व्यापार गर्ने कामदारहरू १२.८ %, सेवा तथा वस्तु विक्री गर्ने कामदारहरू ९.०८ % रहेका छन्।

दश वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका कुनै न कुनै रूपले आर्थिक काम गरेका कुल महिला संख्या १०,२१९ मध्ये कृषि, वन र माछापालन कार्यका दक्ष कामदारहरू ५८.६ %, सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू १७.५ %, सेवा तथा वस्तु विक्री गर्ने कामदारहरू ६.९७ %, व्यवस्थापकहरू ५.०७ %, पेशाविद् ४.१९ % रहेका छन्। पेशानुसार हेर्दा कुल ५३.६३ % कृषिमा र ४६.३७ % गैरकृषि पेशा अँगोलेको देखिन्छ।

तालिका : आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको मुख्य पेशा अनुसारको विवरण (१० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका)

आर्थिक कामको पेशागत क्षेत्र	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
जम्मा जनसंख्या	२०४३४	१००	१०२१५	१००	१०२१९	१००
सैनिक अधिकारीहरू	४७	०.२३	४१	०.४	६	०.०६
व्यवस्थापकहरू	१६०५	७.८५	१०८७	१०.६	५१८	५.०७
पेशाविद्हरू	९४७	४.६३	५१९	५.०८	४२८	४.१९
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्हरू	६५२	३.१९	३९४	३.८६	२५८	२.५२
कार्यालय सहायकहरू	४३०	२.१०	२३०	२.२५	२००	१.९६
सेवा तथा वस्तु विक्री गर्ने कामदारहरू	१६४०	८.०३	९२८	९.०८	७१२	६.९७
कृषि, वन र माछापालन कार्यका दक्ष कामदारहरू	१००३१	४९.०९	४०४६	३९.६	५९८५	५८.६
शिल्पकला तथा कालिगढ र यस सम्बन्धी व्यापारगर्ने कामदारहरू	११६९	५.७२	८७६	८.५८	२९३	२.८७
यन्त्र तथा मेशिन अपरेटर र जडान गर्ने कामदारहरू	८०४	३.९३	७७८	७.६२	२६	०.२५
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	३०९२	१५.१३	१३०६	१२.८	१७८६	१७.५
उल्लेख नभएका	१७	०.०८	१०	०.१	७	०.०७

आर्थिक कामको औद्योगिक क्षेत्र वर्गीकरण अनुसारको जनसंख्या

जनगणनाको नतिजा अनुसार १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका व्यक्तिले गरेको आर्थिक कामलाई नेपाल स्तरीय औद्योगिक क्षेत्र अनुसार वर्गीकरण गरी प्रस्तुत गरिएको छ। धुलिखेल नगरपालिकामा आर्थिक काममा संलग्न २०,४३४ जना मध्ये सबैभन्दा धेरै कृषि, वन र माछापालन क्षेत्रमा ५३.६३ % रहेका छन्। यसपछि क्रमशः थोक एवं खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मतका कार्यहरूमा १२.१४ %, निर्माणमा ५.९३ %, आवास तथा भोजन सम्बन्धि क्रियाकलापमा ५.०७ %, शिक्षा र औद्योगिक उत्पादनमा ३.९४ % जनसंख्या संलग्न रहेका छन्।

दश वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका आर्थिक काम गरेका कुल पुरुष जनसंख्या मध्ये कृषि, वन र माछापालन क्षेत्रमा ४३.८६ %, थोक एवं खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मतका कार्यहरूमा १३.०० %, निर्माणमा ८.३ %, यातायात तथा भण्डारणमा ६.६१ %, आवास तथा भोजन सम्बन्धि क्रियाकलापमा ५.८ %, औद्योगिक उत्पादनमा ४.९७ % संलग्न रहेका छन्।

दश वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका आर्थिक काम गरेका कुल महिला जनसंख्या मध्ये कृषि, वन र माछापालन क्षेत्रमा ६३.३९ %, थोक एवं खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल क्रियाकलापहरूमा ११.२७ %, आवास तथा भोजन सम्बन्धि क्रियाकलापमा ४.३४ %, शिक्षामा ३.९४ %, निर्माणमा ३.५६ %, अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापमा २.९२ % संलग्न रहेका छन्।

तालिका : आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको मुख्य औद्योगिक क्षेत्र अनुसारको विवरण (१० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका)

आर्थिक कामको क्षेत्र वा औद्योगिक क्षेत्र	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष	प्रतिशत	महिला	प्रतिशत
जम्मा	२०४३४	१००	१०२१५	१००	१०२१९	१००
कृषि, वन र माछापालन	१०९५८	५३.६३	४४८०	४३.८६	६४७८	६३.३९
खानी तथा उत्खनन्	२५	०.१२	२२	०.२२	३	०.०३
औद्योगिक उत्पादन	८०५	३.९४	५०८	४.९७	२९७	२.९१
विद्युत, ग्याँस, वाफ तथा वातानुकूलित सेवा	५०	०.२४	४३	०.४२	७	०.०७
पानीको आपूर्ति, ढल निकास, फोहर व्यवस्थापन र शुद्धिकरणका क्रियाकलापहरू	५८	०.२८	३९	०.३८	१९	०.१९
निर्माण	१२१२	५.९३	८४८	८.३	३६४	३.५६
थोक एवं खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मतका कार्यहरू	२४८०	१२.१४	१३२८	१३.००	११५२	११.२७
यातायात तथा भण्डारण	७०३	३.४४	६७५	६.६१	२८	०.२७
आवास तथा भोजन सम्बन्धि क्रियाकलापहरू	१०३५	५.०७	५९२	५.८	४४३	४.३४
सूचना तथा संचार	७७	०.३८	४८	०.४७	२९	०.२८
वित्तीय तथा बिमा सम्बन्धि क्रियाकलापहरू	३६८	१.८	१७७	१.७३	१९१	१.८७
घरजग्गा कारोबारका व्यवसायिक क्रियाकलापहरू	७७	०.३८	७२	०.७	५	०.०५
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	१५४	०.७५	१२३	१.२	३१	०.३
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	७३	०.३६	४३	०.४२	३०	०.२९

सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	२९२	१.४३	२२०	२.१५	७२	०.७
शिक्षा	८०६	३.९४	४०३	३.९५	४०३	३.९४
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	५२९	२.५९	२५८	२.५३	२७१	२.६५
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविनोद	८१	०.४	६२	०.६१	१९	०.१९
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	५११	२.५	२१३	२.०९	२९८	२.९२
घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू	१०९	०.५३	४२	०.४१	६७	०.६६
वाह्य संघसंस्था एवं यसका अङ्गहरूका क्रियाकलापहरू	१३	०.०६	९	०.०९	४	०.०४
उल्लेख नभएका	१८	०.०९	१०	०.१	८	०.०८

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

आर्थिक काममा संलग्नताको प्रकार अनुसारको वितरण

जनगणना अनुसार गणना भएको १२ महिना अगाडिको समयमा आर्थिक काम गरेका १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका यस नगरपालिकाका व्यक्तिहरू कुल २० हजार ४ सय ३४ जना रहेका छन्। जसमध्ये सबैभन्दा बढी आफ्नै काम गर्ने ५७.७१ %, अरुको काम गर्ने २८.१६ %, परिवारमा सघाउने मात्र १२.१४ %, रोजगारदाता १.९६ % र उल्लेख नभएको ६ जना रहेका छन्।

दश वर्ष वा सोभन्दा बढी उमेरका आर्थिक काम गरेका कुल पुरुष जनसंख्या मध्ये आफ्नै काम गर्ने ५२.३५ %, अरुको काम गर्ने ३५.०९ %, परिवारमा सघाउने मात्र ९.५ %, रोजगारदाता ३.०३ % र उल्लेख नभएको ३ जना रहेका छन् भने दश वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक काम गरेका कुल महिला जनसंख्या मध्ये आफ्नै काम गर्ने ६३.०७ %, अरुको काम गर्ने २१.२३ %, परिवारमा सघाउने मात्र १४.७९ %, रोजगारदाता ०.८८ % र उल्लेख नभएको ३ जना रहेका छन्।

तालिका : रोजगारीको अवस्था अनुसार आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको विवरण (१० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका)

लिंग	संख्या / प्रतिशत	जम्मा	रोजगारीको अवस्था				
			अरुको काम गर्ने	रोजगारदाता	आफ्नै काम गर्ने	परिवारमा सघाउने मात्र	उल्लेख नभएको
जम्मा	संख्या	२०४३४	५७५४	४००	११७९३	२४८१	६
	प्रतिशत	१००	२८.१६	१.९६	५७.७१	१२.१४	०.०३
पुरुष	संख्या	१०२१५	३५८४	३१०	५३४८	९७०	३
	प्रतिशत	१००	३५.०९	३.०३	५२.३५	९.५०	०.०३
महिला	संख्या	१०२१९	२१७०	९०	६४४५	१५११	३
	प्रतिशत	१००	२१.२३	०.८८	६३.०७	१४.७९	०.०३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

आर्थिक कामको संस्थागत क्षेत्र अनुसारको वितरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार गणना भएको १२ महिना अगाडिको समयमा आर्थिक काम गरेका १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका व्यक्तिहरूको आर्थिक कामको संस्थागत क्षेत्र अनुसार सबैभन्दा बढी घरायसी क्षेत्रमा काम गर्ने ५८.१४ %, गैर वित्तीय संस्थामा काम गर्ने ३६.६२ %, सरकारी ३.१० %, वित्तीय संस्था १.८१ %, नाफा नकमाउने संस्था ०.३ % रहेका छन्। आर्थिक काम गर्ने पुरुषहरू मध्ये सबैभन्दा बढी घरायसी क्षेत्रमा काम गर्ने ४९.९८ %, गैर वित्तीय संस्थामा काम गर्ने ४४ %, सरकारीमा ३.८८ %, वित्तीय संस्थामा १.७३ %, नाफा नकमाउने संस्थामा ०.३७ % रहेका छन्। यसैगरी आर्थिक काम गर्ने महिलाहरू मध्ये सबैभन्दा बढी घरायसी क्षेत्रमा काम गर्ने ६३.३० %, गैर वित्तीय संस्थामा काम गर्ने २९.२४%, सरकारीमा २.३३ %, वित्तीय संस्थामा १.८८ %, नाफा नकमाउने संस्थामा ०.२३ % रहेका छन्।

तालिका : आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्याको मुख्य कामको संस्थागत क्षेत्र अनुसारको विवरण
(१० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका)

लिङ्ग	संख्या/प्रतिशत	जम्मा	आर्थिक कामको संस्थागत क्षेत्र					उल्लेख नभएको
			सरकारी	वित्तीय संस्था	गैर वित्तीय संस्था	नाफा नकमाउने संस्था	घरायसी क्षेत्र	
जम्मा	संख्या	२०४३४	६३४	३६९	७४८३	६१	११८८०	७
	प्रतिशत	१००	३.१०	१.८१	३६.६२	०.३०	५८.१४	०.०३
पुरुष	संख्या	१०२१५	३९६	१७७	४४९५	३८	५१०५	४
	प्रतिशत	१००	३.८८	१.७३	४४.००	०.३७	४९.९८	०.०४
महिला	संख्या	१०२१९	२३८	१९२	२९८८	२३	६७७५	३
	प्रतिशत	१००	२.३३	१.८८	२९.२४	०.२३	६६.३०	०.०३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

आर्थिक काम नगर्नुको कारण

दश वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका कुनै पनि आर्थिक काम नगरेका १३,४१८ व्यक्तिहरू मध्ये सबैभन्दा धेरै ३९.१५ % ले विद्यार्थी भएका कारणले काम नगरेको देखिन्छ। त्यसपछि अन्य कारणहरूमा क्रमशः घरधन्दा १८.६५ %, बृद्ध अवस्था १०.९३ %, पारिवारिक हेरचाह ३.६७ %, अन्यमा २२.५७ %, अशक्त/विरामी ३.१२ %, पेन्सन/आयस्ता १.५१ % र सामाजिक कार्य/स्वयंसेवा ०.१६ % रहेको छ। पुरुषको आर्थिक काम नगर्नुको मुख्य कारणमा विद्यार्थी ४८.४३ %, अन्य २६.०९ %, बृद्ध अवस्था १०.१० % र घरधन्दा ६.३० % रहेको देखिन्छ। महिलाको आर्थिक काम नगर्नुको मुख्य कारणमा विद्यार्थी ३२.४९ %, घरधन्दा २७.५० %, अन्य कारणमा २०.०५ %, बृद्ध अवस्था ११.५३ %, पारिवारिक हेरचाह ४.७६ % रहेको देखिन्छ।

तालिका : आर्थिक काम नगर्नुको कारण अनुसार जनसंख्याको वितरण (१० वर्ष वा सो भन्दा माथि)

लिंग	संख्या / प्रतिशत	जम्मा	काम नगर्नुको कारण								
			विद्यार्थी	घरघान्दा	पारिवारिक हेरचाह	बृद्ध अवस्था	अपत्य / विरामी	पेन्सन / आयस्था	सामाजिक कार्य / स्वयंसेवा	अन्य	उल्लेख नभएको
जम्मा	संख्या	१३४१८	५२५३	२५०२	४९२	१४६७	४१८	२०३	२१	३०२९	३३
	प्रतिशत	१००	३९.१५	१८.६५	३.६७	१०.९३	३.१२	१.५१	०.१६	२२.५७	०.२५
पुरुष	संख्या	५६०४	२७१४	३५३	१२०	५६६	२०८	१५४	१३	१४६२	१४
	प्रतिशत	१००	४८.४३	६.३०	२.१४	१०.१०	३.७१	२.७५	०.२३	२६.०९	०.२५
महिला	संख्या	७८१४	२५३९	२१४९	३७२	९०१	२१०	४९	८	१५६७	१९
	प्रतिशत	१००	३२.४९	२७.५०	४.७६	११.५३	२.६९	०.६३	०.१०	२०.०५	०.२४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१८ वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको बसोबासको स्थिति

धुलिखेल नगरपालिकामा १८ वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकाहरु जम्मा ९,१६० जना रहेका छन्। कुल बालबालिकाहरु मध्ये ७९.८४ % बालबालिका आमा बाबुसँग बस्ने गरेका छन् भने १४.३८ % आमासँग मात्र, २.९० % अन्य नातेदारसँग, बाबुसँग मात्र बस्ने १.८३ % रहेका छन्। १८ वर्षभन्दा कम उमेरका बालकहरुमध्ये ८०.४५ % आमा बाबु दुवैसँग बस्ने गरेका छन् भने १४.१७ % आमासँग मात्र, २.६१ % अन्य नातेदारसँग, बाबुसँग मात्र बस्ने २.०१ % रहेका छन्। १८ वर्षभन्दा कम उमेरका बालिकाहरुमध्ये ७९.१६ % आमा बाबु दुवैसँग बस्ने गरेका छन् भने १४.६१ % आमासँग मात्र, ३.२३ % अन्य नातेदारसँग, बाबुसँग मात्र बस्ने १.६४ % रहेका छन्।

तालिका : १८ वर्ष भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको बसोबासको स्थिति

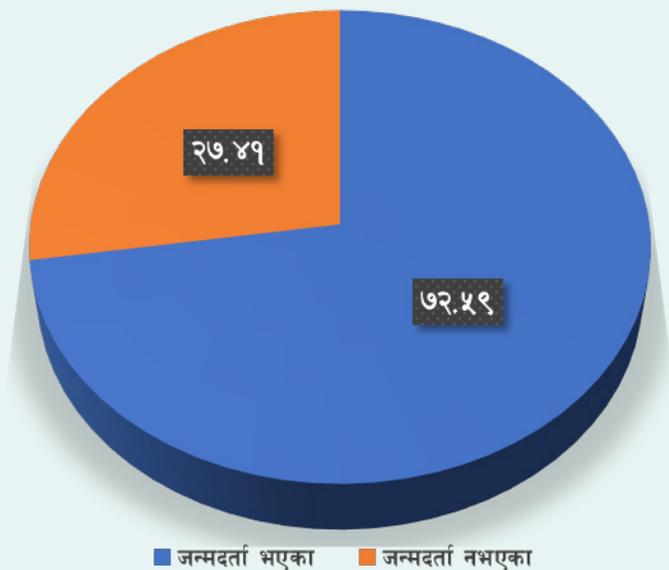
लिंग	जम्मा	आमा बाबु दुवैसँग	आमासँग मात्र	बाबुसँग मात्र	बाबु र सौतेनी आमा	आमा र सौतेनी बाबु	अन्य नातेदार	काम लगाउने व्यक्ति	अन्य	उल्लेख नगरेको
संख्या	९१६०	७३१३	१३१७	१६८	५६	६	२६६	०	३०	४
%	१००	७९.८४	१४.३८	१.८३	०.६१	०.०७	२.९०	०.००	०.३३	०.०४
बालक	४८२८	३८८४	६८४	९७	२८	४	१२६	०	४	१
%	१००	८०.४५	१४.१७	२.०१	०.५८	०.०८	२.६१	०.००	०.०८	०.०२
बालिका	४३३२	३४२९	६३३	७१	२८	२	१४०	०	२६	३
%	१००	७९.१६	१४.६१	१.६४	०.६५	०.०५	३.२३	०.००	०.६०	०.०७

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

पाँच वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्म दर्ताको अवस्था

धुलिखेल नगरपालिकामा ५ वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका बालबालिकाहरू २,८१३ जना रहेकोमा ७२.५९ % बालबालिकाको जन्म दर्ता भएको देखिन्छ। कुल छोराको संख्यामध्ये ७३.८६ %को जन्म दर्ता भएको देखिन्छ भने कुल छोरीको संख्यामध्ये ७१.१३ % को जन्म दर्ता भएको देखिन्छ।

रेखाचित्र : ५ वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्म दर्ताको अवस्था प्रतिशतमा

तालिका : पाँच वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्म दर्ताको अवस्था

५ वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका जनसंख्या	जम्मा बालबालिका	जन्मदर्ता भएका	जन्मदर्ता नभएका
जम्मा	२८१३	२०४२	७७१
%	१००	७२.५९	२७.४१
छोराको संख्या	१५०७	१११३	३९४
%	१००	७३.८६	२६.१४
छोरीको संख्या	१३०६	९२९	३७७
%	१००	७१.१३	२८.८७

खण्ड ८: कृषि सम्बन्धी विवरण

कृषि सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ मा राष्ट्रिय कृषि गणना सञ्चालनको लागि प्रत्येक परिवारमा जग्गा जमिन तथा पशुपन्छीको विवरण सहित कृषक परिवार विवरणका आधारमा नमुना फ्रेम (Sample Frame) तयार गरिएको थियो । उक्त फ्रेमका आधारमा वडा वा गणना क्षेत्र छनोट गरी कृषि परिवारको विस्तृत विवरण संकलन गरिएको थियो । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार धुलिखेल नगरपालिकामा ८,५७० घरपरिवारमा जनसंख्या रहेको छ । राष्ट्रिय कृषि गणना २०७८ को नतिजा अनुसार धुलिखेल नगरपालिकाको कुल ८,५७० घरपरिवार मध्ये जम्मा ५,२९१ कृषक परिवार रहेको देखिन्छ जुन कुल परिवारको ६१.७४ % हुन आउँछ । धुलिखेल नगरपालिकामा रहेका ५,२९१ कृषक परिवारले जम्मा ११,७६६ वटा कित्ता जग्गामा १,९१८.५ हेक्टर जमिनमा कृषि चलन गरेको देखिन्छ । यस हिसावले औषतमा एउटा कृषक परिवारले २.२ कित्ता जग्गामा खेती गरेको देखिन्छ भने औषतमा एक कृषक परिवारसँग ०.३६ हेक्टर कृषि जमिन रहेको देखिन्छ । धुलिखेल नगरपालिकामा खेती गरिएको कुल १९१८.५ हेक्टर जमिन मध्ये ६२२.८ हेक्टर जमिनमा सिंचाई सुविधा पुगेको देखिन्छ । यस हिसावले कुल कृषि योग्य जग्गाको ३२.४६ % भुभागमा मात्र सिंचाई सुविधा पुगेको देखिन्छ ।

तालिका : कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको उपयोग

क्षेत्र	संख्या/क्षेत्रफल (हेक्टर)
कृषक परिवारको जम्मा संख्या	५२९१
कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	१९१८.५
जम्मा किता संख्या	११६७७
औषत किता संख्या	२.२
सिंचित क्षेत्रफल (हेक्टर)	६२२.८

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

जग्गाको उपभोग

राष्ट्रिय कृषि गणना २०७८ को नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा जग्गाको उपभोग सम्बन्धी विवरण हेर्दा कृषक परिवारले एक स्वामित्वको जग्गामा मात्र कृषि चलन गर्ने परिवार संख्या ३,५२१ (६६.५५ %) रहेको देखिन्छ जसले १,१५१.७ हेक्टर (६०.०३ %) जग्गामा कृषि चलन गरेको पाईन्छ जसमा परिवारको हकको जग्गामात्र कमाउने ३,२९१ (९३.४६ %) कृषक परिवारले १,१५१.७ हेक्टर (६०.०३ %), अरुको स्वामित्वको जग्गा मात्रै कुनै शर्तनामामा लिई खेतीपाती गर्ने कृषक परिवारको संख्या २१९ (६.२२ %) रहेको देखिन्छ जसले ४२.८ हेक्टर (३.७२ %) जग्गामा खेतीपाती गरेको देखिन्छ। अन्य प्रकारको उपभोग अन्तरगतको जग्गामा खेती गर्ने कृषक परिवार ११ (०.३२ %) रहेको र यस्तो जग्गाको क्षेत्रफल १.९ हेक्टर रहेको देखिन्छ। त्यस्तै एक भन्दा बढी प्रकारको स्वामित्व भएको जग्गा कमाउने कृषक परिवार संख्या १,७७० (३३.४५ %) रहेको र यस्तो जग्गाको क्षेत्रफल ७६६.९ हेक्टर (३९.९७ %) रहेको छ।

तालिका : जग्गाको उपभोग सम्बन्धि विवरण

कृषक परिवारको किमिस	परिवार संख्या	%	क्षेत्रफल (हेक्टर)	%
जम्मा	५२९१	१००	१९१८.५	१००
एक प्रकारको स्वामित्व भएको जग्गा कमाउने	३५२१	६६.५५	११५१.७	६०.०३
परिवारको हकको जग्गामात्र कमाउने	३२९१	९३.४६	११०६.९	९६.११
अरुको हकको जग्गामात्र कमाउने	२१९	६.२२	४२.८	३.७२
अन्य प्रकारको उपभोग अन्तरगत	११	०.३२	१.९	०.१७
एकभन्दा बढी प्रकारको स्वामित्व भएको जग्गा कमाउने	१७७०	३३.४५	७६६.९	३९.९७

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

जग्गाको उपयोग

कृषि चलनले के कस्ता बाली कति क्षेत्रफलमा लगाएको छ भन्ने विश्लेषण गर्दा राष्ट्रिय कृषि गणनाको नतिजा अनुसार यस नगरपालिकामा खेतीयोग्य जग्गामा कृषि चलन गर्ने परिवार संख्या १०,६९७ छ भने खेतीयोग्य जमिनको कुल क्षेत्रफल ३,०१५.६ हेक्टर रहेको छ, जुन ८२.३ % हो। यस प्रकार २०७ कृषक परिवारले खेतीयोग्य नभएको जमिनमा खेतीपाती गरिरहेको पाईन्छ, जुन जग्गाको क्षेत्रफल ६४७.१५ हेक्टर हुन आउँछ।

खेतीयोग्य जग्गामा खेतीपाती गरिरहेका १०,६९७ परिवार मध्ये सबै परिवारले २,९२२.० हेक्टर (७९.८ %) जग्गामा अस्थायी

वाली लगाएको पाईन्छ। त्यस्तै अन्य खेतीयोग्य जग्गामा वाली लगाउने कृषक परिवारको संख्या ४३२ वटा र यस्तो जग्गाको क्षेत्रफल ९३.७ हेक्टर (२.६ %) रहेको छ। यसैगरी ६८१ कृषक परिवारले २४९.८ हेक्टर जमिन (६.८ %) मा स्थायी वाली लगाएको पाईन्छ। त्यस्तै स्थायी चौरचरन, निजी बनबनेलो, पोखरी तथा अन्य जग्गा क्षेत्रफल ३९७.४ हेक्टर रहेको पाईन्छ।

तालिका : कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको उपयोग

कृषक परिवारको किमिस	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	क्षेत्रफल (%)
जम्मा	५२९१	१९१८.५	१००
जम्मा खेतीयोग्य जग्गा	५२६८	१६१३.२	८४.०९
अस्थायी वाली लागेको जग्गा	५२५७	१५२८.८	७९.६९
अन्य खेतीयोग्य जग्गा	८५२	८४.४	४.४०
स्थायी वाली लागेको जग्गा	११७७	१०१.०	५.२६
स्थायी चौरचरन, निजी बनबनेलो, पोखरी तथा अन्य जग्गा	५२९१	२०४.३	१०.६५

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

पशुपन्डीको विवरण

राष्ट्रिय कृषि गणना २०७८ को नतिजा अनुसार पशुचौपाया पाल्ने कृषक परिवार र पशुचौपायाको संख्या हेर्दा यस धुलिखेल नगरपालिकाका कुल ५,२९१ कृषक परिवारहरू मध्ये जम्मा ३,८११ कृषक परिवार (७२.०३ %)ले पशुचौपाया पालन गरेको देखिन्छ। ती मध्ये २,३०९ कृषक परिवारले ४,९२५ वटा गाई/गोरु पालेको, १,३०९ कृषक परिवारले ३,२६० वटा राँगा/भैसी पालेको, २,५९२ कृषक परिवारले १३,७१३ वटा बाखा/च्याङ्ग्रा पालेको, ८७ कृषक परिवारले १८९ वटा सुँगुर/बंगुर पालेको देखिन्छ। त्यस्तै गरी अन्य पशुचौपाया पाल्ने कृषक परिवारको संख्या ११ र अन्य पशुचौपायाको संख्या ११ रहेको देखिन्छ। यसै गरी कुखुरा तथा अन्य पन्डीतर्फ हेर्दा १,९८६ वटा कृषक परिवारसँग १,४४,९५८ वटा कुखुरा र ६८ कृषक परिवारले २,३८४ वटा अन्य पन्डीहरू पालेको देखिन्छ।

विवरण	संख्या	%
जम्मा कृषक परिवार	५२९१	१००
पशुचौपाया पाल्ने कृषक परिवार	३८११	७२.०३

तालिका : पाल्तु चौपाया र पन्डीको संख्या र कृषक परिवार

चौपाया/पन्डीको किसिम	पाल्तु चौपाया/पन्डी पाल्ने कृषक परिवार		पाल्तु चौपाया संख्या	पन्डीको %
	संख्या	संख्या		
पाल्तु चौपाया			२२०९८	१००
गाई/गोरु	२३०९		४९२५	२२.२९
राँगा/भैसी	१३०९		३२६०	१४.७५
बाखा/च्याङ्ग्रा	२५९२		१३७१३	६२.०६
सुँगुर/बंगुर	८७		१८९	०.८६
अन्य पशु	११		११	०.०५
पाल्तु पन्डी			१४७३४२	१००
कुखुरा	१९८६		१४४९५८	९८.३८
अन्य पन्डी	६८		२३८४	१.६२

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

विभिन्न अस्थायी बाली लागेको, मुख्य अस्थायी बाली लागेको क्षेत्रफल तथा कृषक परिवार संख्या

राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ अनुसार यस धुलिखेल नगरपालिकामा सवैभन्दा बढी खाद्यान्न बालि १७१७.१ हेक्टरमा लगाएको देखिन्छ त्यस पछि कन्दमुल बालि ७००.७ हेक्टर, तरकारी बालि २०३.६ हेक्टर, तेल बालि १६९.६ हेक्टर, कोसे दाल बालि ८२.४ हेक्टर र अन्य अस्थायी बालि १३४ हेक्टरमा लगाएको देखिएको छ। नगरपालिकामा मुख्य अस्थायी बालीहरुमा मकै ९०४.६ हेक्टर, धान ५६२.६ हेक्टर, गहुँ ११३.१ हेक्टर, जौ १००.६ हेक्टर, कोदो २७.७ हेक्टर र फापर ७.७ हेक्टरमा खेती गरिएको देखिएको छ।

तालिका : विभिन्न अस्थायी बालीको क्षेत्रफल तथा कृषक परिवार संख्या

खाद्यान्न बाली		कोसे/दाल बाली		कन्दमूल बाली		तेल बाली		तरकारी बाली		अन्य अस्थायी बाली	
परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)
५१६६	१७१७.१	३२१२	८२.४	४३२९	७००.७	१७४५	१६९.६	४२८५	२०३.६	४०४२	१३४

तालिका : मुख्य अस्थायी बाली लागेका जग्गाको क्षेत्रफल तथा कृषक परिवार संख्या

धान		गहुँ		मकै		कोदो		जौ/उवा		फापर	
परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)										
२७४२	५६२.६	१०८३	११३.१	४८५६	९०४.६	३२९	२७.७	१०१३	१००.६	११०	७.७

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

बगैचाको रुपमा लगाइएका जम्मा स्थायी बालीको क्षेत्रफल, बोट संख्या, छरिएर रहेका बोट संख्या र कृषक परिवार संख्या

राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ अनुसार नगरपालिकामा ३७२० कृषक परिवारले स्थायी बाली बगैचाको रुपमा १०१.० हेक्टरमा, छरिएको बोट संख्या फल लाग्ने उमेरका १६,८५५ र फल नलाग्ने उमेरका ६,८६५ देखिन्छ। बगैचाको रुपमा स्थायी बाली लगाएको फल नलाग्ने उमेरका ४८ हेक्टर तथा फल लाग्ने उमेरका ५२.९ हेक्टरमा स्थायी बालीको खेती गरेको देखिन्छ। यस नगरपालिकामा बगैचाको रुपमा लगाइएको स्थायी बालीको क्षेत्रफल, बोट संख्या, छरिएर रहेको बोट संख्या (फल लाग्ने र फल नलाग्ने उमेरका) तथा मुख्य स्थायी बाली सुन्तला कागती आँप केरा बगैचाको रुपमा लगाइएको क्षेत्रफल, बोट संख्या तथा छरिएका बोट संख्या र खेती गर्ने कृषक परिवार संख्या तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : बगैचाको रुपमा लगाइएका जम्मा स्थायी बालीको क्षेत्रफल, बोट संख्या, छरिएर रहेका बोट संख्या र कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल	कृषक परिवार संख्या	बगैचाको रुपमा लगाइएका जम्मा स्थायी बालीको क्षेत्रफल (हेक्टर)	स्थायी बाली					
				बगैचाको रुपमा लगाइएका					
				फल लाग्ने उमेरको			फल नलाग्ने उमेरको		
				परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	बोट संख्या	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	बोट संख्या
५२९१	१९१८.५	३७२०	१०१.०	८८२	५२.९	५३५३१	५३०	४८	३५८५४

तालिका : प्रमुख स्थायी बालीको क्षेत्रफल, बोट संख्या, छरिएर रहेका बोट संख्या र कृषक परिवार संख्या

बालीको नाम	कृषक परिवार संख्या	बगैचाको रूपमा लगाइएका		छरिएका बोट संख्या
		क्षेत्रफल	बोट संख्या	
		(हेक्टर)		
सुन्तला	१८२०	४७.४	४०१६९	७४६४
कागती	८८९	२.८	१३१९	१५३३
आँप	५३४	०.०३	३४	७३८
केरा	५३०	१.६	७४९	१४६८

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

सन्दर्भ वर्षमा कृषि औजार तथा साधनहरूको प्रयोग गरेका कृषक परिवार

राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ अनुसार नगरपालिकामा कृषि औजार तथा साधन प्रयोग गरेका कृषक परिवार संख्या तलको तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका : सन्दर्भ वर्षमा कृषि औजार तथा साधनहरूको प्रयोग गरेका कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषि औजार तथा साधन प्रयोग गरेका कृषक परिवार संख्या			
	फलामे हलो	पावर ट्रिलर/मिनी ट्रिलर	ट्रयाक्टर	श्रेसर
५२९१	२६२	३८९६	६०२	६२५

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

कृषि ऋण, थप ऋणको आवश्यकता, बिमा तथा अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक परिवार संख्या

राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ अनुसार नगरपालिकामा कृषि ऋण लिएका कृषक परिवार संख्या १०२५, कृषि ऋण/थप ऋणको आवश्यकता भएका १९६२ कृषक परिवार, कृषि कार्यको लागि बिमा गरेका परिवार ११०१ र कृषि कार्यका लागि सरकारी अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक परिवारको ३८२ देखिएको छ ।

तालिका : कृषि ऋण, थप ऋणको आवश्यकता, बिमा तथा अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषि ऋण लिएका कृषक परिवार संख्या	कृषि ऋण/थप ऋणको आवश्यकता उल्लेख गर्ने कृषक परिवार संख्या	कृषि क्रियाकलापको लागि बिमा गरेका कृषक परिवार संख्या	कृषि कार्यको लागि सरकारी अनुदान प्राप्त गरेका कृषक परिवार संख्या
५२९१	१०२५	१९६२	११०१	३८२

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

प्रमुख बालीहरूमा कृषि सामग्री (बीउविजन, विषादी, मल) प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या

राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ अनुसार यस नगरपालिकामा रहेका ९१.७८ प्रतिशत कृषक परिवारले मकै खेती, ५१.८२ प्रतिशत कृषक परिवारले धान खेती र २०.४७ प्रतिशतले गहुँ खेती गरेको देखिन्छ। मकै खेतीमा ६२.४८ प्रतिशत र धान खेतीमा ४८.१४ प्रतिशत परिवारले हाइब्रिड विउ प्रयोग भएको छ भने धानमा ४४.९७ प्रतिशत कृषक परिवारले कीटनाशक विषादी प्रयोग गरेको देखिन्छ। मलको प्रयोग हेर्दा स्थानीय जैविक मल र रासायनिक मल दुबै प्रयोग गर्ने धान खेतीमा ७६.७० प्रतिशत, मकै खेतीमा ९०.९० प्रतिशत र गहुँ खेतीमा ५७.७१ प्रतिशत कृषक परिवार देखिन्छ। कृषि सामग्री (बीउविजन, विषादी, मल) तथा उक्त कृषि सामग्रीहरूको मुख्य बालीहरूका प्रयोग सम्बन्धि विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : मुख्य बालीमा बीउविजन, विषादी र मलको प्रयोग सम्बन्धि विवरण

क्र.सं.	बालीको नाम	कृषक परिवार		विजनको किसिम						मलको प्रयोग							
		संख्या	प्रतिशत	प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या			कीटनाशक विषादीको प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या			स्थानीय/ जैविक मल		कृषक परिवार संख्या		रसायनिक मल		दुबै	
				संख्या	प्रतिशत	स्थानीय	उन्नत	वर्णशंकर (हाइब्रिड)	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या		प्रतिशत
१	मकै	४८५६	९१.७८	१७३२	३५.६७	९१	१.८७	३०३४	६२.४८	१४३३	२९.५१	१९३	३.९७	२४९	५.१३	४४१४	९०.९०
२	धान	२७४२	५१.८२	१००६	३६.६९	४१६	१५.१७	१३२०	४८.१४	१२३३	४४.९७	११४	४.१६	५२६	१९.१८	२१०३	७६.७०
३	गहुँ	१०८३	२०.४७	९३५	८६.३३	१४८	१३.६७	०.००	०.००	१४८	१३.६७	२९१	२६.८७	१६६	१५.३३	६२५	५७.७१

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

कृषि कामदारको किसिमअनुसार कामदारहरूको संख्या र कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या

राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ अनुसार नगरपालिकामा कृषि कामदारको किसिम अनुसार (स्थायी कामदार, अस्थायी कामदार, पर्ममा र ठेकामा लगाईएको कामदारहरूको विवरण तलको तालिकाहरूमा दिइएको छ। सो विवरण अनुसार कूल कृषक परिवार मध्य स्थायी कामदार राखेर कृषि कार्य गर्ने कृषक परिवार २३ रहेको छ भने जम्मा ३४ जना (पुरुष २३ महिला ११) व्यक्तिहरू स्थायी कामदारको रूपमा रहेको देखिन्छ। अस्थायी कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार ३९५३ रहेका छन् भने जम्मा ११२४६१ व्यक्ति दिन काम लगाईएको छ। त्यस्तै अर्धपर्ममा कामदार लगाउने कृषक परिवार २५९३ (५५८३६ व्यक्ति दिन) छन् र ठेकामा काम लगाउने कृषक परिवार ४५ (१३७५ व्यक्ति दिन) रहेका छन्।

जलवायु परिवर्तन बारे जानकारी राख्ने र कृषि कार्यमा जलवायु परिवर्तनले पुऱ्याएको प्रभावअनुसार कृषक परिवार संख्या

यस धुलिखेल नगरपालिकामा जलवायु परिवर्तन बारेमा थाहा हुने कृषक परिवार संख्या २१७८ छ भने, जलवायु परिवर्तनले पुऱ्याएको प्रभाव उल्लेख गर्ने कृषक परिवार संख्या २००१ रहेको छ। जलवायु परिवर्तनले पुऱ्याएको प्रभाव अनुसारको कृषक परिवार संख्या तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : जलवायु परिवर्तन बारे जानकारी राख्ने र कृषि कार्यमा जलवायु परिवर्तनले पुऱ्याएको प्रभावअनुसार कृषक परिवार संख्या

जलवायु परिवर्तन बारे थाहा हुने कृषक परिवार संख्या	कृषि कार्यमा जलवायु परिवर्तनले पुऱ्याएको प्रभाव उल्लेख गर्ने कृषक परिवार	कृषि कार्यमा जलवायु परिवर्तनले पुऱ्याएको प्रभावअनुसार कृषक परिवार									
		उत्पादनमा कमी	उत्पादनमा बृद्धि	फल/फसलको आकारमा परिवर्तन	स्वादमा परिवर्तन	वाली लगाउने समयमा फरक	धेरै वा कम वर्षा	रोग/किराको प्रकोपमा बृद्धि	ब्रिडिङ समयमा परिवर्तन	प्रजातिको लोप/उत्थान	अन्य
२१७८	२००१	१५८४	६४	५११	७९४	९३१	१०२९	१४२१	३६३	२३८	०

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

कृषि तालिम, कृषि कार्यसम्बन्धी निर्णयमा सहभागिता तथा कृषि क्रियाकलापमा सरदर दिएको समय उल्लेख गर्ने १० वर्ष वा सोभन्दा माथी उमेरका कृषक परिवारको जनसंख्या

राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ अनुसार नगरपालिकाका कृषक परिवार मध्ये औपचारिक कृषि तालिम लिएका कृषक परिवारको जनसंख्या १९१७ (पुरुष १०५५ महिला ८६२) रहेका छन् भने कृषि कार्यमा निर्णयमा सहभागिता जनाउने कृषक परिवारको जनसंख्या १२,९३३ (पुरुष ६०३० र महिला ६९०३) रहेका छन्। कृषि क्रियाकलापमा सरदर दिएको समय अनुसार कृषक परिवारको जनसंख्या सम्बन्धि विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका: स्थानीय तह तथा लिङ्गानुसार कृषि तालिम, कृषि कार्यसम्बन्धी निर्णयमा सहभागिता तथा कृषि क्रियाकलापमा सरदर दिएको समय उल्लेख गर्ने १० वर्ष वा सोभन्दा माथी उमेरका कृषक परिवारको जनसंख्या

औपचारिक कृषि तालिम लिएका कृषक परिवारको जनसंख्या		कृषि कार्यसम्बन्धी निर्णयमा सहभागिता जनाउने कृषक परिवारको जनसंख्या		कृषि क्रियाकलापमा सरदर दिएको समयअनुसार कृषक परिवारको जनसंख्या									
				कम (<40%)		करिब आधा (40%-59%)		धेरै (60%-99%)		सबै (100%)		समय नै नदिएको	
पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
१०५५	८६२	६०३०	६९०३	३१५८	२४४७	११०४	१०३६	१२१५	१२२२	२०७६	३६७९	२११६	१७६४

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

कृषि चलनबाट निस्किएका फोहोरको व्यवस्थापन

नगरपालिकामा कृषि चलनबाट निस्किएको फोहोरको व्यवस्थापन गर्ने कृषक परिवार मध्ये सबैभन्दा बढी जलाएर २८७० कृषक परिवार र सबैभन्दा कम फोहोर व्यवस्थापकलाई पठाएर ८० कृषक परिवार देखिन्छ। कृषि चलनबाट निस्किएको फोहोर व्यवस्थापन सवन्धि विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : कृषि चलनबाट निस्किएका फोहोरको निम्नअनुसार व्यवस्थापन गरेका कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषि चलनबाट निस्किएका फोहोरको निम्नअनुसार व्यवस्थापन गरेका कृषक परिवार संख्या						
	गाडेर	जलाएर	फोहोर व्यवस्थापकलाई पठाएर	कम्पोष्ट बनाएर	इन्धनको रूपमा प्रयोग गरेर	अन्य तरिकाले व्यवस्थापन गरेर	कुनै व्यवस्थापन नगरेको
५२९१	१५८९	२८७०	८०	२२५५	४४३	१०००	२९५

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

लिङ्गानुसार मुख्य कृषकको संख्या तथा कृषक परिवारको जनसंख्या

राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ अनुसार नगरपालिकामा रहेका कूल कृषक परिवार ५२९१ मध्ये पुरुष मुख्य कृषक भएको कृषि परिवार संख्या ३४३० र महिला मुख्य कृषक भएको कृषि परिवार संख्या १८६१ रहेका छ। मुख्य कृषक र परिवार मूली एकै व्यक्ति भएको कृषक परिवार ३९२६ र परिवार मूली अन्य व्यक्ति भएको कृषक परिवार १३६४ रहेको छ। मुख्य कृषक पुरुष र महिला भएको कृषक परिवार संख्या र कृषक परिवारको जनसंख्या तथा परिवारमूली, कृषि चलनको स्थिति सम्बन्धि विवरण तलको तालिकामा दिइएको छ।

तालिका : लिङ्गानुसार मुख्य कृषकको संख्या तथा कृषक परिवारको जनसंख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	लिङ्ग अनुसार मुख्य कृषक संख्या		कृषक परिवारको जनसंख्या	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
५२९१	३४३०	१८६१	१०७९२	११३२९

तालिका : कृषि चलनमा परिवारमूली र कृषि चलनको स्थिति

जम्मा कृषक परिवार संख्या	परिवारमूली		कृषि चलनको स्थिति		
	मुख्य कृषक आफै परिवारमूली	परिवारमूली अन्य व्यक्ति	एक-चलन परिवार	बहु-चलन परिवार	साभ्ना-चलन परिवार
५२९१	३९२६	१३६४	५२४२	३०	१९

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

कृषि चलनको प्रमुख उत्पादन/क्रियाकलापअनुसार कृषक परिवार संख्या

नगरपालिकामा रहेका कूल कृषक परिवार ५२९१ मध्ये प्रमुख रूपमा खाद्यान्न बाली उत्पादन गर्ने कृषक परिवार ४३८४, तरकारी बाली उत्पादन गर्ने कृषक परिवार ७२९, पशुपालन गर्ने कृषक परिवार ११३, पन्छीपालन गर्ने कृषक परिवार २३, फलफूल बाली लगाउने कृषक परिवार ११, नगदे बाली लगाउने कृषक परिवार १९ र अन्य कृषक परिवार ११ रहेका छन् ।

तालिका : कृषि चलनको प्रमुख उत्पादन/क्रियाकलापअनुसार कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषि चलनको प्रमुख उत्पादन/क्रियाकलापअनुसार कृषक परिवार संख्या						
	खाद्यान्न बाली	तरकारी बाली	फलफूल बाली	नगदे बाली	पशुपालन	पन्छीपालन	अन्य
५२९१	४३८४	७२९	११	१९	११३	२३	११

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

कृषि चलनबाट भएको प्रमुख उत्पादनको मुख्य प्रयोग

राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ अनुसार नगरपालिकामा भएका कूल कृषक परिवार ५२९१ मध्ये आफूले उत्पादन गरेको कृषि उत्पादनको सबै घरायसी उपभोग गर्ने २४८५ कृषक परिवार देखिन्छ भने २१७१ कृषक परिवारले मुख्य घरायसी उपभोग र केहि विक्रि गरेको, ६१२ कृषक परिवारले मुख्य विक्रि र केहि घरायसी उपभोग गरेको र २३ कृषक परिवारले सबै विक्रि गरेको पाइन्छ ।

तालिका : कृषि चलनबाट भएको प्रमुख उत्पादनको मुख्य प्रयोगअनुसार कृषक परिवार संख्या

जिल्ला स्थानीय तह	जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषि उत्पादनको मुख्य प्रयोगअनुसार कृषक परिवार संख्या			
		सबै घरायसी उपभोग	मुख्य घरायसी उपभोग र केही बिक्री	मुख्य बिक्री र केही घरायसी उपभोग	सबै बिक्री
धुलिखेल नगरपालिका	५२९१	२४८५	२१७१	६१२	२३

स्रोत: राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८

कृषक परिवारको आम्दानीको मुख्य स्रोत, आर्जन कृषि उत्पादनबाट भएको आम्दानीले मात्र वर्षभरी परिवारलाई खान नपुग्ने कृषि चलनको अवस्था तथा परिवारलाई खान नपुग्ने अवधिअनुसार कृषक परिवार संख्या

राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ अनुसार नगरपालिकामा रहेका कूल कृषक परिवार ५२९१ मध्ये आम्दानीको मुख्य स्रोत कृषि भएका कृषक परिवार ३५७५ रहेको छ भने आम्दानीको मुख्य स्रोत गैर कृषि भएका कृषक परिवार १७१६ रहेको छ। कृषि उत्पादनबाट भएको आम्दानीले मात्र वर्षभरी परिवारलाई खान नपुग्ने कृषक परिवार संख्या २८३५ रहेको छ। जसमध्ये ३१० कृषक परिवारलाई १ देखि ३ महिना खान नपुग्ने देखिन्छ भने १२४४ कृषक परिवारलाई ४ देखि ६ महिना खान नपुग्ने, ८२८ कृषक परिवारलाई ७ देखि ९ महिना खान नपुग्ने र ४५३ कृषक परिवारलाई १० देखि १२ महिना खान नपुग्ने देखिन्छ।

तालिका : कृषक परिवारको आम्दानीको मुख्य स्रोत, आफ्नै कृषि उत्पादनबाट भएको आम्दानीले मात्र वर्षभरी परिवारलाई खान नपुग्ने कृषि चलनको अवस्था तथा परिवारलाई खान नपुग्ने अवधिअनुसार कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारको आम्दानीको मुख्य स्रोत		कृषि उत्पादनबाट भएको आम्दानीले मात्र वर्षभरी परिवारलाई खान नपुग्ने कृषक परिवार संख्या	परिवारलाई खान नपुग्ने अवधिअनुसार कृषक परिवार संख्या			
	कृषि	गैर कृषि		१ देखि ३ महिना	४ देखि ६ महिना	७ देखि ९ महिना	१० देखि १२ महिना
५२९१	३५७५	१७१६	२८३५	३१०	१२४४	८२८	४५३

शहस्राब्दी दिगो विकास लक्ष्यका चार लक्ष्य पूरा भएको “स्वेच्छक समीक्षा प्रतिवेदन” सार्वजनिक गर्ने दक्षिण एसियामै धुलिखेल पहिलो नगर

नगरलाई शुन्य कार्बन उत्सर्जन गर्दै वातावरणमैत्री विकास गर्ने विश्वका १५ सहर मध्ये पाँचौं नम्बर र एसियाको पहिलो सहर बनेको घोषणा गरिएको थियो । धुलिखेलले यस अघि दक्षिण एसियामै पहिलोपटक जिवाश्म इन्धन अप्रसार सन्धि अभियानलाई कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

धुलिखेल नगरपालिकाले शहस्राब्दी दिगो विकास लक्ष्यका चार लक्ष्य पूरा गरेको छ । दिगो विकासका १७ मध्ये शिक्षा, स्वास्थ्य, गरिबी निवारण र सुरक्षित खानेपानी गरी चार लक्ष्य पूरा गरेको प्रतिवेदन सार्वजनिक गरिएको छ । सार्वजनिक गरिएको प्रतिवेदनमा दिगो विकास लक्ष्यका चार सूचक पूरा गरेको जनाउँदै ‘स्वेच्छक समीक्षा प्रतिवेदन’ सार्वजनिक गर्नेमा दक्षिण एसियामै धुलिखेल पहिलो नगर भएको दावी गरिएको छ ।

निर्वाचित जनप्रतिनिधि आए पछि नगरको गरिबीको अवस्था १४ बाट चार प्रतिशतमाभरिएको, नगरले ८४ प्रतिशत स्थानीयको घरमा खानेपानी (एक घर, एक धारा) पुऱ्याएको, गुणस्तरीय शिक्षाका लागि नगरपालिकाले स्नातक तहसम्म अध्ययन गर्ने स्थानीयका लागि निःशुल्क शिक्षाको व्यवस्था गर्नुका साथै काभ्रेपलाञ्चोकको अन्य स्थानीय तह तथा अन्य जिल्लाबाट आउने विद्यार्थीका लागि ५० प्रतिशत निःशुल्क गरेको र नेपालमै पहिलो पटक ‘स्वस्थ सहर’ कार्यक्रम लागु गरेको प्रतिवेदन सार्वजनिक गरिएको हो ।

नगरले युनिसेफको सहयोगमा गरिबी निवारण, स्वस्थ सहर, गुणस्तरीय शिक्षा र गुणस्तरीय खानेपानीका लागि भएका प्रयासको

स्वेच्छक स्थानीय समीक्षा पश्चात प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेको थियो । राष्ट्रिय योजना आयोगका तत्कालिन उपाध्यक्ष विश्वनाथ पौडेलले उक्त प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेका थिए । दिगो विकासका चार लक्ष्य शिक्षा, स्वास्थ्य, गरिबी निवारण र सुरक्षित खानेपानीको लक्ष्य पूरा गरी प्रतिवेदन सार्वजनिक गरिएको नगरप्रमुख अशोक ब्यञ्जुले बताए । 'अबको केही महिनामा ९९ प्रतिशत जनताको घर-घरमा स्वच्छ खानेपानी पुग्नेछ भने केही वर्ष भित्र औसत गरिबीको संख्या शून्यमा पुऱ्याउने लक्ष्य लिएका छौं'-नगर प्रमुख ब्याञ्जुले भने । शिक्षामा गुणस्तरीयता कायम गर्न नगरले सामुदायिक विद्यालयम 'एमजीएमल' विधि, अंग्रेजी माध्यम तथा शिक्षकलाई प्रविधियुक्त तालिम, भौतिक पूर्वाधारको निर्माण लगायतका कार्य गरेको छ ।

दिगो विकास लक्ष्यका नेपाल स्थित अभियन्ता दयासागर श्रेष्ठका अनुसार दिगो विकास लक्ष्यका चार सूचक पूरा गरेको जनाउँदै 'स्वेच्छक समीक्षा प्रतिवेदन' सार्वजनिक गर्नेमा दक्षिण एसियामै धुलिखेल पहिलो नगर भएको बताए । 'दिगो विकास लक्ष्यका लक्ष्य पूरा भएपछि स्थानीय तहले प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नुपर्छ, प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने धुलिखेल पहिलो नगर हो'- उनले भने । दिगो विकास लक्ष्य एउटा साहसिक र विश्वव्यापी सम्झौता हो । जसले सन २०३० सम्ममा सबै प्रकारका गरिबीको उन्मूलन गरी मानव, पृथ्वी र समृद्धिका लागि एक समान, न्यायपूर्ण र सुरक्षित विश्व निर्माण गर्ने परिकल्पना गर्दछ । दिगो विकासका १७ लक्ष्य तथा १६९ सहायक लक्ष्य दिगो विकासका लागि एजेन्डा २०३० को एउटा भाग हो, जुन संयुक्त राष्ट्रसंघका १९३ सदस्य राष्ट्र सम्मिलित सेप्टेम्बर २०१५ को ऐतिहासिक राष्ट्रसंघीय साधारणसभाको शिखर सम्मेलनले पारित गरेर जनवरी १, २०१६ देखि लागू गरेको थियो ।

विश्वभरका राष्ट्रिय सरकार तथा लाखौं नागरिकलाई एउटै थलोमा ल्याई यी महत्वाकांक्षी कार्यसूचीमा व्यापक छलफल र परामर्श गरी यी दिगो विकास लक्ष्य तय गरिएका हुन । नगरक्षेत्र भित्र कोइला प्रयोग गर्न प्रतिबन्ध लगाएको विषयले पाँच महिना अघि बेलायतको संयुक्त राष्ट्रसंघीय सम्मेलन कोप-२६० मा समेत चर्चा कमाएको पर्यटकीय उक्त नगरले स्वस्थ सहरका लागि संघीय स्वास्थ्य सेवा विभाग, प्रदेश मन्त्रालय र स्थानीय जनप्रतिनिधिबीच प्रतिबद्धता समेत जनाएको छ । स्थानीय दलका प्रतिनिधि बीच अपनत्व बढाउने, स्वस्थ वातावरण, नसर्ने रोग पोषण तथा स्वास्थ्य प्रवर्द्धनका कार्यक्रममा जोड दिने, नगरका सम्पूर्ण शिक्षकलाई विशेष स्वास्थ्य तालिम तथा जनचेतनाका कार्यक्रम अभिवृद्धि गर्ने, समुदायका सूचना एकीकृत गरी स्वास्थ्य सूचना केन्द्र सक्रिय बनाउने, स्वास्थ्य सम्बन्धी अनुसन्धानका लागि काठमाडौं विश्वविद्यालयसँग समन्वय गर्ने र स्वास्थ्यकर्मी क्षमता अभिवृद्धिका लागि विशेष तालिम प्रदान गर्ने उक्त प्रतिबद्धता पत्रमा उल्लेख छ ।

खनिज तत्व उत्खनन नगर्ने, वातावरणमैत्री विकास गर्ने र आगामी पाँच वर्षमा स्थानीय सबैका घरमा प्रयोग फोहर पानी प्रशोधन गरी पुनःप्रयोग गर्ने योजना बनाएर काम भइरहेको नगरले जनाएको छ । 'धुलिखेलको एउटा काम विश्वमा चर्चा हुनु गौरवको विषय बनेको छ'- नगर प्रमुख ब्याञ्जुले भने - 'स्वस्थ सहर अभियानमा सर्वदलीय अपनत्व बढाइनेछ । नगरद्वारा भविष्यमा समेत जिवाश्म इन्धन अप्रसार सन्धि अभियान कार्यान्वयनको पहिलो प्राथमिकतामा राखिने छ ।' 'स्वच्छ र स्वस्थ' शहरको अवधारणा पूरा गर्न नगरले वातावरण प्रदूषण एवं स्वास्थ्य समस्यालाई वैज्ञानिक तवरबाट समाधान गर्न 'खाद्य हरियाली सहर' कार्यक्रमको योजना बनाएको छ ।

नगरलाई शून्य कार्बन उत्सर्जन गर्दै वातावरणमैत्री विकास गर्ने विश्वका १५ सहर मध्ये पाँचौं नम्बर र एसियाको पहिलो सहर बनेको घोषणा गरिएको थियो । धुलिखेलले यस अघि दक्षिण एसियामै पहिलोपटक जिवाश्म इन्धन अप्रसार सन्धि अभियानलाई कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । सन्धि अन्तर्गत रहेर धुलिखेलले आफ्नो नगर क्षेत्रलाई पर्यटकीय सहरका रूपमा विकास गर्ने उद्देश्यले दिगो विकास र स्वस्थ तथा सफा वातावरणीय कार्यलाई पहिलो प्राथमिकता दिँदै आएको छ ।

धुलिखेलमा ई-पेमेन्ट अनलाईन सेवा सुत्रको सफल प्रयोगसँगै राजश्व पोर्टल संचालनमा

सेवाग्राही नागरिकले धुलिखेल नगरपालिकामा भूमि संरचना, व्यवसाय, बहाल, सवारी साधन आदी आफै प्रविष्ट गर्न मिल्ने तथा आफुले तिर्न बुझाउन पर्ने कर कनेक्ट आईपिएस, क्यु आर कोड, मोवाईल वारेट लगायतका अनलाईन माध्यमबाट बुझाउन मिल्नेछ ।

नेपाल सरकार महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले स्थानीय तहका लागि संचालित स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली एवं राजश्व संकलन मोडल धुलिखेल नगरपालिकामा शुरु गरेको छ । नेपालका ७ सय ५३ वटा पालिकाहरू मध्ये पहिलो पटक धुलिखेलमा उक्त सेवा शुरु भएको हो । आर्थिक वर्ष २०७९/२०८० देखि धुलिखेलबाट नै शुरु भएको स्थानीय तह संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) अर्न्तगतको मोडल अहिले नेपालका ५ सय ३३ स्थानीय तहमा संचालित छ । धुलिखेल नगरपालिकाबाट स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणालीको नमुना कार्यक्रम तत्कालिन अर्थमन्त्री विष्णु प्रसाद पौडेलले उद्घाटन गरेका थिए । करदाताले सहज रुपमा राजश्व तिर्न/बुझाउन एवं विवरण भर्न मिल्ने गरी उक्त मोडलसँग आवद्ध भएको स्थानीय तह राजश्व पोर्टल समेत महालेखा नियन्त्रकको कार्यालयबाट विकास भई परीक्षण सम्पन्न भएको छ ।

राजश्व पोर्टलको युजर बनाई सकेपछि करदाताले आफ्नो ब्यक्तिगत तथा लगती करको विवरण जस्तै भूमि संरचना, व्यवसाय, बहाल, सवारी साधन आदी आफै प्रविष्ट गर्न मिल्ने तथा आफुले तिर्न बुझाउन पर्ने कर कनेक्ट आईपिएस, क्यु आर कोड, मोवाईल वारेट लगायतका अनलाईन माध्यमबाट बुझाउन मिल्नेछ । धुलिखेल नगरपालिकाले चेक लेस गर्दै नागरिकहरूलाई करमा सहभागि हुन समेत कार्यालय आउनु नपर्ने गरी ब्यस्थापन गरिरहेको छ । 'अघिल्लो आर्थिक वर्षबाट शुरु गरेको सुत्रको सफल प्रयोगसँगै कार्यालयले चेक लेस प्रविधी अर्थात प्रविधी मैत्री भुक्तानी शुरु गरेका छौं'-नगरपालिकाका लेखा अधिकृत धनबहादुर बस्नेतले भने-'अघिल्लो आर्थिक वर्ष ७५ प्रतिशत चेक लेस भयो । अब करदातालाई वडा वडामा पुगेर राजश्व अनलाईन पोर्टलका बारेमा अनुशिक्षण गराउँदै उक्त प्रविधीको प्रयोग गरिनेछ । त्यसका लागि अहिले कर्मचारीहरूलाई तालिम शुरु भएको छ ।' नगरबासिहरूलाई करदाता शिक्षा उपलब्ध गराउने र त्यसका बारेमा सिकाउने गरी कार्य थालिएको बस्नेतले बताए । महालेखा नियन्त्रक हरिप्रसाद मैनालीले एक कार्यक्रमका बीच धुलिखेल नगरपालिकाका लागि पहिलो पटक ई-पेमेन्ट अनलाईन पोर्टलको उद्घाटन गरेका हुन् । धुलिखेल नगरपालिकाका नागरिकहरूले घरमा बसेर आफ्नो राजश्व सम्बन्धी विवरण

भदैँ अनलाईन मार्फत भुक्तानी गर्न सक्नेछन् । 'नागरिकहरूलाई घर दैलोमा नै सेवा दिने र प्रविधी मार्फत नगरपालिकाको सेवालार्ई अझै प्रभावकारी बनाउने उदेश्यले महालेखा नियन्त्रकको कार्यालयले शुरु गरेको ई-पेमेन्ट अनलाईन पोर्टल तथा स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली शुरु गरिएको हो'-नगर प्रमुख अशोक व्याञ्जुले भने-'उक्त सेवाबाट नागरिकहरूलाई थप सहजता हुनेछ ।' नगरवासिहरूको विभिन्न शिषर्ककको राजश्व उक्त सेवाबाट भुक्तानी हुने भए पछि नगरपालिकामा धाउनु पर्ने अवस्था हुँदैन ।

कार्यक्रममा नेपाल राष्ट्र बैक, राष्ट्रिय वाणिज्य बैक, नेपाल क्लियरिङ हाउस, ७७ वटा जिल्लाका कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयका प्रमुखहरू, अर्थ मन्त्रालय, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय लगायतका कार्यालयबाट प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको थियो । सोहि कार्यक्रममा पहिलो वर्षको अनुभव सहित सकारात्मक र सुधार गर्नु पर्ने विषयका बारेमा धुलिखेल नगरपालिकाका लेखा अधिकृत धनबहादुर बस्नेतले धारणा राखेका थिए । सुत्रको अनुभवका आधारमा राजश्व पोर्टलको सफल संचालनका लागि योजना बनाउनु पर्ने सहभागिहरूले बताएका थिए । धुलिखेल नगरपालिकाले उक्त सेवा सूचारु गर्न केहि वडा सचिव र राजश्व शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई तालिममा पठाएको छ । उनिहरूले तालिम लिएर फर्किए लगत्तै नगरपालिकाका सबै वडाहरूमा उक्त सेवा प्रारम्भ हुने नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत सुरेन्द्र थापा मगरले बताए । 'अनलाईन पेमेन्ट सम्बन्धी सेवाबाट नागरिकहरूलाई सहजता हुनेछ'-प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत सुरेन्द्र थापा मगरले भने-'नागरिकले नगरपालिकाबाट प्राप्त गर्ने सेवामा लाग्ने सबै प्रकारका करहरू उक्त अनलाईन पोर्टलबाट नै तिर्न सक्नेछन भने आवश्यक कागजात पनि त्यहिबाट अपलोड गर्न सकिने छ ।' नगरपालिकाका लेखा अधिकृत धनबहादुर बस्नेतले उक्त पोर्टलबाट सेवा दिने नेपालका ७ सय ५३ वटा नगरपालिका मध्ये धुलिखेल पहिलो नगरपालिका भएको बताए । नेपाल सरकार महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले स्थानीय तहका लागि संचालित स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली एवं राजश्व संकलन मोडलबाट नागरिकहरूलाई सेवामा सहजता थपिएको लेखा अधिकृत बस्नेतले बताए ।

नेपाल सरकारले आफ्नै सफटवेयर निर्माण गरी सेवा प्रारम्भ गरेको यो पहिलो हो । उक्त सफटवेयर निर्माण हुनु अघि नीजि क्षेत्रबाट निर्मित सफटवेयरबाट सरकारले राजश्व संकलन सम्बन्धी कार्य गर्दै आएको थियो ।

चालु आर्थिक वर्ष २०८०/२०८१ को पौष मसान्त सम्मको प्रगति विवरण

धुलिखेल नगरपालिकाको नगर सभाको चौधौँ अधिवेशन सम्पन्न भएको छ । विधेयक अधिवेशनका रूपमा रहेको नगर सभाले तीनवटा नयाँ विधेयक सर्वसम्मतले पास गरेको छ भने एउटा विधेयक संशोधन गरेको छ । नगरपालिकाका प्रमुख तथा सभा अध्यक्ष अशोक ब्याञ्जुको अध्यक्षतामा सम्पन्न सभमा धुलिखेल नगरपालिकाको भवनमा उर्जा प्रभावकारिता कायम गर्ने सम्बन्धी मापदण्ड २०८० विधेयक, नगरपालिकाको भवन निर्माण मापदण्ड २०८० विधेयक अध्यक्ष अर्जन न्यौपानेले पेश गरेका थिए । त्यस्तै नगरपालिकाको वित्तीय साक्षरता रणनीति २०८०-२०८५ विधेयक वडा अध्यक्ष नारायणप्रसाद वडाले प्रस्तुत गरेका थिए । नगरपालिकाको संस्था दर्ता सम्बन्धी ऐन, २०७५ प्रथम संशोधनका लागि बनेको विधेयक २०८० वडा अध्यक्ष विनोद गौतमले प्रस्तुत गरेका थिए । तीनवटा नयाँ र एउटा संशोधित विधेयक सर्वसम्मतले पास भएको सभा सचिव तथा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत सुरेन्द्र थापा मगरले जानकारी दिए ।

सभाको शुन्य समयमा सदस्यहरूले उठाएका विकास निर्माण तथा जनजिविकाका सवालका सन्दर्भमा नगर सभा अध्यक्ष अशोक ब्याञ्जुले जवाफ दिएका थिए । धुलिखेल नगरपालिकाले दिगो विकास लक्ष्यका लागि गरेको योगदान तथा नागरिक मैत्री सेवालाई प्रभावकारी बनाउन खेलेको भूमिकाका बारेमा जानकारी गराउँदै नगर प्रमुख तथा सभा अध्यक्ष अशोक ब्याञ्जुले नागरिकहरूका हरेक आवश्यकता पुरा गर्ने गरी स्थानीय सरकारका कार्यक्रमहरू केन्द्रित गरिनु पर्ने बताए । संघ र प्रदेश सरकारका दायित्व र जिम्मेवारी समयमै पुरा नहुँदा स्थानीय सरकार प्रति नागरिकहरूले हेर्ने दृष्टिकोण फरक भएको बताउँदै नगर प्रमुख ब्याञ्जुले अधिकार क्षेत्र हस्तक्षेप गर्न पनि कठिन हुने दायित्व पनि पुरा नगर्ने अवस्थाका कारण नगरबासिहरूले केहि केहि विषयमा असहजता महसुस गरेको बताए । सभामा उपप्रमुख निराजन जंगमले अर्ध वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका थिए ।

धुलिखेल नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/२०८१ को अर्ध-वार्षिक प्रगति

स्वास्थ्य तर्फ

- विभिन्न वडाहरूमा आँखा शिविर सञ्चालन गरी १८ सय जनाको आँखा परिक्षण सम्पन्न गरि ११० जनाको मोतियाबिन्दु अप्रेसन गरिएको छ ।
- धुलिखेल नगरपालिका जिल्ला स्तरीय स्वास्थ्य समिक्षामा प्रथम स्थान सहित बागमती प्रदेशमा उत्कृष्ट हुन सफल भएको छ ।
- नसर्ने रोगको रोकथाम गर्न बागमती काभ्रे उच्च रक्तचाप सम्बन्धि सम्पूर्ण स्वास्थ्यकमीलाई तालिम सम्पन्नगरिएको छ ।
- क्षयरोग मुक्त अभियान सफल बनाउन घर दैलोमा पुगेर ३५ सय जनाको खकार नमुना परिक्षण गरी नयाँ विरामी पहिचान तथा उपचार गरिएको छ ।

- घरदैलोमा जेष्ठ नागरिक सुत्केरी तथा गर्भवती सेवा उपलब्ध गराईएको छ ।
- पोषण कार्यक्रमलाई सफल बनाउन बडा स्तरमा कार्यक्रमहरु सम्पन्न गरी बालबालिकाहरु तथा गर्भवती र सुत्केरीहरुको पोषण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।
- बडा स्तरमा महिला स्वयं सेविकाहरु मार्फत रक्तचाप मापन गर्ने कार्यक्रम सुरुवात गरिएको छ ।
- नियमित रुपमा मासिक समिक्षा सञ्चालन तथा खनियमित अनुगमन र सुपरिवेक्षण कार्य गरिएको छ ।
- समुदायमा माहामारी नियन्त्रण गर्न आवश्यक तयारी तथा विपद् व्यवस्थापन योजना निर्माण गरिएको छ ।
- विश्व स्वास्थ्य संगठनको सहयोग र समन्वयमा स्वस्थ शहर धुलिखेल नगर अभियानलाई निरन्तरता दिन थप योजना सञ्चालन गर्न समन्वय गरिएको छ ।

शिक्षातर्फ

- डिजिटल स्कुल बनाउने नीति तथा कार्यक्रम अनुरूप शिक्षकका लागि ICT Based शिक्षकहरुका लागि ५५दिने Basic Computer/ICT तालिम सञ्चालन गरिएको थियो । जसमा ३ सय जना सहभागी भएका थिए ।
- सबै सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका शिक्षकहरुलाई कक्षा ८ को स्थानीय पाठ्यक्रम शिक्षक सहायता सामग्री प्रवोधीकरण कार्यक्रम आश्विन २४ गते नगर सभाहलमा सम्पन्न ।
- नगरस्तरीय अन्तर माध्यमिक राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिताको पौष १३ गते नगरप्रमुखबाट उद्घाटन तथा खेल कार्यक्रम सञ्चालन । सबै सामुदायिक र संस्थागत विद्यालय सहभागी रहेको उक्त प्रतियोगितामा ५६ वटा विद्यामा ५ सय ५६ जना विद्यार्थी सहभागी भइ खेलकुद प्रतिस्पर्धा भएको थियो ।
- माध्यमिक विद्यालय स्तरीय शैक्षिक लोक गायन प्रतियोगिता २०८० मंसिर २२ गते सम्पन्न ११ विद्यालयको प्रस्तुति ।
- जिल्ला स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड प्रतियोगितामा पदक प्राप्त खेलाडी विद्यार्थीलाई नगरको तर्फबाट हौसला सहित नगद र प्रमाणपत्र द्वारा सम्मान ।
- सिकाई उपलब्धि अभिवृद्धिका लागि मावि गणित विषय शिक्षकहरूसंग विज्ञसहितको अन्तरक्रिया ।
- नव प्रवेशी शिक्षकहरुका लागि मेन्टरिङ कार्यक्रमको अभिमुखिकरण एवं कार्ययोजना बैठक ।
- धुलिखेल शिक्षा ऐन, २०७६ बमोजिम नगरपालिका भित्र रिक्त रहेको पदमा विद्यालय र सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिसमा प्राथमिक तहका ३ जना गणित र अङ्ग्रेजी विषयका शिक्षकहरुलाई सुरुवा गरी विद्यालयमा विषयगत शिक्षकको खाडल न्यूनीकरण गरिएको छ ।
- धुलिखेल शिक्षा ऐन, २०७६ बमोजिम नगरपालिका भित्र रिक्त रहेको पदमा नगर स्तरीय शिक्षक छनौट समितिले परिक्षा सञ्चालन गरी निमाशि गणित १ जना, विज्ञान ३ जना र अग्रेजी १ जना गरी ५ जना र माशि गणित २ जना, विज्ञान २ जना गरी ४ जना समेत ९ जना विषयगत शिक्षक छनौट गरिएको ।
- धुलिखेल नगरपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका शिक्षकहरुका लागि हिलिङ्ग टुगेदर साभेदार संस्थासँगको सहकार्यमा ३ वटा क्लष्टरमा सम्पन्न । सञ्जीवनी मावि, हनुमान मावि र कालिका माविमा २ दिने मनोसामाजिक परामर्श तालिम कार्यक्रम सम्पन्न । १०१ जना शिक्षकलाई तालिम प्रदान गरिदोस्रो चरणमा फागुनदेखि विद्यालय स्तरमा प्रतिनिधिमुलक अभिभावक, कक्षा ५-९ का प्रतिनिधिमुलक विद्यार्थी र शिक्षकहरुका लागि २ दिनको मनोसामाजिक परामर्श तालिम सञ्चालन गरिदै छ ।

- विद्यालयका खेल शिक्षकहरूका लागि १ दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न सामुदायिक र संस्थागत सबै विद्यालयका ३९ जना शिक्षक सहभागी ।
- संकल्प क्याम्पस सँग BHM र BIM विषयमा १/१कोटा छात्रवृत्तिका लागि संझौता ।
- लर्ड बुद्ध एजुकेशन फाउण्डेशनमा द्यकृ ष्ट मा छात्रवृत्ति कोटामा भर्नाका लागि सिफारिस
- पञ्चकन्या आविको भवन निर्माण शिलान्यास
- लवग्रिन नेपालको सहयोगमा ईलाईव्रेरी भवन सम्झौता २ वटा

सामाजिक विकासतर्फ

- वडा र नगरमागरीहाल सम्म रु ४७ लाख बराबरको रकम बाल कोषमा जम्मा भई सो रकमको व्याजबाट अनाथ बालबालिकालाई छात्रवृत्ति तथा अन्य सहयोगको कामभईरहेको ।
- राष्ट्रिय बाल दिवस २०८० भव्यताका साथ १७० जना बालबालिकाहरूको सहभागितामा वक्तृत्वकला प्रतियोगिता सहित नगर बालक्लब संजाल पुनर्गठन गरि सम्पन्न भएको ।
- १२ वटै वडाकाबालक्लब संजाल पुनर्गठन गरिनुका साथै २५ वटा नयाँ बालक्लब गठन गरी हाल बालक्लबको सख्या ८० पुगेको ।
- बाल अधिकार समिति र बलगृहका पदिधिकारीहरूलाई एकप्याक्ट लर्जवर्कको सहयोगमा दुई दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- १६० जना बालबालिकाहरूलाई एकप्याट लर्जवर्गको सहयोगमा २ दिने अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- नगर बालक्लब संजाल र वडा बालक्लब संजालका ३० जना पदाधिकारीहरूलाई दुई दिने क्षमता विकास तालिम कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
- नगरपालिका अन्तरगतका सबै परिषदका पदाधिकारी, वडा अध्यक्ष तथा विभिन्न शाखाका कर्मचारीहरूको सहभागितामा मयेर गिरवी निवारण कार्यक्रम अन्तरगत विनियोजित कार्यक्रमको समिक्षा कार्यक्रम सम्पन्न गरिनुका साथै युवा परिषद बाहेक सबै परिषदहरूले वार्षिक कार्यक्रम तयार गरी लागु गर्ने तयारीमा रहेको ।
- गरिवी निवारणका लागि लघुउद्यम विकास कार्यक्रम अन्तगत १५ जना सिलाई सेन्टर संचालन गरिरहेका महिलाहरूलाई एडभान्स सिलाई सम्बन्धि तालिम संचालन ।
- सुरक्षित आप्रवासन सामि कार्यक्रम प्रभावकारी ढंगले संचालन भई आप्रवासी स्रोत केन्द्रबाट हाल सम्म ७४२२ जना महानुभावहरूलाई सूचना तथा परामर्श सेवा प्रदान गरिएको ।
- वैदेशिक रोजगारीमा गएका तथा फर्केका व्यक्तिहरूको वास्तविक अवस्था सहितको प्रोफाइल तयारको काम भईरहेको ।
- नगरको वित्तीय साक्षरता सम्बन्धि रणनीति तयार गरि लागु गर्ने तयारीमा रहेको ।
- आर्थिक वर्ष ०७९/२०८० को वार्षिक समिक्षा कार्यक्रम सम्पन्न ।
- नगरपालिकाका जनप्रतिनिधिहरू र कर्मचारीहरूबाट देशको पुर्वी क्षेत्रमा फहोरमैला व्यवस्थापन लगायतको विषयहरूमा सिकाई आदानप्रदानका लागि अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।

योजनातर्फ (तालिका)

वडा नं	योजना संख्या	सम्भौता भएका योजना	सम्पन्न भएका योजना	वित्तिय प्रतिशत
वडा स्तरीय योजना				
१	२३	६	१	२७.५६
२	२०	४	३	३८.४५
३	२४	१०	४	३३.७९
४	२४	८	३	२६.०६
५	२०	५	१	३०.१९
६	२३	१	१	११.८९
७	४०	६	३	२६.७५
८	२३	४	२	४०.३६
९	३१	४	१	३१.५६
१०	२९	१३	३	२८.६१
११	१९	८	०	२५.१४
१२	२१	१०	४	३७.०४
जम्मा	२९७			
वडा विशेष अनुदान	१७	६	०	२.३२
खानेपानी तथा सरसफाई	१६	६	०	२.११
कार्यपालिका सदस्य तर्फको योजना	८	३	०	४.३९
भवन आवास तथा सहरि विकास	११	-	-	२.५
यातायात पूर्वाधार	१५	-	-	१.३७
पूर्वाधार लागत साभेदारी	८	-	-	०
नगर भैपरी	१५	-	-	४०.३४

सुचना प्रबिधितर्फ

- वडा नं १ मा फाइबर तथा ऋऋऋऋ विस्तारको कार्य अगाडी बढाइएको
- नगर विकास कोषको सहयोगमा निर्माण गरिएको गलप्लुजुर्वा कभचखप्लुअभ म्भष्विभचथ कथकतभ को सबै वडा अध्यक्ष एवं सचिवहरुलाई तालिम प्रदान गर्ने कार्य सम्पन्न भएको
- Municipal Service Delivery System लाई यसै साता देखि केहि वडाहरुमा एर्षयतप्लनको रुपमा शुरु हुन लागेको
- नगरपालिकामाद्यबअप ग ए सभर सहितको ज्वचमधवचभ भ्रगप्लुभलत जडान गर्ने कार्य प्रक्रियामा रहेको ।
- स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्याङ्कन प्रणालीमा ८४.५ अंक प्राप्त भएको ।
- स्थानीय तह वित्तीय सुशासन जोखिम मुल्याङ्कनप्रणालीमा ८३ अंक प्राप्त भएको ।

वालु आतमा घर नक्सापास को अवस्था:

- घर/भवन स्थायी नक्सा पास संख्या:६८

कृषि विकासतर्फः

- यान्त्रिक वितरण कार्यक्रम अन्तर्गत मिनितिलर र धान काटने मेसिन खरिद प्रक्रिया अगाडी बढाइएको ।
- टनेल र मल्लिङ्ग प्लास्टिक खरिद प्रक्रिया अगाडी बढाइएको ।
- पकेट निरन्तरता कार्यक्रमको अनुगमन कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- रासायनिक मलको कोटा बाडफाड कार्य र अनुगमन निरन्तर भईरहेको ।

पशुपन्धी विकासतर्फ

- लम्फी स्किन रोगको निशुल्क औषधि वितरण तथा खोप लगाउने कार्य सम्पन्न
- १०० वटा सामुदायिक कुकुरहरुको बन्ध्याकरण र २०० वटा कुकुरहरुलाई रेविज विरुद्धको खोप लगाउने कार्य सम्पन्न ।
- १०००० वटा गाईभैसीमा खोरेत रोग विरुद्धको खोपलगाउने कार्य सम्पन्न ।
- लम्फी स्किन रोगबाट मरेका २४३ वटा पशुहरुका पशु पालक कृषकहरुलाई राहत वितरणको कार्य अन्तिम चरणमा रहेको ।

प्रधानमन्त्री रोजगारः

- I.D.A अन्तर्गतको बजेट रु १९,२२,०००/- बाट ४० जनालाई ११ वटा वडामा रहेका विभिन्न पार्क,पोखरी,बगै चा,सडक,मठ मन्दिर लगाएतका विभिन्न सार्वजनिक स्थानहरुमा लगातारको १०० दिनको रोजगारी दिने उदेश्यले सरसफाईको लागी हेरालु राखी कार्य भैरहेको ।
- नेपाल सरकार अन्तर्गतको बजेट रु २५,६०,०००/- बाट साभेदारीमा संचालन गर्ने भनिएको योजनाहरु मध्ये ७ वटा योजनाहरु संचालन भैरहेको र बाकि सम्भौताको प्रक्रियामा रहेको ।

न्यायिक समितिः

- चालु आवमा ६ वटा मुद्दा निवेदन दर्ता भएको,
- २ वटा फर्स्यौट
- ४ वटा प्रक्रियामा रहेको ।

महिला बालबालिका :

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु सम्बन्धि सरोकारवालाहरु विच अन्तरक्रिया कार्यक्रम ।
- लैंगिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियानको अवसरमा आयोजित लैंगिक हिंसा विरुद्ध सरोकारवाला विच अन्तरक्रिया कार्यक्रम ।
- अपाङ्गता परिचय-पत्र वितरण कार्यक्रममा ३ पटक ।
- सेफ हाउस अन्तर्गत सेवा प्रदान गरिदै आएको ।
- मानव बेचबिखन विरुद्ध सचेतनामुलक कार्यक्रम ।
- बाल दिवस

सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरणतर्फ

- व्यक्तिगत घटना दर्ता अन्तर्गत मिति २०८०/०४/०१ गते देखि मिति २०८०/१०/१२ गते सम्म VERSP-MIS प्रणालीमा अनलाईन दर्ता भएका घटनाहरूको वडागत सारांश :

वडा नं.१

- जन्म दर्ता-४३, मृत्यु दर्ता-११, सम्बन्ध विच्छेद-१, विवाह-१८, बसाईसाराई-० गरी जम्मा ७३ वटा व्यक्तिगत घटनाहरू दर्ता भएका छन्।

वडा नं.२

- जन्म दर्ता-२३, मृत्यु दर्ता-१४, सम्बन्ध विच्छेद-०, विवाह-१४, बसाईसाराई-१ गरी जम्मा ५२ वटा व्यक्तिगत घटनाहरू दर्ता भएका छन्।

वडा नं.३

- जन्म दर्ता-१७, मृत्यु दर्ता-४, सम्बन्ध विच्छेद-१, विवाह-११, बसाईसाराई-३ गरी जम्मा ३६ वटा व्यक्तिगत घटनाहरू दर्ता भएका छन्।

वडा नं.४

- जन्म दर्ता-२६, मृत्यु दर्ता-३, सम्बन्ध विच्छेद-०, विवाह-१३, बसाईसाराई-१२ गरी जम्मा ५४ वटा व्यक्तिगत घटनाहरू दर्ता भएका छन्।

वडा नं.५

- जन्म दर्ता-२१, मृत्यु दर्ता-७, सम्बन्ध विच्छेद-०, विवाह-८, बसाईसाराई-५ गरी जम्मा ४१ वटा व्यक्तिगत घटनाहरू दर्ता भएका छन्।

वडा नं.६

- जन्म दर्ता-२१, मृत्यु दर्ता-८, सम्बन्ध विच्छेद-३, विवाह-१६, बसाईसाराई-८ गरी जम्मा ५६ वटा व्यक्तिगत घटनाहरू दर्ता भएका छन्।

वडा नं.७

- जन्म दर्ता-३१, मृत्यु दर्ता-१३, सम्बन्ध विच्छेद-१, विवाह-१९, बसाईसाराई-९ गरी जम्मा ७३ वटा व्यक्तिगत घटनाहरू दर्ता भएका छन्।

वडा नं.८

- जन्म दर्ता-३८, मृत्यु दर्ता-१३, सम्बन्ध विच्छेद-३, विवाह-१६, बसाईसाराई-३ गरी जम्मा ७३ वटा व्यक्तिगत घटनाहरू दर्ता भएका छन्।

वडा नं.९

- जन्म दर्ता-४४, मृत्यु दर्ता-१३, सम्बन्ध विच्छेद-३, विवाह-२०, बसाईसाराई-१ गरी जम्मा ८१ वटा व्यक्तिगत घटनाहरू दर्ता भएका छन्।

वडा नं.१०

- जन्म दर्ता-१२, मृत्यु दर्ता-८, सम्बन्ध विच्छेद-०, विवाह-८, बसाईसाराई-१ गरी जम्मा २९ वटा व्यक्तिगत घटनाहरू दर्ता भएका छन्।

वडा नं.११

- जन्म दर्ता-५९, मृत्यु दर्ता-१९, सम्बन्ध विच्छेद-४, विवाह-२८, बसाईसाराई-२ गरी जम्मा ११२ वटा व्यक्तिगत घटनाहरू दर्ता भएका छन्।

वडा नं.१२

- जन्म दर्ता-२२, मृत्यु दर्ता-१३, सम्बन्ध विच्छेद-१, विवाह-१४, बसाईसाराई-२ गरी जम्मा ५२ वटा व्यक्तिगत घटनाहरू दर्ता भएका छन्।
- नगरपालिकाको सम्पूर्ण वडाहरूमा जन्म दर्ता-३५७, मृत्यु दर्ता-१२६, सम्बन्ध विच्छेद-१७, विवाह-१८५, बसाईसाराई-४७ गरी जम्मा ७३२ वटा घटना दर्ताहरू दर्ता भएका छन्।

सामाजिक सुरक्षा भत्ता २०८०/८१ प्रथम किस्ता विवरण

सामाजिक सुरक्षा भत्ता किसिम	कुल लाभग्राही संख्या	कुल रकम
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२१४०	२,५४,६४,०६०
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	१००	७,७४,२३२
जेष्ठ नागरिक एकल महिला	३५६	२८,२७,५८०
विधवा	६०१	४७,६२,००१
पूर्ण अपाङ्गता भत्ता	७६	८,९७,७५०
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	१४१	८,८५,२४६
दलित बालबालिका	२१०	३,२१,१२३
जम्मा	३६२४	३,५९,३१,९९२

सामाजिक सुरक्षा भत्ता २०८०/८१ दोस्रो किस्ता विवरण (टेबुल राख्ने)

सामाजिक सुरक्षा भत्ता किसिम	कुल लाभग्राही संख्या	कुल रकम
अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	२१४३	२,५५,६३,५६३
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	१०२	८,०५,९८०
जेष्ठ नागरिक एकल महिला	३६१	२८,७८,१२०
विधवा	६१४	४८,४१,४७५
पूर्ण अपाङ्गता भत्ता	७५	८,९७,७५०
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	१४३	९,०५,९४१
दलित बालबालिका	२१४	३,२१,८४५
जम्मा	३६५२	३,६२,१४,६७४

आर्थिक प्रशासन

वार्षिक बजेट: १,१५,१५,०००००१- हाल सम्मको जम्मा खर्च: ३१,७५,२४०१५१-

जम्मा खर्च प्रतिशत: ३१.२५ प्रतिशत

राजश्वतर्फः

राजश्व संकलन: ३,२६,६४,८६१।४९

अनुसूचीहरू

अनुसूची-१. नगरपालिका र वडाको उमेर समूह अनुसार जनसंख्या

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत	जनसंख्या	प्रतिशत

धुलिखेल नगरपालिका

जम्मा	३३७२६	१००.००	१६४६२	१००.००	१७२६४	१००.००
००-०४ वर्ष	२२७४	६.७४	१२२१	७.४२	१०५३	६.१०
०४-०९ वर्ष	२५४८	७.५६	१३६०	८.२६	११८८	६.८८
१०-१४ वर्ष	२६२८	७.७९	१४१७	८.६१	१२११	७.०१
१५-१९ वर्ष	२९१५	८.६४	१४३२	८.७०	१४८३	८.५९
२०-२४ वर्ष	३३३७	९.८९	१६१२	९.७९	१७२५	९.९९
२५-२९ वर्ष	३२५६	९.६५	१५०९	९.१७	१७४७	१०.१२
३०-३४ वर्ष	२८८४	८.५५	१३५३	८.२२	१५३१	८.८७
३५-३९ वर्ष	२६९४	७.९९	१२७१	७.७२	१४२३	८.२४
४०-४४ वर्ष	२३५८	६.९९	११११	६.७५	१२४७	७.२२
४५-४९ वर्ष	१९४०	५.७५	९३२	५.६६	१००८	५.८४
५०-५४ वर्ष	१८६९	५.५४	९०२	५.४८	९६७	५.६०
५५-५९ वर्ष	१४१३	४.१९	६९०	४.१९	७२३	४.१९
६०-६४ वर्ष	१२१०	३.५९	५७१	३.४७	६३९	३.७०
६५-६९ वर्ष	९०४	२.६८	४१२	२.५०	४९२	२.८५
७०-७४ वर्ष	६४४	१.९१	२८४	१.७३	३६०	२.०९
७५-७९ वर्ष	४६२	१.३७	२११	१.२८	२५१	१.४५
८०-८४ वर्ष	२१५	०.६४	१०३	०.६३	११२	०.६५
८५-८९ वर्ष	१२४	०.३७	५३	०.३२	७१	०.४१
९०-९४ वर्ष	३६	०.११	१४	०.०९	२२	०.१३
९५+	१५	०.०४	४	०.०२	११	०.०६

वडा नं १

जम्मा	१९८२	१००.००	९१८	१००.००	१०६४	१००.००
००-०४ वर्ष	१७५	८.८३	९०	९.८०	८५	७.९९
०४-०९ वर्ष	१८२	९.१८	१०५	११.४४	७७	७.२४

१०-१४ वर्ष	१८८	९.४९	९८	१०.६८	९०	८.४६
१५-१९ वर्ष	१७९	९.०३	७५	८.१७	१०४	९.७७
२०-२४ वर्ष	१९३	९.७४	९१	९.९१	१०२	९.५९
२५-२९ वर्ष	१९७	९.९४	८४	९.१५	११३	१०.६२
३०-३४ वर्ष	१६५	८.३२	७१	७.७३	९४	८.८३
३५-३९ वर्ष	१३८	६.९६	६०	६.५४	७८	७.३३
४०-४४ वर्ष	११०	५.५५	४९	५.३४	६१	५.७३
४५-४९ वर्ष	१०३	५.२०	४५	४.९०	५८	५.४५
५०-५४ वर्ष	१०४	५.२५	४६	५.०१	५८	५.४५
५५-५९ वर्ष	६८	३.४३	२७	२.९४	४१	३.८५
६०-६४ वर्ष	६९	३.४८	२५	२.७२	४४	४.१४
६५-६९ वर्ष	५२	२.६२	२७	२.९४	२५	२.३५
७०-७४ वर्ष	२०	१.०१	६	०.६५	१४	१.३२
७५-७९ वर्ष	१७	०.८६	८	०.८७	९	०.८५
८०-८४ वर्ष	१४	०.७१	८	०.८७	६	०.५६
८५-८९ वर्ष	६	०.३०	३	०.३३	३	०.२८
९०-९४ वर्ष	१	०.०५	०	०.००	१	०.०९
९५+	१	०.०५	०	०.००	१	०.०९

बडा नं २

जम्मा	२३३५	१००.००	१११३	१००.००	१२२२	१००.००
००-०४ वर्ष	१४७	६.३०	७०	६.२९	७७	६.३०
०४-०९ वर्ष	१६७	७.१५	८४	७.५५	८३	६.७९
१०-१४ वर्ष	१७७	७.५८	९४	८.४५	८३	६.७९
१५-१९ वर्ष	२२२	९.५१	१०७	९.६१	११५	९.४१
२०-२४ वर्ष	२१८	९.३४	११४	१०.२४	१०४	८.५१
२५-२९ वर्ष	२००	८.५७	८७	७.८२	११३	९.२५
३०-३४ वर्ष	१८०	७.७१	८६	७.७३	९४	७.६९
३५-३९ वर्ष	१८१	७.७५	८५	७.६४	९६	७.८६
४०-४४ वर्ष	१७२	७.३७	८२	७.३७	९०	७.३६

४५-४९ वर्ष	१५५	६.६४	७१	६.३८	८४	६.८७
५०-५४ वर्ष	१३०	५.५७	६२	५.५७	६८	५.५६
५५-५९ वर्ष	९१	३.९०	४१	३.६८	५०	४.०९
६०-६४ वर्ष	१०५	४.५०	४५	४.०४	६०	४.९१
६५-६९ वर्ष	६३	२.७०	२७	२.४३	३६	२.९५
७०-७४ वर्ष	५९	२.५३	२३	२.०७	३६	२.९५
७५-७९ वर्ष	३७	१.५८	१८	१.६२	१९	१.५५
८०-८४ वर्ष	२१	०.९०	१४	१.२६	७	०.५७
८५-८९ वर्ष	६	०.२६	२	०.१८	४	०.३३
९०-९४ वर्ष	३	०.१३	०	०.००	३	०.२५
९५+	१	०.०४	१	०.०९	०	०.००

बटा नं ३

जम्मा	२३३६	१००.००	११५७	१००.००	११७९	१००.००
००-०४ वर्ष	१४९	६.३८	८५	७.३५	६४	५.४३
०४-०९ वर्ष	१९७	८.४३	९८	८.४७	९९	८.४०
१०-१४ वर्ष	१६५	७.०६	९९	८.५६	६६	५.६०
१५-१९ वर्ष	१८५	७.९२	९१	७.८७	९४	७.९७
२०-२४ वर्ष	२४१	१०.३२	११३	९.७७	१२८	१०.८६
२५-२९ वर्ष	२५२	१०.७९	१२७	१०.९८	१२५	१०.६०
३०-३४ वर्ष	२११	९.०३	१०१	८.७३	११०	९.३३
३५-३९ वर्ष	१८४	७.८८	९८	८.४७	८६	७.२९
४०-४४ वर्ष	१५२	६.५१	६४	५.५३	८८	७.४६
४५-४९ वर्ष	१३९	५.९५	६४	५.५३	७५	६.३६
५०-५४ वर्ष	१५५	६.६४	७४	६.४०	८१	६.८७
५५-५९ वर्ष	९७	४.१५	५१	४.४१	४६	३.९०
६०-६४ वर्ष	६८	२.९१	३२	२.७७	३६	३.०५
६५-६९ वर्ष	५२	२.२३	१९	१.६४	३३	२.८०
७०-७४ वर्ष	३८	१.६३	२०	१.७३	१८	१.५३
७५-७९ वर्ष	२६	१.११	१२	१.०४	१४	१.१९

८०-८४ वर्ष	१३	०.५६	६	०.५२	७	०.५९
८५-८९ वर्ष	९	०.३९	२	०.१७	७	०.५९
९०-९४ वर्ष	३	०.१३	१	०.०९	२	०.१७
९५+	०	०.००	०	०.००	०	०.००

वडा नं ४

जम्मा	५८३९	१००.००	२९८१	१००.००	२८५८	१००.००
००-०४ वर्ष	४१३	७.०७	२२६	७.५८	१८७	६.५४
०४-०९ वर्ष	४७१	८.०७	२५५	८.५५	२१६	७.५६
१०-१४ वर्ष	३९९	६.८३	२२५	७.५५	१७४	६.०९
१५-१९ वर्ष	५२६	९.०१	२६९	९.०२	२५७	८.९९
२०-२४ वर्ष	७१५	१२.२५	३९४	१३.२२	३२१	११.२३
२५-२९ वर्ष	६६७	११.४२	३१९	१०.७०	३४८	१२.१८
३०-३४ वर्ष	५७३	९.८१	२७८	९.३३	२९५	१०.३२
३५-३९ वर्ष	४८०	८.२२	२३३	७.८२	२४७	८.६४
४०-४४ वर्ष	४१६	७.१२	२०२	६.७८	२१४	७.४९
४५-४९ वर्ष	२९२	५.००	१४२	४.७६	१५०	५.२५
५०-५४ वर्ष	२८६	४.९०	१४९	५.००	१३७	४.७९
५५-५९ वर्ष	१८३	३.१३	९३	३.१२	९०	३.१५
६०-६४ वर्ष	१५३	२.६२	७५	२.५२	७८	२.७३
६५-६९ वर्ष	९८	१.६८	५०	१.६८	४८	१.६८
७०-७४ वर्ष	७५	१.२८	३७	०.९१	४८	१.६८
७५-७९ वर्ष	५१	०.८७	२५	०.८४	२६	०.९१
८०-८४ वर्ष	२२	०.३८	१२	०.४०	१०	०.३५
८५-८९ वर्ष	१३	०.२२	५	०.१७	८	०.२८
९०-९४ वर्ष	६	०.१०	२	०.०७	४	०.१४
९५+	०	०.००	०	०.००	०	०.००

वडा नं ५

जम्मा	२९९७	१००.००	१४६३	१००.००	१५३४	१००.००
००-०४ वर्ष	२०६	६.८७	१०८	७.३८	९८	६.३९

०४-०९ वर्ष	२६५	८.८४	१५२	१०.३९	११३	७.३७
१०-१४ वर्ष	२५३	८.४४	१३०	८.८९	१२३	८.०२
१५-१९ वर्ष	३०८	१०.२८	१५२	१०.३९	१५६	१०.१७
२०-२४ वर्ष	२७७	९.२४	१२०	८.२०	१५७	१०.२३
२५-२९ वर्ष	२९६	९.८८	१२७	८.६८	१६९	११.०२
३०-३४ वर्ष	२६३	८.७८	११८	८.०७	१४५	९.४५
३५-३९ वर्ष	२५०	८.३४	१२५	८.५४	१२५	८.१५
४०-४४ वर्ष	२२१	७.३७	११४	७.७९	१०७	६.९८
४५-४९ वर्ष	१६०	५.३४	८०	५.४७	८०	५.२२
५०-५४ वर्ष	१२३	४.१०	६२	४.२४	६१	३.९८
५५-५९ वर्ष	११०	३.६७	५२	३.५५	५८	३.७८
६०-६४ वर्ष	१०५	३.५०	५५	३.७६	५०	३.२६
६५-६९ वर्ष	५८	१.९४	२३	१.५७	३५	२.२८
७०-७४ वर्ष	४४	१.४७	२२	१.५०	२२	१.४३
७५-७९ वर्ष	३०	१.००	१४	०.९६	१६	१.०४
८०-८४ वर्ष	११	०.३७	३	०.२१	८	०.५२
८५-८९ वर्ष	१२	०.४०	५	०.३४	७	०.४६
९०-९४ वर्ष	४	०.१३	१	०.०७	३	०.२०
९५+	१	०.०३	०	०.००	१	०.०७

वडा नं ६

जम्मा	२१२५	१००.००	१०४८	१००.००	१०७७	१००.००
००-०४ वर्ष	११५	५.४१	६३	६.०१	५२	४.८३
०४-०९ वर्ष	१४१	६.६४	७५	७.१६	६६	६.१३
१०-१४ वर्ष	१५६	७.३४	८६	८.२१	७०	६.५०
१५-१९ वर्ष	१७३	८.१४	७७	७.३५	९६	८.९१
२०-२४ वर्ष	२५२	११.८६	१२३	११.७४	१२९	११.९८
२५-२९ वर्ष	२११	९.९३	९४	८.९७	११७	१०.८६
३०-३४ वर्ष	१८७	८.८०	९३	८.८७	९४	८.७३
३५-३९ वर्ष	१७८	८.३८	८१	७.७३	९७	९.०१

४०-४४ वर्ष	१७०	८.००	८८	८.४०	८२	७.६१
४५-४९ वर्ष	१२१	५.६९	६२	५.९२	५९	५.४८
५०-५४ वर्ष	९२	४.३३	४५	४.२९	४७	४.३६
५५-५९ वर्ष	९५	४.४७	४६	४.३९	४९	४.५५
६०-६४ वर्ष	६७	३.१५	३०	२.८६	३७	३.४४
६५-६९ वर्ष	६६	३.११	३६	३.४४	३०	२.७९
७०-७४ वर्ष	४४	२.०७	२३	२.१९	२१	१.९५
७५-७९ वर्ष	३०	१.४१	१२	१.१५	१८	१.६७
८०-८४ वर्ष	१४	०.६६	६	०.५७	८	०.७४
८५-८९ वर्ष	१०	०.४७	६	०.५७	४	०.३७
९०-९४ वर्ष	२	०.०९	१	०.१०	१	०.०९
९५+	१	०.०५	१	०.१०	०	०.००

वडा नं ७

जम्मा	२८८९	१००.००	१४०५	१००.००	१४८४	१००.००
००-०४ वर्ष	१९३	६.६८	११९	८.४७	७४	४.९९
०४-०९ वर्ष	२४१	८.३४	१२८	९.११	११३	७.६१
१०-१४ वर्ष	२४०	८.३१	१२७	९.०४	११३	७.६१
१५-१९ वर्ष	१८७	६.४७	९१	६.४८	९६	६.४७
२०-२४ वर्ष	२३३	८.०७	१००	७.१२	१३३	८.९६
२५-२९ वर्ष	२६३	९.१०	१०६	७.५४	१५७	१०.५८
३०-३४ वर्ष	२९२	१०.११	१३१	९.३२	१६१	१०.८५
३५-३९ वर्ष	२५१	८.६९	१२४	८.८३	१२७	८.५६
४०-४४ वर्ष	२०८	७.२०	१०१	७.१९	१०७	७.२१
४५-४९ वर्ष	१७१	५.९२	८७	६.१९	८४	५.६६
५०-५४ वर्ष	१५०	५.१९	६९	४.९१	८१	५.४६
५५-५९ वर्ष	१२३	४.२६	६२	४.४१	६१	४.११
६०-६४ वर्ष	१०३	३.५७	५८	४.१३	४५	३.०३
६५-६९ वर्ष	८५	२.९४	३५	२.४९	५०	३.३७
७०-७४ वर्ष	६१	२.११	२८	१.९९	३३	२.२२

७५-७९ वर्ष	४९	१.७०	२२	१.५७	२७	१.८२
८०-८४ वर्ष	२०	०.६९	१०	०.७१	१०	०.६७
८५-८९ वर्ष	१४	०.४८	५	०.३६	९	०.६१
९०-९४ वर्ष	४	०.१४	२	०.१४	२	०.१३
९५+	१	०.०३	०	०.००	१	०.०७

वडा नं ८

जम्मा	३१२३	१००.००	१५४१	१००.००	१५८२	१००.००
००-०४ वर्ष	२०९	६.६९	१०६	६.८८	१०३	६.५१
०४-०९ वर्ष	२३१	७.४०	१२३	७.९८	१०८	६.८३
१०-१४ वर्ष	२५०	८.०१	१३१	८.५०	११९	७.५२
१५-१९ वर्ष	३१०	९.९३	१७१	११.१०	१३९	८.७९
२०-२४ वर्ष	२७९	८.९३	१२८	८.३१	१५१	९.५४
२५-२९ वर्ष	२८१	९.००	१३७	८.८९	१४४	९.१०
३०-३४ वर्ष	२६१	८.३६	१२७	८.२४	१३४	८.४७
३५-३९ वर्ष	२७३	८.७४	१३१	८.५०	१४२	८.९८
४०-४४ वर्ष	२०४	६.५३	१०२	६.६२	१०२	६.४५
४५-४९ वर्ष	१९४	६.२१	८१	५.२६	११३	७.१४
५०-५४ वर्ष	१७६	५.६४	९०	५.८४	८६	५.४४
५५-५९ वर्ष	१३९	४.४५	८२	५.३२	५७	३.६०
६०-६४ वर्ष	९५	३.०४	४०	२.६०	५५	३.४८
६५-६९ वर्ष	७७	२.४७	२९	१.८८	४८	३.०३
७०-७४ वर्ष	५८	१.८६	२७	१.७५	३१	१.९६
७५-७९ वर्ष	५५	१.७६	२३	१.४९	३२	२.०२
८०-८४ वर्ष	२४	०.७७	८	०.५२	१६	१.०१
८५-८९ वर्ष	६	०.१९	४	०.२६	२	०.१३
९०-९४ वर्ष	१	०.०३	१	०.०६	०	०.००
९५+	०	०.००	०	०.००	०	०.००

वडा नं ९

जम्मा	२८९८	१००.००	१३९९	१००.००	१४९९	१००.००
-------	------	--------	------	--------	------	--------

००-०४ वर्ष	१९८	६.८३	१०४	७.४३	९४	६.२७
०४-०९ वर्ष	१८१	६.२५	१०७	७.६५	७४	४.९४
१०-१४ वर्ष	२२४	७.७३	११८	८.४३	१०६	७.०७
१५-१९ वर्ष	२३०	७.९४	९४	६.७२	१३६	९.०७
२०-२४ वर्ष	२९७	१०.२५	१५४	११.०१	१४३	९.५४
२५-२९ वर्ष	२६०	८.९७	१३०	९.२९	१३०	८.६७
३०-३४ वर्ष	२१५	७.४२	९८	७.०१	११७	७.८१
३५-३९ वर्ष	२०६	७.११	९०	६.४३	११६	७.७४
४०-४४ वर्ष	१९५	६.७३	८९	६.३६	१०६	७.०७
४५-४९ वर्ष	१८२	६.२८	८६	६.१५	९६	६.४०
५०-५४ वर्ष	२०२	६.९७	९५	६.७९	१०७	७.१४
५५-५९ वर्ष	१४७	५.०७	७०	५.००	७७	५.१४
६०-६४ वर्ष	१३०	४.४९	५९	४.२२	७१	४.७४
६५-६९ वर्ष	९५	३.२८	४७	३.३६	४८	३.२०
७०-७४ वर्ष	५५	१.९०	२५	१.७९	३०	२.००
७५-७९ वर्ष	३८	१.३१	१८	१.२९	२०	१.३३
८०-८४ वर्ष	२४	०.८३	८	०.५७	१६	१.०७
८५-८९ वर्ष	११	०.३८	५	०.३६	६	०.४०
९०-९४ वर्ष	३	०.१०	२	०.१४	१	०.०७
९५+	५	०.१७	०	०.००	५	०.३३

बडा नं १०

जम्मा	१४१९	१००.००	६८४	१००.००	७३५	१००.००
००-०४ वर्ष	९७	३.३५	६०	८.७७	३७	५.०३
०४-०९ वर्ष	९४	३.२४	४२	६.१४	५२	७.०७
१०-१४ वर्ष	१२५	४.३१	६९	१०.०९	५६	७.६२
१५-१९ वर्ष	९९	३.४२	५५	८.०४	४४	५.९९
२०-२४ वर्ष	१४१	४.८७	६१	८.९२	८०	१०.८८
२५-२९ वर्ष	१२५	४.३१	५९	८.६३	६६	८.९८
३०-३४ वर्ष	११५	३.९७	५२	७.६०	६३	८.५७

३५-३९ वर्ष	११२	३.८६	५२	७.६०	६०	८.१६
४०-४४ वर्ष	११५	३.९७	५२	७.६०	६३	८.५७
४५-४९ वर्ष	७७	२.६६	४०	५.८५	३७	५.०३
५०-५४ वर्ष	९०	३.११	३७	५.४१	५३	७.२१
५५-५९ वर्ष	६३	२.१७	३२	४.६८	३१	४.२२
६०-६४ वर्ष	५८	२.००	३०	४.३९	२८	३.८१
६५-६९ वर्ष	४९	१.६९	१८	२.६३	३१	४.२२
७०-७४ वर्ष	२८	०.९७	११	१.६१	१७	२.३१
७५-७९ वर्ष	१३	०.४५	७	१.०२	६	०.८२
८०-८४ वर्ष	९	०.३१	४	०.५८	५	०.६८
८५-८९ वर्ष	७	०.२४	२	०.२९	५	०.६८
९०-९४ वर्ष	२	०.०७	१	०.१५	१	०.१४
९५+	०	०.००	०	०.००	०	०.००

वडा नं ११

जम्मा	३४०७	१००.००	१६३१	१००.००	१७७६	१००.००
००-०४ वर्ष	२१८	६.४०	१११	६.८१	१०७	६.०२
०४-०९ वर्ष	२११	६.१९	११०	६.७४	१०१	५.६९
१०-१४ वर्ष	२६८	७.८७	१४७	९.०१	१२१	६.८१
१५-१९ वर्ष	२९३	८.६०	१४६	८.९५	१४७	८.२८
२०-२४ वर्ष	२८४	८.३४	१२२	७.४८	१६२	९.१२
२५-२९ वर्ष	२९५	८.६६	१४२	८.७१	१५३	८.६१
३०-३४ वर्ष	२२८	६.६९	११३	६.९३	११५	६.४८
३५-३९ वर्ष	२७१	७.९५	११६	७.११	१५५	८.७३
४०-४४ वर्ष	२३७	६.९६	१०२	६.२५	१३५	७.६०
४५-४९ वर्ष	२०६	६.०५	१०५	६.४४	१०१	५.६९
५०-५४ वर्ष	२०७	६.०८	९८	६.०१	१०९	६.१४
५५-५९ वर्ष	१८५	५.४३	७९	४.८४	१०६	५.९७
६०-६४ वर्ष	१६३	४.७८	७७	४.७२	८६	४.८४
६५-६९ वर्ष	१३३	३.९०	६४	३.९२	६९	३.८९

७०-७४ वर्ष	९३	२.७३	४५	२.७६	४८	२.७०
७५-७९ वर्ष	६८	२.००	२८	१.७२	४०	२.२५
८०-८४ वर्ष	२८	०.८२	१६	०.९८	१२	०.६८
८५-८९ वर्ष	१३	०.३८	७	०.४३	६	०.३४
९०-९४ वर्ष	४	०.१२	१	०.०६	३	०.१७
९५+	२	०.०६	२	०.१२	०	०.००

बडा नं १२

जम्मा	२३७६	१००.००	११२२	१००.००	१२५४	१००.००
००-०४ वर्ष	१५४	६.४८	७९	७.०४	७५	५.९८
०४-०९ वर्ष	१६७	७.०३	८१	७.२२	८६	६.८६
१०-१४ वर्ष	१८३	७.७०	९३	८.२९	९०	७.१८
१५-१९ वर्ष	२०३	८.५४	१०४	९.२७	९९	७.८९
२०-२४ वर्ष	२०७	८.७१	९२	८.२०	११५	९.१७
२५-२९ वर्ष	२०९	८.८०	९७	८.६५	११२	८.९३
३०-३४ वर्ष	१९४	८.१६	८५	७.५८	१०९	८.६९
३५-३९ वर्ष	१७०	७.१५	७६	६.७७	९४	७.५०
४०-४४ वर्ष	१५८	६.६५	६६	५.८८	९२	७.३४
४५-४९ वर्ष	१४०	५.८९	६९	६.१५	७१	५.६६
५०-५४ वर्ष	१५४	६.४८	७५	६.६८	७९	६.३०
५५-५९ वर्ष	११२	४.७१	५५	४.९०	५७	४.५५
६०-६४ वर्ष	९४	३.९६	४५	४.०१	४९	३.९१
६५-६९ वर्ष	७६	३.२०	३७	३.३०	३९	३.११
७०-७४ वर्ष	६९	२.९०	२७	२.४१	४२	३.३५
७५-७९ वर्ष	४८	२.०२	२४	२.१४	२४	१.९१
८०-८४ वर्ष	१५	०.६३	८	०.७१	७	०.५६
८५-८९ वर्ष	१७	०.७२	७	०.६२	१०	०.८०
९०-९४ वर्ष	३	०.१३	२	०.१८	१	०.०८
९५+	३	०.१३	०	०.००	३	०.२४

अनुसूची-२. जनप्रतिनिधिहरूको नामावली

मिति २०८५/०५/०८ देखि २०८६/०५/०७

सि.नं.	पदाधिकारीको नाम, थर	पद
१	श्री बेल प्रसाद श्रेष्ठ	प्रधानपञ्च
२	श्री भीमनाथ धुँजु श्रेष्ठ	उप-प्रधानपञ्च
३	श्री बलराम तामाङ्ग	न.पं सदस्य - १
४	श्री मोहन लाल माकजु	न.पं सदस्य - २
५	श्री निलकण्ठ धालाछेँ	न.पं सदस्य - ३
६	श्री बैजनाथ चोच्छे	न.पं सदस्य - ४
७	श्री कृष्ण भुषण खोंजु	न.पं सदस्य - ५
८	श्री बालकृष्ण पराजुली	न.पं सदस्य - ६
९	श्री हरीशरण थापा	न.पं सदस्य - ७
१०	श्री सुर्यभक्त प्रधान	न.पं सदस्य - ८
११	श्री कृष्ण सुन्दर श्रेष्ठ	न.पं सदस्य - ९
१२	श्री माणिक लाल श्रेष्ठ	पदेन सदस्य
१३	श्री विष्णु प्रसाद बरुण	पदेन सदस्य
१४	श्री शिव प्रसाद न्हसीजू	पदेन सदस्य
१५	श्री बुद्धराम वेजु	पदेन सदस्य
१६	श्री चन्द्र बहादुर अधिकारी	पदेन सदस्य
१७	श्रीमती कान्छी मैया श्रेष्ठ	पदेन सदस्य
१८	श्री नर बहादुर तामाङ्ग	न.स. सदस्य - १
१९	श्री हर्क बहादुर तामाङ्ग	न.स. सदस्य - १
२०	श्री घनश्याम जंगम	न.स. सदस्य - १
२१	श्री बट्टी राई	न.स. सदस्य - १
२२	श्री मोहनलाल माकजु	न.स. सदस्य - २
२३	श्री स्वयंराज कोंजु	न.स. सदस्य - २
२४	श्री अटल बहानुर व्याँञ्जु	न.स. सदस्य - २
२५	श्री महात्मालाल तर्खाँछे	न.स. सदस्य - २
२६	मृत्यु भई रिक्त	न.स. सदस्य - २
२७	श्री निलकण्ठ धालाक्ष	न.स. सदस्य - ३
२८	श्री श्रीलाल माकजु	न.स. सदस्य - ३
२९	श्री हरिकृष्ण न्हसीजू	न.स. सदस्य - ३
३०	राजिनामाले रिक्त	न.स. सदस्य - ३
३१	श्री ऊँ प्रसाद न्हसीजू	न.स. सदस्य - ४
३२	श्री मनहरकाजी यगोल	न.स. सदस्य - ४

२७	श्री राजाराम यगोल	न.स. सदस्य - ४
२८	श्री लालकाजी खड्गी	न.स. सदस्य - ४
२९	श्री कृष्ण महल कोंजु	न.स. सदस्य - ५
३०	श्री जयकृष्ण नर्सिङ्ग प्रधान	न.स. सदस्य - ५
३१	श्री न्हुक्षराज धालाक्ष	न.स. सदस्य - ५
३२	सपथ ग्रहण नभई रिक्त	न.स. सदस्य - ५
३३	श्री हरिपूसाद पोखरेल	न.स. सदस्य - ६
३४	श्री हरिपूसाद धोंजु	न.स. सदस्य - ६
३५	श्री ढोल बहादुर तामाङ्ग	न.स. सदस्य - ६
३६	श्री रामशरण घिमिरे	न.स. सदस्य - ६
३७	श्री बसन्त बहादुर थापा मगर	न.स. सदस्य - ७
३८	श्री ठाहिला तोलांगे	न.स. सदस्य - ७
३९	श्री भुवनबहादुर थापा	न.स. सदस्य - ७
४०	श्री टीका बहादुर के.सी	न.स. सदस्य - ७
४१	श्री माधवलाल श्रेष्ठ	न.स. सदस्य - ८
४२	श्री विश्वलाल प्रधानाङ्ग	न.स. सदस्य - ८
४३	श्री गंगासागर रंजितकार	न.स. सदस्य - ८
४४	श्री लक्ष्मीनारायण खड्गी	न.स. सदस्य - ८
४५	श्री टेक बहादुर प्रधान	न.स. सदस्य - ९
४६	श्री कुल बहादुर नापित	न.स. सदस्य - ९
४७	श्री भोजकुमार श्रेष्ठ	न.स. सदस्य - ९
४८	श्री गुलाव केशर धुँजु	न.स. सदस्य - ९

मिति २०४८/०२/१५ देखि २०५४/०१/२७

सि.नं.	पदाधिकारीको नाम, थर	पद
१	श्री बेल प्रसाद श्रेष्ठ	नगर प्रमुख
२	श्री सुवास काजी श्रेष्ठ	उप-प्रमुख
३	श्री बन्नी बहादुर राई	वडा अध्यक्ष - १
४	श्री रोमी प्रसाद श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष - २
५	श्री बुद्धराम श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष - ३
६	श्री इन्द्र लाल चोच्छे	वडा अध्यक्ष - ४
७	श्री बेन गोपाल खोंजु	वडा अध्यक्ष - ५
८	श्री लोकनाथ धुंजु	वडा अध्यक्ष - ६
९	श्री हेम बहादुर थापा	वडा अध्यक्ष - ७
१०	श्री गंगासागर रञ्जितकार	वडा अध्यक्ष - ८
११	श्री जयभोला श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष - ९

२०५४/०२/१५ देखि २०५८/०२/१४

सि.नं.	पदाधिकारीको नाम, थर	पद
१	श्री बेल प्रसाद श्रेष्ठ	नगर प्रमुख
२	श्री अशोक कुमार व्याञ्जु श्रेष्ठ	उप प्रमुख
३	श्री बन्नी बहादुर राई	वडा अध्यक्ष - १
४	श्री रोमी प्रसाद श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष - २
५	श्री लखनलाल तुसुजु	वडा अध्यक्ष - ३
६	श्री इन्द्र लाल चोच्छे	वडा अध्यक्ष - ४
७	श्री बेन गोपाल खोंजु	वडा अध्यक्ष - ५
८	श्री विनोद पराजुली	वडा अध्यक्ष - ६
१०	श्री सानुकाजी साही	वडा अध्यक्ष - ८
११	श्री पुर्ण बहादुर कर्माचार्य	वडा अध्यक्ष - ९
१२	श्री ज्ञानी कुमारी तामाङ्ग	पार्षद सदस्य - १
१३	श्री ठूलो कान्छा तामाङ्ग	पार्षद सदस्य - १
१४	श्री राम प्रसाद न्यौपाने	पार्षद सदस्य - १
१५	श्री पुरुषोत्तम होमेगाई	पार्षद सदस्य - १
१६	सुश्री उमा व्याञ्जु	पार्षद सदस्य - २
१७	श्री राज कुमार तखाछे	पार्षद सदस्य - २

१८	श्री मनोज कुमार ब्याञ्जु	पार्षद सदस्य - २
१९	श्री हरि कृष्ण यगोल	पार्षद सदस्य - २
२०	श्री श्रीकृष्ण देवजु	पार्षद सदस्य - ३
२१	श्री दया ओम माकजू	पार्षद सदस्य - ३
२२	श्री अश्विनी कुमार देवजू	पार्षद सदस्य - ३
२३	श्रीमती हिरा देवी माकजू	पार्षद सदस्य - ३
२४	श्री सुवर्ण काजी टकसारी	पार्षद सदस्य - ४
२५	श्री यादव घोलीजू	पार्षद सदस्य - ४
२६	श्री त्रिभूवन लाल यगोल	पार्षद सदस्य - ४
२७	श्रीमती ज्यान माया खड्गी	पार्षद सदस्य - ४
२८	श्री चन्द्र बहादुर सुवाल	पार्षद सदस्य - ५
२९	श्री रामचन्द्र बरुण	पार्षद सदस्य - ५
३१	श्रीमती दिलहरि धालाछे	पार्षद सदस्य - ५
३२	श्रीमती पदम कुमारी अधिकारी	पार्षद सदस्य - ६
३३	श्री बल बहादुर तामाङ्ग	पार्षद सदस्य - ६
३४	श्री इन्द्र बहादुर अधिकारी	पार्षद सदस्य - ६
३५	श्री कृष्णमान तामाङ्ग	पार्षद सदस्य - ६
३६	श्रीमती विमला कुमारी चौलागाई शर्मा	पार्षद सदस्य - ७
३७	श्री मोहन सुवाल	पार्षद सदस्य - ७
३८	श्री राम गोपाल थापा	पार्षद सदस्य - ७
३९	श्री ठेक बहादुर तोलाङ्गे	पार्षद सदस्य - ७
४०	श्री दयाराम महत	पार्षद सदस्य - ८
४१	श्री हरि गोपाल प्रधानाङ्ग	पार्षद सदस्य - ८
४२	श्री सप्तलाल श्रेष्ठ	पार्षद सदस्य - ८
४३	श्रीमती रतिमाया श्रेष्ठ	पार्षद सदस्य - ८
४४	श्री जयकृष्ण रंजित	पार्षद सदस्य - ९
४५	श्री दिर्घराज श्रेष्ठ	पार्षद सदस्य - ९
४६	श्री मदन कुमार श्रेष्ठ	पार्षद सदस्य - ९
४७	श्रीमती अमृत माया श्रेष्ठ	पार्षद सदस्य - ९
४८	श्री दिल बहादुर गजुरेल	मनोनित सदस्य - १
४९	श्री विकास कुमार श्रेष्ठ	मनोनित सदस्य - ४
५०	श्रीमती सुस्मीता पराजुली	मनोनित सदस्य - ६
५१	सुश्री शुक्र लक्ष्मी श्रेष्ठ	मनोनित सदस्य - ८
५२	श्री पदम बहादुर विश्वकर्मा	मनोनित सदस्य - ८
५३	श्री रामराजा श्रेष्ठ	मनोनित सदस्य - ९

मिति २०७४/०२/०८ देखि २०७८/०२/०८

सि.नं.	पदाधिकारीको नाम, थर	पद	ठेगाना
१	अशोक कुमार ब्याञ्जु श्रेष्ठ	नगर प्रमुख	वडा न. ७
२	विमला कुमारी चौलागाई शर्मा	नगर उपप्रमुख	वडा न. ४
३	रमेश प्रसाद घोरासाईने	वडा अध्यक्ष	वडा न. १
४	राजन कोईराला	वडा अध्यक्ष	वडा न. २
५	देव प्रसाद कोईराला (२०७६ मंसिर १४ मा निर्वाचित)	वडा अध्यक्ष	वडा न. २
६	विनोद पराजुली	वडा अध्यक्ष	वडा न. ३
७	रविन्द्र कर्माचार्य	वडा अध्यक्ष	वडा न. ४
८	गंगा सागर रजिंतकार	वडा अध्यक्ष	वडा न. ५
९	सञ्जय कोँजु	वडा अध्यक्ष	वडा न. ६
१०	रोमी प्रसाद श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष	वडा न. ७
११	निराजन जंगम	वडा अध्यक्ष	वडा न. ८
१२	बसन्त बहादुर रानाभाट	वडा अध्यक्ष	वडा न. ९
१३	पुष्पराज राउत	वडा अध्यक्ष	वडा न. १०
१४	विष्णु धिताल	वडा अध्यक्ष	वडा न. ११
१५	हर्क बहादुर तामाङ	वडा अध्यक्ष	वडा न. १२
१६	जमुनादेवी लामा तामाङ	न.का. सदस्य	वडा न. ११
१७	रसिला तामाङ लामा	न.का. सदस्य	वडा न. २
१८	रोजना श्रेष्ठ	न.का. सदस्य	वडा न. ६
१९	सञ्जु तामाङ	न.का. सदस्य	वडा न. ३
२०	संगिता श्रेष्ठ	न.का. सदस्य	वडा न. १२
२१	अर्जुन बहादुर भुजेल	न.का. सदस्य	वडा न. ९
२२	कृष्ण बहादुर भुजेल	न.का. सदस्य	वडा न. ८
२३	सुमेश परीयार	न.का. सदस्य	वडा न. ४
२४	कुमारी तामाङ	महिला वडा सदस्य	वडा न. १
२५	कान्छी सार्की	द.महिला वडा सदस्य	वडा न. १
२६	चन्द्र बहादुर तामाङ	वडा सदस्य	वडा न. १
२७	टिका प्रसाद घोरासाईने	वडा सदस्य	वडा न. १
२८	गंगा विश्वकर्मा	द.महिला वडा सदस्य	वडा न. २
२९	अर्जुन न्यौपाने	वडा सदस्य	वडा न. २
३०	टिका बल्दव सापकोटा	वडा सदस्य	वडा न. २
३१	रीता बराईली	द.महिला वडा सदस्य	वडा न. ३
३२	गणेश आचार्य	वडा सदस्य	वडा न. ३

३३	हिरा बहादुर तामाङ	वडा सदस्य	वडा न. ३
३४	सुना मंग्राती	द.महिला वडा सदस्य	वडा न. ४
३५	सजना परियार	महिला वडा सदस्य	वडा न. ४
३६	उत्तम प्रसाद तिमल्सिना	वडा सदस्य	वडा न. ४
३७	प्रेम बहादुर कार्की	वडा सदस्य	वडा न. ४
३८	प्रमोद सुन्दर श्रेष्ठ	वडा सदस्य	वडा न. ५
३९	भुवन श्रेष्ठ	वडा सदस्य	वडा न. ५
४०	सजना खड्गी	महिला वडा सदस्य	वडा न. ५
४१	सिता विश्वकर्मा	द.महिला वडा सदस्य	वडा न. ५
४२	आनन्द सागर योगल	वडा सदस्य	वडा न. ६
४३	मधुसुदन धालाछेँ	वडा सदस्य	वडा न. ६
४४	मिरु कुमारी भण्डारी	महिला वडा सदस्य	वडा न. ७
४५	अमित खोजु	वडा सदस्य	वडा न. ७
४६	मनिष लाल श्रेष्ठ	वडा सदस्य	वडा न. ७
४७	विमला मिजार	द.महिला वडा सदस्य	वडा न. ८
४८	गीता तामाङ	महिला वडा सदस्य	वडा न. ८
४९	चेत बहादुर खत्री	वडा सदस्य	वडा न. ८
५०	प्रकाश लामा तामाङ	वडा सदस्य	वडा न. ८
५१	अन्जु सुन्दास	द.महिला वडा सदस्य	वडा न. ९
५२	उपेन्द्र बहादुर हुमेगाई	वडा सदस्य	वडा न. ९
५३	भिमे सार्की	वडा सदस्य	वडा न. ९
५४	सरिता होमागाई	महिला वडा सदस्य	वडा न. ९
५५	पम्फा बुढाथोकी	महिला वडा सदस्य	वडा न. १०
५६	विमला विश्वकर्मा	द.महिला वडा सदस्य	वडा न. १०
५७	इन्द्र कुमार तामाङ	महिला वडा सदस्य	वडा न. १०
५८	देवराज शाह	वडा सदस्य	वडा न. १०
५९	जय बहादुर तामाङ	वडा सदस्य	वडा न. ११
६०	लोक बहादुर गोतामे	वडा सदस्य	वडा न. ११
६१	गीता सुनार	द.महिला वडा सदस्य	वडा न. ११
६२	प्रविन सापकोटा	वडा सदस्य	वडा न. १२
६३	मोहन प्र. लामिछाने	वडा सदस्य	वडा न. १२
६४	विभा रम्तेल	द.महिला वडा सदस्य	वडा न. १२

मिति २०७८/०२/०८ देखि

क्र.स.	जनप्रतिनिधिको नाम, थर	निर्वाचित पद	वडा.नं.	सम्पर्क नम्बर
१	अशोक कुमार व्याञ्जु श्रेष्ठ	प्रमुख	७	९८५१०७३१७५
२	निराजन जंगम	उपप्रमुख	८	९८५१११९८८१
३	सन्त वहादुर लामा	वडा अध्यक्ष	१	९८४०२६२९२४
४	चन्द्र माया तामाङ	महिला वडा सदस्य	१	९८४३९७३८०१
५	गोमा विश्वकर्मा	दलित महिला वडा सदस्य	१	९८०३७१०५६३
६	दिपक घोरासाईने	वडा सदस्य	१	९८४९००५४०८
७	लाक्पा लामा	वडा सदस्य	१	९८६००३९७९१
८	अर्जुन न्यौपाने	वडा अध्यक्ष	२	९८५११८०६७०
९	सिता पराजुली	न. का. सदस्य	२	९८४३९३९९७८
१०	सुजिता वडाल वि.क.	दलित महिला वडा सदस्य	२	९८४६९६२९९०
११	सुर्य प्रकाश ढुंगाना	वडा सदस्य	२	९८४१००५५६६
१२	सुवलाल तामाङ	वडा सदस्य	२	९८६००२३२६९
१३	गणेश आचार्य	वडा अध्यक्ष	३	९८४३२५०५९९
१४	सञ्जु तामाङ	न. का. सदस्य	३	९८४१०४९९७९
१५	रिता वराईली	दलित महिला वडा सदस्य	३	९८४३२०७७२७
१६	सुवास अधिकारी	वडा सदस्य १	३	९८४९८७८२३२
१७	हिरा वहादुर तामाङ	वडा सदस्य २	३	९८५११८३१६४
१८	उत्तम प्रसाद तिमल्सिना	वडा अध्यक्ष	४	९८४१४९०६२५
१९	सुना मंग्राती	महिला वडा सदस्य	४	९८०३९४०२८८
२०	सजना परियार	दलित महिला वडा सदस्य	४	९८०३३४७२९८
२१	गोवर्धन थापा मगर	वडा सदस्य १	४	९८६०८२५४८९
२२	कुमार थापा मगर	वडा सदस्य २	४	९८१३९८०८८३
२३	प्रमोद सुन्दर श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष	५	९८५१०७५६०
२४	सजना खड्गी	न. का. सदस्य	५	९८०८८६६६०८
२५	सिता विश्वकर्मा	दलित महिला वडा सदस्य	५	९८१८९९९९११
२६	तारादेवी राजवंशी	वडा सदस्य १	५	९८४९३१०४६२
२७	भुवन श्रेष्ठ	वडा सदस्य २	५	९८५१२२६२४३
२८	संजय कोजु	वडा अध्यक्ष	६	९८५१०३४९४९
२९	रामदेवी मानान्धर	महिला वडा सदस्य	६	९८४९१२४५६
३०	पार्वती विश्वकर्मा	दलित महिला वडा सदस्य	६	९८१८७७०७३६
३१	मधुसुधन धालाछे	वडा सदस्य १	६	९८४१२९७२४३
३२	सुनेश कुमार चोच्छे	वडा सदस्य २	६	९८१३४९८६४७
३३	रोमी प्रसाद श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष	७	९८४१८०४५३८

३४	मिरु कुमारी भण्डारी	न. का. सदस्य	७	९८४१०००१७२
३५	प्रमीला कामी वि. क.	दलित महिला वडा सदस्य	७	९८६१६५१५०५
३६	मनिष लाल श्रेष्ठ	वडा सदस्य १	७	९८४१८०९०८९
३७	रवी कुमार व्याञ्जु	वडा सदस्य २	७	९८४११०२११२
३८	विनोद गौतम	वडा अध्यक्ष	८	९८५१०००९०८
३९	सितामाया तामाङ	महिला वडा सदस्य	८	९८०८२३६०२४
४०	कृष्णमाया मिजार	दलित महिला वडा सदस्य	८	९८१८३४३३११
४१	मिसाङ लामा तामाङ	वडा सदस्य १	८	९८६१७६७२८
४२	सानुराम सुवेदी	वडा सदस्य २	८	९८०३८७२३२२
४३	वद्री प्रसाद हुमागाई	वडा अध्यक्ष	९	९८५११९४३००
४४	मनमाया श्रेष्ठ	महिला वडा सदस्य	९	९८४११०२२११
४५	कल्पना विश्वकर्मा	दलित महिला वडा सदस्य	९	९८४१५६८७८९
४६	वालकृष्ण गौतम	वडा सदस्य १	९	९८४१६६०१८८
४७	शोनी विष्ट रानाभाट	वडा सदस्य २	९	९८६१५६९८१६
४८	गोविन्द प्रसाद उपाध्याय	वडा अध्यक्ष	१०	९८४१४०६५७
४९	मछिन्द्र राउत	महिला वडा सदस्य	१०	९८४१९२५०१३
५०	सम्भना नेपाली परियार	दलित महिला वडा सदस्य	१०	९८६३९९६१८३
५१	अशोक कुमार शाह	वडा सदस्य १	१०	९८४१७३७९७७
५२	रत्नमान तामाङ	वडा सदस्य २	१०	९८४०८४२७१९
५३	नारायण प्रसाद वडाल	वडा अध्यक्ष	११	९८४१२७९५४
५४	कमली तामाङ	महिला वडा सदस्य	११	९८४१००६०६१
५५	लक्ष्मी रम्तेल	दलित महिला वडा सदस्य	११	९८६०२८६८२७
५६	कृष्ण बहादुर तामाङ	वडा सदस्य १	११	९८४३१६८९९३
५७	हरिभजन सेढाई	वडा सदस्य २	११	९८४१५३५०३९
५८	मोहन प्रसाद लामिछाने	वडा अध्यक्ष	१२	९८५१०५४०७३
५९	कमला भट्टराई काफ्ले	न. का. सदस्य	१२	९८४१५१३७२०
६०	विभा रम्तेल	दलित महिला वडा सदस्य	१२	९८४९३४००२८
६१	गोपी कृष्ण श्रेष्ठ	वडा सदस्य १	१२	९८४१५४३२८७
६२	रमेश तामाङ	वडा सदस्य २	१२	९८६९३४६८०३
६३	राम शुन्दर सुन्दास	न.का. सदस्य		९८४१५३८९६७
६४	सुमि भुजेल	न.का. सदस्य		९८४०११७५१२

अनुसूची-३.

२०७८ मा निर्वाचित जन प्रतिनिधि पछि निर्माण भएको भौतिक
पूर्वाधार विकास

क्र.सं	मुख्य क्रियाकलाप	जनप्रतिनिधि बहाल पश्चातको प्रगति	आ.व. ०७९।०८० जेठ मसान्त प्रगति	०८०।८१ को माघ १५ सम्म	हालसम्मको प्रगति
१	सडक निर्माण				
१.१	कालोपत्रे सडक	३४ किमि	१२.५ किमि	१२.४७ किमि	५३.९७ किमि
१.२	ग्राभेल सडक	९० किमि	२०.२९ किमि	०.१४ किमि	११०.४३ किमि
१.३	माटे सडक	१३५.८७ किमि	१७.७५ किमि	०	३५३.६२ किमि
१.४	ढलान सडक	५ किमि	५.२९ किमि	१.२० किमि	११.४९ किमि
२	ढल नाली				
२.१	कच्ची नाली	३१० किमि	९.९ किमि	०	३१९.९ किमि
२.२	पक्की नाली	३० किमि	१६.४१ किमि	९४१ मिटर	४७.३५१ किमि
३	सिंचाई	२२६ हेक्टर		०	२२६ हेक्टर
४	खानेपानी				
४.१	ट्यांकी निर्माण	३१ वटा	४	०	३५ वटा
४.२	डिप बोरिङ	६ वटा		०	६ वटा
४.३	धारा जडान	५७१६ वटा	१७० वटा	०	५८८६ वटा
५	पार्क निर्माण	५८ वटा		०	५८ वटा
६	सरसफाई				
६.१	ट्रिटमेन्ट प्लाण्ट निर्माण	३ वटा	१ वटा	०	४ वटा
६.२	इमूँ घोषणा वडा	१२ वटा		०	१२ वटा
७	मन्दिर				
७.१	नयाँ निर्माण	२९ वटा		१	३० वटा
७.२	पुनःनिर्माण	१३ वटा	७ वटा	०	२० वटा
८	पुल निर्माण				
८.१	भोलुंगे पुल	१ वटा	३ वटा	०	४ वटा
८.२	पक्की पुल		१ वटा	०	१ वटा
९	सार्वजनिक शौचालय	१९ वटा	५ वटा	०	२४ वटा
१०	भवन निर्माण				
१०.१	व्यक्तिगत पक्की भवन	२४१९ वटा	१५९ वटा	०	२५७८ वटा
१०.२	सार्वजनिक ट्रेस निर्माण	३७ वटा	११ वटा	३ वटा	५१ वटा
१०.३	सार्वजनिक भवन	२४ वटा		०	२४ वटा
१०.४	विद्यालय भवन	१८ वटा	२ वटा	०	२० वटा
१०.५	अस्पताल /स्वास्थ्य संस्था	९ वटा	२ वटा	०	११ वटा

अनुसूची-8 पशुपन्थी बितरण

धुलिखेल नगरपालिका पशुपन्थी विकास शाखाअन्तर्गत गाई भैसी संख्या दुध उत्पादन तथ्यांक विवरण (२०८०/०८/०५)

वडा नं.	गाई संख्या	भैसी संख्या	जम्मा संख्या	दुध उत्पादन
१	१२००	५५०	१७५०	११५० लि.
२	२३८२	११८	२५००	८३०० लि.
३	३४०	११०	४५०	८५० लि.
४	२००	१००	३००	३५० लि.
५	१२५	२०	१४५	२०० लि.
६	६०	५०	११०	१०० लि.
७	४	७	११	- लि.
८	६७५	१३००	१९७५	२८१० लि.
९	११००	३२०	१४२०	२५०० लि.
१०	५६३	११३	६७६	११०० लि.
११	८००	३००	११००	४००० लि.
१२	५००	२००	७००	४३०० लि.
जम्मा	७९४९	३१८८	१११३७	२५,६६० लि. दैनिक

गोरु/वाच्छा/वाच्छी/पाडा/पाडी = ३५६०

जम्मातथ्याङ्क गाई/भैसी/गोरु/वाच्छा/वाच्छी/पाडा/पाडी विवरण = १४६९७

भेडा/बाखा = १७,६६८

बंगुर = ७००

जि.पीप्यारेन्ट (cobb) = ४०००

चल्ला उत्पादन हयाच्ची = ५०,००० हप्तामा

मासु पसल संख्या = ७७

दुग्धउत्पादन सहकारी = १९

दुग्ध सडकलन केन्द्र = ४१

भेटेरिनरी औषधी पसल = ७

गाई भैसी फर्म = ७०

बाखा फर्म = १०

दैनिक दुध उत्पादन = २५,६६० लि.

दैनिक मासु विक्री वितरण = २०२८ के.जी

धुलिखेल नगरपालिका पशुपन्छी विकास शाखाको आयोजनामा नगरपालिका भित्र रहेका मासु पसल फेस हाउस तथा कोल्ड स्टोरहरुको तथ्याङ्क अनुसार पालिका भित्र जम्मा ७७ वटा मासु पसल रहेको र जसमा प्रति दिन २०२८ के.जी मासु विक्री वितरण भएको पाईयो । जस मध्ये कुखुराको १४१८ के.जी, राँगो ४५७ के.जी, खसी १२८ के.जी. बंगुर मासु २० के.जी र माछा ५ के.जी प्रति दिन विक्री हुने गर्दछ ।

सि.नं	वडा नं	मासु पसल संख्या	दैनिकमासु विक्रीवितरण
१	१	५ वटा	७० के.जी
२	२	३ वटा	३१ के.जी
३	३	७ वटा	१३८ के.जी
४	४	१० वटा	३१० के.जी
५	५	१० वटा	२४८ के.जी
६	६	८ वटा	४४० के.जी
७	७	११ वटा	५२२ के.जी
८	८	३ वटा	२८ के.जी
९	९	५ वटा	११२ के.जी
१०	१०	४ वटा	२० के.जी
११	११	५ वटा	६२ के.जी
१२	१२	६ वटा	४७के.जी
	जम्मा	७७ वटा	२०२८ के.जी

समूहकृत देशहरूको नाम र सो अन्तर्गत राखिएका देशको नाम

१. सार्क मुलुक : अफगानस्थान, बंगलादेश, भुटान, माल्दिभ्स, पाकिस्तान, श्रीलंका
२. आसियन मुलुक : ब्रुनाई, कम्बोडिया, इन्डोनेशिया, लाओस, मलेसिया, म्यान्मार (बर्मा), फिलिपिन्स, सिंगापुर, थाइल्याण्ड, भियतनाम,
३. मध्यपूर्वका मुलुक : बहराईन, इरान, इराक, इजरायल, जोर्डन, कुवेत, किर्जिस्थान, लेबनन, लिबिया, ओमन, प्यालेस्टाइन, कतार, साउदी अरेबिया, सिरिया, ताजिकिस्तान, टर्की, तुर्कमेनिस्थान, युनाइटेड अरब इमिरेटस, उब्जेकिस्तान, यमन
४. अन्य एशियाली मुलुक: चीन, हङकङ, जापान, कजाकास्तान, उत्तर कोरिया, दक्षिण कोरिया, मकाउ, मंगोलिया, ताइवान
५. युरोपियन युनियन आवद्ध मुलुक: अस्ट्रिया, बेल्जियम, बुल्गेरिया, साइप्रस, चेक रिपब्लिक, डेनमार्क, स्टोनिया, फिनलयाण्ड, फ्रान्स, जर्मनी, ग्रीस, हंगेरी, आइरल्याण्ड, इटाली, लाटभिया, लिथुनिया, लक्जम्वर्ग, माल्टा, नेदरल्याण्ड, पोल्याण्ड, पोर्तुगल, रोमानिया, स्लोभाकिया, स्लोभानिया, स्पेन, स्वीडेन,
६. अन्य युरोपेली मुलुक: यु.के. (बेलायत), अल्बानिया, एण्डोरा, अर्मेनिया, अजरबैजान, बेलारुस, बेलिज, बोस्निया हर्जगो भिना, क्रोसिया, जर्जिया, जिब्राल्टर, आइसल्याण्ड, मेसेडोनिया, मोल्डोभा, मोनाको, मन्टेनिग्रो, नर्वे, रसिया, सानमारिनो, सर्बिया, स्विजरल्याण्ड, युक्रेन,
७. उत्तर अमेरिकी मुलुक: क्यानडा, यु.एस.ए. (अमेरिका), ग्रीनल्याण्ड
८. दक्षिण अमेरिकी मुलुक: एन्टिगुआ एण्ड बर्मुडा, अर्जेन्टिना, बाहामा, बोलिभिया, ब्राजिल, चिली, कोलम्बिया, कोस्टारिका, क्युवा, डोमेनिक, डोमेनिक रिपब्लिक, इक्वेडर, एल साल्भाडोर, फकल्याण्ड, ग्रेनेडा, ग्वाटेमाला, गुयना, हैटी, होन्डुरस, जमैका, मेक्सिको, निकारागुवा, पानामा, पाराग्वे, पेरु, ट्रिनिडाड एण्ड टोबागो, उरुग्वे, भेनेजुयला
९. अफ्रिका: अल्जेरिया, अंगोला, बेनिन, बोत्स्वाना, बुर्किना फासो, बुरुण्डी, क्यामरून, केपभर्डे, सेन्ट्रल अफ्रिकन गणतन्त्र, चाड, कंगो, डिजिबुटी, इजिप्ट, इरिट्रिया, इथियोपिया, फ्रेन्च गुयना, गाबोन, गाम्बिया, घाना, गुयना, गिनी बिसाउ, केन्या, लेसोथो, लाइबेरिया, माडागास्कार, मलावी, माली, मौरिटानिया, मौरिसस, मोरक्को, मोजाम्बिक, नामिबिया, नाइजर, नाइजेरिया, रुवान्डा, सेनेगल, सिरालिओन, सोमालिया, दक्षिण अफ्रिका, सुडान, सुरिनाम, स्वाजिल्याण्ड, तान्जानिया, टोगो, ट्युनिसिया, युगान्डा, पश्चिमी साहारा, जाम्बिया, जिम्बावे
१०. प्रशान्त महासागरीय टापु मुलुक: अस्ट्रेलिया, फिजी, किरीबाटी, मार्शल आईलैण्ड, म्याक्रोनेसिया, नाउरु, न्यु केलेडोनिया, न्यूजिल्याण्ड, निउए, पलाउ, पपुवा न्यूगिनी, सामोआ, सोलोमोन आईलैण्ड, टिमोर लेट्से, टोङगा, टुभालु, भानुआतु,

प्रकाशकः

धुलिखेल नगरपालिका

नगर कार्यापालिकाको कार्यालय
धुलिखेल, काभ्रेपलाञ्चोक, बागमती प्रदेश, नेपाल
फोन नं. ०११-४९०३२४, ४९०७२४
फ्याक्स नं. ०११-४९०३३०
E-mail: info.dhulikhel@gmail.com
website: <https://dhulikhelmun.gov.np>

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

तथ्याङ्क कार्यालय, काभ्रेपलाञ्चोक, धुलिखेल
(काभ्रेपलाञ्चोक, सिन्धुपाल्चोक, दोलखा)